MLADEŽ
PRED BOGOM

17276

Fernand Lelotte, S. J.

MLADEŽ PRED BOGOM

Upute i molitve
da bolje služim Bogu i bližnjemu

Preveo Dr Srećko Bošnjak

Odobrenjem Biskupskog Ordinarijata Mostar
Izdalo: Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda, Zagreb
Tisak: Tipografija Umag
1967

PREDGOVOR

U svojoj okružnici MEDIATOR DEI od 20. studenog 1947. Papa Pijo XII izjavio je: »Velik broj kršćana ne može se služiti Rimskim Misalom, pa makar bio preveden na narodni jezik. Svi nisu sposobni razumjeti pravo i kako treba obrede i liturgijske obrasce. Osim toga potrebe duša i ukusi nisu isti kod sviju . . .«

Napose, mnogi mladići i djevojke tuže se da ne znaju moliti. I kad imaju Misal ne shvaćaju dubine crkvenih molitava i ne znaju ih osobno aplicirati na svoj svagdanji život.

Ova knjiga im se pruža da im pomogne moliti i da ih uputi prema službenoj molitvi Crkve.

U ovoj knjizi oni će naći:

— Isusovu poruku, kratki sadržaj nauke i katoličkog života.

— Mnoštvo praktičnih savjeta.

— Obilje molitava za sve konkretne životne prilike.

Neka Gospa, zaštitnica mladeži, blagoslovi ovo djelo i neka majčinski zaštiti svu mladež koja će čitati ovu knjigu.

F. Lelotte, S. J.

PREDGOVOR HRVATSKOM IZDANJU

Prijatelj mladeži Isusovac F. Lelotte u Belgiji osvojio je mlade duše. Više godina radio je na sastavljanju ovog djela koje je izašlo u Belgiji u 13 izdanja. Raširilo se i u drugim zemljama. Prevedeno je na nizozemski, talijanski, španjolski, njemački i engleski. Evo ga i na hrvatskom jeziku. Neka i hrvatska katolička mladež uzme Isusa za svog Učitelja i Vođu u životu. Isus je Put, Istina i Život. On je Svjetlo svijeta. Tko ide za njim neće zalutati u tami i naći će život vječni!

S. Bošnjak

ISUSOVA PORUKA MLADEŽI

Ti živiš . . . Zašto živiš . . .?

Zašto je Bog darežljivo postavio u te tolike snage koje traže da se razviju: — razum, volju, osjećajnost, srce, maštu, želju da budeš koristan, volju da izgradiš bolji svijet — sve ovo u tijelu koje želiš da bude zdravo, jako i lijepo?

ZAŠTO ŽIVIŠ?

Ti bi htio pronaći velika otkrića? . . . A čemu to i koja ti korist ako nisi našao svrhu svog života?

Ti znadeš pomoću busole odrediti smjer? . . . A koja ti korist od toga ako ne znaš svoj životni smjer, svoj životni pravac?

Sposoban si naći rješenje matematskog zadatka? . . . A koja ti korist od toga ako ne znaš riješiti problem svog života?

Ja ću ti pokazati svrhu tvog života, a ti mi reci ako djelo, na koje te pozivljem, nije u stanju oduševiti tvoju mladenačku dušu . . .

BOŽJI NACRT

Poslušaj . . .

Bog, Otac nebeski, stvorio je divni svemir koji te okružuje, ali ne za svoju korist. — Njemu to nije potrebno, — nego za ljude.

Ljudi kao ni sve ostalo što je stvoreno nisu mu potrebni; stvorio ih je da ih usreći vječno.

Dakle, Bog te je stvorio iz ljubavi. On znade tvoje ime i prezime. On te ljubi više nego itko na svijetu.

Ali Bog je htio da te uklopi u svoje djelo. On je htio da mu ti pomažeš učiniti ljude sretnim kako na zemlji tako i poslije ovog života.

Kao što se majka brine za svoje dijete spremajući obiteljski stol . . .

Kako se Bog brine za to?

PRIČA O TALENTIMA

Evo kako to biva kod ljudi. Otac ide sa sinom na šetnju. Kraj puta sjedi prosjak i moli pomoć. Što čini otac? Radije stavlja novčić u ruku sinu da pruži prosjaku, nego da mu on sam dade.

Slično čini dobri Bog: da pokaže svoju dobrotu prema ljudima, dao ti je darove i želi da ih ti dijeliš oko sebe.

Kao da ne razumiješ i pitaš: Kakve darove? Kakvo blago? A zar tvoje ruke, tvoje oči, tvoj razum, volja, mašta, srce, jezik i toliko stvari koje imaš, nisu blago? Eto, Bog ti je sve to dao, sve ove »talente« ti je dao da radiš s njima i da koristiš drugome.

Sjeti se moje priče: Jedan sluga primio je deset talenata, drugi pet... Kad se gospodar vratio, pitao je: »Šta se radili s mojim talentima?...«

Sve što imaš — oči, ruke, pamćenje, sklonosti za glazbu, vještinu za igru, sposobnost za ručni rad, fizičku snagu, tvoj smiješak, itd. — Bog ti je sve to »pozajmio« da usrećiš one koji su oko tebe i koje ćeš kasnije susresti u svom životu. Moraš razvijati svoje »talente« da dovršiš lijepo Božje djelo. I morat ćeš jednog dana dati račun kako si učinio ono što si morao uraditi.

POMAGATI JEDAN DRUGOGA

Ne daje se onome koji ima...

Kad bi svi ljudi primili iste talente, nitko ne bi mogao davati kao što Bog daje. — I nitko te ne bi htio pomagati! — Sve bi morao sam učiniti: peći kruh, šiti odijelo, kopati ugljen pod zemljom, zidati kuću... i ostalo!

Bog je bolje uredio stvari: on je razdijelio ljudima različite talente:

Jednome je dao sposobnost da prerađuje drvo, željezo, tkanine. — Tvojoj majci da sprema ručak, da krpa čarape. — Nekome je dao pronicav razum da otkrije nova bogatstva u prirodi dok za njega drugi peče kruh. — Jedan je primio nadarenost za glazbu, drugi sposobnost govorništva, treći da sadi drveće i umjetnički ga reže, četvrti ima sposobnost da sa sigurnošću upravlja tramvajem. Itd.

Da, dati račun što je Bog različito podijelio svoje darove. Ti sada razumiješ zašto: — ljudi mogu davati kao što Bog daje.

U djelu Božjem mora postojati veza ljubavi: — liječnik mora pomagati pekara, pekar zidara, zidar rudara, rudar tkalca, tkalac malog pastira, i obratno.

»Dobri sluga« bit će suđen ne po broju primljenih talenata, nego prema upotrebi kako se njima služio.

JOŠ VIŠE!

Ali to nije sve. Nacrt Božji još je ljepši.

Doista, Stvoritelj svemira nije samo htio stvoriti čovjeka da bude samo radnik u izgradnji svijeta, nego je odredio da ga učini djetetom svojim. — I zato mu je dao svoj Božanski život, kao što plamen dade svoju toplinu komadu željeza što ga kovač stavlja u vatru.

To je ono što ti zoveš »milost«: Bog koji stanuje u tebi, Bog koji te privlači nježno k sebi, koji ulazi u tvoju nutrinu sa svom ljubavlju, sa svom snagom...

Dakle, djelo stvaranja ima se nastaviti u obiteljskoj atmosferi: ljudi neće biti samo drugovi u poslu nego braća, — jer će imati isti Božanski život, — i jer će imati Boga za oca.

KUKOLJ

No ti znaš kako su ljudi pokvarili i još uvijek kvare djelo stvaranja.

Mjesto da prihvate Božji nacrt, oni prave druge nacrte i još se opravdavaju i s Bogom prepiru. — Mjesto da stave svoje talente u službu drugoga, oni se njima služe u sebične svrhe ili iskorišćuju svog bližnjega. — Mjesto da imaju Boga za oca, oni ga se odriču... i tako postaju robovi čovjeka!

I ti vidiš kuda srlja čovječanstvo radi toga:

Svi ratovi, sve nevolje i trpljenja, sve žalosti i sav nered što ga vidiš na zemlji, potječe odatle. — Sve to potječe od ljudskih grijeha, a i svoje trebaš tu pribrojiti...

Na njivu mog Oca, gdje se morala pokazati veličanstvena žetva, ljudi su bacili kukolj.

ZADOVOLJŠTINA I OTKUPLJENJE

Za takvu nezahvalnost šta će učiniti Bog? Hoće li odbaciti ljude i zamrziti ih kao što oni mrze jedan drugoga?

Ne! Bog je ljubav! On je Otac čije srce ne postaje tvrdo pred nezahvalnošću svoje djece.

I radi toga On odlučuje da Ja, ISUS, koji sam sve primio od Njega, jer je sve zajedničko u Presv. Trojstvu, On odlučuje da Ja sidem na zemlju i da zadovoljim za ljudske grijehe (za tvoje također), — i da ljude poučim o nacrtima Stvoritelja.

Pročitaj odlomak o mom utjelovljenju i rođenju. Pročitaj svaku stranicu Evanđelja. Zaustavi se kod moje muke i smrti. Sve je to radi čovječanstva. Za svakog pojedinog čovjeka. I za te sam ja sve to učinio, — da ti dokažem da te Bog ljubi, — i da ti kažem da ljubiš bližnjega kao samoga sebe.

Ja sam došao da popravim štetu koju su napravili ljudski grijesi i da ustanovim pravo kraljevstvo Božje na zemlji.

Ti vidiš da samo ja mogu donijeti mir ljudima. Ali da to bude, ljudi moraju razumjeti Božji nacrt i ljubiti se međusobno.

TVOJA ZADAĆA

A sad, reci mi: možeš li zamisliti ljepše zadaće nego sa mnom surađivati u izgradnji svijeta gdje će ljudi biti sretni?

Poznaš li plemenitije zadaće . . . i zar ćeš naći boljeg učitelja da mu se posvetiš tijelom i dušom?

Gledaj oko sebe: carstva nastaju i nestaju. O njihovim vođama i prvacima se govori, zatim iščezavaju.

Vidiš da samo ja ostajem! Samo Ja privlačim velikodušne, a da ih nikad ne prevarim! — Samo Ja činim tvoj život plodnim! — Samo Ja ti dajem jasno obećanje: Ako me budeš slijedio, nećeš ništa izgubiti od onoga što ljubiš i što te čini velikim.

Sve što ima lijepoga u tvojoj mladosti, sve što te oduševljava, naći će obogaćenje koje još i ne naslućuješ ako me budeš slijedio i slušao.

Imaj pouzdanja u me. Ja ću ti naskoro potanko rastumačiti sve što očekujem od tebe.

No prije nego pođeš dalje, odgovori mi: — Hoćeš li poći za mnom? Hoćeš li biti moj?

Ako imaš srca, ako ljubiš velike zadatke, ja očekujem s tvojih usana samo jednu riječ: — Tecum, Domine! . . . S Tobom, Isuse, Spasitelju!

Ili samo ovu riječ, žarku, koja je izašla iz srca Marije Magdalene, kad Me je ugledala i prepoznala na uskrsno jutro pred praznim grobom: — »UČITELJU MOJ!«

PAZNJA:

— **Isusova poruka** stoji na početku svakog poglavlja.

— Ne treba čitati molitve jednu iza druge, nego se njima posluži kao, na primjer, **sadržajem razmatranja** ili kao **molitvom iza Pričesti**, slijedeći putokaz koji se nalazi u knjizi.

1. U PRIJATELJSTVU S BOGOM . . .

Isusova poruka

1. **Za bolje razumijevanje milosti**
   Bilješke s obredima krštenja
2. **Za čuvanje povezanosti**
   Jutarnja molitva
   Razmatranje
   Preko dana
   Večernja molitva
3. **Molitve Presvetom Trojstvu:**
   Ocu — Sinu — Duhu Svetomu

Krist nastavlja nevidljivo svoj život među nama...

ISUSOVA PORUKA

Kad želiš biti među mojim prijateljima, budi dionik mog nutarnjeg života. Ali pazi, ovo prijateljstvo sa mnom dublje je od bilo kakvog prijateljstva među ljudima.

Dobro me razumi:

TVOJE KRŠTENJE

Kad sam se utjelovio, sjedinio sam se najuže i zauvijek s ljudskom naravi.

Božanski život koji imam, mogu dati ljudima i prenijeti ga svojim učenicima.

Ovaj Božanski život — ti ga nazivlješ milošću — ispunio te od časa tvoga krštenja, — jer su tvoji kumovi, mjesto tebe, obećali da ćeš biti u mojoj službi.

TI U MENI, JA U TEBI

No ti si narastao i došlo je vrijeme da preuzmeš i odgovornosti. Ti se ne možeš zadovoljiti obećanjima drugih što ih učiniše za te. Ti si sada sposoban primiti ili odbiti moje prijateljstvo.

Ja te ne mogu prisiliti da ostaneš moj prijatelj. Ti znaš da se prijateljstvo ne nameće silom...

Ali ne vraćajmo se više na to. Ti si mi rekao: ja iskrenim srcem prihvaćam da ostanem s Tobom.

No moraš znati da se pravi prijatelj potpuno predaje.

Ja sam se potpuno darovao tebi i očekujem isto s tvoje strane. — Ja želim biti u svim tvojim mislima i svim tvojim činima. — Ja želim biti u tvom životu kao krv u venama. — Ja te želim potpuno imati da pomoću tebe nastavim svoje djelo u svijetu. Ja u tebi i ti u meni, za tim čeznem!

To treba biti i tvoja jedina želja.

Da među nama bude takva zajednica života i misli, da možeš reći kao moj veliki prijatelj sveti Pavao: »Ne živim više ja, nego Krist živi u meni!« Ili: »Za mene je život Krist!«

OTAC, SIN I DUH SVETI

Milost, ti to dobro znaš, jest moj Božanski život koji se trajno širi u svijetu po mojoj ljudskoj naravi. — Život koji te prožimlje, podržava i vodi prema sretnoj vječnosti, ako ne staviš kakvu zapreku toj Božanskoj snazi.

No ti znaš, ja sam sve primio od Oca. — Ti si dakle dionik života mog Oca. Dajući tebi taj život, ja te činim posinjenim. — Zahvaljujući meni i sa mnom, ti Mu možeš reći: Oče!

Ali između moga Oca i mene postoji vječna veza ljubavi koju ti nazivlješ Duh Sveti.

Primajući mene u se, ti primaš i Duha Svetoga koji me sjedinjuje s Ocem i Oca sjedinjuje sa mnom. — Sjeti se mojih riječi: »Poslat ću vam Duha koji će vas poučiti o svemu što sam vam rekao.« Vidiš, to nije tako teško razumjeti: Primajući milost, ti ulaziš u zajednicu s Presv. Trojstvom. Bog te osvaja: Otac, Sin i Duh Sveti. — Unaprijed ti obećaješ živjeti i raditi u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. — Ti ulaziš u puninu Božanskog života i postaješ sposoban raditi na Božjem djelu.

DUŠA U NAJVEĆOJ KRASOTI

Dakle, biti u stanju milosti znači imati Boga u svojoj duši. Znači imati jedino potrebno o čemu sam govorio u Palestini . . .

Možeš izvesti najjunačkija djela, učiniti najljepša iznašašća, postići sva bogatstva svijeta: — ali ako ne prihvatiš moje prijateljstvo, ako nemaš milosti, onda si najsiromašniji među ljudima.

Najvažnije otkriće o kojem moraš voditi brigu, jest naše prijateljstvo. — Najjunačkije i najplemenitije djelo tvoje mladenačke dobi jest čuvanje našeg čistog prijateljstva, unatoč žrtava koje se za to traže (svako iskreno prijateljstvo traži odricanje). Jedino dobro koje možeš ponijeti sa zemlje jest naše prijateljstvo . . .

Čuvaj uvijek svoju dušu »u najvećoj krasoti«; to znači u stanju milosti. — Ostani u vezi sa mnom. — Gaji veliku pobožnost prema svakoj Osobi Presv. Trojstva i prema mojoj Majci koja je »puna milosti«. — Ja ću te pomagati da se moliš u tom smislu.

1. ZA BOLJE RAZUMIJEVANJE MILOSTI

Kao valovi . . .

Moj Bože, izgleda mi da je lako shvatiti Tvoje djelovanje u mom životu . . .

Ne uči li znanost da u ovom času, ovdje, gdje se Tebi molim, da sam sa svih strana okružen nevidljivim i tajinstvenim valovima radio-postaja: — Oni dolaze odsvuda, oko mene, s lijeva i desna, između knjige i mojih očiju.

Dosta bi mi bilo staviti ovdje radioprijemnik, naviti ga i paziti, i hvatati ove valove koji dolaze iz svih zemalja svijeta . . .

Tako vjerujem svom snagom svoje duše da nevidljivi valovi Tvoje milosti ispunjaju svijet i da u ovom času prožimlju moju dušu. — Gdje god bio, ne mogu se sakriti Tvom djelovanju, Tvom očinskom i dobrotvornom djelovanju.

Ali često nisam sabran i ne pazim na ono što se zbiva u meni. — Moj Bože, žao mi je za svu nemarnost, za sve pogreške što sam ih učinio u Tvojoj prisutnosti, a koje su bile zapreka za Tvoje djelovanje u meni.

Želim osigurati unaprijed vezu s Tobom, biti s Tobom stalno »ukopčan«, — ostvarujući, što je moguće bolje, brigu na koju si me pozvao.

Spreman sam na sve prije nego da se odijelim od Tebe.

I kad je put težak . . .

Isuse, Spasitelju, Ti si moj pratilac na putu kao što si bio učenicima na putu u Emaus. — Oni su koračali žalosni i tužni. Oni su Te primili, a da Te nisu

prepoznali, idući putem koji ih je udaljivao od Tvog križa. — Zatim, malo-pomalo, Tvoja riječ ih je ohrabrila, i oni su Te prepoznali kad si lomio kruh prijateljstva. Spasitelju, ne zaboravi me u časovima žalosti kad ništa više ne pomaže.

Upozori me da si Ti živ u mojoj blizini.

Mjesto da se povučem u se i da se osamim u svojoj nevolji, ja obećajem da ću misliti na Tebe. — Da u Tvom prijateljstvu ponovo nađem hrabrosti i snage, da izvršavam svoju zadaću, — i da radosno nastavim svoje putovanje.

U radosnim časovima

Moj Bože, budući da živiš u meni po milosti, klanjam Ti se svim svojim bićem.

Kao što električna sijalica, hladna i tamna, iznenada raspe svjetlo, tako i moja duša potpuno se preobrazi u dodiru s Tobom. — Kao što željezo, stavljeno u vatru, postane usijano, tako i moje biće postane vatreno i žarko izgubivši se u Tebi. — Kao što priroda oživi djelovanjem sunca, tako i moja duša oživi u zrakama Tvoje milosti. — Moj Bože, ova promjena moga bića ne zamjećuje moj pogled, ona izmiče mojim osjećajima, ali ta promjena je ipak stvarna.

Ja u to čvrsto vjerujem, kao što vjerujem u djelovanje električne struje, vatre i sunca.

Uostalom priznajem da sam katkad i osjetio Tvoju prisutnost i Tvoje djelovanje u sebi: — Sjećam se kao jučer... (ona žarka Pričest, one duhovne vježbe, ona iskrena ispovijed, dan, kad sam stvorio onu odluku, ono obećao...). — Da, ja sam živo osjetio šta znači imati Boga u sebi.

Za te časove intimne radosti koju sam upoznao, ja Ti zahvaljujem iz sveg srca i izjavljujem da su najljepši časovi moga života bili oni kad sam živio s Tobom.

Molim te da uvijek živim i da umrem u Tvom prijateljstvu.

Smisao jedinstva

Gospodine Isuse, Božanski život koji ulijevaš u duše jedan je i isti za sve.

Dakle, ja vjerujem da smo mi posvojena djeca Božja, jer smo sudionici, jer participiramo na njegovu životu s Tobom, po Tebi i u Tebi. — Ja vjerujem da smo mi Tvoja braća po milosti i braća međusobno.

Ja priznajem da kršćani moje župe, svi vjernici Crkve, učenici mog razreda, radnici našeg radilišta, naše tvornice, svi zajedno sačinjavamo između sebe jednu veliku obitelj. — Ti živiš među nama jednim tajinstvenim načinom, i mi sačinjavamo jedno tijelo s Tobom.

Ja vjerujem dakle u nauku sv. Pavla: »Tako smo mnogi jedno tijelo u Kristu, a pojedinci smo članovi jedan drugome« (Rim. 12, 4—5).

Prema tome, ja razumijem Crkvu kad kaže da mi pripadamo mističnom Tijelu Kristovu.

Između onih koji su posvećeni Tvojom milošću, postoji tijesna zajednica života i životnih interesa, i tu se izvršuje neprekidna razmjena duhovnih darova.

Dakle, ja vjerujem u općinstvo svetih, u tu bratsku uzajamnu pomoć koja ujedinjuje sve kršćanske duše na nebu, u čistilištu i na zemlji.

Gospodine Isuse, ja vjerujem u tu veliku zajednicu koju si Ti osnovao među ljudima, ali utvrdi moju vjeru kako bi se ona pokazala i manifestirala osobito u mojoj ljubavi prema svima.

Ljubiti sve ljude

Gospodine Isuse, Ti si došao da svi ljudi imadnu život i to u obilju.

Svi su pozvani da postanu Tvoji prijatelji i nitko nije od toga isključen: — Ni kosac koji drijema na klupi u parku; ni komunista, koji diže šaku u povorci; ni vračara na gradskom sajmu; ni tiskar, koji je sastavio slova ove knjige; ni Kinez, ni Indijac, pa ni neprijatelj moje Domovine.

Gospodine Isuse, koji si nam rekao da ljubimo sve ljude, daj svojim učenicima srce široko poput Tvoga Srca.

Ti si obećao da će Tvoj Otac oprostiti nama, ako mi oprostimo: daj nam hrabrosti da molimo, da dođe Njegovo kraljevstvo i među naše neprijatelje i da svagdanji kruh dade i njima kao i nama. — Da ne izbacim i ne isključim iz svojih molitava i iz svoje ljubavi ni jednu dušu koja ima dio u Tvojim dobročinstvima i koju si pozvao da uživa Tvoje prijateljstvo. — Da moje kršćansko svjedočanstvo bude posebno u tome da tjera od sebe pogansku sebičnost i brine se samo za svoje prijatelje.

Ti si rekao: Ljubiti svoje prijatelje, zar ne čine to i pogani!

Pomozi mi da budem »katolik«; to znači da molim za sve i da ljubim sve.

Daj mi, Gospodine Isuse, da ljubim kao što Ti znaš ljubiti.

Ja sam trs

Gospodine Isuse, Ti si sebe usporedio s trsom i rekao: »Ja sam trs, a vi ste loze.« — Trs je cjelina: čokot i grana. Ako sam ja grana, onda sam Tvoj dio, stanica Tvog mističnog Tijela. — Ne dopusti da postanem nedostojan te milosti.

Gospodine Isuse, kao što je loza posađena da na njoj rastu grane i da u njih prelije život, — tako si Ti došao među nas da preliješ svoj život u nas.

Ne dopusti da Tvoje Otkupljenje bude za me uzalud i za sve one koji me okružuju: moje roditelje, moje školske drugove, moje prijatelje...

Kao što bez mladica trs neće biti nikad nego jedna biljka; ako ne beskorisna, bit će nepotpuna i besplodna; — tako bez nas nedostajat će Ti moć da pokažeš plod otkupljenja koje si izvršio umirući za nas.

Ne dopusti da u sebi postavim granicu pred Tvojim Otkupljenjem, — nego da sav moj život bude proslava Tvoje ljubavi.

Kao što loza ne može dati ploda, ako je odvojena od lozova trsa, — tako su i moja djela zaslužna samo ako su učinjena u stanju milosti.

Gospodine Isuse, pomozi mi da uvijek živim ucijepljen u Tebi koji si pravi trs. — Da uvijek ostanem u vezi s Tobom. Da tajinstveni sok Tvoje milosti oživljuje i najmanje čine moga dana. — Da budem uvijek, moj Isuse, loza najuže sjedinjena s Tobom koji jedini daješ život!

Ja sam svjetlo...

Gospodine Isuse, Ti si kazao da si Ti svjetlo (I. Iv. 1, 15). — Prihvaćajući da živim s Tobom, to označuje svjetlo koje uvodim u svoj život.

Kao što se jedan dio prirode osvijetljen svjetlom razlikuje od dijela koji je u mraku, — tako se duša u stanju milosti razlikuje od grešne duše...

Kao što svjetlo budi život u prirodi, — tako i Tvoja milost čini da raste život u meni i da proizvodi plodove za vječnost.

Kao što svjetlo širi toplinu, — tako i Tvoja prisutnost oživljuje moje snage i raspaljuje me žarom ljubavi.

Kao što svjetlo djeluje da se otvore cvjetni pupovi, — tako Tvoja milost otvara moju dušu i čini je još bogatijom u Božanskom životu.

Kao što svjetlo podiže atmosferski zrak, zagrijavajući ga, — tako i Tvoja milost vuče me prema Tebi.

Gospodine Isuse, budi moje svjetlo!

Na svježem zraku

Bez zraka nema života... Bez Tebe, moj Bože, nema pravog života.

Zrak se ne vidi, ne može se dotaknuti!... Moj Bože, ni Tebe ne mogu dotaknuti moja osjetila, a ipak Ti si tu, okružujući me sa svih strana, prožimljući me do u dubine moje duše, kao što me zrak okružuje i prožimlje.

U nekim godišnjim razdobljima osjećam potrebu da prekinem svoje običajne poslove, da mognem disati na čišćem zraku... Isto tako, moj Bože, osjećam da mi treba katkad prekinuti običajne poslove, da bih tako našao samog Tebe, u slobodnom stanju, u miru i molitvi.

Kad je zrak pokvaren, pluća reagiraju na to stanje zagušljivosti i traže da dublje dišu.

Moj Bože, kad je napast blizu, treba da moja savjest također reagira i da traži čisti zrak. Ali, po mojim prijašnjim nemarnostima, ja sam u tome više ili manje pogriješio: — pomozi mi, da opet dođem do osjetljive savjesti.

Može se razviti sposobnost pluća da bolje dišu i da bolje žive... — Tako, moj Bože, i meni treba razviti u sebi brigu da budem Tvoj.

Moj Bože, daj mi volju da živim na svježem zraku!

*
* *

Da u sebi povećaš poštovanje prema stanju milosti, rado se i spremno uteci Onoj koja je »puna milosti«.

Bog je htio da Ona bude sa svojim Sinom Posrednica svih milosti, tj. da Božanski život nama bude darovan po Kristu koji je sjedinjen sa svojom Majkom.

U ovoj knjizi naći ćeš mnoštvo molitava na čast Presvete Djevice. Milosti se dobivaju po sakramentima. Svi su izneseni u ovoj knjizi (Pogledaj sadržaj).

TVOJE KRŠTENJE

Da budeš upisan u državne knjige, u knjige civilne vlasti, ne moraš osobno biti prisutan...

Da se ucijepiš u Krista, Crkva je tražila tvoju prisutnost i izvela je samo za te potresne ceremonije i obrede.

Potrebno je da znadeš što se tada dogodilo, molitve koje su bile tada za te izgovorene, pouke i želje Crkve koje je tebi upravila, čine vjere i obećanja koja učiniše tvoji kumovi u tvoje ime. Pročitaj ih katkad: na godišnjicu tvoga krštenja ili rođenja, na blagdan tvoga imenjaka čije ti je ime dano na krštenju; ili kad prisustvuješ krštenju.

Da mogneš razumjeti ono što slijedi, upamti dvije stvari:

1. Prije svoga krštenja ti si bio poganin, bez Božanskog života, pod vlašću sotone. Zato ono svećenikovo spominjanje zloga duha, od kojega te je izbavio, da te dade Bogu.

2. U prvotnoj Crkvi obredi krštenja trajali su više sedmica. Sada — sve je skupljeno u jedan obred koji se odvija ipak na raznim mjestima crkve.

Tako se razumije ponavljanje nekih molitava i čina. Tamo gdje stoji slovo N čitaj svoje ime...

I ČIN — NA PRAGU CRKVE

1. Svećenik te je najprije pitao
(Tvoji kumovi odgovarali su u tvoje ime).

Svećenik: **N... Što išteš od Crkve Božje?**

Odgovor: **Vjeru.** (Prva riječ koja je bila za te izgovorena!)

Svećenik: **Što ti daje vjera?**

Odgovor: **Život vječni!**

Svećenik: **Ako dakle hoćeš da uđeš u život, vrši zapovijedi. Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim i svom dušom svojom i svom mišlju svojom, a bližnjega svoga kao samoga sebe.**

2. Tri puta svećenik je otpuhnuo u tvoje lice.

Upućujući sotoni prvu opomenu rekao je: **Izađi iz ovog djeteta, nečisti duše, i daj mjesto Duhu Svetom Utješitelju.**

3. Učinio je zatim znak križa na tvom čelu i prsima

govoreći: **Primi znak križa i na čelu i na srcu, prihvati vjerom nebeske zapovijedi i vladaj se tako da odsad možeš biti Božjim hramom.**

Zatim je molio svećenik za te: **Molimo, Gospodine, usliši milostivo naše prošnje. Čuvaj vazda svojom krepošću ovoga svoga odabranika N... kojega znamenovasno utiskujući mu križ Gospodnji, da čuvajući početke tvoje velike slave drži Tvoje zapovijedi i zasluži doći k slavi preporođenja. Po Kristu Gospodinu našem.**

Odgovor: **Amen.**

4. Svećenik ti je stavio ruku na glavu.

Uzimljući te tako on je molio: **Svemogući, vjekovječni Bože, Oče Gospodina našega Isusa Krista, dostoj se pogledati na ovoga službenika svoga N..., kojega si se dostojao pozvati k početcima vjere. Istjeraj iz njegova srca svu sljepoću, rastrgni sve sotonine veze kojima je bio svezan. Otvori mu, Gospodine, vrata svoje blagosti da bude obilježen znamenjem Tvoje mudrosti, te bez ikakve ružne požude radosno prema blagom mirisu Tvojih zapovijedi služi Tebi u Tvojoj Crkvi i napreduje od dana do dana. Po istom Kristu Gospodinu našemu.**

Odgovor: **Amen.**

5. Svećenik je stavio malo blagoslovljene soli na tvoj jezik

i govorio: **N... primi sô mudrosti. Bila ti pomirenje za život vječni!**

Zar sô ne daje ukus hrani i zar ne čuva hranu da se ne pokvari? Označuje mudrost koja čuva od pokvarenosti i čini ugodnim i riječ Božju i stvari Božje. Zar Isus nije htio da svaki od nas bude sô zemlje?

Svećenik je dodao: **Bože otaca naših, Bože Stvoritelju svekolike istine, molimo Ti se ponizno, dostoj se milostivo pogledati na ovoga službenika svoga N... Ne daj da duže gladuje onaj koji kuša onu pravu hranu soli. Netko se nasiti nebeskim jelom da bude uvijek duhom žarak, nadom blažen i služi vazda tvojemu imenu. Molimo, Gospodine, privedi ga kupelji preporođenja da zasluži dobiti s tvojim vjernicima vječne nagrade obećanja tvojih. Po Kristu Gospodinu našem.**

Odgovor: **Amen.**

6. Svećenik ponovo govori sotoni:

Zaklinjem te, nečisti duše, u ime Oca i Sina i Duha Svetoga, da izađeš i odstupiš od ovog službenika Božjeg N..., jer ti, prokleti osuđeniče, zapovijeda onaj, koji je nogama išao po moru i pružio desnicu Petru kad se topio. — Dakle, prokleti đavle, spoznaj svoju osudu, i daj čast Bogu živomu i pravomu, daj čast Isusu Kristu Sinu njegovu i Duhu Svetomu, te odstupi od ovoga Božjeg službenika N..., jer se Bog i Gospodin naš Isus Krist dostojao njega pozvati k svojoj svetoj milosti i blagoslovu i studencu krštenja.

7. Ponovo je svećenik označio tvoje čelo križem

govoreći: **I nikada se ti, prokleti đavle, ne usudi povrijediti ovo znamenje svetoga križa što mu ga mi dajemo na čelu. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.**

8. Opet je stavio ruku na tvoju glavu

govoreći: **Gospodine, sveti Oče, svemogući vječni Bože, začetniče svjetlosti i istine, molim se tvojoj vječnoj i prepravednoj blagosti nad ovim službenikom tvojim N..., dostoj se njega prosvijetliti svjetlošću svoga razuma, očisti ga i posveti. Daj mu pravo znanje, da postane dostojan milosti tvoga krštenja pa da uzdrži čvrstu nadu, pravi savjet, sveti nauk. Po Kristu Gospodinu našem. — Amen.**

II ČIN — PREMA KRSTIONICI

9. Svećenik je stavio na tvoje tijelo okrajak svoje stole.

Stola je naime znak vlasti svećenika, predstavnika Crkve. Učinivši ovo, on te je uveo u crkvu govoreći: **N... uniđi u hram Božji da imaš dio s Kristom za život vječni.**

10. Tvoji kumovi su molili Vjerovanje i Oče naš.

U tvoje ime i na glas priznali su vjersko uvjerenje (Vjerovanje) i raspoloženje (Oče naš) koji će kasnije biti tvoji.

11. Posljednji put svećenik je tjerao sotonu.

govoreći: **Zaklinjem te, svaki nečisti duše, imenom Boga Oca svemogućega i imenom Isusa Krista Sina njegova Gospodina i Suca našega, i krepošću Duha Svetoga, da odstupiš od ovoga stvora Božjeg N... kojega se naš Gospodin dostojao pozvati k svetomu hramu svojemu, da postane hram Boga živoga i Duh Sveti da stanuje u njemu. Po istom Kristu Gospodinu našem, koji će doći suditi žive i mrtve i svijet ognjem.**

III ČIN — KOD KRSTIONICE

12. Svećenik se dotakao tvojih ušiju i nosnica.

On je to uradio ovlaživši palac pljuvačkom kao što je naš Gospodin učinio liječeći gluhonijemog čovjeka. (Iz higijenskih razloga običaj je da se dotaknu nosnice, a ne usta, a može se dotaći i samo palcem).

Izvršujući ovaj slikoviti čin, svećenik je izgovorio riječi našega Gospodina: **Efeta, to jest Otvori se na ugodni miris! A ti, đavle, odlazi, jer se približuje sud Božji.**

13. Svećenik te je upitao zadnji put.

On te je pozvao da izabereš Krista, a odbaciš đavla. Tada ti nisi mogao odgovoriti osobno, ali ti si potvrdio svoje obaveze učinivši ispovijest vjere kod svečane Pričesti.

Svećenik: **N..., odričeš li se sotone?**
Odgovor: **Odričem!**
Svećenik: **I svih djela njegovih?**
Odgovor: **Odričem!**
Svećenik **I svega sjaja njegova?**
Odgovor: **Odričem!**

14. Svećenik te je pomazao uljem na prsima i leđima.

Uzeo je blagoslovljenog ulja (koje se zove katekumensko, tj. za one koji će primiti krštenje). Ulje, naime, daje snagu atletama i označuje snagu koja je potrebna da ojača tvoja vjera.

Čineći to svećenik je rekao: **Ja te mažem uljem spasenja, u Kristu Isusu Gospodinu našem, da imaš život vječni. Amen.**

13. Zatim si javno ispovjedio svoju vjeru.

Tvoji kumovi su još jednom odgovorili mjesto tebe.

Svećenik: **N..., vjeruješ li u Boga Oca Svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje?**
Odgovor: **Vjerujem!**
Svećenik: **Vjeruješ li u Isusa Krista, Sina njegova jedinoga, Gospodina našega, rođena i mučena?**
Odgovor: **Vjerujem!**

Svećenik: **Vjeruješ li i u Duha Svetoga, svetu Crkvu katoličku, Općinstvo Svetih, oproštenje grijeha, uskrsnuće tijela i život vječni?** Odgovor: **Vjerujem!**
Svećenik: **N..., hoćeš li se krstiti?**
Odgovor: **Hoću!**

Svećenik skida ljubičastu stolu i uzimlje sada bijelu. Ljubičasta je znak pokore radi grijeha. Bez milosti duša je pod zakonom grijeha. — Bijela stola je znak čistoće i milosti koje će krštenje dati duši.

IV ČIN — KRŠTENJE

16. Od ovog svečanog časa ti si bio kršten zauvijek.

Da se sjedine s tobom u ovom izvanrednom času, tvoji kumovi stavili su ruke na te.

Tri puta je svećenik lijevao krsnu vodu na tvoje čelo govoreći: **N... JA TE KRSTIM U IME OCA I SINA I DUHA SVETOGA.**

Od tog časa ti si postao privilegirano, povlašteno dijete Božje, brat Isusov, hram Duha Svetoga, član katoličke Crkve.

V ČIN — IZA KRŠTENJA

17. Novim mazanjem sv. uljem svećenik te je posvetio Bogu.

On se poslužio krizmenim uljem, uljem pomiješanim s balzamom, što ga Crkva upotrebljava kod sakramenta Potvrde i kod sakramenta Sv. Reda i kod posvete kaleža, oltara, zvona.

Mažući te ovim uljem, svećenik je rekao: **Svemogući Bog, Otac Gospodina našega Isusa Krista, koji te je preporodio vodom i Duhom Svetim i koji ti je dao otpuštenje svih grijeha, pomazao te krizmom spasenja u istom Kristu Isusu Gospodinu našemu za život vječni.** Odgovor: **Amen.**

18. Onda je svećenik stavio bijelu haljinu na tvoju glavu.

Ta haljina znak je čistoće. U prvim vremenima Crkve novokršteni ci su nosili bijelo odijelo kroz 8 dana.

Tada ti je svećenik rekao: **Primi bijelu haljinu i ponesi je neokaljanu pred sud Gospodina našega Isusa Krista da imaš život vječni.** Odgovor: **Amen.**

19. Još ti je pružio svijeću.

Kumovi su je držali mjesto tebe. — Svećenik ti je upravio ove riječi: **Primi goruću svijeću i neporočan čuvaj svoje krštenje. Vrši Božje zapovijedi da Gospodinu, kada dođe na svadbu, možeš poći u susret zajedno sa svim svetima u nebeskom dvoru i da živiš u vijeke vjekova. — Amen.**

20. Napokon svećenik te je otpustio da odeš

govoreći: **N..., idi u miru i Gospodin bio s tobom.** Odgovor: **Amen.**

MOLITVA ZA GODIŠNJICU MOGA KRŠTENJA

Gospodine Isuse, na ovu godišnjicu moga krštenja zahvaljujem Ti što si me uzeo za svoga prijatelja.

Zahvaljujem Ti za stalnu brigu od časa moga krštenja i za zaštitu Presvete Djevice Tvoje Majke.

Pomozi mi, Gospodine Isuse, da unaprijed živim u Tvom prijateljstvu. — Da sve moje misli, riječi i djela budu obilježena milošću moga krštenja i da se pokažem dostojnim milosti što sam Tvoj učenik.

Posebno Ti preporučujem svoga oca i svoju majku, svoje kumove i svećenika koji me je krstio, — sve koji su mi pomogli da Te bolje upoznam i ljubim.

Rasvijetli sve koje ću susresti ove godine, da me uče uvijek kako ću živjeti u Tvojoj ljubavi.

2. ZA ČUVANJE POVEZANOSTI

JUTARNJA MOLITVA

»Jutarnja je molitva uređenje duše!«

Čim se probudiš, klekni, podigni duh i srce prema Bogu i prikaži mu dan koji počinje. — Iza svoga krštenja ti moraš misliti i raditi »u ime Oca i Sina i Duha Svetoga.« — Otada tvoj dan započinje znakom križa.

Zatim izmoli kratku molitvu koju si odlučio izmoliti svako jutro. — Da izbjegneš mehaničnost možeš koji put promijeniti oblik svoje molitve. — Ako ti je draže sastavi sam osobnu molitvu, ili još bolje obavi vrlo jednostavan i sinovski razgovor s Bogom (razmatranje na početku dana, traži milosti i stvori odluke vjernosti). U ovoj knjizi ćeš naći mnogo molitava koje ti mogu poslužiti kao jutarnja molitva.

Najbolja jutarnja molitva jest aktivno sudjelovanje u svetoj Misi. O tome ćeš naći opširne pouke u drugom poglavlju.

I u danima u koje ćeš biti na Misi, neka tvoja prva misao kod ustajanja bude upravljena prema Bogu. Izmoli koju molitvu. Ni u kom slučaju ne zaboravi na znak križa.

*
* *

Osim Očenaš i Zdravo Marijo, evo nekoliko običajnih molitava kršćanina:

Vjerovanje apostolsko

Vjerujem u Boga, Oca svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje. I u Isusa Krista, Sina Njegova jedinoga, Gospodina našega, koji je začet po Duhu Svetom, rođen od Marije Djevice, mučen pod Poncijem Pilatom, raspet, umro i pokopan; sašao nad pakao, treći dan uskrsnuo od mrtvih, uzašao na nebesa, sjedi o desnu Boga Oca svemogućega, odonud će doći suditi žive i mrtve. Vjerujem u Duha Svetoga, svetu Crkvu katoličku, općinstvo svetih, oproštenje grijeha, uskrsnuće tijela i život vječni. — **Amen.**

Djelo vjere

Moj Bože, ja čvrsto vjerujem sve ono što si Ti objavio i što sveta Crkva predlaže vjerovati, — jer Ti si jedini Istina koji niti možeš prevariti niti prevaren biti. — U ovoj vjeri želim živjeti i umrijeti.

Djelo ufanja

Moj Bože, ja se ufam i čvrsto se nadam da ćeš mi dati po zaslugama Isusa Krista nebo i milosti da ga zaslužim, — jer Ti si neizmjerno dobar za nas, svemoguć i vjeran svojim obećanjima. — U ovoj nadi želim živjeti i umrijeti.

Djelo ljubavi

Moj Bože, ja te ljubim iznad svega svim srcem, svom dušom i svom snagom svojom, — jer si neizmjerno savršen i dostojan ljubavi. — Ljubim također svoga bližnjega kao samoga sebe iz ljubavi prema Tebi. — U ovoj ljubavi želim živjeti i umrijeti.

Djelo skrušenja

Moj Bože, žao mi je što sam uvrijedio Tvoje neizmjerno veličanstvo. — Kajem se za sve svoje grijehe, — ne samo što sam zaslužio kaznu, nego osobito zato što si Ti neizmjerno savršen i neizmjerno dobar i što mrziš grijeh. — Tvrdo odlučujem da ću se popraviti i bježati od svake grešne prigode. — U ovom kajanju želim živjeti i umrijeti.

Prikazna molitva članova Apostolata molitve

Božansko Srce Isusovo, prikazujem Ti po bezgrešnom Srcu Marijinu sve molitve, djela i trpljenja ovoga dana u naknadu za naše uvrede i na sve one nakane na koje se Ti neprestano prikazuješ na oltaru. Osobito Ti ih prikazujem za svetu Crkvu, za svetoga Oca Papu i za sve potrebe članova Apostolata molitve ovog mjeseca i dana preporučene. — **Amen.**

Zapovijedi Božje

1. Ja sam Gospodin Bog tvoj: nemaj drugih bogova uz mene.
2. Ne izusti imena Gospodina Boga svoga uzalud.
3. Spomeni se da svetkuješ dan Gospodnji.
4. Poštuj oca i majku da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji.
5. Ne ubij!
6. Ne sagriješi bludno.
7. Ne ukradi.
8. Ne reci lažna svjedočanstva.
9. Ne poželi tuđeg ženidbenog druga.
10. Ne poželi nikakve tuđe stvari.

Crkvene zapovijedi

1. Svetkuj zapovijedane blagdane i slušaj pobožno svetu Misu u nedjelju i zapovijedane blagdane.
2. Posti zapovijedane poste i u određene dane ne mrsi.
3. Svake se godine najmanje jedanput ispovjedi i o Uskrsu pričesti.
4. Drži se ženidbenih zakona svete Crkve.
5. Doprinosi za crkvene potrebe.

U ovoj knjizi naći ćeš i drugih molitava koje ti mogu poslužiti kao jutarnja molitva (Pogledaj u sadržaj).

RAZMATRANJE

Ako želiš zaista postati revan, posveti svaki dan u najzgodnije vrijeme nekoliko minuta razmatranju, tj. razmišljanju o nekoj vjerskoj istini — uz molitvu.

Ove časove provedi u svojoj sobi, u učionici, u crkvi, na putu, u tramvaju, bilo gdje!

Kako ćeš to učiniti?

Probudi najprije čin vjere u Božju prisutnost i moli Boga da te rasvijetli. Na primjer:

Moj Bože, ja živim stalno u Tvojoj prisutnosti. Ali želim Ti na poseban način posvetiti nekoliko časova da bolje spoznam što želiš od mene danas. — Pomozi mi da nađem u onom što ću čitati i razmišljati, nove snage, da Ti služim gorljivije.

Pod okom Gospodina Boga čitaj mirno nekoliko rijeći iz koje knjige o savršenstvu . . . — Nastoj dobro razumjeti smisao onoga što čitaš. — Čim te jedna misao frapira, zaustavi se, istražuj, razmišljaj tražeći ampliciranje u tvom konkretnom životu. — Povjeri jednostavno Bogu svoja iznašašća, svoje želje, kajanje i žaljenje, svoje poteškoće, svoje odluke.

Ako ti se dopadnu već prve riječi koje pročitaš, ne žuri se dalje s čitanjem. Ako li ne, nastavi čitati, polako, pažljivo. Ako nadođu nesvojevoljne rastresenosti, ne uznemiruj se. Ali odbacivši ih brzo, vrati se Bogu polako, nastavi svoje čitanje ili porazgovori se s Bogom o onom što te je rastreslo! Rastresenosti su često odličan sadržaj za razmatranje i molitvu. Ili još bolje, izgovaraj veoma lagano, što laganije, koju molitvu, tebi dobro poznatu. Na primjer Oče naš, Zdravo Marijo, ili koju iz svete Mise, ili koju iz ove knjige, ali zaustavljajući se iza svake riječi da uhvatiš sav smisao. Na primjer: Naš (a ne: Moj . . . Kolektivna, zajednička molitva . . .). Oče (dobrota . . . Isus je govorio: Oče . . .), koji si na nebesima . . . Ti ćeš se začuditi otkrićima koja ćeš otkriti! Ako ti je samo jedna riječ dosta da te čuva u povezanosti s Bogom, ne idi dalje. Sutra ćeš nastojati okoristiti se drugim.

Na kraju tvog razgovora s Bogom saberi se još što življe možeš. Blago mu zahvali za časove provedene uza nj. Zagledaj se u ovu ili onu misao koja te je posebno dirnula i ako je zgoda stvori praktičnu odluku.

Po ovim časovima molitve i intenzivnog, živog razmišljanja, ti ćeš bolje shvatiti bogatstvo svoga katolicizma,

više ćeš kontrolirati, nadzirati svoj vanjski život, radit ćeš unaprijed pod okom Božjim, postepeno ćeš postići saznanje o pravom bogatstvu života: duša, milost, prijateljstvo Kristovo.

Svatko nije sposoban za ovakvu sabranost. To je poziv koji tebi Krist upravlja.

PREKO DANA

Bog je uvijek prisutan, mislio ti na to, ili ne mislio. Ipak ti ne možeš neprestano misliti na njegovu prisutnost kao što ne misliš stalno ni na svoje roditelje.

Ne čudi se, dakle, da veći dio dana prođe, a da se sjećanje na Boga ne dotakne tvoje misli da ne pomisliš na Nj.

Najvažnije je — što god radiš — da činiš onako kako On očekuje od tebe da činiš.

Ipak nastoj da ponovo, s vremena na vrijeme, uspostaviš i življu vezu s Njim.

U tu svrhu možeš upotrijebiti jedan od ovdje naznačenih načina:

— Ne započinji nikakve molitve da ne rekneš: Bog me čuje.

— Moleći koju molitvu, pripazi malo na riječi koje označuju Boga: »moj Bog . . . Otac . . . Ti . . . Tvoj . . .«

— Nastoj sačuvati preko molitve što dublje poštovanje: nastoj da moli i tvoje tijelo.

— Nastoj učiniti djelo ljubavi, neku uslugu u kući, bolje slušati predavanje u školi, jer je Bog prisutan.

— Posebno nastoj izvršiti posao koji ćeš poduzeti, prikazavši ga Bogu.

— Kad si sam, ne učini ni jedan pokret, ili držanje koje bi te moglo osuditi pred svjedokom, a to jedino iz poštovanja pred prisutnim Bogom.

— Posebno se preko dana zadrži na kojoj pojedinosti koja će te podsjetiti na Boga, kao na primjer kad čuješ otkucavanje sata, kad prolaziš ispred crkve, kad činiš znak križa . . .

— Rado ponovi koji kratki molitveni obrazac, strelovitu molitvu, kao na primjer: S Tobom, dobri Bože — Bog moj i sve moje — Moj Bože, ja Ti se klanjam — Isuse, moj Učitelju!

Molitve prije i poslije škole ili rada pružaju ti priliku da se sjediniš s Bogom, pa nastoj to iskoristiti.

U ovoj knjizi naći ćeš mnogo molitava za sve prilike preko dana.

Prije nego pođeš na počinak, zahvali Bogu na milostima koje ti je dao tijekom dana. — Moli Ga da ti oprosti pogreške i nemarnosti. — Prikaži Mu koje dobro što si učinio. — Reci, na primjer:

Moj Bože, ja sam Ti jutros prikazao sve časove ovog dana kao što Ti svećenik prikazuje svetu Hostiju. — Ti si s tim pomiješao svoju milost kao kvasac. — Pred Tobom ću sada ispitati kako sam to upotrijebio.

Udostoj se, moj Bože, oprostiti sve moje nemarnosti i primiti sve što sam dobra učinio.

Već sada Ti prikazujem sutrašnji svoj dan: da ga dočekam spremniji za Tvoju službu.

Ili još:

Klanjam Ti se, Bože moj, podložnošću na koju me pozivlje prisutnost Tvoga suverenog veličanstva. — Vjerujem u Te, jer si Ti sama istina, uzdam se u Te, jer si neizmjerno dobar, ljubim Te iz svega srca svoga, iz zahvalnosti prema Tvojoj neizmjernoj ljubavi, i ljubim bližnjega kao samoga sebe iz ljubavi prema Tebi. Moj Bože, molim Te da mi oprostiš sve što Ti se nije svidjelo bilo u mom načinu mišljenja, govorenja ili djelovanja. Ove večeri obnavljam čuvstva duboke ljubavi, koja Ti pripada, i obećajem da ću sutra s Tvojom milosti u svemu postupati bolje.

Kao dokaz moje iskrenosti, primi dobro koje sam učinio s Tobom preko ovog dana, i blagoslovi sve one koji su me pomagali.

Zatim izmoli tri puta Zdravo Marijo u čast naše drage Gospe i završi znakom križa.

3. MOLITVE PRESVETOM TROJSTVU

Centralni misterij, središnja tajna vjere je ova: Jedan Bog u tri osobe.

Znak križa oznaka je poštovanja Presvetog Trojstva. Čini uvijek taj znak pobožno. To je znak kršćanina, kršćansko geslo, znak ljubavi, a ne mržnje.

Molitve Crkve svršavaju uvijek uz pohvalu Presv. Trojstvu.

I molitva Bogu Ocu svršava »Po Isusu Kristu Gospodinu našem, koji živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga u vijeke vjekova. Amen«.

Evo još molitve koja se često izgovara na čast Presvetog Trojstva:

Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetom, kako bijaše na početku, tako i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.

Misna molitva »Slava na visini« (Gloria in excelsis Deo) također je pohvala Presv. Trojstvu.

Crkva slavi posebno prvu nedjelju iza Duhova u čast Presv. Trojstva.

Molitva Presv. Trojstvu

Presveto Trojstvo, mi nismo osamljeni na zemlji. Mi nismo napuštena stvorenja koja tužno stupaju prema dalekom i indiferentnom Bogu. — Ne, Oče, Ti si među nama kao Otac među svojima. — Mi Te zaista možemo nazivati: Oče naš!, a sebe Tvojom djecom. — Svojom brigom Ti nas okružuješ kao što nas okružuje zrak sa svih strana.

A Ti, Gospodine Isuse, iz pažnje i ljubavi došao si među nas da nam dadeš primjer kako ljudski život mora biti potpuno posvećen drugima. — Ti nastavljaš putovati s nama i nudiš nam svoje prijateljstvo.

A Ti, Duše Sveti, koji si ljubav, koja veže Oca i Sina, Ti si se dao kršćanima da zapališ njihovo srce žarkom revnošću u službi Kristovoj. — Neprestano Ti osvjetljuješ naše putovanje, jačaš našu volju da vjerno ispunimo misiju, poslanstvo na koje nas zove Krist.

Oče, Sine i Duše Sveti, ja želim živjeti što je moguće ozbiljnijim i intenzivnijim životom s kojim je usko povezano cijelo Presveto Trojstvo.

Daj da se usred mojih dnevnih poslova sjećam što više Tvoje prisutnosti i Tvog djelovanja u meni.

Te Deum (Tebe Boga hvalimo)

Ova liturgijska pjesma jest zahvalnica Presv. Trojstvu.

Tebe Boga hvalimo, Tebe Gospodina priznajemo.
Tebe, vječnog Oca, sva zemlja poštuje.
Tebi svi anđeli, Tebi nebesa i sve vlasti,
Tebi kerubi i serafi kliču bez prestanka:
Svet, svet, svet Gospodin Bog Sabaot.
Puna su nebesa i zemlja veličanstva slave Tvoje.
Tebe hvali slavni apostola zbor.
Tebe proroka dična četa,
Tebe mučenika svijetla vojska,
Tebe po svemu svijetu sveta uzvisuje Crkva.
Oca neizmjernog veličanstva,
Časnoga Tvojeg istinog i jedinoga Sina.
I Svetoga Tješitelja Duha.
Ti Kralju slave, Kriste,
Ti si Očev vjekovječni Sin.

Ti, da za naše spasenje postaneš čovjekom, nisi se strašio krila Djevice.

Ti, svladavši oštrinu smrti, otvorio si vjernima kraljevstvo nebesko.

Ti sjediš s desna Bogu u slavi Očevoj.

Vjerujemo da ćeš doći kao Sudac.

Tebe dakle molimo, pomozi svojim slugama koje si otkupio dragocjenom krvlju.

U vječnoj slavi daj da se ubrojimo među svete Tvoje.

Spasi puk svoj, Gospodine, i blagoslovi baštinu svoju.

I vladaj njima, i uzdiži ih u sve vijeke.

Iz dana u dan blagoslivamo Tebe.

I hvalimo ime Tvoje u vijeke, i u vijeke vjekova.

Dostoj se, Gospodine, u dan ovaj sačuvati nas od grijeha.

Smiluj se nama, Gospodine, smiluj se nama.

Nek bude milosrđe Tvoje, Gospodine, nad nama, kako se ufamo u Tebe.

U Tebe se, Gospodine, ufam, o da ne budem postiđen dovijeka!

MOLITVE OCU

Ti sigurno voliš svoje molitve upravljati našem Gospodinu Isusu, jer Ga možeš predstaviti kako je bio na zemlji.

Ipak ne zaboravi da je On došao k nama, da nas upozna s Ocem, i na kraju života je rekao: »Oče, proslavio sam Te na zemlji. Ispunio sam zadaću koju si mi povjerio . . . Proslavio sam Tvoje Ime među ljudima«.

Stalno se On vraća na misao da je Bog za nas Otac. Samu molitvu, koju nas je naučio, želi da je upravljamo Ocu: »Oče naš koji jesi na nebesima . . .« i On nam govori da molimo: SVETI SE ime Tvoje, dođi kraljevstvo Tvoje . . .

On hoće da imamo sinovsko držanje na pogled tako dobrog i tako plemenitog Oca.

Nijedna vjera osim Kristove ne usuđuje se svemogućeg Stvoritelja predstaviti kao Oca.

Zato ćeš razumjeti zašto se Crkva skoro uvijek obraća Bogu Ocu.

Misal ima stotine molitava. Samo njih 27 upravlja našem Gospodinu Isusu, 4 ili 5 Duhu Svetomu, a sve druge Ocu. Pogledaj misne molitve, molitve liturgijskih svetkovina . . . i uvjerit ćeš se!

Isus je rekao: OVAKO SE MOLITE:

OČE NAŠ,

KOJI JESI NA NEBESIMA
SVETI SE IME TVOJE
DOĐI KRALJEVSTVO TVOJE,
BUDI VOLJA TVOJA, KAKO NA NEBU

TAKO I NA ZEMLJI.
KRUH NAŠ SVAGDANJI DAJ NAM DANAS.
I OTPUSTI NAM DUGE NAŠE
KAKO I MI OTPUŠTAMO DUŽNICIMA NAŠIM.
I NE UVEDI NAS U NAPAST,
NEGO IZBAVI NAS OD ZLA.
AMEN.

Vjernost Ocu

Oče, koji si pokazao svoju ljubav prema nama, šaljući svog Sina na svijet, da mi živimo po Njemu (Iv. I, 4, 9),

Oče, koji si nas toliko ljubio da si htio od nas učiniti pravu svoju djecu (I. Iv., 3, 1),

Oče, koji si poslao Duha svoga Sina u naša srca gdje On viče: »Oče« (Gal., 4, 6),

Oče, koji si nas blagoslovio svim vrstama duhovnog blagoslova u Kristu (Efež., 1, 3),

Oče, koji si nas istrgnuo od moći tame da nas preneseš u kraljevstvo svog ljubljenog Sina (Kol., 1, 13),

Oče, koji si nas učinio sposobnim da imamo dio u baštini svetih u svjetlu (Kol., 1, 12),

Oče, koji si nas ljubio i po svojoj nam milosti dao vječnu utjehu i nadu (II. Tesal., 2, 16),

Oče Isusa Krista, koji si po svom velikom milosrđu nas obnovio po uskrsnuću Isusa Krista, za živu nadu (I. Petrova, 1, 3),

Oče milosrđa i sve utjehe (II. Kor., 1, 3),

Oče, koji činiš da Tvoje sunce svijetli nad dobrima i zlima, i koji činiš da Tvoja kiša pada pravednima i nepravednima (Mt, 5, 45),

Oče, koji si predao svom Sinu svu pravdu (I. Iv., 5, 20),

Oče, koji u samom sebi imaš sav život i dao si svom Sinu da ima život u sebi (Ivan, 5, 26),

Oče, koji si poslao svoga Sina Isusa da svi, koji ga prime i povjeruju u Njega, imaju život vječni (Ivan, 6, 40),

Oče Isusov, koji si nam dao pravi kruh s neba (Ivan 6, 32),

Oče, koji vidiš tajnu naših duša (Mt 6, 18),

Oče, koji poznaješ sve naše brige (Mt 6, 32),

Oče, koji hraniš ptice nebeske i ljiljane poljske (Mt 6, 26),

Oče, bez čijeg dopuštenja ne pada ni vrabac na zemlju (Mt 10, 29),

Oče, koji tražiš poklonika u duhu i istini (Iv., 4, 23),

Oče Isusov, od kojega dolazi svako pravo očinstvo na nebu i na zemlji (Ef 3, 15),

Oče svih ljudi, koji si iznad sviju (Ef 4, 6),

Oče svjetlosti, od koga nam dolazi svaki dobar dar (I. Jak., 17, 2),

Oče, kod koga nema nikakve promjene i nestalnosti (Jakov I, 17),

mi smo Tvoja djeca (Mons. Guerry)

MOLITVE NAŠEM SPASITELJU

U Misi svećenik se obraća direktno, neposredno, našem Gospodinu Isusu riječima: »JANJE BOŽJE« ili »Gospodine, nisam dostojan . . .«

Predraga Riječ Božja

O predraga Riječi Božja, nauči me da budem velikodušan u Tvojoj službi kako Ti zaslužuješ, da se dadem bez računa, da se borim, a da ne gledam na rane, da radim, a da ne tražim odmora, da izgaram ne tražeći nagradu osim da znadem da činim svetu volju Tvoju! Amen. (Sv. Ignacije)

Daj mi da spoznam sebe i da spoznam Tebe

Gospodine Isuse, daj mi:
Da spoznam Tebe i da spoznam sebe;
Da ne želim drugo osim Tebe;
Da napustim sebe, a ljubim Tebe;
Što god radim, neka je radi Tebe;
Da ponizujem sebe, a uzvisujem Tebe;
Da uvijek mislim samo na Tebe;
Da se odričem sebe, a živim za Tebe;
Što god mi došlo, da primim od Tebe;
Da progonim sebe, a slijedim Tebe;
I da uvijek želim slijediti Tebe;
Da bježim od sebe, a tražim zaštitu kod Tebe;
I da budem dostojan obrane od Tebe;
Da se bojim za sebe i da se bojim Tebe;
Da se ne uzdam u sebe, a ufam u Tebe;
I da se nađem među izabranima od Tebe;
Da ni za što ne marim, osim za Tebe;
I da budem vazda poslušan radi Tebe;
I da budem siromašan radi Tebe;
Pogledaj na me da zavolim Tebe;
Zovni me da vidim Tebe;
Da budem dostojan obrane od Tebe;
Da budem među izabranima od Tebe;
I da navijeke uživam uz Tebe! Amen.

(Sv. Augustin)

Potpuno predanje samoga sebe Isusu

Primi, Gospodine, svu moju slobodu, primi pamćenje i razum i svu moju volju. Ti si mi darovao sve što imam ili posjedujem. Ja Ti opet sve to vraćam i predajem potpuno Tvojoj svetoj volji da svim upravljaš. Daj mi samo da Tebe ljubim i daj mi svoju milost i dosta imam i ne tražim više ništa. Amen.

(Sv. Ignacije)

Velikodušnost

O Kriste, Ti si moj Kralj!
Daj mi da prema Tebi imam viteško srce.
Veliko srce u mom životu: izabirući onaj život koji vodi na pučinu, a ne onaj koji vuče dolje;

Veliko u mom radu: gledajući u njemu ne posao koji se meni dopada, nego poslanstvo koje mi Ti povjeravaš;

Veliko u mom trpljenju: pravi vojnik pred svojim križem, pravi Cirenac za križ drugih;

Veliko sa svijetom: opraštajući malenkosti, ali ne žrtvujući ništa od svojih načela;

Veliko s ljudima: dobar sa svima, više odan poniznima i malenima, željan da privedem K Tebi one koji me ljube.

Veliko sa starješinama: gledajući u njihovu autoritetu ljepotu Tvoga lica koje me očarava.

Veliko sa sobom: nikada oslonjen samo na sebe, uvijek oslonjen na Tebe.

Veliko s Tobom, Kriste: ponosan što mogu živjeti da Tebi služim, sretan što ću umrijeti da se izgubim u Tebi. (R. Ullena de Schooten)

Isus Krist — Vođa i Prijatelj

O Kriste, sve od početka mladosti otvara se preda mnom život beskrajan i bogat nadama.

Brini se za me na putevima velikog pothvata, Vođo divni i Prijatelju neusporedivi — privuci me svojim primjerom, rasvijetli svojom riječju, a osobito ojačaj me svemoćnim svojim Božanskim životom.

I učini da u ovom toplom i živom svjetlu mognem posvetiti sav svoj život ljubeći Te oduševljeno i služeći Ti junački. Amen. (R. Claude)

Dušo Kristova

Dušo Kristova, posveti me.
Tijelo Kristovo, spasi me.
Krvi Kristova, napoj me.
Vodo iz prsi Kristovih, operi me.
Muko Kristova, okrijepi me.
O dobri Isuse, usliši me.
Među rane svoje sakrij me.
Ne dopusti da se odijelim od Tebe.
Od neprijatelja zlobnoga brani me.
U času smrti moje zovni me.
I zapovjedi mi da dođem k Tebi.
Da Te sa svetima Tvojim hvalim.
U sve vijeke vjekova. Amen. (Sv. Ignacije)

MOLITVE DUHU SVETOM

U Bogu ključa vječna životna izmjena: Otac ljubi i daje; Sin prima i ljubi; Duh Sveti je ljubav koja žubori od Oca k Sinu i od Sina k Ocu.

Posebno je čudo da se ovaj val ljubavi prelio slobodno u stvaranju, da se prelio ponovo slobodno u djelu ljubavi koja se zove Otkupljenje — da se izlijeva i sad bez prestanka u svijet gdje ti živiš!

Ali kad ti zazoveš Duha Svetoga, ti tražiš da participiraš, da budeš dionik u toj ljubavi.

Doista, jedan od darova koji daje Duh Sveti je svjetlo za razum (i zato se posebno moli Veni Creator — O dođi Stvorče, Duše Sveti — na početku godine ili škole).

Ali napose što ti posebno ima dati jest žarka ljubav koja treba da prožme tvoj život kao što prožimlje Božji život.

Dođi, Duše Sveti

Dođi, Duše Sveti, pohodi duše vjernika i zapali u njima vatru svoje ljubavi.
— Pošalji Duha svojega i postat će.
— I obnovit ćeš lice zemlje.

Pomolimo se! Bože, koji si svjetlošću Duha Svetoga poučio srca vjernih, daj da u tom istom Duhu, što je pravo, mislimo i njegovoj se utjehi vazda radujemo. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

O Duše Sveti...

O Duše Sveti, duše moje duše, klanjam Ti se, rasvijetli me, prati me, jačaj me, tješi me.

Reci mi sve što moram činiti, daj mi svoj nalog.

Ja Ti obećajem da ću se podvrgnuti svemu što Ti budeš želio od mene i primiti sve što Ti dopustiš da me stigne.

Samo daj mi da spoznam Tvoju volju.

(Kardinal Mercier)

Dođi, Stvorče, Duše Svet

O dođi, Stvorče, Duše Svet, pohodi duše vjernika, poteci višnjom milosti, u grudi štono stvori ih.

Ti nazivaš se Tješitelj, Blagodat Boga svevišnjeg, studenac živi, ljubav, plam i pomazanje duhovno.

Darova sedam razdaješ, Ti prste desne Očeve, od vječnog Oca obećan, Ti puniš usta besjedom.

Zapali svjetlo u srcu, zadahni dušu ljubavlju, u nemoćima tjelesnim potkrepljuj nas bez prestanka.

Dušmana od nas otjeraj, i postojani mir nam daj, ispred nas idi, vodi nas, da svakog zla se klonimo.

Daj Oca da upoznamo, i Krista Sina Njegova, i u Te, Duha Njihova, da vjerujemo sveudilj.

Sva slava Ocu vječnomu, i uskrslom Sinu Mu, sa Tješiteljem Presvetim, nek bude sad i uvijeke. Amen.

Blagdan Duhova sjeća nas dolaska Duha Svetoga na mladu Crkvu. U cijelom svijetu slavi se devetnica kao priprava za tu svetkovinu. Svaki dan devetnice moli se ova pjesma.

2. OKUPLJENI U CRKVI . . .

Molitve:

1. Da više ljubiš Crkvu
2. Za jedinstvo Crkve
3. Za raširenje Crkve

Krist nastavlja svoj vidljivi život na zemlji po svojoj Crkvi...

ISUSOVA PORUKA

Ja ne samo nevidljivim načinom — po milosti nastavljam život među braćom, ljudima — nego ja sam htio ostati i raditi među njima na vidljiv način.

Ja sam htio nastaviti poučavajući ih, posvećujući, vodeći ih na putu prema vječnosti. Zato sam dao zajednici svojih učenika, svojoj Crkvi vidljivu formu, vidljvi oblik.

Izabrao sam apostole, i između njih svetog Petra, da se oko njih i oko njihovih nasljednika okupljaju moji učenici. I da rade pod njihovim vodstvom na ostvarenju Božjega nacrta na zemlji.

Sjeti se mojih riječi: »Ti si Petar i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati. I tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga i što god svežeš na zemlji, bit će svezano i na nebu« (Mt 16, 18—19), ili još: »Tko vas sluša, mene sluša, a tko vas prezire, mene prezire.«

VJERAN CRKVI

Vrhovni Svećenik sada je nasljednik Petrov i moj delegat na zemlji. Njemu sam povjerio upravu cijele Crkve.

Tvoj biskup je nasljednik apostola. Njemu sam povjerio duhovnu upravu jednog dijela mog naroda. Njemu se trebaš pokoravati kao i meni.

Ti razumiješ, prema tome, kakvom ljubavlju trebaš postupati s Crkvom i njezinim predstavnicima.

Crkva, to sam Ja koji nastavljam život na zemlji... Zato prije svega prema Crkvi, svetom Petru i svom biskupu, trebaš razvijati u sebi svu odanost ako želiš biti zaista moj učenik.

ZA JEDINSTVO CRKVE

Sigurno izvan katoličke Crkve, u mnogim protestantskim zajednicama i u različitim istočnim odijeljenim crkvama, mnoge me duše iskreno i često izvanrednim žarom ljube — i Ja njih ljubim svim srcem.

Moja želja, moja volja, danas kao i nekoć, jest da se svi vrate k jedinstvu, da svi budu jedno kao što smo jedno moj Otac i Ja.

Zato ti trebaš moliti za povratak svih kršćana k jedinstvu.

ZA RAŠIRENJE CRKVE

Napokon uz ove koji me poznaju, postoje i milijuni pogana koji još ne znaju puninu dara Božjega.

Treba da ti shvatiš moju žalost što toliko mnoštvo traži svjetlo i mene ne pozna.

Treba da pomažeš Crkvi, da meni pomažeš, svojim molitvama i djelima, u spasavanju poganskog svijeta.

Ja ću te pomagati u tvojoj molitvi na tu nakanu . . .

1. DA VIŠE LJUBIŠ CRKVU

Čin vjere

Gospodine Isuse, moleći Vjerovanje izgovaram: Vjerujem u svetu Crkvu katoličku.

Čvrsto vjerujem da si je Ti ustanovio i dao joj nalog da ona nastavi misiju, poslanstvo koje je Tvoj Otac Tebi bio povjerio.

Vjerujem da si joj najprije dao zadaću da me vodi bez ikakve zablude k cilju moga života i da upotrebljavam ona sredstva da tu svrhu postignem.

Vjerujem dakle u sve istine koje Crkva naučava, jer Ona niti se može prevariti niti mene može prevariti.

Vjerujem da si joj Ti povjerio misiju, poslanstvo, da me učini svetim u očima Tvoga Oca, čineći da participiram i sudjelujem u kalvarijskoj Žrtvi i pružajući mi Tvoju milost po sakramentima.

Vjerujem, dakle, u posvetnu snagu katoličke Crkve i zato je nazivljem »svetom Crkvom«.

Vjerujem da u Crkvi postoji, kao u svakom pravom društvu, auktoritet koji moram poštivati, te da je tim auktoritetom primila svu snagu da me može voditi na životnom putu. — Vjerujem, dakle, u vrhovnu vlast Velikog Svećenika, pravog nasljednika svetog Petra. — Vjerujem u auktoritet svog biskupa da nadamnom ima vlast, jer je on nasljednik apostola u biskupiji u kojoj živim.

Gospodine Isuse, vjerujem svom snagom i svim srcem u svetu katoličku Crkvu.

U vjernosti Crkvi želim živjeti i umrijeti, jer je Ona kao i Ti — Put, Istina i Život.

Čin zahvalnosti

Gospodine Isuse, ja Ti zahvaljujem što si mi dopustio po krštenju da budem član Tvoje Crkve. — Od dolaska na ovaj svijet spoznao sam njezinu brigu i nježnost bez ikakve moje zasluge.

Iza Tebe i Njoj dugujem zahvalnost da sam Te upoznao i da Te ljubim. — Što participiram u Žrtvi svete Mise i što primam svete sakramente Ispovijedi i Pričesti (Euharistije). — Što živim sa sigurnošću da sam na pravom putu koji vodi u nebo.

Ona se stalno brine za me; i do smrti Ona će bdjeti nada mnom kao majka. — I radi toga ja se svim srcem pridružujem ostalim kršćanima nazivljući je: naša Majka sveta Crkva.

Doista, ona me podsjeća na Tvoje Zapovijedi i ne prestaje kao prava Majka djelovati na me da ih živo poštujem. — Ali ja razumijem da me ona time želi pozvati na život puno ljepši i plemenitiji. — Svakog časa ona budi moj žar, rasvjetljuje moj put, razveseljuje me, širi moje horizonte i jača moju volju.

Ona me pozivlje da se borim s mojim pogreškama, da se talenti koje si mi dao u meni razviju pod suncem Tvoje milosti, — za slavu Božju i dobro ljudi.

Gospodine Isuse, zahvaljujem Ti što sam katolik. Toliki nemaju ovog privilegija.

Molim Te, daj mi milost da bolje upoznam nauku svete Crkve i da joj budem vjeran. — I da svojim primjerom privedem u Crkvu mnoge koji Te ne poznaju.

Sin Crkve

Gospodine Isuse, ja sam ponosan što pripadam katoličkoj Crkvi. Dvadeset stoljeća Tvoji neprijatelji sve su učinili da je unište prijetnjama, klevetama i prolijevanjem krvi Tvojih mučenika, — a ipak, Ona stoji i danas, jača nego ikada!

Gospodine Isuse, ja sam ponosam što vidim kako na Tvoju Crkvu skreću pažnju danas svi koji iskreno traže mir. — U ovom poremećenom svijetu Ona ostaje najčvršći bedem pravde.

Ona stoji kao svjetionik na uzburkanom moru pokazajući istinu i ljubav, jer Ti, koji si je osnovao, Svjetlo si i Ljubav.

Gospodine Isuse, ja sam ponosan na one koji su bili prije mene u Crkvi: na bezbrojne mučenike koji su svoju krv dali, ponosni što pripadaju Njoj. — Mnoštvo svetih Nju je proslavilo i svakog dana u godini Ona ih se sjeća u svom bogoštovlju. — I mlade duše darovale su se Njoj s velikim žarom: Tarcizije, Agneza, Berhmans, Alojzije Gonzaga, Stanislav Kostka. — Mnoštvo vjernika začudilo je svijet ljubavlju koju im je pokazala Crkva.

Gospodine Isuse, ja sam ponosan na one koji danas sa mnom žive u Crkvi.

Ja sam ponosan što mogu potvrditi istu vjeru, živjeti po istim zakonima, Božjim zapovijedima, moliti iste molitve, imati dio od svete Žrtve s toliko velikih učenjaka, slavnih književnika, toliko dobročinitelja čovječanstva koji su katolici.

Ja sam ponosan što znam da svake nedjelje po svemu svijetu milijuni vjernika kupe se oko Tvojih oltara, da Ti sa mnom Tvom predobrom Ocu u jedinstvu katoličke Crkve prikažu Tvoje prečisto Tijelo i Tvoju predragocjenu Krv.

Ja sam ponosan što u Tvojim svetištima mogu biti skupa s radnicima, s poniznim kućanicama, s djecom, sa starcima,što znam, također, da se Tebi sa mnom mole tamo u misijskim zemljama ljudi svih rasa i svih boja, — jer nas Crkva katolička ujedinjuje bez obzira na kaste i društvene prilike.

Da, Gospodine Isuse, ja sam ponosan što pripadam katoličkoj Crkvi.

Liturgijska molitva za Crkvu

Dostoj se, Gospodine, dobrostivo primiti molitve koje Ti upravlja Tvoja Crkva.

Zaštiti je od svih nevolja i protivnosti i od svake zablude da Ti služi u potpunoj slobodi.

To Te molimo po Isusu Kristu.

Jesi li opazio da u nepromjenljivom dijelu Mise dva puta moliš za Crkvu?

»Mi Ti prikazujemo (ovu Misu) prije svega za Tvoju svetu Crkvu katoličku. Da se dostojiš nju po svemu svijetu umiriti, zakriliti, ujediniti i upravljati . . .« (Molitva iza Sanctus).

»Gospodine Isuse Kriste, koji si rekao svojim apostolima: Ostavljam vam svoj mir, dajem vam svoj mir«, ne gledaj na moje grijehe, nego na vjeru svoje Crkve i dostoj se dati joj mir i jedinstvo . . .« (Molitva prije Pričesti).

O Crkvo moga Spasitelja

O Crkvo moga Spasitelja, Tijelo Kristovo, kako si velika, sveta, lijepa u svom jedinstvu!

Ova stvorenja, raspršena u ljudskom rodu naravnim zakonom i makar često bili jedni protiv drugih razdvajajućim djelom grijeha, — gle prave majke duša, koja ih uzimlje jednu po jednu, rađa ih za Tebe na novi život, na vječni život započet po stanju milosti, — da ih uvede u najintimnije jedinstvo s Božjom obitelji . . .

Mi ćemo biti Tvoji apostoli izgarajući u potpunom darivanju za raširenje kraljevstva Očeva na svijetu, — misleći, osjećajući, ljubeći, radeći s Tobom, . . . učvršćujući tako svoj život u Tvome — život mističkog Krista — da naša molitva bude Tvoja — molitva Duha, Sina, koji govori u nama: Oče, Oče!

Liturgijska molitva za svu hijerarhiju

Oče svemogući i vječni, djelovanjem Duha Svetoga Ti posvećuješ i upravljaš cijelom Crkvom. — Mi Te molimo napose za one koji Njom ravnaju, usliši našu molitvu — i daj da djelovanjem Tvoje milosti Tebi vjerno služe i Papa i biskupi i svećenici.

Liturgijska molitva za Papu

Molimo za našeg svetog Oca Papu: da ga Gospodin čuva, da mu dade zdravlje i da ga učini sretnim na zemlji. — I da ga ne prepusti mržnji njegovih neprijatelja.

S.: Ti si Petar.

P.: I na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju.

Pomolimo se: O Bože, Pastiru i Čuvaru svih vjernika, pogledaj dobrostivo svoga slugu našega svetoga Oca Papu koga si se udostojao postaviti na čelo svoje Crkve. — Daj mu, molimo Te, milost da je poučava svojim riječima i svojim primjerom. — I da tako dođe jednog dana u život vječni sa svima onima koje si mu povjerio. — To Te molimo po Kristu Isusu.

Vojnik Crkve

Gospodine, daj mi pravi duh pokornosti-podložnosti prema hijerarhiji moje Crkve.

Kad sam član nekog udruženja ili sportskog kluba, prihvaćam njegova pravila bez primjedbe. — Ali kad se radi o Crkvi, imam sklonost, Gospodine, da mislim kako Ona donosi samo vjerske istine, a ne i zakone koje treba obdržavati.

Nakon prihvaćenih istina, među kojima Ona ističe i svoju neprevarljivost, mislim da sam slobodan od obaveze savjesti.

Ne, Gospodine, Ti si htio da se pokoravam Crkvi na svim područjima na kojima Ona pokaže svoju misao. Ona je tu da me vodi i prati u svim konkretnim prilikama mog života, — i ja prestajem biti Tvoj učenik kad se Njoj ne pokoravam.

Daj mi razumjeti kako je pokornost potreban uvjet uspjeha za svako kolektivno poduzeće.

Gospodine, pomozi mi da postanem dijete potpuno poslušno svetoj katoličkoj Crkvi.

Molitva za biskupa moje biskupije

O Bože, Pastiru i Vođo svih vjernika, pogledaj dobrostivo slugu našega biskupa koga si postavio na čelo naše biskupije.

Podaj mu, molimo Te, milost da nastoji, i riječima i primjerom, da mi napredujemo. — Da tako zasluži jednom život vječni sa svima koji će mu biti povjereni. — Ovo Te molimo po Isusu Kristu.

Molitva za sav kler u domovini

Pomolimo se za biskupe, svećenike i redovnike naše Domovine, da njihova revnost i krepost osigura Domovini, čiji je narodni život ukorijenjem u katoličkoj vjeri, plod iskrenog, živog i potpunog kršćanstva.

Pomolimo se: Gospodine Isuse Kriste, za dobro ljudi Ti si ustanovio vidljivu Crkvu s pastirima koji njom upravljaju, sluge koji dijele sakramente i propovijedaju riječ Božju, te redovnike koji prihvaćaju Tvoje savjete, daj nam biskupe, svećenike i redovnike po Srcu Svome da razboritost njihova vodstva, svjetlo njihove nauke i žar njihove ljubavi za Te osvoji sve duše koje se ne mogu spasiti osim u Tvoje ime. Koji živiš i kraljuješ na sve vijeke vjekova. Amen.

(P. A. Vermeersch, S. J.)

Molitva za posvećenje svećenika

O Isuse, vječni Pastiru duša, poslušaj molitvu koju Ti upućujemo za svećenike.

Zar prema njima nije najnježnija i najdirljivija ljubav Tvoga Srca, ta duboka ljubav u kojoj su sve veze koje Te povezuju s dušama?

Milosrdno pogledaj na mnoge duše u neznanju za koje svećenik mora biti svjetlo, — na mnoštvo robova rada koji traže nekoga koji bi ih zaštitio od varljivih zamki i spasio ih u Tvoje ime; — pogledaj svu onu malu djecu, onu mladež koja zove sposobnoga vođu da ih vodi prema Tebi.

Pogledaj, Isuse, na tolike koji trpe, i kojima je potrebno jedno srce da ih tješi i da ih ukopča u ljubav Tvoga Srca, za Te.

Pogledaj na sve duše koje bi mogle napredovati u savršenstvu, kad bi na svom putu našle pomoć svetih svećenika.

Daj da Tvoje svećenstvo vodi K Tebi čovječanstvo koje posrće u svojoj slabosti, — da se obnovi zemlja, da se uzvisi Tvoja Crkva i kraljevstvo Tvog Božanskog Srca utvrdi u miru.

O bezgrešna Djevice, Majko vječnog Svećenika, Ti, čiji je prvi posvojeni sin bio Ivan, ljubljeni učenik Isusov, a koja si u kapelici zadnje večeri bila među apostolima kao njihova Kraljica, čekajući Duha Svetoga, — izmoli Crkvi Isusovoj Duhove obnovljene i stalne. Amen.

(Kardinal Mercier)

Svake nedjelje župnik tvoje župe prikazuje Misu na nakane svojih župljana. I na tvoje nakane. Moli i ti za nj.

Nije dosta moliti za Crkvu. Treba pomagati Crkvu u njezinom golemom djelu širenja Evanđelja u svijetu. Moliti i raditi! — Pravi kršćanin je drugi Krist, on je Njegov delegat, poslanik, Njegov vidljivi zastupnik u ovom dvadesetom stoljeću kršćanstva. — Radi toga tvoja ljubav prema Crkvi i Kristu mora se manifestirati i pokazati osobito u revnom kršćanskom životu, svuda, gdje god budeš.

2. ZA JEDINSTVO CRKVE

Da budu jedno!

Gospodine Isuse, mnoge iskrene duše ljube Te, makar nisu u Tvojoj vidljivoj Crkvi. — Ti si darežljivo izlio na njih svoju milost. U Tvojoj ljubavi one žive i putuju prema vječnosti. One ne znaju da su na stranputici. Što nisu s nama, razlog je osobito u tome što im mi katolici ne dajemo primjer sveta života i što Ti nismo više odani.

Gospodine Isuse, sjedinjujem svoje molitve sa svim kršćanima da ove duše dođu u zajednicu katoličke Crkve, — da zajedno u velikoj ljubavi radimo, da budeš više ljubljen.

Pomozi mi da uvijek poštujem one koji nisu moje vjere. — Da moja ljubav prema njima bude onakva kao što je bila Tvoja ljubav, kojom si u Palestini obasipao one duše koje su tražile istinu i još je nisu našle, u punini Tvoje poruke.

Pomozi mi da svojom ljubavlju, svojim zauzimanjem, svojim oduševljenim radom i neporočnošću svoga života, privedem k Tebi duše što su u zabludi koje ću upoznati prema Tvojoj Providnosti.

Nadahni mojim ustima riječi koje će svjedočiti, a mom srcu ljubav koja će privlačiti, — da na kraju moga života, kad Te ugledam licem u lice, postignem radost videći da si zadovoljan sa mnom!

Molitve prvih stoljeća za jedinstvo Crkve

Spomeni se, Gospodine, te izbavi Crkvu svoju od svakoga zla i učini je savršenom u svojoj ljubavi. — Okupi svoju svetu Crkvu na svemu svijetu u svom kraljevstvu koje si joj pripravio, jer Tvoja je moć i slava na sve vijeke! (Iz Didache, oko 90. godine)

Kao što je zrnje bilo razasuto po brežuljcima, te skupljeno i postalo jedan kruh, tako okupi svoju Crkvu iz svih naroda, svih zemalja, gradova, sela i kuća i učini da bude jedna, živa i sveopća Crkva.

(Biskup Serapion iz 4. st.).

Molimo Te, Gospodine, za Tvoju svetu Crkvu koja se širi s jednog kraja zemlje do drugoga, za onu Crkvu, koju si stekao po Krvi svoga Sina Isusa Krista! — Sačuvaj je u jakosti i stalnosti kroz sve vijeke, — i sačuvaj zbor biskupa koji propovijedaju, da ne bi iskrivili riječi Istine. (Apostol. konstit. iz 4. st.).

Molitvena osmina

Molitvena osmina slavi se svake godine od 18. siječnja do blagdana Obraćenja sv. Pavla, 25. siječnja, da se isprosi od Boga jedinstvo Crkve, to jest povratak svih odijeljenih kršćana u jednu ovčarnicu, te obraćenje svih nevjernika.

Ovu osminu utemeljili su anglikanski protestanti. Prvi njezin plod bio je povratak u katoličku Crkvu njezina utemeljitelja Father Paul Francis-a. Vjersko društvo koje je on osnovao u isto vrijeme pod naslovom Udruženje za nadoknadu, slijedilo je svoga utemeljitelja u obraćenju punim svojim brojem. Godine 1909. odobrio je i blagoslovio Molitvenu osminu Papa Pijo X, a njezinim sudionicima dade Papa Benedikt XV potpuno oproštenje.

Otkad je ekumenski pokret privukao pažnju kršćana, radije se govori o Tjednu sveopće molitve, a da se ne ističe posebno povratak nekatolika u rimsku Crkvu.

Evo molitve koja se moli u Osmini:

Da svi budu jedno, kao što si Ti Oče u meni i Ja u Tebi, da i oni budu jedno u nama, da svijet vjeruje da si me Ti poslao. (Riječi Isusove; — Ivan, 17, 21).

S.: Ja ti kažem, ti si Petar.

P.: I na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju.

Pomolimo se: Gospodine Isuse Kriste koji si rekao svojim apostolima: Mir vam svoj ostavljam, mir vam svoj dajem, ne gledaj na moje grijehe, nego na vjeru svoje Crkve.

O Bože, dostoj se po svojoj volji njoj dati mir i jedinstvo, koji živiš i kraljuješ na sve vijeke vjekova. Amen.

Predložene nakane za svaki dan pokazuju dosta, s kojim poštivanjem se govori o nekatolicima:

18. siječnja: Jedinstvo svih kršćana.
19. siječnja: Posvećenje Katolika.
20. siječnja: Posvećenje Istočnjaka.
21. siječnja: Posvećenje Anglikanaca.
22. siječnja: Posvećenje Luterana.
23. siječnja: Posvećenje Kalvina.
24. siječnja: Posvećenje svih ostalih protestanata.
25. siječnja: Jedinstvo svih ljudi u ljubavi i istini Kristovoj.

Odlukom Pape Leona XIII u svim crkvama po svemu svijetu od Uzašašća do Duhova drži se devetnica da se uskori čas jedinstva svete Crkve. — Propisana molitva: Veni Creator Spiritus — Dođi, Stvorče Duše Svet. — (Vidi u Sadržaju).

Od skoro 3 milijarde ljudskih bića na Zemlji, oko 900 milijuna vjeruje da je Isus Krist Sin Božji i sam Bog.

Oni se dijele ovako:

— 200 milijuna protestanata podijeljenih u više stotina zajednica ili različitih crkava, čije se vjerovanje razlikuje od našega u ovoj ili onoj stvari, pripadaju zajednicama koje ne priznaju vlast sv. Oca Pape.

— 180 milijuna pravoslavnih, podijeljenih u više različitih zajednica ili samostalnih crkava, koje imaju skoro isto vjerovanje kao i mi, ali ne priznaju Papine vlasti.

— 50 milijuna anglikanaca (s različitim naukama i različitim zajednicama).

— 560 milijuna katolika okupljenih u jednoj jedinoj Crkvi pod vlašću svetog Oca Pape.

Može se još dodati da 12 milijuna Židova i 400 milijuna muhamedanaca priznaju Krista kao velikog proroka, ali ne kao Sina Božjega.

3. ZA RAŠIRENJE CRKVE

Na zemlji ima preko milijarde i po pogana! Tvoja je dužnost da misliš na njih, da moliš za njih i da pomažeš Crkvu u njezinoj misionarskoj djelatnosti među njima. Moli i pričešćuj se za misije.

Molitva za raširenje vjere

O Isuse, koliko naroda još čami u neznanju!

Kako je žalosno usporediti broj vjernika s još većim brojem nevjernika! — Takva usporedba djeluje da više cijenimo vjeru koja nas vodi u našem životu: — ali ona u isto vrijeme budi u našem srcu uspomenu na ove Božanske riječi: »Molite, dakle, Gospodara žetve da pošalje radnike u svoju žetvu.«

Gospodine, Ti si Gospodar ove žetve koja predstavlja mnoštvo naroda. Ti si onaj koga molimo da poveća broj poslanika, misionara, da u njima poraste revnost, da budu blagoslovljeni njihovi napori, kako bi dobro sjeme riječi Božje donijelo obilne plodove.

Usliši, Gospodine, ovu molitvu koja nas napunja željom da vidimo kako se širi Tvoje kraljevstvo! Daj da pomognemo, što je više moguće i prema svojim silama djelo Raširenja vjere. (Benedikt XV)

Molitva za misije

Gospodine Isuse koji si otkupio svijet svojom Krvlju, pogledaj na čovječanstvo koje većim svojim dijelom još živi u zabludi. Daj da nad tim mnoštvom zasja prodorno svjetlo istine.

Povećaj, Gospodine, broj misionara. Tješi, jačaj, oplodi i blagoslovi svojom milošću njihovu revnost i njihove napore, — da po njima svi ljudi upoznaju Tebe i obrate se k Tebi, svome Stvoritelju i svome Otkupitelju.

Sjeti se svojih izgubljenih ovaca, dovedi one koji se opiru u redove svoje jedino prave Crkve.
Požuri, ljubezni Spasitelju, da se ostvari Tvoje kraljevstvo na zemlji; — privuci sve ljude k tvom Srcu da svi mognu imati dijela u dobročinstvima Tvoga otkupljenja u vječnoj radosti nebeskoj. Amen.
(Pijo XI)

Misijske litanije

Bože Oče, koji hoćeš da se svi ljudi spase, smiluj nam se.

Bože Sine, Spasitelju svijeta, koji si umro za sve ljude, smiluj nam se.

Bože Duše Sveti, koji vodiš sve ljude do spoznaje istine, smiluj nam se.

S milijunima ljudi svih rasa i svih jezika, koji vjeruju u Te, blagoslivljamo Tvoje ime.

S Eskimima krajnjeg Sjevera, koji Ti se klanjaju u dubini svojih ledenih špilja, blagoslivljamo Tvoje ime.

S dvije stotine tisuća katoličkih Japanaca, s ostatkom Crkve mučenika i prvim plodovima moćnog kršćanskog naroda, blagoslivljamo Tvoje ime.

S pet milijuna obraćenih Indijaca, koji su najljepša nada Crkve u najreligioznijoj rasi svijeta, blagoslivljamo Tvoje ime.

S petnaest milijuna krštenih Crnaca, koji će zauzeti trajna mjesta u tvrđavi Tvog kraljevstva, blagoslivljamo Tvoje ime.

S rasom Crvenokožaca na izdisaju, koji još mogu vidjeti svoje spasenje, blagoslivljamo Tvoje ime.

Sa svim vjernicima širom svijeta, koji sačinjavaju Tvoju Crkvu koja je katolička, blagoslivljamo Tvoje ime.

Pomolimo se: Gospodine, koji hoćeš da se svi ljudi spase i dođu do spoznanja istine, mi Te molimo da pošalješ radnike u svoju žetvu i daj im da naviještaju Tvoju riječ sa svom apostolskom sigurnošću, da Tvoja nauka bude raširena i slavljena, i da svi narodi Tebe upoznaju, Tebe koji si jedini pravi Bog, i Onoga koga si poslao, Tvoga Sina Isusa Krista, Gospodina našega. Amen. (L. Uten, S. J.)

Bože Oče, Stvoritelju neba i zemlje, mi Ti se klanjamo, Gospodine.

Bože Sine, Spasitelju ljudskog roda, mi Ti se klanjamo, Gospodine.

Bože Duše Sveti, Tješitelju duša, mi Ti se klanjamo, Gospodine.

Presveto Trojstvo, jedini i svemogući Bože, mi Ti se klanjamo, Gospodine.

U jedinstvu s 560,000.000 katolika, mi Ti se klanjamo Gospodine.

Za 700 milijuna Kineza, koji stavljaju svoje pouzdanje u svog filozofa Konfucija i još nisu upoznali Tvoju vječnu nestvorenu i utjelovljenu Mudrost, mi Ti se klanjamo, Gospodine.

Za 400 milijuna, koji u staroj Indiji još padaju pred svojim bezbrojnim idolima i ne časte Tvoje Presveto Trojstvo, mi Ti se klanjamo, Gospodine.

Za 250 milijuna Budista, koji traže mir svojoj duši u uništenju i ne znaju, da si Ti sam konačni mir, mi Ti se klanjamo, Gospodine.

Za 400 milijuna muslimana, koji zazivlju Alaha i ne znaju, da si Ti vrhovni Gospodar, Ti i Onaj, koga si poslao, Isus Krist, mi Ti se klanjamo, Gospodine.

Za 120 milijuna pogana, koji se iz straha pred duhovima klanjaju i tresu pred drvećem i životinjama, rijekama i planinama, kipovima i fetišima, i ne razumiju, da si Ti Veliki Duh, sve stvorio iz neizmjerne ljubavi, mi Ti se klanjamo, Gospodine.

Za 12 milijuna djece onog naroda, koji je jednom bio Tvoj narod, i koji još nije upoznao da je Spasitelj bio dignut na križ među njima prije devetnaest vjekova, mi Ti se klanjamo, Gospodine.

Za bezbrojne duše, koje radi moralne slabosti ili sljepoće ostaju daleko od Tebe, mi Ti se klanjamo, Gospodine.

Za one, koji traže istinu i još nisu našli sjaj Tvoga svjetla, mi Ti se klanjamo, Gospodine.

Za sve one, koji dosad nisu mogli ili nisu htjeli uvidjeti, da si Ti pravi Bog, konačna svrha i spas svih ljudi, mi Ti se klanjamo, Gospodine.

Pomolimo se: Bože, zaštitniče naš, pogledaj na nas i promotri lice Isusa Krista koji se žrtvovao za spasenje sviju, te učini da od Istoka sunčanog do Zapada Tvoje ime bude uzvišeno među svim poganima i da svuda bude prečista Žrtva žrtvovana i prikazana Tvome imenu. Po istom Isusu Kristu, Gospodinu našemu. Amen.

(L. Uten, S. J.)

Za misijska zvanja

Pomolimo se za raširenje vjere putem naših zemljaka, da naša Domovina postane sve više plodna zemlja pravim apostolima, te da svojom revnosti i dobrotom osiguraju našem Gospodinu Isusu Kristu mirnu pobjedu i konačno posjedovanje protivnika koji sačinjavaju dio njegove baštine.

Pomolimo se: O Bože koji daješ ljudima neizrecivu čast, udružujući ih s Kristom u djelu spasenja duša, dostoj se, molimo Te, među nama povećati broj zvanja i duša zaista apostolskih, uzdigni naše poglede i raširi naša srca da povrh zemaljskih interesa i ambicija težimo za ljepšim trijumfima, da sve učinimo što možemo za raširenje kraljevstva Tvoga Božanskog Sina Isusa Krista. Amen.

(A. Vermeersch, S. J.)

3. SVETA MISA — IZVOR ŽIVOTA

Sveta Misa
1. Uvodni obred
2. Bogoslužje riječi
3. Bogoslužje Žrtve
4. Pričest

»Tko jede moje tijelo i tko pije moju krv, imat će život...«

ISUSOVA PORUKA

Da ljudima vrati Božanski život, kojega su izgubili, moj Otac mogao se zadovoljiti jednom jedinom Mojom riječi ili jednim Mojim činom, ili samo Mojim Utjelovljenjem kojim sam se zauvijek povezao s ljudskim rodom i oplemenio ga.

Ali Moj Otac drukčije je odlučio.

On je htio da Otkupljenje ljudskog roda bude izvršeno po jednoj žrtvi, po Žrtvi Moga Tijela i Moje Krvi.

MOJA ŽRTVA

Na Veliki Četvrtak proslavio sam sâm sa svojim apostolima Pashu hebrejskog naroda, a zatim sam ustanovio novu Žrtvu, Žrtvu Novog zavjeta između Moga Oca i ljudskog roda.

Što sam učinio?

Ja sam prikazao svome Ocu i u vaše ime za sve samo jednu Žrtvu koja je bila Njemu ugodna: svoje vlastito Tijelo i svoju vlastitu Krv.

U isto vrijeme bio sam i Svećenik koji žrtvuje i Žrtva koja se žrtvuje, uzeo sam kruh i vino i pretvorio u svoje Tijelo i u svoju Krv.

Ova Žrtva Velikog Četvrtka bila je prava žrtva budući da je bila stvarno žrtvovana*. Istina, ta Žrtva nije bila krvna, ali je predstavljala krvavu Žrtvu. Od tada Ja sam bio Žrtva, Ja sam neopozivo prihvatio svoju muku i svoju smrt.

---

* Najprije moraš dobro razumjeti što je žrtva:
1. Žrtva se sastoji u žrtvovanju, koje se čini Bogu bilo jednog predmeta ili jednog bića, da se time prizna Božja svemogućnost, da Mu se time iskaže hvala za dobročinstva. da se izmoli pomoć ili da Mu se dade zadovoljština za grijehe. — Što se Bogu žrtvuje, unaprijed postaje Njegovo isključivo vlasništvo i sveta stvar.
2. Da se bolje pokaže kako se prestaje biti vlasnik žrtvovane stvari, žrtva može biti prikazana uz prolijevanje krvi. Može se prikazati prije, za vrijeme ili nakon uništenja.

Ja sam sebe dao za hranu svojim apostolima. Ovim činom Ja sam njima dao mogućnost da se sa mnom najuže sjedine i da se sami žrtvuju sa Mnom, u Meni i po Meni.

Ja sam im također dao jamstvo Božanskog prijateljstva, budući da je Moj Otac dopustio da prikazuju Žrtvu koja Njemu pripada.

Tebi je poznato da je Moja krvna Žrtva bila prikazana na Veliki, sveti dan, na sveti Petak.

U ovom času bio sam potpuno svjestan što se događalo. Ja sam dakle nastavio žrtvovati se svome Ocu i obnavljao tako svoju Žrtvu.

NEPRESTANA ŽRTVA

Moja Žrtva mogla je biti završena mojom smrću na križu. Ali onda bi samo učesnici Velikog Četvrtka imali privilegij, povlasticu da se sa Mnom sjedine u Mojoj Žrtvi prikazanoj Ocu.

Ja nisam htio da bude tako, i zato sam pri svršetku Večere Velikog Četvrtka dodao, kako znaš, ove riječi:

»Ovo što sam Ja učinio večeras, to vi činite na Moju uspomenu!«

Ovim riječima povjerio sam Crkvi u osobi svojih apostola i njihovih nasljednika misiju, poslanstvo, da obnavljaju Moju Žrtvu.

Crkva će, dakle, kroz sve vjekove nastaviti Moje djelo: — prikazivati Bogu jedinu Žrtvu koja je Njemu draga i ugodna, — i tu istu Žrtvu s ljudima prikazivati da se oni ujedine s Mojom Žrtvom u Pričesti, da prime Zalog Božjeg prijateljstva.

---

3. Ako je žrtva uništena, uništenje može biti samo jednom, ali ništa ne smeta da ta žrtva bude obnovljena više puta i po raznim osobama. — Zato može biti više žrtava uz samo jedno krvno uništenje, klanje.

4. Hraniti se žrtvom znači najuže se sjediniti s njom i prikazati se s njom Bogu. To je također jedan način da se uđe najbliže Bogu, ako nas Bog pozivlje, jer žrtva postaje stvar »sveta« i stvar »Božja«. U židovskoj religiji na blagdan Pashe žrtvovalo bi se jedno janje bez mane. Zaklalo bi se da tako postane vlasništvo Božje. Onda bi ga jeli iz već rečenih razloga.

SVETA MISA

Dakle, u tim dvjema činjenicama potpuni je smisao svete Mise.

Ima dvadeset vjekova kako ljudski rod po Mojim svećenicima obnavlja Žrtvu, koju sam Ja prikazao, prikazujući Moje Tijelo i Moju Krv.

Ima skoro dvadeset vjekova kako ljudski rod može preko Pričesti sjediniti svoj život s Mojim, da se prikaže Bogu sa Mnom, i u isto vrijeme da primi zalog i jamstvo kako ih Moj Otac i Ja ljubimo.

U Misi su dva čina ili pokreta: uzlazni i silazni. Tu je prikazanje ljudi Bogu (ne ljudi samih za se, nego sjedinjenih s Mojim tajanstvenim bićem, sjedinjenih u Mom mističnom Tijelu, jer Ja ostajem jedini Svećenik i jedini Posrednik.

Tu je dar Božji ljudima u kojemu im Bog dopušta da se sjedine s Mojom Žrtvom.

TVOJE SUDJELOVANJE

Tako, dakle, kad sudjeluješ u Misi, učestvuješ u onom IDI i DODI, što je ustanovljeno između Boga i ljudskog roda.

Uđi malo u vremensko razdoblje u kojemu se prikazuju Mise na zemlji bez prestanka, — na način više osoban i svjestan, — u ovaj veliki izvor života, ljubavi, opraštanja, sjedinjenja koji nije prestao ni dok si ti snivao, — i koji će trajati u sve časove tvoga dana.

Onaj koji prikazuje svetu Misu potpuni je Krist, kako je rečeno, to jest Ja sam u svom mističnom Tijelu, Ja i moji učenici. Ti, dakle, moraš prikazivati aktivnim načinom, djelotvorno, Žrtvu svete Mise.

Onaj koji se prikazuje također je potpuni Krist. Ja i svi koji mi pripadaju: Moja Crkva, moji učenici, i ti osobno. Ti dakle sebe prikazuješ sa mnom za vrijeme svete Mise.

Ja nisam odredio kada se moji učenici moraju sjediniti s Mojom Žrtvom, — ali Crkva, služeći se vlašću koju sam joj dao,

odredila je tačno vrijeme kao najmanju mjeru: obavezno sudjelovanje u sve nedjelje i neke velike blagdane (Božić, Nova godina, Bogojavljenje, Sveti Josip, Petrovdan, Uznesenje Gospino, Svi Sveti, Bezgrešno Začeće . . .).

Nisam odredio ni dane u koje se moji učenici moraju sa Mnom sjediniti u svetoj Pričesti, — ali Crkva je odredila da se svi njezini članovi, osim nejake djece, moraju pričestiti najmanje jednom u godini, o Uskrsu, koji podsjeća na moju pobjedu nad smrću.

Tvoja ljubav prema meni ne smije ostati kod toga: ako me ljubiš zaista, ti ćeš željeti biti na Misi i Prčesti što je moguće češće.

Ako ti propisi nalažu da budeš svaki dan na Misi, nemoj to shvatiti kao prisilnu naredbu nego u tome gledaj poziv koji ti Ja upućujem, da se zajedno prikažemo za spasenje cijelog svijeta.

I još jedna riječ: tijekom dvadeset stoljeća Crkva je po Mom nadahnuću postepeno uvela različite obrede i molitve onom činu što sam ga učinio na Veliki Četvrtak, da što više istakne važnost Moje Žrtve.

To je današnja Misa s različitim obredima.

SLUŽBA AKOLITA ILI MINISTRANTA

Akolit je pozvan na časnu službu koju je Crkva nekoć davala samo onim mladićima koji su se spremali za svećeništvo i koji su trebali primiti takozvane manje redove. Danas tu službu obavljaju kod Mise đaci ili odrasli mladići.

Akolit pomaže svećeniku kod Oltara. Treba da ima čistu dušu (da je u milosti, a ne u teškom grijehu. Ako je u stanju teškog grijeha, neka se barem savršeno pokaje i što prije neka se ispovjedi).

Osim toga on mora svoju službu obavljati i s poštovanjem i pobožno, napose kod Oltara i za vrijeme svete Mise.

On je vitez Oltara Kristova pa dolikuje da bude i obučen u posebno odijelo, ako je moguće.

Neka pravila za akolita ili ministranta:

— Uvijek kod Oltara biti na protivnoj strani otvorenog Misala.

— Kad su mu ruke slobodne, neka ih drži sklopljene, dlan uz dlan, palac desne ruke preko palca lijeve ruke, u visini prstiju, držeći se kao počasni gardist uz svoga Gospodara.

— Praveći znak križa ili noseći neki predmet u desnoj ruci, neka lijevu ruku drži na prsima.

— Pokleknuti desnim koljenom do zemlje prilazeći k Oltaru ili odlazeći od njega, pa i onda kad svećenik učini samo naklon. I svaki put kad treba proći ispred sredine Oltara.

— Držati šutnju, oborene oči, osim ako gleda na Oltar, ne okretati se i ne davati kakve znakove drugima bez potrebe.

— Kad se penje ili kad silazi s Oltara, neka polako ide praveći pravi kut bez zavijanja; da ne ide natraške, da ne okreće leđa Oltaru.

— Kad stoji, nek drži uspravno svoje tijelo, podignutu glavu, petu uz petu. Ako svećenik poklekne, neka i on to učini ispravno. Izgovarati riječi razgovijetno, ne presporo ni prebrzo, uz potpunu visinu glasa kao i svećenik (svakako ne višim glasom od svog naravnog glasa).

— Kad zvoni, neka to bude kratko i lagano, a ne grmeći.

Iz sakristije k Oltaru:

— Pomoći svećeniku kod oblačenja (ako ne zna kako se to čini, neka pita svećenika).

— Prije izlaska nakloniti se križu u sakristiji u isto vrijeme kao i svećenik, nakloniti se svećeniku pružajući mu blagoslovljenu vodu, ako je običaj, i pred njim poći pred Oltar.

— Na podnožju Oltara stati s desne strane svećenika, primiti njegovu crkvenu kapu, ako je na njemu, pokleknuti skupa s njim, staviti kapu na određeno mjesto, povratiti se na lijevu stranu i stajati pred stepenicama dok svećenik pripravi Misal (Ukoliko nije nosio Misal i stavio ga na stalak. Iza toga vraća se na lijevu stranu).

MOLITVE PRIJE MISE

Molitva Isusu Kristu

Gospodine Isuse, čuvaj me da mi uzalud ne prođe ovo pola sata.

Pomozi mi da preko Mise mislim samo na Žrtvu na koju si me pozvao da se njome okoristim. — Da moje tijelo moli svojim držanjem. Da moja osjetila uživaju u ljepoti bogoštovlja kojim je iskićena sveta Žrtva. — Osobito da moju dušu zahvati izvor života, sveta Misa, da uživa što će biti sjedinjena s Tvojom Žrtvom. — I da iz ruku svećenikovih primi dar Božji, Tvoje Tijelo i Tvoju Krv.

Molitva Gospi

Marijo, Gospo naša, koja si prva prikazala Bogu Tijelo i Krv svoga Sina, — koja si ga primila s Križa, — daj mi isprosi milost da shvatim veličinu i ozbiljnost svete Mise. — Daj mi dušu koja teži za Bogom i koja osjeća Njegovu prisutnost.

RED MISE

1. UVODNI OBRED

MOLITVA NA PODNOŽJU OLTARA

Čista srca treba pristupiti svetim Kristovim otajstvima. Zato svećenik i vjernici mole od Gospodina oproštenje grijeha.

† **U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.**
S. Pristupit ću k Božjem Žrtveniku.
O. K Bogu koji razveseljuje moju mladost.
S. Pomoć je naša u imenu Gospodina.
O. Koji je stvorio nebo i zemlju.
S. Ispovijedam se... da se molite za me Gospodinu Bogu našemu.
O. Smilovao ti se svemogući Bog, oprostio ti grijehe tvoje i priveo te u život vječni.
S. Amen.
O. Ispovijedam se Bogu svemogućemu, blaženoj Mariji vazda Djevici, blaženomu Mihaelu arkanđelu, blaženomu Ivanu Krstitelju, svetim apostolima Petru i Pavlu, svima svetima i tebi, oče, da sagriješih vrlo mnogo mišlju, riječju i djelom: moj grijeh, moj grijeh, moj preveliki grijeh. Zato molim blaženu Mariju vazda Djevicu, blaženoga Mihaela arkanđela, blaženoga Ivana Kristitelja, svete apostole Petra i Pavla, sve svete i tebe, oče, da se molite za me Gospodinu Bogu našemu.
S. Smilovao vam se svemogući Bog, oprostio vam grijehe vaše i priveo vas u život vječni.
O. Amen.
S. Oproštenje, odrješenje i otpuštanje grijeha naših dao nam svemogući i milosrdni Gospodin.
O. Amen.
S. Bože, obazri se na nas i oživi nas.

O. I puk će se tvoj veseliti u tebi.
S. Pokaži nam, Gospodine, milosrđe svoje.
O. I spasenje svoje daj nam.
S. Gospodine, usliši molitvu moju.
O. I vapaj moj k tebi da dođe.
S. Gospodin s vama
O. I s duhom tvojim.
Pomolimo se!

Ulazeći k Oltaru svećenik moli:

Ukloni od nas, molimo Gospodine, naše opačine da budemo dostojni čista srca ući u svetinju nad svetinjama. Amen.

Cjelivajući Oltar moli:

Udostoj se, molimo te Gospodine, po zaslugama svojih svetaca, kojih su moći ovdje, i svih svetih, oprostiti sve moje grijehe. Amen.

ULAZNA PJESMA iz misnog obrasca

U pjevanoj Misi ulazna se pjesma pjeva dok svećenik s ministrantima moli pristupne molitve na podnožju Oltara. Inače puk recitira ulaznu pjesmu dok svećenik uzlazi na Oltar. U svečanoj i pjevanoj Misi svećenik kadi Oltar koji je simbol Krista.

GOSPODINE SMILUJ SE!

S. Gospodine, smiluj se!
O. Gospodine, smiluj se!
S. Gospodine, smiluj se!
O. Kriste, smiluj se!
S. Kriste, smiluj se!
O. Kriste, smiluj se!
S. Gospodine, smiluj se!
O. Gospodine, smiluj se!
S. Gospodine, smiluj se!

SLAVA

U nekim se Misama Slava ispušta. To je uvijek u Misnim obrascima označeno.

SLAVA BOGU na visini.
I na zemlji mir ljudima dobre volje.
Hvalimo Te.
Blagoslivamo Te.
Klanjamo Ti se.
Slavimo Te.
Zahvaljujemo Ti radi velike slave Tvoje.
Gospodine Bože, Kralju nebeski, Bože Oče svemogući.
Gospodine Sine jedinorođeni, Isuse Kriste.
Gospodine Bože, Jaganjče Božji, Sine Očev.
Koji uzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se.
Koji uzimaš grijehe svijeta, primi našu molitvu.
Koji sjediš s desne Ocu, smiluj nam se.
Jer Ti si jedini svet.
Ti si jedini Gospodin.
Ti si jedini Svevišnji, Isuse Kriste.
Sa Svetim Duhom, u slavi Boga Oca. Amen.
S. Gospodin s vama.
O. I s duhom tvojim.

MOLITVA iz misnog obrasca

Misnik u ime prisutne zajednice i cijele Crkve moli od Gospodina posebno one milosti koje su u vezi s otajstvom ili blagdanom koji se slavi.

Molitva je najčešće upravljena Bogu Ocu po Sinu i zaključuje se riječima:

Po Gospodinu našem Isusu Kristu Sinu Tvome, koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vijeke vjekova.

Ako je molitva upravljena izravno Kristu, zaključuje se riječima:

Koji živiš i kraljuješ s Bogom Ocem u jedinstvu Duha Svetoga, Bog, po sve vijeke vjekova.

Na svršetku svi odgovore: **Amen.**

2. BOGOSLUŽJE RIJEČI

Riječ Božja je riječ života. Ona je svjetlo našem razumu i poticaj volji da slijedi put koji vodi u vječni život.
U ovom dijelu Mise slušamo riječ Božju (Poslanica, Evanđelje i Propovijed), zahvaljujemo Gospodinu na daru Njegove objave (odgovori iza Poslanice, prije i poslije Evanđelja), ispovijedamo vjeru u riječ Božju (Vjerovanje) i molimo Gospodina za razne sadašnje opće i posebne potrebe (molitva vjernika).

POSLANICA iz Misnog obrasca

Na svršetku se odgovori:

O. Bogu hvala!

PJESMA IZA POSLANICE iz Misnog obrasca

Pjesma je redovito uzeta iz psalama. Slijedi redak **Aleluja.** Ta hebrejska riječ označuje radosni poklik Bogu. Od Sedamdesetnice do Uskrsa redak Aleluja zamjenjuje se sa Zavlakom (Tractus). U Uskrsno vrijeme iza Poslanice govore se ili pjevaju dva retka Aleluja. Redak Aleluja (odnosno drugi Aleluja u uskrsno vrijeme) zapravo je pripravna pjesma na slušanje Evanđelja i često sadrži aluzije na samo Evanđelje.
Dok se pjeva ili recitira redak **Aleluja . . .**, misnik se sprema na čitanje Evanđelja moleći tiho slijedeće molitve.
Ako đakon čita Evanđelje, on moli **Očisti moje srce,** i traži blagoslov od misnika.

Očisti moje srce i moje usne, svemogući Bože, koji si usne Proroka Izaije očistio žeravicom; udostoj se po svojoj milosrdnoj dobroti tako me očistiti da uzmognem dostojno navijestiti tvoje sveto evanđelje. Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.

U Misi za pokojne slijedeća se molitva ispusti:

Blagoslovi me, Gospodine! Gospodin neka bude u mom srcu i na mojim usnama da dostojno i dolično navijestim njegovo sveto evanđelje.

S. Gospodin s vama.
O. I s duhom tvojim.
† Slijedi sveto evanđelje po . . .
O. Slava Tebi, Gospodine.

EVANĐELJE iz Misnog obrasca

Na svršetku se odgovori:

O. Slava Tebi, Kriste.

Misnik poljubi knjigu Evanđelja i tiho rekne:

Po evanđeoskim riječima neka nam se oproste grijesi.

VJEROVANJE

Vjerujem u jedinoga Boga,
Oca svemogućega, stvoritelja neba i zemlje, svega vidljivoga i nevidljivoga.
I u jednoga Gospodina Isusa Krista, jedinorođenoga Sina Božjega.
Rođenog od Oca prije svih vjekova.
Boga od Boga, svjetlo od svjetla, pravoga Boga od pravoga Boga.
Rođena, ne stvorena, istobitna s Ocem, po kome je sve stvoreno.
Koji je radi nas ljudi i radi našega spasenja sišao s nebesa.
I utjelovio se po Duhu Svetom od Marije Djevice: i postao čovjekom.
Raspet također za nas: pod Poncijem Pilatom mučen i pokopan.
I uskrsnuo treći dan, po Svetom Pismu.
I uzašao na nebo: sjedi s desne Ocu.
I opet će doći u slavi suditi žive i mrtve, i njegovu kraljevstvu neće biti kraja.

I u Duha Svetoga, Gospodina i životvorca: koji izlazi od Oca i Sina.
Koji se s Ocem i Sinom skupa časti i zajedno slavi; koji je govorio po prorocima.
I u jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu.
Ispovijedam jedno krštenje za oproštenje grijeha.
I iščekujem uskrsnuće mrtvih.
I život budućega vijeka. Amen.

S. Gospodin s vama.
O. I s duhom tvojim.
Pomolimo se!

MOLITVA VJERNIKA

Ova molitva može biti različita za razne prigode. Nakon kratkog misnikova poticaja na molitvu, predmolitelj najavljuje nakane, već prema potrebama, za koje se moli, a puk poslije svake nakane odgovara kratkim zazivima. Ovdje donosimo jednu od takvih molitava:

Da se, Gospodine Bože, dostojiš svoju svetu Crkvu ravnati i uzdržati, — Tebe molimo, usliši nas!

Tako iza svakog retka.

Da se dostojiš poglavicu apostolskoga i sve crkvene redove u svetoj vjeri uzdržati,-
Da se dostojiš neprijatelje svete Crkve obratiti,-
Da se dostojiš svemu puku kršćanskomu mir i jedinstvo udijeliti,-
Da se dostojiš sve, koji lutaju, k crkvenom jedinstvu povratiti i sve nevjernike k svjetlu Evanđelja privesti,-
Da se dostojiš nas same u svetoj službi svojoj potkrijepiti i uzdržati,-
Da duše naše k nebeskim željama uzdigneš,-
Da sve dobrotvore naše vječnim dobrima nagradiš,-

Da upravljače država vodiš k promicanju pravde i pravog napretka,-
Da se dostojiš svim narodima mir i pravu slogu darovati,-
Da duše naše, braće, rođaka i dobrotvora naših od vječnog prokletstva izbaviš,-
Da se dostojiš plodove zemlji dati i uzdržati,-
Da se dostojiš svim vjernim mrtvima pokoj vječni darovati,-
Da se dostojiš uslišiti nas,-
Bože, utočište naše i kreposti, pristani na pobožne molitve Crkve svoje, koji si sam izvor pobožnosti, i podaj da s uspjehom postignemo što vjerno prosimo. Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.

3. BOGOSLUŽJE ŽRTVE

U »Bogoslužju riječi« Bog nam navješćuje naše spasenje po Isusu. U »Bogoslužju Žrtve« ga ostvaruje u onima koji s pravim raspoloženjem učestvuju u Žrtvi Svete Mise.
Prikazanje je priprema žrtvenih prinosa kruha i vina, koji će u Pretvorbi postati Tijelo i Krv Kristova, što će nam se u Pričesti dati duši za hranu.

PRIKAZANJE

PRIKAZNA PJESMA iz Misnog obrasca

Ova je pjesma ostatak pjesme koja se pjevala dok su u stara vremena vjernici u procesiji nosili svoje darove k Oltaru.
Dajmo i mi od srca svoj prilog za potrebe Crkve i njezinih službenika.

Misnik tiho moli slijedeće molitve:

Prikazujući kruh:

Primi, sveti Oče, svemogući vječni Bože, ovu čistu žrtvu, što je ja, tvoj nedostojni sluga, prinosim tebi, svome živom i pravom Bogu, za nebrojene svoje grijehe, uvrede i propuste, i za sve koji okolo stoje, kao i za sve vjerne kršćane žive i preminule: da meni i njima bude na spasenje za život vječni. Amen.

Blagoslivljući vodu:

Bože, koji si divno stvorio i još divnije obnovio dostojanstvo ljudske naravi, daj da otajstvom ove vode i vina učestvujemo u Božanstvu onoga koji se udostojao primiti našu ljudsku narav: Isus Krist, Sin tvoj, Gospodin naš, koji s tobom i s Duhom Svetim živi i kraljuje Bog, po sve vijeke vjekova. Amen.

Prikazujući kalež s vinom:

Prinosimo ti, Gospodine, čašu spasenja i molimo tvoju blagost: da uđe s ugodnim mirisom pred lice tvoga Božanskog veličanstva na spasenje nama i svemu svijetu. Amen.

Naklonjen nad Oltarom:

Primi nas, Gospodine, duhom ponizne i srcem skrušene; i tako da bude naša žrtva pred tobom, da ugodi tebi, Gospodine Bože.

Blagoslivljući prinose:

Dođi, posvetitelju, svemogući vječni Bože, i blagoslovi ovu žrtvu pripravljenu tvojemu svetom imenu.

U svečanoj i pjevanoj Misi misnik kadi prinose i Oltar.
Perući ruke moli:

U nevinosti perem svoje ruke i obilazim tvoj Oltar, Gospodine!

Da javno navijestim tvoju slavu i iskažem sva divna tvoja djela.

Gospodine, ljubim tvoj krasni dom i prebivalište tvoje slave.

Ne daj da propadnem s grešnicima, niti da izgubim život s ubojicama.

Na njihovim je rukama zločin, a desnica im je puna mita.

A ja idem putem nevinosti; izbavi me i smiluj mi se.

Moji su koraci upravljeni pravim putem, pred mnoštvom ću blagoslivati Gospodina.

Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.

Kako bijaše na početku, tako i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.

U Misama za vrijeme Muke i u Misama za mrtve ne govori se Slava Ocu.

Naklonjen nad Oltarom misnik moli:

Primi, sveto Trojstvo, ovaj prinos, što ti ga prikazujemo na spomen muke, uskrsnuća i uzašašća Gospodina našeg Isusa Krista, na čast blažene Marije vazda Djevice, blaženog Ivana Krstitelja, svetih apostola Petra i Pavla, ovih i svih svetih: da njima bude na čast, a nama na spasenje; i oni koje častimo na zemlji, neka se dostoje za nas posredovati na nebu. Po istom Kristu Gospodinu našemu. Amen.

Okrenut prema puku misnik govori glasno:

S. Molite, braćo, da moja i vaša žrtva bude ugodna Bogu Ocu Svemogućemu.

O. Primio Gospodin Žrtvu iz tvojih ruku na hvalu i slavu svojeg imena, i na korist nama i čitavoj svetoj Crkvi.

PRIKAZNA MOLITVA iz misnog obrasca

Na svršetku svi odgovore: Amen.

POSVEĆENJE (ČIN MISE)

Žrtveni su prinosi pripravljeni na Oltaru. Došao je čas da svećenik, u ime Kristovo i vlašću koju je od Njega dobio, prinese Bogu Žrtvu. To će učiniti u slijedećoj velikoj svećeničkoj molitvi (Kanon ili Čin Mise) koja je kao okvir za riječi pretvorbe što ih je Krist izrekao na Posljednjoj Večeri i koje će svećenik ponoviti u prvom licu, u Kristovoj osobi. Tog istog časa će kruh postati Tijelo, a vino Krv Kristova, i Isus veliki svećenik ponovo će vječnom Ocu prikazati sebe, svoju Žrtvu Križa za spas svijeta.

Svećenik najprije pozivlje vjernike da zahvaljuju Bogu na njegovu daru, a oni odgovaraju sjedinjujući svoje hvale s hvalama nebeskih stanovnika (**Svet . . .**), te pošto su u dubokoj šutnji prisustvovali obnavljanju euharistijskog otaistva, očituju i vjeru u ono što se zbilo na Oltaru, i svoje aktivno sudjelovanje u žrtvenom činu svećenika odgovarajući na kraju Čina Mise glasno: **Amen** (Tako je, tako neka bude!).

S. Gospodin s vama.
O. I s duhom tvojim.
S. Gore srca!
O. Imamo kod Gospodina!
S. Hvalu dajmo Gospodinu Bogu našemu.
O. Dostojno je i pravedno.

Neka liturgijska vremena i neki blagdani imaju vlastita predslovlja. Ako u Misnom obrascu nije drukčije naznačeno, u nedjelju se moli:

PREDSLOVLJE PRESV. TROJSTVA

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo tebi, Gospodine, sveti Oče, svemogući vječni Bože: Ti si s jedinorođenim Sinom svojim i s Duhom Svetim jedan Bog, jedan Gospodin, ne u jedinstvu jedne osobe, već u Trojstvu jedine biti. Što naime po tvojoj objavi vjerujemo o tvojoj slavi, to isto bez razlike i razlučivanja vjerujemo i o tvome Sinu i o Duhu Svetome. Tako se u ispovijedanju istinitog i vjekovječnog božanstva klanjamo i vlastitosti osoba, i jedinstvu biti i jednakosti veličanstva. Koje hvale anđeli i arkanđeli, kerubini i serafini, koji ne prestaju svaki dan klicati govoreći složnim glasom:

Svet, svet, svet Gospodin Bog Sabaot.
Puna su nebesa i zemlja tvoje slave.
Hosana u visini.
Blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje.
Hosana u visini.

Tebe dakle, preblagi Oče, smjerno molimo i prosimo po Isusu Kristu, Sinu tvojemu, Gospodinu našemu, da primiš i blagosloviš ove darove, ove poklone, ove svete neokaljane prinose, što ti ih prikazujemo prije svega za tvoju svetu katoličku Crkvu: udostoj se dati joj mir, po svemu svijetu raširiti je, upravljati i čuvati, a s njom i slugu svoga papu našega **I.** i biskupa našega **I.**, kao i sve pravovjerne, koji rade za katoličku i apostolsku vjeru.

Spomeni se, Gospodine, svojih slugu i službenica . . . i svih prisutnih, kojima poznaješ vjeru i odanost. Za njih ti prinosimo, i oni ti sami prinose ovu Žrtvu hvale za sebe i za svoje: za otkupljenje svojih duša i za nadu svoga spasenja i zdravlja, te vrše svoje zavjete tebi, vječnom Bogu, živomu i pravomu.

Prvi dio slijedeće molitve drukčiji je na neke blagdane. To je označeno u Misalu.

Mi smo u zajednici i častimo spomen u prvom redu slavne Marije, vazda Djevice, Majke Boga i Gospodina našega Isusa Krista, zatim spomen njezinog zaručnika blaženog Josipa i blaženih tvojih apostola i mučenika: Petra i Pavla, Andrije, Jakova, Ivana, Tome, Jakova, Filipa, Bartola, Mateja, Šimuna i Tadeja, Lina, Kleta, Klementa, Siksta, Kornelija, Ciprijana, Lovre, Krizogona, Ivana i Pavla, Kuzme i Damjana i svih svetaca tvojih; po njihovim nam zaslugama i molitvama podaj u svemu svoju zaštitu i pomoć. Po istom Kristu Gospodinu Našemu. Amen.

Molimo te dakle, Gospodine, primi milostivo ovaj prinos nas, svojih sluga i čitave svoje obitelji, te daj mir u naše dane, izbavi nas od vječne osude i pridruži nas k svojim izabranicima. Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.

Na Veliki Četvrtak, na Uskrs i Duhove ova molitva je drukčija.

Udostoj se, molimo te, Bože, dati da ovaj prinos bude u svemu blagoslovljen, primljen, odobren, duhovan i prijatan, da nam postane Tijelo i Krv ljubljenoga Sina Tvoga, Gospodina našega Isusa Krista.

On je u predvečerje svoje muke uzeo kruh u svoje svete i časne ruke, uzdigao oči prema nebu k tebi Bogu, svojemu svemogućem Ocu, zahvalio Ti, blagoslovio, prelomio i dao svojim učenicima govoreći:
Uzmite i jedite od ovoga svi, jer

OVO JE TIJELO MOJE.

Na sličan način uzevši po večeri i ovu slavnu čašu u svoje svete i časne ruke, opet tebi zahvali, blagoslovi i dade svojim učenicima govoreći: Uzmite i pijte iz nje svi, jer

OVO JE ČAŠA KRVI MOJE, NOVOGA I VJEČNOGA ZAVJETA, OTAJSTVO VJERE; ONA ĆE SE ZA VAS I ZA MNOGE PROLITI ZA OPROŠTENJE GRIJEHA.

Kad god budete ovo činili, činite meni na spomen.

Stoga, Gospodine, na spomen blažene muke istoga Krista, Sina Tvojega, Gospodina našega, kao i na spomen njegova uskrsnuća od mrtvih i njegova slavnog uzašašća, mi tvoji sluge, a s nama i tvoj sveti narod, prikazujemo tvojemu slavnom veličanstvu od tvojih darova i poklona žrtvu čistu, žrtvu svetu, žrtvu neokaljanu, sveti kruh vječnog života i čašu vječnog spasenja.

Dostoj se pogledati ih milostiva i prijazna lica i primi ih, kao što si se dostojao primiti darove svoga pravednog sluge Abela, žrtvu patrijarha našega Abrahama, kao i onu koji ti je prinio tvoj veliki svećenik Melkizedek, svetu žrtvu i neokaljani prinos.

Smjerno te molimo, svemogući Bože, zapovjedi, da ruke tvoga svetog anđela ponesu ovo na tvoj uzvišeni Oltar, pred tvoje Božansko veličanstvo, da se svi, koji primimo s ovog Oltara presveto Tijelo i Krv tvojega Sina, napunimo svakoga nebeskog blagoslova i milosti. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Spomeni se, Gospodine, sluga i službenica svojih . . ., koji su otišli pred nama sa znakom vjere te počivaju u snu mira. Njima, Gospodine, i svima koji počivaju u Kristu, molimo da dadeš mjesto osvježenja, svjetlosti i mira. Po istom Kristu Gospodinu našemu. Amen.

I nama grešnicima, Tvojim slugama, koji se uzdamo u tvoje veliko milosrđe, dostoj se dati dio u društvu s tvojim svetim apostolima i mučenicima: s Ivanom, Stjepanom, Matijom, Barnabom, Ignacijem, Aleksandrom, Marcelinom, Petrom, Felicitom, Perpetuom, Agatom, Lucijom, Agnezom, Cecilijom, Anastazijom i sa svma tvojim svetima. U njihovu nas zajednicu, molimo, privedi, ne gledajući na vrijednost naših djela, nego darežljivo nam opraštajući grijehe. Po Kristu Gospodinu našemu.

Po kojemu, Gospodine, sva ova dobra vazda stvaraš, posvećuješ, oživljuješ, blagoslivlješ i daješ nama.

Držeći podignutu hostiju i kalež govori glasno:

Po njemu i s njima i u njemu jest tebi, svemogući Bože Oče, u jedinstvu Duha Svetoga svaka čast i slava po sve vijeke vjekova. **O.** Amen.

4. PRIČEST

Pomolimo se! Spasonosnim zapovijedima potaknuti i božanskom naukom poučeni usuđujemo se govoriti:

Oče naš koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja, kako na nebu tako i na zemlji. Kruh naš svagdanji daj nam danas. I otpusti nam duge naše, kako i mi otpuštamo dužnicima našim. I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla.

Svećenik sam glasno moli slijedeću molitvu:

Izbavi nas, molimo, Gospodine, od svih zala, prošlih, sadašnjih i budućih; na zagovor blažene i slavne vazda Djevice Bogorodice Marije, blaženih tvojih apostola Petra i Pavla i Andrije, te svih svetih, podaj milostivo mir u naše dane, da pomoću tvoga milosrđa budemo svagda slobodni od grijeha i sigurni od sviju nereda. Po istom Gospodinu našemu Isusu Kristu, Sinu tvome, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vijeke vjekova.

O. Amen.

S. Mir Gospodnji bio vazda s vama.

O. I s duhom tvojim.

Spuštajući komadić posvećene Hostije u kalež govori:

Ovo spajanje i posvećenje Tijela i Krvi Gospodina našega Isusa Krista neka bude za vječni život nama koji ćemo se pričestiti. Amen.

Vjernici pjevaju ili govore Jaganjče Božji, dok misnik potiho moli pripravne molitve za svetu Pričest.

Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se.

Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se.

Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, daruj nam mir.

U Misama za pokojne:

Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, podaj im pokoj.

Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, podaj im pokoj.

Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, podaj im pokoj vječni.

U Misama za pokojne prva od slijedećih molitava se ispušta.

Gospodine Isuse Kriste, koji si rekao svojim apostolima: »Mir vam svoj ostavljam, mir vam svoj dajem«, ne gledaj na moje grijehe nego na vjeru Crkve svoje, te se udostoj po svojoj volji dati joj mir i jedinstvo; koji živiš i kraljuješ Bog, po sve vijeke vjekova. Amen.

Gospodine Isuse Kriste, Sine Boga živoga, koji si po volji Očevoj uz sudjelovanje Duha Svetoga, smrću svojom oživio svijet: izbavi me ovim presvetim Tijelom i Krvlju svojom od svih mojih opačina i od svakoga zla; da se uvijek držim tvojih zapovijedi, i ne dopusti da se ikada odijelim od tebe: koji s istim Bogom Ocem i Duhom Svetim živiš i kraljuješ, Bog u vijeke vjekova. Amen.

Gospodine Isuse Kriste, neka mi blagovanje tvoga Tijela, koje se ja nedostojan usuđujem primiti, ne bude na sud i osudu, nego po tvojoj dobroti neka mi bude zaštita i lijek duši i tijelu: koji živiš i kraljuješ s Bogom Ocem u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vijeke vjekova. Amen.

Udarajući se u prsa govori tri puta:

Gospodine, nisam dostojan da uđeš pod krov moj, nego samo reci riječ i ozdravit će duša moja.

Pričešćujući se Tijelom Kristovim govori:

Tijelo Gospodina našega Isusa Krista čuvalo dušu moju za život vječni. Amen.

Čim da uzvratim Gospodinu za sve što mi je dao? Uzet ću čašu spasenja i prizvat ću ime Gospodnje. Hvalit ću i prizivati Gospodina i spasit će me od mojih neprijatelja.

Pričešćujući se Krvlju Kristovom govori:

Krv Gospodina našega Isusa Krista čuvala dušu moju za život vječni. Amen.

PRIČEST VJERNIKA

Svećenik rekne:

Evo Jaganjac Božji koji uzimlje grijehe svijeta.

Vjernici govore tri puta:

Gospodine, nisam dostojan da uđeš pod krov moj, nego samo reci riječ i ozdravit će duša moja.

Dajući svetu Pričest svećenik govori:

Tijelo Kristovo.

Pričesnik odgovara:

Amen.

Vrativši se k Oltaru svećenik moli:

Gospodine, daj da čistom dušom prihvatimo što smo primili ustima, i ovaj vremeniti dar postao nam okrepom za vječnost.

Tijelo tvoje, Gospodine, koje sam primio, i Krv, koju sam pio, neka prionu uz moje srce; daj da nikakva ljaga grijeha ne ostane u meni, koga su okrijepila čista i sveta otajstva: koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

PRIČESNA PJESMA iz Misnog obrasca

Ova se pjesma pjeva ili govori dok svećenik dijeli svetu Pričest vjernicima. Ako je mnogo pričesnika, može se pjevati i koja druga euharistijska pjesma, kao na primjer **Zdravo, Tijelo Isusovo.**

S. Gospodin s vama.
O. I s duhom tvojim.

POPRIČESNA MOLITVA iz Misnog obrasca

Na svršetku svi odgovore: **Amen.**

S. Gospodin s vama.
O. I s duhom tvojim.
S. Idite u miru.
O. Bogu hvala.

U Misi poslije koje slijedi druga liturgijska služba:

S. Blagoslivajmo Gospodina.
O. Bogu hvala.

U Misi za pokojne:

S. Počivali u miru.
O. Amen.

Naklonjen nad Oltarom svećenik moli:

Neka ti, sveto Trojstvo, bude ugodno djelo moje službe; podaj da žrtva, koju sam ja nevrijedan prinio pred tvoje veličanstvo, bude tebi mila, a po tvome milosrđu na korist meni i svima za koje sam je prinio. Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.

BLAGOSLOV

S. Blagoslovio vas Bog Otac i † Sin i Duh Sveti.
O. Amen.

BISKUPSKI BLAGOSLOV

B. Budi ime Gospodnje blagoslovljeno.
O. Od sada i do vijeka.
B. Pomoć je naša u imenu Gospodina.
O. Koji je stvorio nebo i zemlju.
B. Blagoslovio vas svemogući Bog: Otac i Sin i Duh Sveti.
O. Amen.

Tako svršava veličanstveni dinamizam Mise u kojoj naše prikazanje, pretvoreno u Tijelo i Krv našega Gospodina Isusa Krista, prikazano Bogu i od Njega primljeno, nama je vraćeno kao zalog da je prihvaćeno, da ga blagujemo po sjedinjenju.

Tako je dovršen bitni čin našeg religioznog, osobnog i kolektivnog života:

Mi smo ukopčali sve što jesmo i što imamo u vječnu Žrtvu Krista Njegovu Ocu, i po Njemu, s Njim, u Njemu Bog je sve primio: naš jutarnji ustanak, našu marljivost pri školskom poslu, naše zadaće, naše sudjelovanje u natječaju, naš mir u razredu, naše nastojanje da budemo pažljivi, našu ljubav kod kuće i s kolegama, molitve, djela, radosti i trpljenja ovoga dana.

Za uzvrat Bog nam daje, po svom Sinu, sa svojim Sinom, zalog vječnog života: On nas usko veže s Njim i osigurava pomoć milosti za sve časove i dane koji će doći.

Tako shvaćena i proživljena sveta Misa nije više neki odvojeni događaj našeg dana ili naše sedmice, nego činjenica koja dominira našim životom, činjenica prema kojoj se orijentira sva naša jučerašnja aktivnost i odakle ćemo vidjeti svjetlo i snagu koja nam je potrebna danas. Sav naš život u Misi, ali i: Sva Misa u našem životu!

Iza primljene Pričesti zadrži se u dubokom razmatranju, čuvaj vezu s prisutnim Kristom. Ništa mu ne govori, kao u pratnji nekoga koga voliš, ili Mu govori od srca k srcu, sasvim jednostavno: Klanjanje, priznanje i zahvalnost, molbe i želje, prikazati sebe i sav rad, opća odluka služiti ili posebna dnevna odluka . . .

4. POD ZAŠTITOM MAJKE BOŽJE NAŠE GOSPE

Isusova poruka

Neka svjedočanstva
Zdravo Marijo
Krunica
Anđelov pozdrav
Gospine Litanije
Druge Marijanske pobožnosti
U Gospinoj školi
Molitve na čast Gospi

Isus Krist po nama nastavlja ljubiti svoju Majku na zemlji...

ISUSOVA PORUKA

Da moj Otac i Ja spasimo ljudski rod bilo je bezbroj načina. Izabrali smo jedan način: odlučili smo zatražiti sudjelovanje Djevice Marije. — Zašto?

1. Da jedno stvorenje primi Otkupljenje u ime cijelog ljudskog roda.

Bog Mene nije nametnuo ljudima. On je tražio njihov pristanak. — A Marija je bila pozvana da odgovori za sve, dakle i za tebe. — I ona je rekla: Da! na dan Navještenja.

Kolika mora biti i Tvoja zahvalnost prema Njoj?

2. Da budem pravi čovjek kao i ti.

Od Marije sam primio pravo ljudsko Tijelo. Ja sam se zaista uklopio u ljudsku rasu. Postao sam jedan od vas, sin zemlje, sin čovječji, kao i Sin svoga Oca. — Po Mariji sam se mogao žrtvovati u ime ljudi i postati žrtva mjesto njih.

Za to dobročinstvo dugуješ zahvalnost u isto vrijeme Mojoj Majci i Meni.

3. Da u tvojoj pobožnosti bude obiteljsko ozračje.

Moj Otac koji je stvorio majčinsko srce i koji znade majčinsku ulogu u ljudskom životu — On, koji znade nježnost, kojom majke okružuju svoju djecu i koliko je život ljepši i muka lakša, kad su majke blizu njih, moj Otac nije htio da tvoj nadnaravni život bude manje obiteljski, manje nježan od tvog naravnog života.

I zato je On postavio u moj i u tvoj život majku.

I moj Otac znade broj duša koje su se vratile k Njemu, jer ih je njihova ljubav prema mojoj Majci opet povezala sa mnom unatoč njihovih pogrešaka i grijeha.

Moja Majka je nerazdruživa od mog djela, a ja sam nerazdruživ od Nje. Moj otac je tako htio i On što god čini, sve čini dobro!

MOJA LJUBAV PREMA NJOJ

Od vječnosti Ja sam predvidio stvaranje, pad čovjeka i Otkupljenje. Od vječnosti Ja sam dakle predvidio i ljubio svoju Majku.

Nebo je od Mene tražilo da mislim na »Kraljicu neba« i na »Kraljicu anđela«.

Kad je čovjek nakon pada primio obećanje Otkupitelja, Moj Otac je obećao dati i Djevicu Mariju.

Ja sam htio da Moja Majka bude bezgrešna, da već kao Zora Otkupljenja navijesti veličanstvenu pobjedu nad grijehom. — Ja sam htio da Ona bude bez ikakve zle sklonosti, da se sjaji od svetosti, da Je ništa ne odvrati od Njezina majčinskog poslanja. Kroz trideset i tri godine moga zemaljskog života, trideset sam godina proživio sa svojom Majkom.

Na Njezinu želju učinio sam prvo čudo u svom javnom životu.

U času moje smrti želio sam da Ona bude prisutna, sa mnom, da sudjeluje do kraja u tvom Otkupljenju.

Htio sam da bude sa mnom u nebu sa svojim djevičanskim tijelom i da ne čeka slavu zadnjeg dana.

S Njom sam podijelio milosti koje sam odlučio dati ljudima.

Kad utemeljitelji redova posvećuju svoje djelo Mariji, — i kad se marijanska djela razvijaju i kad se revne duše Njoj posvećuju, — i kad Pape Njoj na čast ustanovljuju blagdane i nove pobožnosti, — Ja zapravo preko ljudi tako nastavljam ljubiti svoju Majku.

TVOJA LJUBAV PREMA NJOJ

S križa sam te povjerio Njoj, ali i Nju tebi. — Zato i ti moraš nježno ljubiti Djevicu Mariju.

Budući da sam Ja htio biti Njezino Dijete, budi i ti: kad nije za to bilo zapreke za Me, ne može biti ni za te.

Tvoja pobožnost prema Njoj ne nadodaje se dakle na pobožnost koja treba tebe vezati sa mnom, nego je u tome jedan posebni oblik: — tvoje prijateljstvo prema meni mora se odvijati u marijanskom podneblju.

Uloga Marijina bila je u tome da mene približi tebi. Njezina uloga u tvom životu bit će da tebe više približi meni.

Da, Nju moraš ljubiti nježno, Nju zazivati često, k Njoj se utjecati u svojim radostima i patnjama kao što sam i ja činio. Njoj trebaš posvetiti svoj studij, svoju budućnost, svoj rad i svoje igre, svoja prijateljstva, svoje tijelo i svoju dušu, sve što jest i sve što imaš.

Trebaš nasljedovati kod Nje sve što sam Ja u Njoj volio; Njezinu jednostavnost, Njezinu čistoću, Njezinu pobožnost i sabranost, Njezinu ljubav i Njezinu podložnost i poslušnost prema Bogu.

Trebaš biti sličan Njoj u svojoj potpunoj odanosti prema Meni i često od Nje moliti da te nauči kako ćeš ostati moj učenik i postati moj apostol.

NEKA SVJEDOČANSTVA IZMEĐU HILJADA

»Nazvat će me blaženom svi naraštaji«. (Luka 1,48).

— Pravi štovatelj Marijin neće nikad propasti. (Sv. Bernard)

— Ako štujem Mariju, osigurao sam ustrajnost. (Sv. Ivan Berhmans).

— Svi koji se pouzdavaju u Marijinu zaštitu spasit će se (Sv. Bonaventura).

— Što smo veći grešnici Marija ima više nježnosti i samilosti prema nama. (Sv. Ivan Vianney).

— Kad bi se skupila ljubav sve djece prema njihovim majkama, i majki prema njihovoj djeci, i ljubav žena prema njihovim muževima, te svetaca i anđela prema njihovim štićenicima, sva ta ljubav ne može se usporediti s ljubavlju Marijinom prema samoj jednoj duši. (Sv. Alfonzo Liguori).

— Marija je bolnica i lječilište za grešnike. (Sv. Bazilije).

— Marija je Božji smiješak. (P. Theolier).

— Što se više približimo svetoj Djevici Mariji, bolje ćemo vidjeti da je Njezina prisutnost naša snaga. (P. Doncoeur).

— Dokle god svoje srce ne povjeriš Djevici Mariji, ostat ćeš u tami. (Leon Bloy, svojoj zaručnici).

— Tko svoju djelatnost ne poveže s velikom pobožnošću prema našoj Gospi, što god bude činio za svoje spasenje i svoj duhovni napredak i za plodnost svog apostolskog djelovanja, izlaže se opasnosti da gradi na pijesku. (Dom Chautard).

ZDRAVO, MARIJO

Pred vratima crkve

Prosjak sjeo na istrošene stepenice i drži pred sobom kapu. On privlači pažnju vjernika koji prolaze: »Dobro jutro, gospođo...« I da se preporuči, dodaje: »...Kako li je lijepo vaše djetešce!«... Onda prelazi na molbu: »Smilujte se, gospođo...« U isto vrijeme pokazuje kako je bez ruke: »...siromašni sakati...« te nastavlja: »...da kupim kruha danas...« A kad novčići padnu u kapu, on govori: »Hvala, dobra gospođo... Bog vam platio!«

Pred našom dragom Gospom

I ja sam prosjak! — I ja molim: »Pozdravljam Te, Gospo, Zdravo Marijo!« — I dodajem pohvale: »Milosti puna... Blagoslovljena Ti među ženama.«

I znajući da je to moja Majka, udaram u osjećajne žice: »I blagoslovljen plod utrobe Tvoje — Isus!«

I idem dalje: »Sveta Marijo, Majko Božja, moli za nas.«

A kako je moja duša ranjena i uprljana, moje ruke nepomične, moje srce nagriženo od nemira, zlobe ili prevare, ja dodajem: »...siromašni grešnik...«

Moja nevolja je tu i ja nastavljam uporno: »...sada...« — I kako ću biti prosjak do kraja života, dodajem: ...»na čas smrti...«

Djevice Marijo, tako sam često molio ovu molitvu, i Ti si me uslišala.

U cijelom svom životu nalazim Tvoju majčinsku ruku. — A ipak, rijetko sam bio zahvalan poput prosjaka! Zaboravi na moju nemarnost i primi što ću sada reći iz dubine srca: Hvala!

Za bolje razumijevanje molitve: Zdravo, Marijo

Kako bih mogao u malo riječi bolje izraziti puninu milosti koju Ti je Bog dao: Tvoje Bezgrešno Začeće, Tvoju djevičansku čistoću, Tvoju izvanrednu svetost: »Zdravo Marijo, milosti puna... sveta Marijo...« — Tvoju jedinstvenu ulogu u našem Otkupljenju, Tvoje Božansko materinstvo: »plod utrobe Tvoje — Isus...« — Tvoju trajnu povezanost s Bogom u Njegovu djelu: »Gospodin s Tobom...« — Naše divljenje: »blagoslovljena Ti među ženama« — I naše potpuno pouzdanje u Tvoju moć: »Majko Božja, moli za nas...«

Ova molitva koju Ti upućujem, obavezuje me također da izađem iz svoje osamljenosti i svoje sebičnosti pa da mislim na druge: »moli za nas«.

Ova nas molitva podsjeća na naše pravo stanje pozivajući nas da se obratimo na Te: »siromašne grešnike«.

Svaki put ta molitva stavlja pred nas važnu istinu da je naš život ovdje kratak i kao neki predživot: »moli za nas... na čas smrti naše.«

Ovu molitvu, zar ne, sam Bog nam je dao, jer je Duh Sveti nadahnuo riječi, od kojih neke izreče anđeo Gabrijel, neke sveta Elizabeta, te napokon Crkva.

Dakle, blagoslovljena Djevice, ja se obraćam k Tebi u ime predobrog Oca i Tvoga dragoga Sina i Duha Svetoga. — Djevice Marijo, obećajem Ti da ću žarče moliti ovu molitvu, jutrom i večerom, prije i poslije rada. — Tako ću osigurati Tvoju majčinsku pomoć sada i na času smrti moje. Amen.

Molitva Psichary-a

O Marijo, tvrdo vjerujem da si Ti puna milosti i da si ispunjena žarom Duha Svetoga.

Tvrdo vjerujem da je Gospodin s Tobom, da si u jedinstvu s presvetim Trojstvom.

Tvrdo vjerujem da si Ti blagoslovljena između svih žena, i tako uzdignuta iznad stvorenja, da si najsličnija Bogu.

Tvrdo vjerujem da je blagoslovljen plod utrobe Tvoje, tj. Isus žuđeni.

Daj nam, dakle, premudra Djevice, najprije poniznost da kroz cijeli život čuvamo smjernu pokornost i blaženu vjernost, — da uvijek ističemo volju Božju pred našom, — i da mi koji se strašimo bojnog polja budemo puni straha Božjega!

RUŽARIJ

Ružarij je najlakši način razmatranja velikih zadaća i tajna iz života Isusa i Njegove Majke. — Sastoji se od 15 »tajni« ili prizora. Za podržavanje razmatranja svake tajne moli se u isto vrijeme: **Oče naš**, deset puta **Zdravo Marijo** i na kraju **Slava Ocu.**

Ružarij se dakle sastoji od 15 desetica Zdravo Marijo. Krunica sadrži jednu trećinu Ružarija ili 5 desetica. Moli se razmatrajući jedan dio od tri niza tajni.

Nosiš li sa sobom krunicu? Moliš li svaki dan barem jedan dio Ružarija? Barem koju deseticu kad je čovjek sam, na ulici, u tramvaju . . .

Divan je običaj ustanova tako zvane »žive krunice« ili »živog Ružarija«. Ako se želi dnevno izmoliti cijeli Ružarij, 15 osoba moli na primjer po jednu deseticu Ružarija prema dogovoru. Ako se moli samo dio, jedna Krunica, onda 5 osoba podijeli među sobom Krunicu po deseticama, tako da zajednica dnevno izmoli jednu Krunicu ili cijeli Ružarij. Tako čine članovi Marijine kongregacije, kolege jednog razreda, sudrugovi na radu, razni sportaši itd.

Da li bi se ova zajednica oko Gospe mogla ostvariti u tvom krugu? Zašto ne bi ti nastojao to ostvariti?

Ovdje ćeš naći za svaku »tajnu« niz misli koje će ti pomoći da bolje moliš Krunicu. Izaberi koju.

Neka molitva Ružarija svakako bude »molitva«, vjernost našoj dragoj Gospi.

I RADOSNA KRUNICA

I Navještenje

1. Otkrivajući tajne Božje, jedan glasnik nebeskog dvora pozdravlja Djevicu punu milosti, Majku Božju.
2. **Gospodine, naša draga Gospa nazvala se Tvojom Službenicom. I ja želim biti u Tvojoj službi, ja koji sam Tvoje dijete.**
3. **Gospo draga, Ti si za me prihvatila Otkupljenje. Pomozi mi da ga i ja potpuno primim u svom životu.**
4. Po Mariji moliti milost: — da budem sabraniji u molitvi, — da ostanem ponizan u uspjesima, — da upoznam svoje zvanje, — da čuvam čistoću svoga tijela.
5. Zadržati se posebno kod riječi: »Zdravo Marijo«.

II Pohod Elizabeti

1. Djevica Marija ide u pohode svojoj rođakinji, majci svetog Ivana Krstitelja, svetoj Elizabeti. Ivan pod majčinim srcem zaigra od radosti navješćujući prisutnost Kristovu.
2. **Gospodine, i ja sam počašćen pohodom i pomoći Marijinom. Moja Ti duša na tom daru zahvaljuje.**
3. **Gospo draga, Ti mi pružaš primjer uslužne ljubavi. Pomozi mi da se pokažem odaniji u obitelji.**
4. Moliti po Mariji milost: — da svijetlim noseći Krista u sebi; — da dobijem finoću u požrtvovnosti; — da izaberem zanimanje gdje ću se moći mnogo žrtvovati; — da mogu pokazati Bogu dobro koje je u meni, kao i Marija.
5. Zadržati se posebno kod riječi: »blagoslovljena Ti među ženama«.

III Rođenje našega Gospodina Isusa Krista

1. Djevica je rodila Isusa, povila Ga u pelenice i stavila u jasle, jer nije bilo mjesta u svratištu (Luka, 2,7).
2. **Gospodine, svaki dan Ti se ponovo rađaš za me na Oltaru sa svojim Tijelom koje si primio od Djevice Marije. Klanjam Ti se, skriveno Božanstvo, kao što Ti se Tvoja Majka klanjala.**
3. **Gospo draga, Ti si s Isusom primila i posvemašnje siromaštvo. Pomozi mi da se otresem nepotrebne udobnosti, da se bolje privežem uza Te.**
4. Tražiti po Mariji milost: — prepustiti se Božjem vodstvu kao što su to činili Isus i Marija; — primiti veselo kad mi se što uskrati ili kad budem odbijen; — na-

sljedovati plemenitost i darežljivost pastira; — ljubiti siromahe.

5. Zadržati se posebno na riječima: »plod utrobe Tvoje — Isus«.

IV Prikazanje Isusa u hramu

1. I pošto se izvršiše dani čišćenja, Marija i Josip odnesu Isusa u Jeruzalem da Ga prikažu Gospodinu (Luka, 2,20).

2. **Gospodine, moje Te je srce često primilo kao Šimun iz ruku Marijinih. Pomozi mi da bolje iskoristim svoje Pričesti.**

3. **Draga Gospo, Ti si se podvrgla obredu čišćenja, Ti koja si bila sva čista. Pomozi mi da se bolje okoristim svojim ispovijedima.**

4. Moliti po Mariji milost: — uvijek obdržavati Božje zapovijedi; — nastojati da moja okolina upozna Krista kao Šimun od Marije; — da ne dolazim praznih ruku na svetu Misu; — da budem ponizan kao Marija u svojim riječima i djelima.

5. Zadržati se posebno kod riječi: »Isus«.

V Isus pronađen u hramu

1. Djevica Marija izgubila Isusa u Jeruzalemu i žalosna Ga traži. Razveselila se našavši Ga u hramu kako s učiteljima zakona raspravlja o vjerskim istinama.

2. **Gospodine, Ti jedini imaš riječi života vječnoga, a Marija je »prijestolje Tvoje mudrosti«. Kome ću onda ići ako ne k Tebi i k Njoj.**

3. **Draga Gospo, koliko li radosti za Te kad si našla Isusa! Ne dopusti da se ikad rastavim od Njega i od Tebe!**

4. Po Mariji moliti milost; — što bolje razumjeti Kristovu nauku; — u svojim poslovima svaki dan dati prvo mjesto Bogu; — studirati što marljivije da mognem bolje služiti Bogu; — da se povežem s Bogom kao s Ocem.

5. Posebno se zadržati kod riječi: »Gospodin s tobom«.

II ŽALOSNA KRUNICA

I Smrtni strah Isusov

1. I jer bijaše u smrtnoj stisci, molio se usrdnije. I Njegov znoj bijaše kao kaplje krvi što su tekle na zemlju (Luka 22,44).

2. **Gospodine Isuse, Ti si prolio ovu kap krvi za me, a ta krv je i krv Tvoje Majke Marije. Tko ne bi cijenio ljubav Tvoju i Njezinu?**

3. **Draga Gospo, dok se u smrtnom strahu Tvoj Sin znojio, nisi bila uza Nj. U mojim mukama budi uza me!**

4. Po Mariji moliti milost: — da osjećam pravo kajanje radi svojih grijeha; — da bdijem u molitvi; — kad budem napušten u muci, da to primim po primjeru Isusovu; — da ispravljam svoje pogreške da ne bih postao izdajnik poput Jude.

5. Posebno se zadržati kod riječi: »moli za nas«.

II Bičevanje

1. Tada Pilat želeći ugoditi narodu, otpusti im Barabu, a Isusa, pošto ga je bičevao, predade da ga razapnu (Marko 15,15).

2. **Gospodine Isuse, Ti si trpio strašno radi tjelesnih ljudskih grijeha. Sjećanje na Tvoje boli neka me pomaže i čuva uvijek da tijelo svoje čuvam u čistoći.**

3. **Draga Gospo, ovi udarci što su padali po Tvom Sinu, bili su za me određeni, a Tvoj Sin ih je primao. Pomozi mi da bez opiranja primam sve što ranjava moje samoljublje.**

4. Moliti po Mariji milost: odreći se rado suvišnih stvari; — provoditi što je moguće tvrđi i junačkiji život; — drugima prepustiti bolji dio; — više ne vrijeđati drugoga ni riječima ni djelima.

5. Posebno se zadržati kod riječi: »siromašne, jadne«.

III Krunjenje trnjem

1. A vojnici spletoše trnovu krunu i metnuše mu na glavu, i ogrnuše ga grimiznim plaštem. I pristupali su k Njemu i govorili: Zdravo, kralju židovski! I udarali su ga i šamarali (Ivan, 19,2—3).

2. **Gospodine Isuse, jednom svojom riječi Ti si mogao zapriječiti ovo pogrđivanje, ali nisi je htio izgovoriti. Ne dopusti da ja ponovim taj prizor pristupajući k Tebi bez poštovanja.**

3. **Draga Gospo, gledaj kako ljudi vraćaju Onome koji je činio samo dobro. Pomozi mi da uvijek priznajem Tvoga Sina kao svog jedinog Učitelja i Kralja.**

4. Moliti po Mariji milost: — odlučno odbijati zle i nevaljale misli pomišljajući na trnovu krunu Isusovu; — podložiti se spremnije svojim starijima; — ne tražiti uvijek da se opravdam; — ne voditi brigu o sudovima ljudskim nego o sudu Božjem.

5. Zadržati se posebno na riječi: »grešnike«.

IV Nošenje križa

1. I kad mu se narugaše, svukoše s njega plašt i obukoše ga u njegove haljine, i odvedoše ga da ga razapnu (Matej 27,31).
2. **Gospodine Isuse, Ti si pronio križ ispred Majke Marije, i nisi se htio odijeliti od ovoga križa. Daj mi da shvatim kako je Ona shvatila Tvoju neizmjernu ljubav prema meni.**
3. **Draga Gospo, i Ti si nosila svoj križ boli. Pomozi mi podnositi što strpljivije male teškoće mog dnevnog života.**
4. Moliti po Mariji milost: — da budem vjerniji dužnostima svoga staleža; — da imadnem smjelosti da se podignem od svojih pogrešaka; — da pomažem druge u njihovim teškoćama; — da znadnem sudjelovati u patnjama drugih.
5. Zadržati se posebno kod riječi »sada«.

V Razapinjanje

1. I razapeše ga i drugu dvojicu s njim (Ivan 19,18). I povika Isus glasno i reče: Oče, u ruke Tvoje predajem duh svoj! I rekavši to izdahnu (Luka 23,46).
2. **Gospodine Isuse, Ti si se hrabro držao pred svojim križem. Daj mi pomoć da i ja hrabro stojim pred križem u svojim kušnjama.**
3. **Draga Gospo, Ti si svima pokazala da si Majka raspetoga Krista. Pomozi mi i vodi me da uvijek budem kao pravi učenik Kristov, ne gledajući na ljudski obzir.**
4. Moliti po Mariji milost: — činiti znak križa sa što većim poštovanjem; — ostati za radnim stolom ili na poslu unatoč neugodnosti; — da budem što pobožniji prema Presvetom Srcu Isusovu; — da opraštam onima koji mi čine nepravdu.
5. Zadržati se posebno kod riječi: »na času smrti«.

III SLAVNA KRUNICA

I Uskrsnuće

1. Anđeo reče ženama: Isus je uskrsnuo kako je rekao . . . Idite i javite njegovim učenicima . . . (Matej 28,5—7).
2. **Isus je živ i On više ne umire. Kraljice nebeska, daj mi živu vjeru u Kristovo uskrsnuće.**

3. **Draga Gospo, Tebi se prvi javio pobjednički Krist nakon uskrsnuća. Pomozi mi da bolje iskoristim dolazak Isusov u svetoj Pričesti.**
4. Moliti po Mariji milost: — da uvijek živim u nutarnjoj radosti, u radosti Uskrsa; — da sudjelujem u radosti apostola; — da ostanem vjeran svojim odlukama kao Isus svojim obećanjima; — da imadnem dio u slavnom Uskrsnuću.
5. Zadržati se posebno kod riječi: »Majko Božja«.

II Uzašašće

1. I kad ih je blagoslovio, odijeli se od njih uzlazeći na nebo (Luka 24,50—5.).
2. **Gospodine Isuse, koji si otišao pred nama u vječnost, daj da naša srca budu uvijek uzdignuta prema Tebi!**
3. **Draga Gospo, Tvoj Sin je otišao da Ti pripravi slavnu pobjedu na nebu. Pomozi mi da promatram zemlju kao mjesto prolaznosti.**
4. Moliti po Mariji milost: — da uvijek čuvam želju za napredovanjem; — da shvatim riječ Isusa Učitelja: blaženi koji vjeruju a ne vide; — da uvijek tijekom dana mislim na Boga; — da ne zaboravim da postoji viša pravda od ljudske.
5. Posebno se zadržati na riječi: »blagoslovljen«.

III Duhovi

1. Oni su bili okupljeni svi oko Marije. I napuniše se Duha Svetoga (Djela apostolska 2,1—4).
2. **Gospodine Isuse, nisi nas ostavio kao sirote. Neka Tvoj Duh prati svetu Crkvu da svijet obnovi po Njemu.**
3. **Draga Gospo, Ti si bila duša jedinstva među apostolima. Daj da po Tvojoj nevidljivoj prisutnosti ostanemo jedinstveni u našem apostolskom radu.**
4. Molite po Mariji milost: — da dobijem pomoć Duha Svetoga u svom studiju i radu; — da budem što revniji u širenju evanđeoskih istina; — da više ostvarujem ljubav u kući, s kolegama i svuda; — da budem što više privržen Papi i biskupima, apostolskim nasljednicima.
5. Zadržati se posebno kod riječi: »milosti puna«.

IV Uznesenje Djevice Marije

1. Marija je uznesena na nebo, raduju se anđeli slaveći i blagoslivljajući Isusa.

2. **Gospodine, Ti si želio da vječno promatraš svoju blagoslovljenu Majku. Pomozi mi da Je i ja jednom mognem promatrati!**

3. **Draga Gospo, ljubav koju je Tvoj Sin imao prema Tebi, prenio je na našu ljubav prema Tebi, a Tebe je privukao k sebi. Pomozi mi da Te ljubim kao što Te je On ljubio.**

4. Moliti po Mariji milost: — da mognem iza smrti brzo doći u nebo; — da se više udaljim od velikih laži svijeta, da se bolje približim Kristu; — da više cijenim ulogu Marijinu u svom penjanju prema Bogu; — da gledam i da poštujem u svakoj djevojci sestru divne Majke Kristove.

5. Posebno se zadržati kod riječi: »Sveta«.

V Krunjenje presvete Djevice

1. Marija je uzvišena iznad korova anđeoskih. Na Njezinoj glavi sjaji zvjezdana kruna.

2. **Gospodine Isuse, Ti si divno naplatio svojoj Majci što je s Tobom sudjelovala za naše Otkupljenje. Ako Ti budem služio svom dušom, zaslužit ću Tvoju nagradu, Gospodine Isuse!**

3. **Draga Gospo, Tvoj Sin je naš Kralj, a Ti naša Kraljica. Zdravo Kraljice, živote, slasti . . .**

4. Moliti po Mariji milost: — da više poštujem svoje roditelje kao Isus svoju Majku; — da dajem manje važnosti ljudskim nagradama; — da budem hrabriji u teškim časovima misleći na nebo koje nas čeka; — da se poput djeteta prepustim što više dragoj Gospi.

5. Zadrži se posebno na riječi: »Marija«.

ANĐELOV POZDRAV — POZDRAV GOSPI

Tri puta dnevno po svoj zemlji zvona naših crkava podsjećaju nas na Kristovo Utjelovljenje:

JUTROM: Da nakon noćnog počinka uspomena na Krista upravlja našim duhom i našim srcem.

U PODNE: Usred rada da se istakne kraljevska i tiha prisutnost Kristova iznad buke ljudske djelatnosti.

VEČEROM: Da u času odmora milost Kristova izbriše naše pogreške i dade blagoslov našim djelima.

Da oživim u sebi uspomenu na Utjelovljenje i da pokažem djetinju vjernost prema Mariji — rado ću moliti pozdrav Gospi. — Nastojat ću da se ovaj pozdrav moli u mojoj obitelji, u mom društvu, na poslu i gdje se god nađem u vrijeme kad zvono zazvoni.

Početak

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Prvi predmet: Božja ponuda:

Anđeo Gospodnji navijestio Mariji,
i Ona je začela po Duhu Svetom.
Zdravo Marijo.

Drugi predmet: Ljudsko sudjelovanje

Evo službenice Gospodnje,
neka mi bude po riječi tvojoj.
Zdravo Marijo.

Treći predmet: Nadnaravni učinak

I Riječ je Tijelom postala
i prebivala među nama.
Zdravo Marijo.

Naša molba i svršetak

Moli za nas, sveta Bogorodice,
da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se: Milost svoju, molimo Te, Gospodine, ulij u duše naše, da mi, koji smo po anđelovu navještenju spoznali utjelovljenje Krista, Sina Tvoga, po muci njegovoj i križu k slavi uskrsnuća privedeni budemo. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Tako svršava ova molitva u kojoj molimo što je najvažnije, a to je: milost.

Glavni oslonac našega života jest utjelovljenje Riječi Božje.

Naše pouzdanje je u zaslugama Isusa Krista koje nam je zaslužio svojom mukom i smrću na križu.

Mi upravljamo svoj pogled prema gore gdje će nam uskrsli i pobjedonosni Krist dati vječni mir.

U uskrsno vrijeme (od svete subote u podne do subote iza Duhova) moli se stojeći: KRALJICE NEBA.

Kraljice neba, raduj se, aleluja.
Jer koga si bila dostojna nositi, aleluja.
Uskrsnu, kako je rekao, aleluja.
Moli za nas Boga, aleluja.
Veseli se i raduj, Djevice Marijo, aleluja.
Jer je uskrsnuo Gospodin uistinu, aleluja.

Pomolimo se: Bože, koji si se udostojao razveseliti svijet uskrsnućem svoga Sina, Gospodina našega Isusa Krista, daj molimo Te, da po Njegovoj Majci, Djevici Mariji, postignemo radosti vječnoga života. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

GOSPINE LITANIJE

Riječ »litanije« grčka je riječ, a znači »prošnje, molbe«. Između nebrojenih prošnji upućenih Gospi kroz vjekove, Crkva je zadržala 48 pohvala koje sačinjavaju Litanije presvete Djevice. Neke uzvisuju Božansko Materinstvo Marijino (12 zaziva), neke Djevičanstvo (6 zaziva), neke Kraljevstvo (11 zaziva). Ostale su pohvale slikoviti naslovi prema Svetom pismu. Evo im tumačenja:

Ogledalo pravde: ogledalo bez mane. Marija je slika savršenstva Spasiteljeva.

Prijestolje mudrosti: Krist s Njom kraljuje, Ona nosi Krista.

Posudo duhovna: ništa tjelesno; svetište je Duha Svetoga.

Posudo poštovana: dragocjeni ciborij koji je primio Spasitelja.

Posudo uzorna pobožnosti: srce puno ljubavi prema Bogu i bližnjemu.

Ružo otajstvena: ruža je kraljica cvijeća. Marija je Kraljica svih svetih.

Tornju Davidov: toranj koji je branio grad Jeruzalem; Marija je naša zaštitnica.

Tornju bjelokosni: bjelina i jačina; odvažna čistoća Marijine duše.

Kućo zlatna: zlato je slika bogatstva; bogatstvo Božje milosti u Marijinoj duši.

Škrinjo zavjetna: trajni znak Božje prisutnosti među Hebrejima. Po Mariji Bog se povezao s ljudskim rodom.

Vrata nebeska: Krist je došao po Mariji, a po Mariji mi idemo Kristu.

Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.
Kriste, čuj nas.
Kriste, usliši nas.
Oče nebeski, Bože,
Sine, otkupitelju svijeta, Bože,
Duše Sveti, Bože,
Sveto Trojstvo, jedan Bože,

smiluj nam se!

Sveta Marijo,
Sveta Bogorodice,
Sveta Djevo djevica,
Majko Kristova,
Majko Božje milosti,
Majko prebistra,
Majko prečista,
Majko neoskvrnjena,
Majko nepovrijeđena,
Majko ljubezna,
Majko divna,
Majko dobroga savjeta,
Majko Stvoriteljeva,
Majko Spasiteljeva,
Djevice premudra,
Djevice časna,
Djevice hvale dostojna,
Djevice moguća,
Djevice milostiva,
Djevice vjerna,
Ogledalo pravde,
Prijestolje mudrosti,
Uzroče naše radosti,
Posudo duhovna,
Posudo poštovana,
Posudo uzorna pobožnosti,

moli za nas!

Ružo otajstvena,
Tornju Davidov,
Tornju bjelokosni,
Kućo zlatna,
Škrinjo zavjetna,
Vrata nebeska,
Zvijezdo jutarnja,
Zdravlje bolesnih,
Utočište grešnika,
Utjeho žalosnih,
Pomoćnice kršćana,
Kraljice anđela,
Kraljice patrijarha,
Kraljice proroka,
Kraljice apostola,
Kraljice mučenika,
Kraljice priznavalaca,
Kraljice djevica,
Kraljice svih svetih,
Kraljice bez grijeha istočnoga začeta,
Kraljice na nebo uznesena,
Kraljice svete Krunice,
Kraljice mira,
} moli za nas!

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se.

Pomolimo se: Dopusti nama, slugama svojim, molimo te, Gospodine Bože, da se neprestano radujemo duševnom i tjelesnom zdravlju, i da se slavnim zagovorom Blažene Marije, vazda Djevice, izbavimo od sadašnje žalosti i naužijemo vječne radosti, po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

DRUGE MARIJANSKE POBOŽNOSTI

Gospin škapular

Veliki škapular ili naplećak od štofa jest dio odijela što ga neki redovnici nose preko duge redovničke haljine. Mali škapular sastoji se od dva komadića štofa s vrpcama, a predstavlja plašt presvete Djevice što ga nose obični vjernici. Mjesto toga može se uzeti i škapularska medaljica koja na jednoj strani ima sliku Srca Isusova, a na drugoj sliku presvete Djevice Marije.

Mjeseci i dani posvećeni Mariji

Godišnje su dva mjeseca posvećena Gospi: svibanj, mjesec Marijin, i listopad, mjesec Gospina Ružarija.

U mjesecu svibnju mnogi beru cvijeće i stavljaju ga pred Gospin kip ili sliku u svojim sobama.

Nastoj da u te dane bude iskazana čast Gospi gdje ti god bude moguće.

Svaka je subota posvećena Gospi. Toga se dana pričesti, ako je moguće, te učini koju žrtvu na čast Gospi.

U GOSPINOJ ŠKOLI

(Marijina kongregacija)

Ustanovljena je ta škola u 16. stoljeću, a danas ima 70.000 tih škola u svijetu, na svim kontinentima.

Marijina kongregacija škola je duhovnog, jakog i punog života. Ona nastoji odgojiti odlične apostole dubokim duhovnim životom. Ne zanemarujući bilo koji način duhovne izgradnje, Marijina kongregacija posebno ističe Gospinu ulogu u toj izgradnji.

Od kandidata (koji mora imati najmanje 14 godina) kongregacija traži ne samo da se čuva grijeha, nego napose traži volju da svoj nutarnji život, koji je duša svakog apostolata, jača služeći se posebno pobožnošću prema Mariji.

Nakon godinu-dvije priprave kandidat se pripušta da se javno posveti Gospi, i on se od tada trudi da ostvari životni program kojega je prihvatio ovom posvetom.

Posveta Gospi, učinjena u doba prvih odgovornosti, ozbiljan je i odlučan čin koji zahvaća sam temelj života. On označuje svjesno učinjen prekid s polovičnošću i uzro-

kom je stalnom nastojanju oko duhovnog uspona i povezanosti s Bogom. Ukratko, to je nasljedovanje redovničkog života u svijetu s težnjom za savršenstvom i njegovim posebnim obavezama.

Glavne su obaveze slijedeće:

1. Poštivati stanje milosti.
2. Podržavati u sebi i oko sebe nježnu pobožnost prema Gospi i dnevno sebi nametnuti koju vježbu u njezinu čast (Gospin pozdrav, Krunica, 3 Zdravo Marijo, žrtva . . .)
3. Biti vjeran svaki dan kratkom duhovnom čitanju s razmatranjem, što je moguće pristupati češćoj Pričesti i redovitoj ispovijedi.
4. Izabrati moralnog savjetnika, vođu i pomoćnika duhovnog života, na primjer ispovjednika na koga se redovito može obratiti.
5. Brižno obavljati dužnosti svog staleža i završiti dan kratkim ispitom savjesti.
6. U svom životu sve više i više cijeniti čistoću, poniznost, ljubav i odanost prema Gospi.
7. Hvaliti ono što Crkva hvali, osuđivati ono što Crkva osuđuje. S tom svrhom dati se na proučavanje katoličke nauke i po toj nauci upriličiti svoj život.
8. Od svog slobodnog vremena jedan dio odrediti za to potrebno proučavanje.
9. Redovito prisustvovati kongregacijskim sastancima (mjesečnim obnovama, duhovnim vježbama).

Sastanci imaju svrhu:

1. porast duhovnog i apostolskog života članova,
2. jačanje njihove pobožnosti prema Gospi,
3. zajednička molitva za zajedničke pothvate.

U župi ili ustanovi kongregacija okuplja najbolje oko sebe da im dade nutarnju marijansku izgradnju i da sačuva među njima zajedništvo nadnaravnih i apostolskih težnji.

Članovi Marijinih kongregacija bili su i ovi: Sveti Ivan Berhmans, sveta Terezija od Malog Isusa, sveta Bernardica, sveti Petar Kanizije, sveti Alfonzo Liguorski, sveti Franjo Saleški, sveti Petar Klaver, sveti Gabrijel od sedam žalosti, sveti Karlo Boromejski. — Osim toga 18 Papa, od kojih Lav XIII, Benedikt XV, Pijo XI, i Pijo XII. — Propovjednici kao što su: Bossuet, Fenelon, Bourdaloue. — Svjetovnjaci: Foch, Cauchy, Volta, Rubens, Van Dyck, Corneille, itd.

MOLITVE NA ČAST GOSPI

Spomeni se . . .

Spomeni se, o predobrostiva Djevice Marijo, kako se nije nikada čulo da si ikoga zapustila koji se k Tebi u zaštitu utekao, Tvoju pomoć zatražio i Tvoj zagovor zaprosio. — Ovim pouzdanjem obodren utječem se i ja k Tebi, Djevice djevica, k Tebi, Majko, dolazim i pred Tobom eto stojim ja grešnik i uzdišem. — Nemoj, Majko Riječi Božje, prezreti riječi mojih nego ih milostivo poslušaj i usliši. Amen.

(Sv. Bernard)

Jutarnja molitva

O Gospo moja, o Majko moja, Tebi se posve prikazujem i da Ti potvrdim svoju ljubav, posvećujem Ti danas oči svoje, uši svoje, usta svoja, srce svoje i svega sebe. Budući dakle da sam sav Tvoj, dobra moja Majko, čuvaj me i brani kao stvar i svojinu svoju.

(P. Zucchi, S. J.)

Posveta Gospi

Uzvišena moja Kraljice, zazivljem Tvoje milosrđe te od ovog časa zauvijek stavljam svoju dušu i tijelo pod Tvoju zaštitu i pod Tvoje posebno okrilje. — Povjeravam i stavljam u Tvoje ruke sve svoje nade, utjehe, svoje nevolje i bijede, sav svoj život i smrt da po Tvojoj molitvi i Tvojim zaslugama sva moja djela činim kako bi se ispunila volja Tvoja i volja Tvoga Sina. Amen.

(Sv. Alojzije)

Potpuno predanje Gospi

O Marijo, u prisutnosti svega dvora nebeskoga danas sam Te izabrao za svoju Majku i Gospodaricu, Ja Ti predajem i posvećujem potpuno svoje tijelo i svoju dušu, svoja dobra nutarnja i vanjska, i svu vrijednost svojih dobrih djela, prijašnjih, sadašnjih i budućih, prepuštajući Tebi u cijelosti i potpuno da upravljaš sa mnom i svim što meni pripada, bez izuzetka, po svojoj volji, na veću slavu Božju u vremenu i vječnosti.

(Sv. Ljudevit Grignon)

Molitva Bezgrešnoj Djevici

Presveta, bez grijeha začeta Djevica i Majko moja Marijo! K Tebi, Majci Gospodina moga, Kraljici svijeta, ja najnevoljniji od svih danas se utječem. O velika Kraljice, ja se klanjam Tebi i zahvaljujem Ti za sve milosti koje si mi dosad udijelila, osobito zato što si me sačuvala od pakla koji sam toliko puta zaslužio. Ja Te ljubim, predraga Gospo, te iz ljubavi prema Tebi obećajem da ću Ti uvijek služiti i sve što mogu učiniti da Te i drugi ljube. U Te stavljam sve svoje pouzdanje, u ruke Tvoje stavljam spasenje, uzmi me kao slugu svoga i primi me pod svoj plašt, Ti Majko milosrđa. Budući da mnogo možeš kod Boga, očuvaj me od svih napasti ili mi isprosi snagu da sve napasti do smrti nadvladam. Od Tebe molim pravu ljubav prema Isusu Kristu. U Tebe se uzdam da ću dobro umrijeti. Majko moja, za ljubav koju imaš prema Bogu, molim Te budi mi u pomoći uvijek, a osobito u zadnjem času moga života. Ne ostavi me dok ne vidiš da sam postigao spasenje u nebu gdje ću Te blagoslivljati i slaviti Tvoje milosrđe na sve vijeke. Amen.

(Sv. Alfonzo Liguorski)

Pod Tvoju obranu...

Pod obranu se Tvoju utječemo, sveta Bogorodice! Ne odbij nam molbe u potrebama našim nego nas uvijek oslobodi od svih pogibelji, Djevice slavna i blagoslovljena, Gospođo naša, Posrednice naša, Zagovornice naša! Sa svojim nas Sinom pomiri, Svojemu nas Sinu preporuči, svojemu nas Sinu izruči. Amen.

Ugovor s Gospom

O Marijo, prečista Djevice, moja dobra Majko, dolazim danas i padam pred Tobom na koljena da s Tobom učinim ugovor o ljubavi. Ja Ti posvećujem svoje tijelo, svoje srce i svoju dušu. Povjeravam Ti sve svoje pothvate vremenite i vječne. — Za uzvrat, o prečista Djevice, daj mi svoje Srce da ljubim Isusa, te da ispunim poput Tebe svu Njegovu volju. — Pomozi mi da postignem kreposti koje On od mene traži, da uvijek zaboravljam na se, a radim jedino za Boga, bez straha pred žrtvama. — Pripadam Isusu i Tebi, moja dobra Majko. Daj mi svakog dana svoj sveti i majčinski blagoslov sve do mog zadnjeg daha kad će me Tvoje bezgrešno Srce u nebu privesti Srcu Isusovu da Te mognem ljubiti i blagoslivljati navijeke.

(Eva Lavallière, obraćenica)

Srce slično Gospinu

Sveta Marijo, Majko Božja, očuvaj mi srce djetinje, čisto i bistro poput izvora. — Daj mi jednostavno srce koje ne voli biti mračno i tmurno. — Srce darežljivo da se dadne, da suosjeća u žalosti. — Srce vjerno i plemenito koje ne zaboravlja nikakvog dobra i ne osvećuje se nikakvom zlu. — Daj mi srce

blago i ponizno da ljubi, a da ne traži nadoknadu. — Srce veliko i jako da ga ne zatvori nikakva nezahvalnost i ne slomi hladnoća i nehaj. — Srce brižljivo za slavu Isusa Krista, ranjeno Njegovom ljubavlju; ta će rana zacijeliti tek u nebu.

(L. de Grandmaison, S. J.)

Prikazanje Gospi

Ljubezna moja Majko, prikazujem Ti svoje poslove i svoje nevolje, svoj duh i svoje srce. — Dostoj se primiti ovaj slabi dar mog poštovanja i moje ljubavi prema Tebi da ga Ti prikažeš Isusu Kristu, svom Božanskom Sinu i mome Spasitelju.

(Sv. Stanislav Kostka)

U teškoćama

Sjeti se i ne zaboravi, preblaga Djevice, da si Ti moja Majka i da sam ja Tvoj sin; da si Ti moćna, a ja siromašni čovjek, nevoljan i slab. — Molim Te, preslatka Majko, da upravljaš sa mnom i da me braniš na svim putovima i u svim borbama. — Ne reci, milosna Majko, da ne možeš, jer Ti je Tvoj preljubezni Sin dao svu moć na nebu i na zemlji. — Ne reci da ne moraš, jer Ti si zajednička Majka svih siromaha, a posebno moja Majka.

Kad ne bi mogla pomoći, ja bih Te opravdao govoreći: Istina je da je moja Majka i da me ljubi kao sina, ali radi siromaštva ne može mi pomoći. — Kad ne bi bila moja Majka, ja bih trpio govoreći: Istina, dosta je bogata da mi pomogne, ali nažalost nije moja Majka pa me ne ljubi.

Budući dakle, preslatka Majko, da si i moja Majka i da si moćna, kako ću Te opravdati ako mi ne pomogneš i ne pružiš svoju pomoć i milost?

Moja Majko, vidiš da si primorana uslišati sve moje molbe! Na slavu i čast svoga Sina primi me

kao svoje dijete, ne gledajući na moje bijede i na moje grijehe. Oslobodi moju dušu i moje tijelo od svakoga zla te mi daj svoje kreposti, napose poniznost.

Napokon, daj mi da budem dionikom svih darova, dobara i milosti ako je po volji presvetom Trojstvu, Ocu, Sinu i Duhu Svetom. Amen.

(Sv. Franjo Saleški)

Molitva za mladež

Draga naša Gospo, Kraljice svibnja, čuvaj ove mlade duše koje Ti voliš. — One imaju čistoću izvora, ali šta onda ako se zamaže izvor njihove čistoće? — One imaju ljepotu i sjaj cvijeća, ali ako cvijet izgubi svoj sjaj? — One imaju polet ševe, ali ako ševa napusti plavetno nebo?

Kraljice svibnja, čuvaj ove mlade duše! Da ljube svoju bistrinu: nevinost, — svoj sjaj: vjeru, — svoj polet: plemenitost.

I zato, neka Tebe ljube, Kraljice bezgrešna, Tebe, koja si njihov uzor i njihova snaga.

Onda će one moći Tebi prikazati ljepši prinos od cvjetnog proljeća, prinos svojih pouzdanih molitava i skrivenih pobjeda.

(Camille Malloy)

Molitva Gospi iza učinjenog grijeha

U svom jadnom srcu, u dubini svoje savjesti, osjećam teški nemir i gorčinu grijeha...

Gdje da nađem tišinu i samotno mjesto da se smirim? Gdje da nađem prijatelja pred koga bih mogao pasti da mu bez straha otkrijem svoju bijedu?...

Trebao bih majku koja će me razumjeti!Na čije bih ruke mogao bez straha nasloniti svoju tešku i

umornu glavu, svoje čelo koje gori od vatre nemira. Da kao dijete kažem iskreno što me boli: bez tumačenja, računa i opravdanja... Da me majka pomiluje u nevolji...

O, draga Gospo i draga Majko moja! Pomozi mi! Tebi mogu sve povjeriti. Ali potrebno je da sve ovo povjerim i Tvome Sinu, da mi bude oprošteno, da postignem mir. Pomozi mi da Njegovu slugi sve iskreno povjerim. Sve svoje grijehe, svoja izdajstva i svoje suze...

Izmoli mi utjehu i mir. I pomoć mi svoju daj da me više nikad ne otruje gorčina grijeha... Amen.

Gospo, pomozi mi da budem dosljedan

Majko moga Spasitelja, Ti vidiš kako malo moj život odgovara mojim odlukama.

Želim biti čist; ali nisam odvraćao svojih pogleda i maštanja od one slike i predodžbe. Nisam prekinuo čitanja one knjige i svom snagom tražim opravdanje.

Želio bih biti dobar i čestit, ali nisam se opirao onom hvalisanju niti onoj maloj laži.

Htio bih biti pobožan, ali nisam nastojao da se saberem ulazeći u crkvu. Zaboravljao sam molitve jutarnje i večernje, jer sam kasno lijegao bez razloga i jer sam bio lijen kod ustajanja.

Htio bih biti iskren, ali u onoj raspravi protuslovio sam bez dokaza, nisam nastojao shvatiti gledište drugoga.

Htio bih biti ponizan, ali nisam na svojim usnama htio zaustaviti vlastite pohvale.

Htio bih biti radin, ali jučer sam izgubio više od četvrt sata prije nego sam započeo posao. Radije sam brbljao ili sanjario.

Htio bih biti milosrđan, ali na ulici sam susreo siromaha i okrenuo sam glavu od njega jer mi je bio odvratan.

Htio sam biti poslušan, ali nisam htio učiniti uslugu majci i zlo sam tumačio držanje profesora...

Majko Marijo, nauči me da budem uzoran u svom životu i radu kako sam želio. Ti, čija su djela očitovala nutrinu duše, daj mi tu milost da se moji nutarnji pokreti plemenitosti ne zaustave na pola puta nego da se ostvare u životu i djelima. — Nauči me i pomozi mi da se pokažem dosljednijim u svakom času života — u mislima, pogledima, riječima i djelima.

Pohvala Mariji

O Djevice, kćeri svoga Sina, poniznija i uzvišenija od ijednog stvorenja, remek-djelo vječne volje.

Ti si toliko oplemenila ljudsku narav da Stvoritelj nije smatrao nedostojnim postati Tvojim Sinom.

Ti si za nas u raju sunce ljubavi u svom podnevu i tamo među ljudima živi izvor nade.

Ženo, Ti si tako velika i moćna, da onaj koji želi milost i ne obraća se k Tebi, hoće da njegova želja leti bez krila.

Tvoja dobrota ne samo da dolazi u pomoć onima koji mole, nego često pretiče želje njihove svojom plemenitošću.

U Tebi je milosrđe, u Tebi je sažaljenje, u Tebi je dobrota, u Tebi je sjedinjeno sve što ima dobra u svijetu.

(Dante)

Djevici u podne

Majko Isusa Krista, ja ne dolazim moliti. Nemam ništa da Ti prikažem i ništa ne tražim.

Dolazim samo, Majko, da Te gledam.

Tebe gledati, plakati od sreće, znati da sam Tvoj sin i da si Ti tu.

Ništa nego časak, dok sve prestaje.

Biti s Tobom, Marijo, ovdje gdje si Ti.

Ništa ne govoriti, nego samo pjevati, jer je srce prepuno. — Kao kos slijedeći svoj naravni pijev.

Jer Ti si lijepa, jer Ti si bezgrešna, — Žena u milosti stvorena.

Stvorenje u prvotnoj sreći i u savršenoj ljepoti, — Onakva kako izađe od Boga, u jutro svoga prvotnoga sjaja.

Neizrecivo čista, jer si Majka Isusa Krista, — Koji je kao Istina u Tvojim rukama, jedina nada i jedini plod.

Jer Ti si Žena, zaboravljeni Raj negdašnje ljubavi, čiji pogled nalazi srce odjednom u potocima suza...

Jer je podne, jer mi smo u današnjem danu, — Jer Ti si tu zauvijek, jednostavno, jer Ti si Marija, jednostavno, jer Ti postojiš, — Majko Isusa Krista, neka Ti je hvala.

(Paul Claudel)

Žalosnoj Gospi

O Majko, daj mi da živim s Tobom, da budem s Tobom u Tvojoj žalosnoj samoći, u Tvojoj dubokoj boli. — Daj mi da u svojoj duši osjećam bolne suze Tvojih očiju i napuštenost Tvoga srca.

Ono što želim nije radost Betlehema, nije klanjanje Božanskom Djetetu u Tvojim djevičanskim rukama. — Ne želim uživati u Tvojoj skromnoj kući u Nazaretu u ljubeznoj prisutnosti Isusa Krista, niti se pridružiti anđeoskom zboru kod Tvog slavnog Uznesenja.

Želim u svom životu izrugivanja, uvrede Kalvarije. Želim dugi smrtni strah i muku Tvoga Sina. Prezir, ruglo i sramotu Križa, Žalosna Gospo, želim biti s

Tobom da ojačam svoj duh Tvojim suzama, želim ojačati svoju žrtvu Tvojim mučeništvom, želim ohrabriti svoje srce Tvojom samoćom, želim ljubiti Tvoga i svoga Boga žrtvom cijelog moga bića.

(Mihovil Pro, meksički mučenik)

Za one koji trpe

Sveta Djevice, usred svoje slave ne zaboravi žalosti ove zemlje. U svojoj dobroti pogledaj one koji trpe, koji se bore s teškoćama i ne prestaju kušati gorčinu ovoga života.

Imaj samilosti s onima koji se ljube, a rastavljeni su. Imaj samilosti prema napuštenim srcima. Imaj samilosti za slabosti naše vjere.

Imaj samilosti prema onima koje ljubimo. Imaj samilosti prema onima koji plaču, prema onima koji mole, i prema onima koji drhću i koji se boje.

Svima podaj nadu i mir.

(Svećenik Perreyve)

Večernja molitva

Draga Gospo, poklanjam Ti ovaj dan sa svojim žrtvama i ugodnostima, sa svojim žalostima i pogreškama, i sa svojom ljubavlju prema Tvome Sinu i prema Tebi. I svoju težnju prema neizmjernomu. Evo bacam preda Te cijeli ovaj dan kao što se baca teret. Predajem se u Tvoje ruke kao dijete. I svoje srce predajem Tvome Srcu.

Kraljice nebeska, ništa ne molim, ništa ne tražim. Samo idem k Tebi kao svojoj Majci da stavim u Tvoje blage ruke svoju umornu i tešku glavu. I svoje umorne oči u Tvoje svemirske oči.

Divna Kraljice, daj da me uspava svježina Tvoje majčinske ljubavi poput mirisa cvijeća. — I skriven u Tvojim rukama da se probudim sutra plemenitiji za službu Tvoga Sina.

U sumračje

Draga Gospo, večeras sam umoran. Moje misli se zapliću i moje snage izmiču kao tekuća voda koju ruka ne može zadržati. Čeznem za odmorom, čeznem za snom.

Ali ne! Moj nutarnji život buni se protiv toga. On ne može završiti svoj dan na takav način. — On želi već okrenuti stranu da zaspe pred čistim obzorjem jednog bijelog lista. On želi biti poput sjemena: ono ne počiva u brazdi uzalud nego da nikne pomlađeno.

Isto tako, draga Gospo, ove večeri, polazim na počinak sa željom da sutra nastavim posao s više žara, s više radosti i ljubavi.

Daj da ove misli ojačaju u meni snage koje se obnavljaju za posao koji dolazi.

Draga Gospo, kad se probudim neka moja prva riječ bude poklik radosti, radosti što živim s Tobom za Boga i dajući svjedočanstvo sinovske odanosti u početku novog dana.

S ovom mišlju želim usnuti pod zaštitom Tvog majčinskog smiješka, s dušom ispunjenom težnjom i mirom. Amen.

Da budem apostol

Draga Gospo, Kraljice apostola, Ti si svijetu dala Krista. Ti si prva bila apostol svoga Sina noseći Ga Elizabeti i Ivanu Krstitelju, pokazujući Ga pastirima, mudracima i Šimunu. Ti si okupila apostole u samoći dvorane Zadnje Večere prije nego će oni poći po svijetu i Ti si im pomogla svojom revnošću.

Daj mi dušu zanosnu i plemenitu, borbenu i privlačivu; — Dušu koja će svjedočiti u svakoj prilici da je Krist Tvoj Sin svjetlo svijeta; — I da samo On ima riječi života vječnoga te da će ljudi naći mir u širenju Njegova kraljevstva.

Pod Gospinu zaštitu

Majko, Ti poznaš srce svoje mladeži i koliko ih tresu napadaji njihovih strasti.

Treba nam se boriti da sačuvamo stalnost naše vjere dok oko nas svijet prolazi ponavljajući: Što je istina?

Treba nam se boriti da sačuvamo netaknutu našu čistoću dok svijet postaje golema organizacija zla.

Treba nam se boriti da sačuvamo zanosno naše oduševljenje dok stariji izgledaju tako zaokupljeni zemaljskim dobrima.

Da naša vjera ostane nepokolebljiva, Djevice Marijo, Ti budi naša zaštita!

Da nas zlo ne osvoji i ne stvori ruševine u nama koji još nosimo vedre duše, Djevice Marijo, budi naša zaštita!

Da nezdravi osjećaji ne dođu uništiti naše snage i naše srce, budi naša zaštita, Djevice Marijo!

Da sačuvamo mladu i netaknutu našu ljubav, Djevice Marijo, budi naša zaštita!

Kraljici mira

Majko, neka Te ganu tolike ruševine tjelesne i duševne. Tolike boli, tolike stiske otaca i majki, zaručnika, braće, nevine djece. Toliki životi ugušeni u cvijetu mladosti. Tolike duše koje se muče i izdišu, tolike koje su u pogibelji da se zauvijek izgube! Isprosi nam od Boga mir. Prije svega isprosi nam one milosti koje osiguravaju mir. Mir u istini, pravdi i ljubavi Kristovoj. Kraljice mira, moli za nas!

(Pijo XII)

Molitva Bezgrešnom Srcu Marijinu

Presveta Djevice i preljubezna Majko Isusova i Majko naša! Puni djetinje ljubavi i saučešća dolazimo k Tebi sa željom da Te svojom ljubavlju i zahvalnošću utješimo i zadovoljimo Ti za sve uvrede kojima zaslijepljeni grešnici probadaju Tvoje majčinsko Srce. Oprosti svim bijednim ljudima, a i nama koji smo također toliko puta vrijeđali Tebe i Božansko Srce Tvoga Sina.

Primi našu zahvalnost, našu vjeru, naše pouzdanje i našu ljubav za sve one koji su Ti nezahvalni, koji su nevjerni, koji se ne uzdaju u Te i ne ljube Te. Da zadovoljimo za te uvrede i nezahvalnosti, rado primamo iz Božje ruke sve životne poteškoće i žrtve i sve to prikazujemo Tvom Bezgrešnom Srcu za obraćenje grešnika. Otvori nam svoje predobro Srce da u njemu nađemo utočište i spas. Učini da ne vrijeđamo više dragoga Boga koji je već previše uvrijeđen. Daj da po zaslugama Tvoga Srca ostanemo vazda vjerni Tvom Božanskom Sinu i da nasljedujemo Tvoje Bezgrešno Srce u čistoći, u poniznosti, u dobroti, u ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Bezgrešno Srce Marijino, budi nam utočište sada i na času smrti naše. Amen.

* * *

Ova knjiga ima i drugih molitava na čast presvete Djevice Marije.

5. SPREMI SE ZA ŽIVOTNI ZADATAK

Molitve prikazanja
Tvoje tijelo
Tvoja osjetila
Tvoje srce
Tvoj razum
Tvoja volja

»Budite savršeni kao što je savršen vaš Otac nebeski...«

ISUSOVA PORUKA

Da budeš moj učenik nije ti dosta primiti moj božanski život, pripadati mojoj Crkvi, sudjelovati u mojoj Žrtvi i ljubiti moju Majku, — ti se moraš spremiti za životnu zadaću na zemlji.

Sjeti se: Ti si rođen da nastaviš djelo stvaranja. U tu svrhu moj Otac ti je dao »talente« — posebne darove. — S tim talentima ti moraš raditi za ljude oko sebe da budu sretniji i na zemlji i na nebu. — Eto, u tome je tvoja zadaća da moraš dovršiti djelo moga Oca.

Ti se nisi rodio kao gotov čovjek nego to moraš postati.

RADI S TALENTIMA, RAZVIJAJ SVOJE SPOSOBNOSTI

Bit će mi kasnije potrebna ne samo tvoja duša nego isto tako i tvoje tijelo, tvoja osjetila, tvoje srce, tvoj razum i tvoja volja.

Također živo želim sve časove koje posvećuješ učenju ili igri, odmoru ili tjelesnoj okrepi, glazbi ili čitanju, prijateljstvu ili promatranju prirode.

Želim primiti sve tvoje dobre želje, sve tvoje težnje na svim poljima, ne da ih uništim nego da ti pomognem ostvariti ih. Da ih uništim? . . . Kako bih uništio ono što ti je dao moj Otac? . . .

Zar je On stavio u te tolike žive snage da ih ja svežem u nepomično snoplje kao oružje u miru?

Ne, umiri se: Ja sam došao da imaš život i to u obilju. Moja je živa želja da razvijaš sve što imaš dobra u sebi. — Ja želim da budeš pun mladosti, oduševljenja i zanosa, sposoban za život. — Dakle razvijaj odvažno sve što si primio. Nastoj postati savršen kao što je moj Otac savršen.

SVE U SKLADU

Ali razvijaj se u skladu stavljajući sve na svoje mjesto, svoje tijelo i svoja osjetila u službu viših sposobnosti, svoje srce u službu dostojne i pravedne stvari, svoju volju u službu moje volje, svoj život sav u svjetlo milosti.

BEZ STRAHA PRED ŽRTVOM

Ova ravnoteža koju moraš osigurati tražit će od tebe žrtve. Kao što kipar žrtvuje komadiće mramora da od bezobličnog kamena stvori složne crte lica, — i ti moraš brusiti svoje težnje i sklonosti da u sebi stvoriš čovjeka.

Treba ti katkada žrtvovati koji stvarni dar da osiguraš razvoj viših darova. — Odreći se, na primjer, koje sportske vježbe da se više posvetiš svojim naukama. — Odreći se mnoštva životnih zanimanja za koja imaš sposobnosti, da izabereš samo jedno zanimanje. — Odreći se možda obiteljskih radosti da se potpunije posvetiš mojoj službi.

Ne gledaj, dakle, što moraš žrtvovati, nego svojim žarkim očima gledaj na ideal koji želiš ostvariti s mojom milošću.

I Ja sam bio u tvojim godinama. Izgrađuj se prema onome što sam Ja bio. Uzmi mene za model, za živi uzor. — I budi usred ljudi tvoje generacije drugi Krist koji se sprema za sutrašnji životni zadatak!

MOLITVE PRIKAZANJA

Posveta

Gospodine Isuse, Ti si me pozvao na veličanstveno djelo! Htio si da objeručke prihvatim sve težnje svoga bića, da ih ljubim i da ih razvijam, — samo da s Tvojom milošću nastojim ih upotrijebiti odsada, a osobito kasnije u službi drugoga, — samo da se brinem za čistoću duše uz gipkosti svoga tijela, za plemenitost srca uz jakost mišica, — samo da vodim brigu o zajednici uz inicijativu svoga duha, o ljubavi Božjoj i o ljubavi prema bližnjemu.

Dakle, slijedeći Tebe, ja se ne moram odreći svih zdravih težnja koje podržavaju moju mladost! ... — Hvala Ti Isuse što si dopustio da ostanem mlad, sav u Tvojoj službi.

Također posvećujem Ti sve što imam i sve što jesam. Ništa ne želim čuvati za se.

Ove oči, ove ruke, ovo tijelo, ovo srce, svoju maštu, svoj razum, svoju volju, sve to dajem Tebi da s tim potpuno raspolažeš. Pomozi mi da izgrađujem svoj bolji dio u godinama svoje mladosti, da budem u Tvojim rukama zaista zgodno sredstvo za sreću ljudi.

Znak križa

Gospodine Isuse, često činim znak križa, ali nisam razumio sve njegovo značenje.

Nisam dosta zamijetio da sam učinio na sebi znak, ne znak koji umanjuje, ne znak »manje«, — nego znak »više«, veliki znak dodavanja.

Ah, Isuse, to znači da se ne umanjujem što sam Tvoj učenik, da ništa ne gubim što idem za Tobom.

— Naprotiv, ja dodajem svojim ljudskim težnjama neizmjernu vrijednost: vrijednost Tvoga Otkupljenja i Tvoje milosti.

Meni se čini da ovim znakom postajem jači. Ja lomim ograničene nacrte svojih sitnih briga.

Ovaj vodoravni potez što ga činim od jednog ramena do drugoga, teži za produženjem u neizmjernost, da obuhvati cijelo obzorje.

Uspravni potez od čela do prsiju izgleda da povezuje nebo sa zemljom.

Isuse, kako ovaj znak jasno označuje moju životnu zadaću: — Osvojiti cijeli svemir, a najprije samog sebe, da po Tebi sve povežem s Bogom. — Isuse, sjediniti oko sebe sva stvorenja da ih Ti mogneš prikazati Ocu.

Gospodine Isuse, osjećam da rastem čineći na sebi znak križa. Obećajem da ću ga odsad činiti s više poštovanja. — Želim time označiti da su Tebi posvećeni i moje čelo, i moje prsi, i moja ramena, kao i moje misli i moji osjećaji i moja djelatnost:

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Posveta Gospi

Djevice Marijo, koja si izgledala tako tiha, uvijek si međutim koračala prema Bogu i ljudima, — spremno i otvoreno na dan Navještenja, — odijeljena od svega, osim neizmjernog Boga, — uvijek brižljiva... u službi svoje rođakinje Elizabete... ili na svadbi u Kani, — stojeći ispod križa, čekajući od svog Sina novu odredbu za pokret, — daj mi duboku odvratnost od duha zastoja i od duha sebičnosti.

Ti si pjevala u svom »Veliča«: »Bog gladne napuni dobara, a bogate otpusti prazne«.

Djevice Marijo, čuvaj mi srce gladno da ga ništa ne zasiti na zemlji, — daj mi dušu željnu uvijek služiti što korisnije. — Da sav moj život prema Tvom primjeru bude jedan polet prema Bogu i prema ljudima!

Druga posveta Gospi

Djevice Marijo, Majko Isusa Krista, ja Ti posvećujem sve što imam: svoje tijelo, svoj razum, svoje srce, svoju volju, da mi pomogneš da sav moj život bude jedna velika usluga!

Ti, koja si gledala Isusa, kako se sprema za svoju veliku zadaću, i posvećuje ljudima sve snage svoga bića, — daj mi snagu Njegova tijela, osjećaje Njegova Srca, bistrinu Njegova razuma i jakost Njegove volje, — da se sav dadem kao i On u službu ljudi. — Da me ništa ljudsko ne ostavi ravnodušnim, da u svim prilikama, na svim poljima tražim kako ću drugoga obradovati što je više moguće. — Da sutra budem što sposobniji upoznati i ljubiti Onoga koji može oduševiti moj život kako je oduševio Tvoj, Isusa Krista Sina Tvoga. Amen.

TVOJE TIJELO

Tvoje tijelo djelo je Božje. Ono je instrument, stavljen u službu tvojoj duši. — Dakle, ti ga moraš učiniti sposobnim za njegovu službu: da bude jako, zdravo, izdržljivo, skladno i u svakom slučaju poslušno zapovijedima tvoje volje.

Iskoristi ga do maksimuma; nametni mu jaku disciplinu:

— Jutarnje ustajanje hitro, po mogućnosti na gimnastiku svako jutro.

— Brižna toaleta, ali brza (ne smiješ dopustiti niti kakve nemarnosti niti pretjeranu brigu za frizuru, ruke, nokte, odijelo, . . .).

— Zdrava hrana, jednostavna i dostatna (zapovjedi sebi da obdržavaš kod stola pravila pristojnosti, drži se bontona; budi pažljiv za potrebe drugih. Budi umjeren kada dođu na stol kolačići i poslastice).

— Vedro primaj neprilike i bolesti (uglavnom sve fizičke patnje).

— Muževan sport (budi poznat kao sportaš i ljubitelj poštene igre, časne i viteške, budi fer!).

— Muževno držanje i ponašanje (držanje ramena ravno, disanje duboko, korak čvrst, daleko od nehajnosti).

— Potreban san (i tu budi muževan: ići na počinak u određeno vrijeme, postelja što tvrđa, korektno držanje kod spavanja).

— Odlučnost u radu (razvijaj u sebi prodoran pogled, spremnost za posao, stalnost u pothvatu, radost kod svršenog posla).

Tvoje tijelo djelo je Božje u svim dijelovima. Ono je dakle čisto i u onome što je najintimnije. — Do tebe je da ga poštuješ kao stan svoje duše i svetište Božje milosti.

Ostani prema tome čist, čuvaj se pod svaku cijenu da te ne bi tijelo zaslijepilo. Nemoj biti kao oni mladići tvojih godina koji uništavaju svoj život, jer su u njemu našli samo mogućnost za svoje užitke.

Da ostaneš čist živo nastoj razvijati svoje talente, svoje sklonosti. Otkrivaj snagu svog razuma, jačinu svoje volje, a osobito prisutnost Božju u sebi. Gledaj da spasavaš svijet, da ublažiš bijedu, da činiš usluge, da pokažeš ljubav.

Ako te štogod uznemiruje, ako te koji problem zbunjuje, traži iskreno tumačenje kod kojeg Božjeg predstavnika u svojoj blizini (roditelji, svećenik), jer uvijek imaš pravo saznati istinu. Tako ćeš izmaknuti utjecaju zla.

Ako se zlo ugnijezdilo u tvom tijelu, postani opet svoj gospodar pomoću velikih sredstava: molitve, ispovijedi i pričesti, pomoći kod kojeg moralnog savjetnika, pokorom i činima volje . . .

Pod svaku cijenu čuvaj ili ponovo osvoji svoju slobodu! I prožmi nadnaravnim životom sve što se odnosi na tvoje tijelo: ustajanje, hrana, igra . . .

Prikazanje tijela

Gospodine Isuse, Ti si mi dao tijelo da mi služi kako bih ispunio svoju zadaću zemaljsku i vječnu.

Krštenjem ono Ti je bilo posvećeno kao i moja duša. Danas obnavljam tu posvetu i stavljam svoje tijelo na poseban način u Tvoju službu.

Daj da stečem potpuno gospodstvo nad njim. Da ono bude uvijek sredstvo, a ne tiranin. — Učini ga izdržljivim kod posla i umora da bude spremno za milost i raspoloženo za službu drugomu.

Želim odbaciti sve što mu može škoditi: neumjerenost, proždrljivost i sladokusnost, mlitavost i nečistoću. — Želim ga katkada lišiti i nekih dopuštenih užitaka da ga učinim što poslušnijim zapovijedima svoje volje.

Daj da ga česti kontakt s Tvojim Tijelom u svetoj Pričesti ojača i da ga čuva od svake prljavštine. — I da bude zaista Tvoje činim na njemu znak križa »kao dva zareza noža koji se stavljaju na novi kruh, koji će se blagosloviti«:

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Molitva prije gimnastike

O Isuse Kriste, čije se divno Tijelo pokoravalo najsvetijoj duši, sve do uzvišene smrti na križu, prikazujem Ti sve dijelove svoga tijela, svoje mišice i sve svoje snage.

Izgradi ovo tijelo prema svome Tijelu. Hrani ga svojim Tijelom i svojom Krvlju da ispunjeno Tvojim životom, puno svetosti i jakosti, bude potpuno poslušno duhu i da ispunja uvijek Tvoju svetu volju.

(Max Marin, atleta)

Molitva prije jela

Blagoslovi, molimo Te, Gospodine, ovu hranu što ćemo je jesti, da obnovimo svoje snage i da Tebi bolje služimo. Amen. Oče naš.

Ili: Blagoslovi, Gospodine, nas i sve tvoje darove, što ćemo ih primiti od darežljivosti Tvoje, i daj kruha onima koji ga nemaju. Amen.

Molitva iza jela

Zahvaljujemo Ti, svemogući Bože za sva dobročinstva Tvoja, koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen. Zdravo Marijo.

Molitva u dan nemrsa

Gospodine Isuse, sveta Crkva traži da se danas uzdržim od mesne hrane. — Budući da želim živjeti kao pravi kršćanin rado ću poslušati ovu odredbu.

Uzdržat ću se od mesne hrane da tako nasljedujem Tebe koji si u svom životu trpio mnogu oskudicu.

Uzdržat ću se od mesne hrane da ovim mrtvenjem učinim svoje tijelo poslušnim i svoju volju jakom.

Molitva prije igre (u zajednici)

Gospodine Isuse, daj da ova igra ojača naše energije i da nam pomogne da opet započnemo svoj posao s više revnosti.

Daj svakome od nas želju da igra svojim boljim dijelom i brigu da iskreno obdržava postavljena pravila.

Pomozi nam da uvijek sačuvamo dobar duh zajednice, da nas ova igra još više poveže u prijateljstvu.

Gospodine Isuse, prikazujem Ti ovu igru. Uz Tvoju milost želim da svi budu sa mnom zadovoljni.

Na putovanju

Neka nas svemogući i milosrdni Gospodin prati na putovanju. Neka nas anđeo Rafael prati da stignemo kući u miru, zdravlju i veselju.

Pomolimo se. O Bože, koji si mudracima s Istoka dao zvijezdu da ih dovede k Tebi, pomozi nam, molimo Te, da sretno putujemo. Daj nam vedro vrijeme i da u pratnji Tvog svetog anđela stignemo sretno k cilju i napokon u vječni život. ... Gospodine, budi nam u pomoći na polasku, utjeha na putu, pomoć u teškim časovima da se uz Tvoju pomoć vratimo kući živi i zdravi.

Na putu

Gospodine, ovaj put ima za me lijepih pouka!

On ima svoj cilj, svoju svrhu. I moj život ima svoju metu, a to je Kuća Božja... Pomozi mi, Gospodine, da ne zalutam s pravog puta!...

Put je tvrd i težak. On vodi preko brda i dolina. Zapreke ruši ili ih preskače i ne zaustavlja ga ništa... Daj mi, Gospodine, snagu da nadvladam sve zapreke i da iznesem pobjedu nad svim poteškoćama!...

Put je tajnovit. Kolike se tajne otkrivaju uzduž njegove sive trase. Kolike su tajne bile povjerljivo iznesene! Daj mi, Gospodine, više opreznosti!...

Put je za sve. Za sjajnu pratnju i za pokućarca. Za listonošu i za svećenika koji ide bolesniku. Za dijete koje se vraća iz škole, i za siromaha koji do-

lazi iz šume s naramkom suhoga granja... Daj, Gospodine, da budem svima sve! Da moja revnost posluži svima kako si mi Ti dao primjer!...

Gospodine, ovaj put ima za me lijepih pouka...

Ti si, Gospodine, rekao: »Ja sam put!«...

Molitva Djevici Mariji

...Pomozi nam izgraditi jako tijelo koje će se moći boriti plemenito u borbama ovog života.

Tijelo jako za svaki plemeniti pothvat. — Tijelo otporno i spremno da iznese pobjedu i u najtežim časovima, makar bilo iscrpljeno umorom. — Tijelo poslušno koje će se pokoriti duši i neće joj odbiti nikakvu uslugu. — Tijelo čisto, željno da ostane netaknuto, radi zadataka koji su njega dostojni. — Tijelo naviklo na teškoće koje ne zna za klonulost i ne uzdiše ni pod najtežim teretom. — Tijelo odano Bogu, koje se predaje i u smrt u radu i borbi, da čovječanstvo sutrašnjice živi sretnije nego današnje.

Ostati čist

Draga Gospo, katkad osjećam veliki nemir radi neshvatljivosti svoga bića.

Sve što vidim protiv svoje volje na ulici, u izlozima, u kinu, sve što čujem oko sebe čini me nesigurnim, i pitam se da li moram ostati čist. — Tvrda borba odvija se u meni između zla koje me izaziva, i moje volje da se održim u milosti Božjoj.

Blagoslovljena Djevice, podsjeti me da je čistoća krepost jakih, da čistoća nije jaram koji savija mlado čelo, nego naprotiv da neobično olakšava penjanje prema vrhuncima.

Ne dopusti da popustim zlu i da tako izvrgnem pogibelji zdravlje svoga tijela, razvoj svoga razuma i snagu svoje volje.

Dostoj se dati mojoj duši vedrinu i da mi prijateljstvo s Isusom bude uvijek draže od svih zlih užitaka.

Molitva djevojke za čistoću

Gospodine Isuse, Bože moj! Tvoja sam, stvorena na Tvoju sliku i priliku. Na zastavi, koja se vije i vihori nad mojim životom, stoji Tvoj znak.

Taj znak stoji također u dubini moga srca i na mome čelu, neizbrisivo utisnut na svetom Krstu i u sakramentu Potvrde.

Stvoreno mi je tijelo kao vjerna škrinja moje duše. Dobila sam snagu i nalog da se brinem za svoje tijelo. Da cvate i da se razvija.

Dužnost mi je mnogo čuvati da jednom mognem mnogo pokloniti. Isuse, daj mi milost mirnog dozrijevanja da se ne bi moje srce zaplelo i postalo ranjeno.

Ja znam da se za to moram mnogo truditi i mučiti svom snagom, jer se ništa lijepo i uzvišeno ne može sačuvati ni osvojiti bez borbe.

Bez Tebe, Isuse, ne mogu uspjeti, a s Tobom sve mogu postići.

Molim Te da mi u napastima dadeš svoju milost da uvijek iznesem pobjedu na životnom putu!

(A. Pereira, S. J.)

Postati čist

Djevice Marijo, Ti znaš kako teške verige stežu moju mladost. Kako žalim ove lijepe godine u koji-

ma sam mogao imati za se i oko sebe čisti pogled! Kako sam kažnjen svojim ludostima i nepromišljenošću! Vidim kako su imali pravo oni koji su mi govorili koliko je grijeh okrutan i tiranski.

Dopusti mi, prečista Majko, da se bacim u Tvoje ruke. Sve Ti dajem: i svoje razdraženo tijelo, svoju uznemirenu maštu, svoje previše osjetljivo srce i svoju nestalnu volju.

Vrati mi poštovanje prema mome tijelu, i životne snage koje je Bog u njem smjestio, odgoji mi djetinju volju. Slomi uski krug mojih briga. Daj da oko sebe pomognem umanjiti bijedu i braniti pravdu.

Prije svake pogreške mislio sam da ću biti na pragu sreće. Međutim plod grijeha bila je gorčina. Kad sam bio stvarno sretan, ako ne u vrijeme dok sam živio u stanju milosti?

Sveta Marijo, Majko moja, vrati mi čistoću, mir, vedrinu mojih prvih godina kad mi je prijateljstvo s Isusom bilo iznad svega.

TVOJA OSJETILA

To su sluge koji su ti stavljeni na raspolaganje da ostvariš svoj životni zadatak.

Ali to su sluge ograničeni i kapriciozni, hiroviti. Ako nisu dresirani, dobro odgojeni, udaljit će se za bilo čim i bez najmanjeg rasuđivanja, grabit će sve što vide, sve što čuju, sve čega se dohvate.

Ako na njih ne paziš, dovest će na te nepoželjnu rulju koja će ti, kad se jednom smjesti u tebi, zadati mnogo jada i briga. Dakle, pazi na njih, posebno pazi na svoje poglede. Katkad uskrati očima i štogod dopušteno da ostaneš gospodar.

Osobito pazi na maštu, »luđački stan«, koji se buni i uznemiruje i kod najmanjeg doprinosa osjetila. — Ne čudi se njezinoj hirovitosti ni ludim i opasnim izmišljotinama koje ona katkad iznalazi. Čim opaziš da će poći na stranputicu, vrati je na pravi put, blago ali čvrsto. Zaokupi je uvijek nekim ozbiljnim poslom. Pruži joj kakav predmet koji će je zaokupiti, kao što se djetetu daje slikovnica da se ne igra vatrom! . . .

Pomoću svojih osjetila gledaj bolje upoznati i zavoljeti prirodu.

Nauči se gledati s interesom, sa zanimanjem; promatraj i divi se šumi i valovitom žitu. — Slušaj žuborenje potoka i pjevanje ševe ili slavuja. — Miriši zemlju tek obrađenu i mirisave biljke. — Dotakni se pažljivo ruže koja se rastvara i voća koje dozrijeva . . .

Izoštravaj svoja osjetila iskustvom i opažanjem. Bit će ti od koristi kasnije u tvojoj životnoj misiji.

Ljubi liturgiju, bogoštovlje.

Crkva je dobro razumjela da su osjetila providencijalno sredstvo da te uzdignu prema Bogu, pa je uvela bogoštovlje gdje ona govori tvome duhu preko osjetila.

Neka te ona vodi u tvojoj molitvi, primi sve što ti nudi za molitvu: — Sviranje orgulja pomiješano je s ljudskim glasovima, boje liturgijskog odijela, slike i kipovi, svijeće na oltaru, koluti tamjana, cvijeće, kretnje svećenika i ministranata . . .

Prikazanje

Gospodine Isuse, katkada se mučim da nađem razlog za molitvu, a toliko ima razloga da Ti iskažem zahvalnost.

Koliko ima mladih osoba u mojim godinama kojih se molitva sastoji samo u ovim riječima: »Moj Bože, daj mi da progledam« . . . »Gospodine, daj da čujem . . .«

A ja, Gospodine Isuse, ja vidim . . ., ja čujem . . ., ja govorim . . . A rijetko mi padne na pamet da Ti zahvalim na ovim darovima.

Danas posebno Ti zahvaljujem na očima koje vide svjetlo i gledaju boje i lice majke. — Zahvaljujem Ti na daru sluha pomoću kojega čujem ljudske glasove i glazbu. — Zahvaljujem Ti što se mogu poslu-

žiti jezikom i riječima, što mogu izraziti svoju misao i svoje želje. — I što mogu mirisati i doticanjem upoznati stvari... Sve si mi dao pa Ti sve prikazujem.

Posvećujem Ti svoja osjetila i želim se njima služiti onako kako je po Tvojoj volji. Napose, ja ne želim gledati ni slušati svojevoljno ništa osim što me diže i obogaćuje.

Želim govoriti samo istinu i širiti radost oko sebe.

Neću dopustiti nikakve neumjerenosti ni senzualnosti.

Želim se služiti svojim osjetilima tako da mi pomognu kako bih postao što sposobniji u Tvojoj službi.

Pred lijepom Božjom prirodom

Oče, Ti si stvorio ovaj svemir da mi pomogne Tebe bolje spoznati i više Te ljubiti.

Svaka zraka svjetla, svaki cvijet, svaki novi krajolik na zavoju puta diskretni je glasnik koji me pozivlje da se lakim sredstvima penjem prema Tebi.

Noćna rosa i pijetao koji jutrom pjeva, vjetar koji na prolazu šapuće i kruh na stolu, sve mi govori o Tvojoj dobroti.

Ali morao bih imati pažljivo srce da Te nađem u svim stvarima.

Čuvaj mi dušu zanosnu, punu udivljenja, dušu mladu koja će čitati pjesmu prirode. — Pomozi mi da se pridružim Tvojoj Božanskoj misli pod bojama i glasovima, — kao što čitalac otkriva misao pisca pod slogovima knjige.

Neka priroda bude za me veličanstveni hram iz kojega svaka sitnica propovijeda o Tvojoj slavi!

Molitva svih stvari

Gospodine, pomozi mi da Te više upoznam promatrajući stvari. Daj mi takav osjećaj koji će me voditi da sveto ljubim sva Tvoja stvorenja, da ih razumijem i da primim od njih mile i jake pouke.

Riječi Božja, Ti si htjela postati čovjekom. Da Ti postanem sličan, ne moram biti manje čovjek, nego više božanski.

Prema lijepom kršćanskom običaju ja ću s Tobom, Gospodine, provoditi u molitvi promatrajući stvari ovoga svijeta koji je Tvoj.

Tu ću Te naći, jer ako nije teško saznati gdje si Ti, još je manje moguće znati gdje Ti nisi.

(P. Charles, S. J.)

Pjesma stvorenja

Svevišnji, svemožni Gospodine Dobri!

Tvoja je hvala i slava i čast i blagoslov svaki.

Tebi to jedinom pripada — dok čovjek nijedan dostojan nije — ni da Ti sveto spomene Ime.

Hvaljen budi, Gospodine moj — sa svim stvorenjima svojim — napose s bratom gospodinom Suncem. — Od njega nam dolazi dan i svojim nas zrakama grije. — Ono je lijepo i sjajne je svjetlosti puno; — slika je, Svevišnji, Tvoga božanskoga sjaja.

Hvaljen budi, Gospodine moj, — po bratu našemu Mjesecu i sestrama Zvijezdama, — koje si, sjajne i drage i lijepe — po nebu prosuo svojem.

Hvaljen budi, Gospodine moj — po bratu našemu Vjetru, po Zraku, Oblaku po jasnoj Vedrini — i svakom vremenu tvojem — kojim uzdržavaš stvorove svoje.

Hvaljen budi, Gospodine moj — po sestrici Vodi; — ona je korisna, ponizna, draga i čista.

Hvaljen budi, Gospodine moj, — po bratu našemu Ognju, — koji nam tamnu rasvjetljuje noć. — On je lijep i ugodan, silan i jak.

Hvaljen budi, Gospodine moj, — po sestri i majci nam Zemlji. — Ona nas hrani i nosi, — slatke nam plodove, cvijeće šareno i bilje donosi.

(Sv. Franjo Asiški)

Na moru

Blagoslovljen budi, moj Bože, radi našeg mora sa živim i plavim valovima.

Hvala Ti na modrikastim valovima okrunjenim bjelkastom pjenom.

Hvala Ti za sunce koje baca toliko svjetla po moru.

Hvala Ti za nebo koje si stvorio u svjetlucavoj blistavosti.

Budi blagoslovljen, moj Bože, i za brod kojemu si dao da nas nosi između dvije neizmjernosti.

I zbog tolike veličine koja nas okružuje, daj da shvatim, moj Bože, da smo mi maleni i da si nam Ti potreban.

(Guy de Larigaudie)

TVOJE SRCE

Bog te je iz ljubavi stvorio i pozivlje te da nastaviš Njegovo djelo iz ljubavi. Zato ti je dao srce koje te vodi da ljubiš. — Njegova je dakle volja da ne smetaš svome srcu da kuca, da ne postane tvrdo i bez osjećaja.

Ti se ne možeš povući u se i živjeti sebičnim, egoističnim životom. Naprotiv, ti moraš u sebi podržavati polet prema drugome da možeš bolje služiti drugome.

Istinski se daje čovjek samo onome koga ljubi . . .

Ali u čovjeku je sve opasno: i njegovo tijelo, i razum, i volja, i osjetila, a osobito njegovo srce.

Oko tebe sile zla služe se svima mogućim sredstvima: tisak, kino, kazalište, radio . . . da otruju tvoje srce. — Radi toga pazi na se, pazi na osjećaje koji u njemu ključaju.

SRDAČNOST

Radije ću uzeti tu riječ nego riječ osjećaj što ga moraš imati prema svojim roditeljima.

Sigurno, nitko više ne traži od tebe da se poput dječačića skrivaš na koljenima svoje majke, niti da se ponašaš kao poslušno dijete koje otac vodi za ruku.

Ali od načina ponašanja koje je tebi poznato, treba ti još nešto: Možda moraš priznati da si puno uglađeniji i uslužniji, prijazniji s drugima nego sa svojim roditeljima. Brižljiviji si s neznancem koji ti nije ništa učinio, a ostaješ indiferentan koji put s onima kojima sve dugueš . . . Zar si logičan? Tvoja srdačna gesta, riječ simpatije, usluga, pitanje, iz koga se razabire neko zanimanje, razdragat će srce tvojih roditelja . . . Zar ćeš im odbiti ovu gestu, ovu riječ? . . .

Ti si u godinama koje prouzrokuju suze majkama . . .

Predstavi sebi kako je srdačno Isus dočekivao svoju Majku! Isus je bio u tvojim godinama. Predstavi sebi što bi On radio na tvome mjestu, s tvojim roditeljima! . . .

Bog te pozivlje na to savršenstvo.

PRIJATELJSTVO

Međutim, nemoj se iznenaditi kad budeš opazio da se širi okvir tvojih osjećaja. Ti s u godinama u kojima ti nije dosta tvoja obitelj. Ti se zanimaš za kolege svog razreda ili svog tečaja, za partnere u igri, za suradnike u poslu, u radu.

Što više, prema nekima od njih osjećaš evidentno više pažnje i ljubavi. Imaš više kolega, a samo neke smatraš prijateljima. Ova ljubav je u redu Providnosti. Naravno je, naime, da sličnosti u karakteru, ukusima, idealima stvaraju uže veze koje te približuju nekim sudrugovima. I Isus je imao svoje prijatelje, kao na primjer svetog Ivana apostola, mladića Lazara . . .

Ali ova prijateljstva moraju te obogatiti, a ne osiromašiti. Moraju te održavati na visini! — Možeš imati svoj krug prijatelja. Ali taj krug ne smije postati zatvor koji će ti oduzeti tvoju slobodu i zatvoriti sve horizonte.

Ne čudi se što ćeš u svojim mladenačkim godinama osjetiti da se u tebi rađaju magloviti osjećaji, neobične privlačnosti, prije nepoznate. Ne čudi se kad ustanoviš — bez uzroka ili s uzrokom — da je polovica ljudskog roda mnogo privlačivija nego druga!

Budi miran: Bog, koji je u biti ljubav, što god čini, čini dobro! Jednog dana, ukoliko te Bog ne pozove u jednu višu službu, ti ćeš osnovati obitelj. Dakle, ljubav mora biti veza u tome. Također Bog polako budi u tebi ovu brigu da ljubiš i da budeš ljubljen. Polako On sprema tvoje biće za ovu veličanstvenu zadaću koja se sastoji u davanju života. Polako On skuplja u tvom srcu ovo blago ljubavi da ga jednom mogneš plemenito davati u intimnosti jednog doma.

Raduj se, dakle, ljubavi, ako se u tebi budi, jer ona služi nedokučivim nacrtima Oca, Sina i Duha Svetoga i pozivlje te da odigraš svoju ulogu u ljudskom rodu.

Ali pazi: Ne rasiplji uludo tu ljubav. Nemoj ugasiti u nezrelim i često sebičnim osjećajima plamen koji se u tebi javlja, mlad i vatren. Nemoj dopustiti da se bilo tko približi tvome srcu koje gori! Ne čudi se ako opaziš da ti je koja djevojka srodnija, simpatičnija od drugih. To je naravno, normalno! Ali budi jak i ostani kod toga. Znaj postaviti potrebnu branu sve do onog vremena kad ćeš moći ljubiti kako je Stvoritelj odredio. Ne gradi se sreća slatkim riječima i uzdisajima!

Spremaj se za ljubav: trudi se brižljivo u pripravi za svoju stalešku zadaću da stvoriš dostojan položaj obitelji koju ćeš osnovati. Moli za onu koja će jednog dana postati tvojom životnom pratilicom. Traži onakva svojstva koja bi htio vidjeti na onoj, koja će biti majka tvoje djece: jačinu karaktera, tankoćutnost, nesebičnost, vjernost, čistoću . . .

Prikazanje srca

Sveta Djevice Marijo, Majko preljubezna, — daj nam srce slično Tvome Srcu, jako u odanosti i nepokolebivo u vjernosti.

Srce ljubezno, koje izžaruje diskretnu nježnost i ne odbija da pomogne.

Srce čisto, koje živi u tijelu, a da se ne zamaže prljavštinom.

Srce plemenito, spremno da zaboravi rane i uvijek spremno da oprosti.

Srce obzirno, koje krije mnogo ljubavi u najsitnijim pažnjama i najponiznijim uslugama.

Srce potpuno otvoreno, koje se pridružuje radosti drugoga i zna dočekati njegovu bol, i njegovu tugu.

Srce blago i dobro, koje nikoga ne osuđuje, i koje ima pouzdanja.

Srce zaljubljeno u Isusa Krista, potpuno prepušteno Neizmjernomu u svojoj ljubavi.

Molitva za plemenitost duše

Gospodine Isuse, oslobodi me od moje sebičnosti!

Slomi ovo otvrdnuće, ovu koru veličine na površini moje duše.

Gospodine Isuse, daj mi dušu susretljivu i ljubeznu, srce otvoreno, ruku uvijek spremnu na prijateljstvo.

Otvori moje srce za sve potrebe ljubavi, od djeda koji se nada poljupcu, do male sestrice toliko ponosite što se može prošetati sa svojim bratom.

Da odgonetnem kolegu kojemu nedostaje ljubav, na koju ima pravo da se razveseli.

Da se nikada oči bilo kojeg čovjeka ne susretnu s mojima, a da u njima ne nađu dušu koja je na raspolaganju.

Gospodine Isuse, Ti jedini to možeš, otvori moje srce!

(Sveć. Joly)

Molitva za roditelje

Moj Bože, pomozi mi da bolje razumijem svoje roditelje i da im vraćam ljubav za ljubav.

Ako ih ne mogu više ljubiti kao do sada, mogu ih ljubiti jače. — Ne više kao dijete koje muca, nego kao čovjek koji vidi što im ima kazati i svoju ljubav izrazit će snažnom i blagom riječi.

Ići ću svome ocu i svojoj majci koji se muče za me, a njihov trud bio mi je dosad nepoznat.

Ove večeri opet ću započeti i ponoviti, s više razumijevanja nego nekoć, staru molitvu svog djetinjstva: Oče naš, koji si na nebesima, poslušaj svoju djecu. Mi Te molimo za svoje roditelje.

Po njima Ti si nam sve dao. Podaj im svako dobro koje su nama učinili. — Oni su nam dali život. Čuvaj njihovo zdravlje. — Oni su nam dali hranu. Podaj im svagdanji kruh. — Oni su nam dali odijelo. Neka njihova duša bude uvijek ukrašena Tvojom milošću.

Daj im na zemlji sreću koja se nalazi u tome da Tebi služe i da Te ljube — radeći, da budemo jednog dana skupa u nebu. Amen.

(J. Hainaut)

Molitva za prijatelje

Gospodine Isuse, Ti si ljubio sve ljude. Posebno ljubavlju obasuo si sve svoje učenike.

Ipak si posebno ljubio neke svoje prijatelje: Ivana apostola, Lazara i neke druge.

Ti si poznavao ljudsko srce i težnju da povjeri drugome svoje osobne osjećaje.

Gospodine Isuse, ja Ti preporučujem svoje prijatelje, posebno...

Daj da ih moje društvo učini jačima, te da i ja pravo iskoristim što sam u njihovu društvu.

I da polje na kome se odvijaju naši odnosi, bude polje radosti, otvorenosti, iskrenosti i svježine.

Neka to bude u Tvoje Ime, Isuse, da ostanemo sjedinjeni i da prema Tvome obećanju budeš uvijek među nama.

Da shvatim ljepotu Kristova prijateljstva

Prijateljstvo koje si Ti gojio, Isuse, uklanjajući od njega sebičnost, i obdarivši ga svojom ljubavlju, — nimalo ne umanjuješ time što u nj uključuješ ljubav sviju.

Gospodine Isuse, bit ću tako sretan ako susretnem prijatelja vjernog, pažljivog, diskretnog, kome ću se moći povjeriti i koji odgovara mojim nadama...

Ali teško je naći i održati takvog prijatelja!

Samoća me također goni prema Tebi, Isuse, i usuđujem se vjerovati, i malo ljubavi...

Željan da se moja ljudska prijateljstva ne izgube i ne ponize, osjećam potrebu da se domognem Tvoga očišćavajućeg Božanskog prijateljstva.

Predviđajući bogatstva Tvoga Srca i da prijateljstvo nije nešto apstraktno što se nauči iz knjiga, — nego postepeno otkrivanje onoga što se voli, prema mjeri u kojoj odnosi postaju što intimniji.

Gospodine Isuse, pomozi mi, po razmatranju o Tvojoj svetoj Majci, da napokon otkrijem ljepotu Tvoga prijateljstva.

Prikazanje srca

Moje srce, Gospodine Isuse, moje srce gori od ljubavi i od želje da se dade.

Ali ja želim da moja ljubav prema Tebi bude iznad svake druge ljubavi. Želim se otresti svih sitnih prijateljstava kojima se neki moji prijatelji hvale, ali koja — ja to znam —ta prijateljstva paraliziraju i ograničavaju njihov pogled.

Želim svoje srce sačuvati slobodnim od svake sentimentalne veze sve do onog dana kad ću biti sposoban da snosim odgovornost za svoju obitelj, ako je to zadatak koji si mi odredio.

Gospodine Isuse, prikazujem Ti na poseban način svoje srce i pomozi mi da postane slično Tvome.

Molitva mladića za djevojke

Moj Bože, učini da naše sestre djevojke budu skladna tijela, sa zdravim smiješkom, te da su odjevene ukusno.

Učini da budu zdrave i s čistom dušom.

Da one budu čistoća i milost našeg tvrdog života.

Da budu s nama jednostavne, majčinski raspoložene, iskrene i bez koketerije, da ne budu namiguše.

Čuvaj da se među nas ne uvuče nikakvo zlo. I da budemo jedni za druge izvor, ne grijeha, nego duhovnog napretka.

(Guy de Larigaudie)

Molitva Gospi

Prečista Djevice, nauči me u svakoj djevojci gledati djelo Božje, jer Bog je nekim od njih dao čistoću karaktera, skladnost oblika, sjaj očiju, privlačnost držanja.

Pomozi mi da osjećam pravo poštovanje prema svakoj djevojci, jer i majka je bila u njihovim godinama i ne bih htio saznati da je nisu poštivali mladići kad su je susretali.

Poštivanje ljubavi

Draga Gospo, jest, Ti nas poznaš, nas mladiće.

Koliko Te je mladića srelo na uličicama Nazareta!

Oni su mislili o ljubavi, kao većina nas, kao i ja, kao i Ti...

Ali kako su različite stvari samo u jednoj riječi!

Draga Gospo, Ti nas poznaš, nas mladiće!

I Ti znaš, koliko su naša srca katkad prevrtljiva, koliko nas naše strasti zamrače da zaboravljamo jedini pravi smisao ljubavi.

Stvara se urota oko nas da ponizi ljubav, da nas na naše oči ponizi. — I mi se moramo boriti da sačuvamo čisto srce koje ipak ljubi.

Strahote su u našem tjelesnom srcu, oluje u našoj savjesti, nered u našim razdraženim osjećajima...

Draga Gospo, Majko Lijepe Ljubavi, Majko prečistoga Srca, i Majko preljubezna, sagni se nad naše mladenačko srce, — pomozi onima koji su se Tebi posvetili da ne ponize ljubav.

Daj nam da shvatimo svu sebičnost koju katkad skrivamo u ovoj riječi — i sav heroizam i junaštvo koje si Ti stavila u tu riječ, Majko Lijepe Ljubavi!

Žarište života

Mi imamo 20 godina i oči pune ljubavi. — Mi imamo 20 godina; Isuse, Ti poznaješ srce svoje mladeži.

Kad susrećemo naše sestre, koje prolaze pjevajući, Ti ne tražiš da ostanemo indiferentni.

Ti, koji si stvorio naše tjelesno srce, ali u nj uzdahnuo besmrtnu dušu.

Ti, koji si od duha i tijela stvorio ovo biće sposobno da ljubi svu ljepotu svijeta,

Ti, koji si stvorio od duha i tijela ovo biće sposobno za svu neizmjernost svijeta, Ti koji si stavio u moje tjelesno srce ovu moć da ljubi, i ovu vatru koja tinja i ovu žarku žeravu,

Ti, koji si u moje tjelesno srce stavio ovu želju da se dadne i da se prepusti, ovu želju da se izgubi, ali da se nađe,

Ti, izvore sve ljubavi, Ti poznaješ, Isuse, srce svoje mladeži, i zašto gori ovaj plamen u njoj.

...Radi velike stvari, zbog velike svrhe Ti si stvorio ljubav. Radi druge svrhe nego što je užitak jednog dana...

Tražiti užitak jednog dana znači uništiti u sebi izvor potpune duboke radosti, bistri izvor sve ljubavi...

Tražiti užitak jednog dana znači odbiti volju Božju od sebe. Radi velike stvari, zbog velike svrhe Ti si stvorio ljubav, — a to se razvija da procvjeta od našeg tijela i naše krvi biće od tijela i krvi, a zove se čovjek...

Gospodine Isuse, Ti si me stvorio da budem čuvar ljudskog života, Ti si me izabrao kao suradnika, — kao sudruga kod širenja ljudskog roda.

Kao što svećenik ima vlast nad Božanskim životom, vlast nad Tvojim stvaranjem, moć da od Tebe zazove čin stvoriteljski.

Ti, koji si me pridružio svojoj stvaralačkoj akciji koja mi izgleda dostojna jednog zvanja kao što je svećeničko, — i koji si uzvisio sjedinjenje čovjeka i žene na dostojanstvo sakramenta, svete stvari, — naučio me da cijenim dostojanstvo ljubavi, svetost ljubavi, i ne dopusti da ikad u sebi profaniram ovaj dar života koji si mi povjerio, ni u svom srcu, ni u svom tijelu, ni u svojoj želji.

(J. Hainaut)

Prikazanje prvina

Gospodine Isuse, ovo mi je teško katkad čekati. Htio bih, kao i drugi, pustiti potpunu slobodu svome srcu, da voli ovu djevojku koju susrećem.

Pomozi mi, Isuse, da očuvam svoje srce i da se strpim.

Nek mi bude dosta što znam da ova ljubav u meni vrije iz potpuno čistog izvora, od Tebe samoga, o moj Bože.

Jednog dana bit će mi slobodno izabrati životnu družicu i ostvariti s njom svoj ideal.

Želim biti dostojan one koju ću izabrati.

Radi toga podižem u sebi potrebne brane da kanaliziram svoju ljubav.

Isuse, teško mi je to čekati, pa mi zato pomozi da ostanem jak, čist i strpljiv.

TVOJ RAZUM

Bog ti je dao i razum. Kako onda nećeš cijeniti Njegove opravdane zahtjeve?

Dakle, razum traži istinu.

Idi za istinom svom snagom svoga duha. Ne boj se istine. Naprotiv, traži istinu na svim poljima: u znanosti, u povijesti, u književnosti, u religiji.

Oduševi se za istinu! — Napose, ne vjeruj da ti vjera brani razmišljati. Tvoja vjera mora biti razumna (Rationabile obsequium). Proučavaj dakle svoju vjeru marljivo.

Ako je svetost glavno sredstvo kod obraćenja nevjernika, ili da uzdrma upornost polovičnjaka, znanost je dragocjeno sredstvo u rukama onih koji se bore u službi Kristovoj.

Dakle, uči, studiraj neumorno. To je specijalna zadaća koja ti je sada povjerena. — Obogati se čitanjem, studijem, istraživanjem i raspravljanjem. Razvijaj svoju moć razmišljanja i ispravnost suda.

Zahvalnost za dar razuma

Bože, Duše Sveti, zahvaljujem Ti za ovu čudesnu sposobnost razuma po kojoj sam Ti najviše sličan.

Kolika je to radost po razumu biti kralj svijeta!

Jer pomoću razuma mogu svladati elemente svemira, i služiti se njihovim bogatstvima, proučavati zvijezde, insekte, zemlju, ljude, usvojiti otkrića učenjaka, uživati u pjesmi i glazbi. Pod nepomičnim i hladnim slovima knjige otkriti zanosnu misao autora, pisca.

Kolika radost po razumu biti svećenik svemira!

Jer po razumu shvaćam stvorenja bez duše, stvorenja koja me okružuju, i koja mogu Tebi podići i prikazati — kao što svećenik podiže hostiju na pateni!

Jer po razumu ja tumačim nijemi hvalospjev stvorenja. Ja sam pjesnik svemira, umjetnik, koji na klaviru prirode izvodi molitvu.

Bože, Duše Sveti, ja Ti zahvaljujem za sve radosti što sam ih osjetio kad sam držao svoj razum na oprezu, — za sve što sam naučio lijepoga i uzvišenoga u školi, u čitanju, u svojim razgovorima i putovanjima.

Ja Ti zahvaljujem što si u me stavio ovaj polet koji me nosi i vuče prema istini i čija je konačna svrha Tebe upoznati Bože, koji si potpuna Istina.

Da postanem bolji učenik

Gospodine Isuse, podsjeti me češće po svojm nadahnućima na moju staleško dužnost.

Učini me pažljivim za odgovornost koja me ima posvetiti radom učenika, studenta i spremiti me za moje poslanstvo i zadaću u svijetu.

Da ne izgubim iz vida privilegij koji si mi dao u tu svrhu, da učenju posvetim svoje mladenačke godine, — dok mladež mojih godina sposobnija od mene mora raditi u rudnicima ili blizu visokih peći.

Meni, koji ću katkad biti potaknut da se približim za nekoliko časaka kojem mladom naučniku koji prolazi lutajući, — daj mi dosta poniznosti da se optužim radi nemarnosti u svom radu, — i dosta smjelosti da skupim bezbrojne izgubljene časove mojih školskih sati ili studija.

Pomozi mi da postanem student marljiviji u radu, brižljiviji u studiju s metodom, inteligentniji u čitanju, da konsultiram sposobnije od sebe, — da postanem elitni, najbolji radnik na gradilištu svijeta.

Molitva za moj razum

Gospodine Isuse, molim Te danas iz svega srca za svoj razum, za ovo svjetlo u meni, za ovu biljku kojoj je godinama potrebna pažnja,

za ovu stvar koja je u meni, misteriozna i živa, ovu aktivnost koja katkad napreduje, a katkad smalakše, — koja me katkad oduševljeno podiže, a katkad ogorči,

ovu stvar, koja juri za idejama i mislima, za simbolima i šiframa — zagonetkama,

ovu stvar, koja je ne jedanput proniknula u misao drugoga, koja je susreće i s njom se sjedinjuje kao što se susreću i sjedinjuju dva svjetla, molim Te — za što više žara i bistrine.

Ja Te molim za svoj razum, jer Ti si imao najljepši razum što je ikad bio na svijetu, najprodorniji, najbistriji, i najsilniji. — I Ti si ga stavio u službu

svih ljudi, kako najneznatnijih i manje uglađenih, tako i najučenijih i najoštroumnijih.

U dvanaestoj godini svog života svojom mudrošću iznenadio si i smeo doktore, jeruzalemske književnike...

Sjedinjujući se s Tvojim Tijelom i Tvojom dušom, primam i Tvoj silni Razum koji me je učinio onakakvim kakav jesam.

Gospodine Isuse, daj mi razum sličan svome, pristupačan svakoj istini da shvati i misao drugoga.

Daj mu da me vodi k svrsi moga života, da Tebe vječno posjedujem, Tebe koji si istina.

Obveze

Gospodine Isuse, primio sam ovaj »talenat«, divni talenat razuma. Ne želim ga zakopati pod ljusku lijenog života.

I odlučujem s Tvojom milošću da ću potpuno ostvariti svoje lijepo studentsko zvanje.

Primam pred Tobom slijedeće obveze:

— Učiti u stanju milosti, jer Ti si jedini izvor najplemenitijih misli i najvećeg stvaranja.

— Fizički se spremiti za učenje, odbijajući svaku neumjernost u hrani i u sportu, pazeći da tačno idem na počinak i da u određeno vrijeme ustajem, držeći se tačno potrebnog odmora.

— Biti iskren, ne govoriti nikad da sve razumijem kad ne znam nego samo na pola, ne skrivati istinu da prevarim drugoga.

— Razvijati u sebi duh istraživanja da budem pažljiv i aktivan u školi, da se zanimam za sve grane programa, upotpunjujući čitanjem i osobnim proučavanjem primljenu pouku.

— Usavršavati se u radu, pazeći i na vanjštinu svojih poslova, brinući se za izražavanje, da postanem sposoban kasnije predati svoju misao, te imati utjecaj koji odgovara Tvom učeniku.

Gospodine Isuse, Svjetlo svijeta, pomozi mi da postanem dijete svjetla.

Učini da svojim radom uz Tvoju milost izoštrim svoj razum, spreman da primi sve što je istinito, a posebno spreman da primi Tebe koji si Istina.

Molitva prije učenja

Neshvatljivi Stvoritelju, Ti si pravi izvor svjetla i mudrosti, Stvoritelj svih stvari, dostoj se nad tamu mog razuma razasuti svoje svjetlo.

Otjeraj od mene dvostruku tamu u kojoj sam rođen: grijeh i neznanje.

Daj mi oštrinu razuma da mogu razumjeti, pamćenje da mogu zadržati, način i lakoću da naučim, jasnoću kod tumačenja, pomoć izražavanja.

Pomozi mi u početku mog rada, upravljaj napretkom, okruni svršetak po Isusu Kristu Gospodinu našemu. Amen.

(Sv. Toma Akvinski)

Molitva Gospi za pomoć kod učenja

O draga Gospo, Prijestolje mudrosti, po Tvom zagovoru mnogi su ljudi srednjih sposobnosti postigli divne uspjehe u znanosti.

Ja sam Te izabrao za čuvaricu i zaštitnicu svojih nauka. I molim Te ponizno da mi isprosiš milost od Duha Svetoga, da mognem shvatiti razumom i zadržati u pamćenju, izraziti riječima i primjerom svoga života sve što može poslužiti na čast Tebi i Tvom Sinu. Amen.

(Sv. Toma Akvinski)

Molitva prije vjeronaučne pouke

Gospodine Isuse, koji si, kao i ja i za me, htio proživjeti mladenačke godine i primiti od Duha Svetoga jasno gledanje putova koji vode k Ocu i energičnu volju ići prema Kalvariji, — pošalji tog istog Duha — da mi pomogne shvatiti kršćanski nauk, ozbiljnom pažnjom u razredu, osobnim proučavanjem iznesene nauke i iskrenom voljom da je provodim u životu, — i crpsti iz tog svjetla znanje da rasvjetljujem duše koje ćeš mi poslati na putove života. Amen.

Molitva Gospi za pravi duh

O Marijo, moja Majko, odsad ja Ti povjeravam svoju dušu, svoj duh i svoje srce. Daj mi da budem oruđe kakvo treba Bogu.

Daj mi duh prodoran da otkrije, jak da sudi, sposoban da shvati. Slobodan da služi istini. Iskren da rekne ne ono što bi htio vidjeti, nego što vidi. Da vidi ne ono što mu se sviđa, nego što jest.

Duh obziran, da nikad ne izlaže svoj način gledanja, nego jasan, da izlaže što vidi.

Napokon duh uznemiren bitnom istinom, a to je preljubezna Riječ, i duh vjeran strpljivosti u vjeri, čekajući viđenje u Duhu Svetom za život vječni.

(P. Hanrion, S. J.)

Molitva prije školske nastave

Gospodine Isuse, — prije nego se sagnemo nad naše knjige, prema Tebi podižemo svoj pogled, — s molbom da blagosloviš ovo učenje, da ga učiniš korisnim i velikim,

sjedinjujući naš rad sa svim poslovima svijeta, povezujući ga s teškom brigom naše braće radnika i naše braće seljaka, spajajući ga sa spisima činovnika, s računima inženjera, s vizitama liječnika,

ukopčavajući ga s neprekidnim radom svih majki,

uplićući ga s apostolskim putovanjima svećenika i misionara, oslanjajući ga na Tvoj ponizni rad u Nazaretu i na Tvoj veliki posao na križu,

napokon da naš pisaći stol bude oltar, naš studij i učenje žrtva, i naša muka i umor sjedinjujući se s mukom i umorom svega svijeta i s Tvojom mukom i umorom, — da se penje s većim poletom prema Bogu.

Za one koji neće uspjeti

Sveta Marijo, Majko Božja, molimo Te za one koji neće uspjeti. To ću možda biti i ja, ili onaj drugi, ili onaj kojega ne poznamo...

Bit će slomljenih srdaca, uništenih snova i životnih nacrta i katastrofi... i mrmljanja i revolta, ogorčenja, bit će ih koji će okrenuti od Tebe i glavu i oči da Te ne gledaju više... I možda... Ali da, zar ne, sveta Marijo? Možda će kleknuti navečer pred posteljom s otvorenim pogledom na Raspelo i tako se smiriti sjedinjujući svoju žrtvu s Kristovom...

Sveta Marijo, Majko Božja, molimo Te za one koji neće uspjeti.

(V. Dillard, S. J.)

TVOJA VOLJA

Nije dosta da svojim razumom dođeš do istine, nego ti treba i jaka volja koja će biti sposobna da prihvati istinu. — Nemoj reći da nemaš volje. To nije tačno. Ti si primio taj »talenat«, ali zanemaruješ ga osposobiti.

Šta treba da ojačaš volju?

ZATRAŽITI NAJPRIJE POMOĆ U MOLITVI

Zašto moliti? Ne toliko da tražiš pomoć od Boga — jer Bog ne ostavlja svoja stvorenja — nego da Mu zahvališ na pomoći i da podložiš svoju volju volji Božjoj. Obećaj Mu osobito da ćeš marljivo raditi na svojoj osobnoj izgradnji i biti uvjeren u Njegovu pomoć. — RADI! jer to ovisi o tebi, a Bog će te podržavati.

PODRŽAVATI U SEBI VELIKI IDEAL

Bez težnje da postigneš svrhu, nedostajat će ti polet i žalosno ćeš pasti u polovičnost. — Evo ti ideala: ŽIVJETI DA SLUŽIŠ . . ., da dovršiš djelo Božje, da činiš dobro oko sebe . . .

Sada teži za tim da izgrađuješ jaku ličnost! Nastoj da se sve tvoje ljudske sposobnosti razvijaju u svjetlu milosti.

Cijeni junake koji su ostvarili taj ideal!

Izaberi jedno geslo koje će te na to podsjećati i zanositi! Svaki dan poduzmi nešto veliko. Stalno jačaj svoju dušu. Budi pravi zanešenjak! Za veličinu!

NADGLEDAJ ČESTO SVOJE IDEJE

Ideje vode svijet. Ideje vuku i prate tvoju slijepu volju. Kontroliraj dakle ideje, odbacuj one koje su opasne i polovične, ureži duboko u svoju dušu one koje će te učiniti boljim.

Nekoliko minuta dnevno, jutrom i večerom, saberi se i razmišljaj. Razmišljati znači mlatiti snop žita da ispadne zrnje, znači peći svoj svagdanji kruh . . .

I zatim svake večeri ispitaj svoju savjest da otkriješ ideje koje su upravljale tvojim željama i činima tijekom dana.

IMATI VLAST NAD SOBOM

Da razviješ svoje fizičke snage daješ se na metodičke i čvrste vježbe: gimnastika, sport, šetnja. Susrećeš se i tražiš teškoće da u njima ojačaš: dižeš teže terete, izvršuješ neki teži posao, svladavaš zapreke, penješ se uz strminu.

Sve ovo čini ti se logično s obzirom na tijelo.

Tako moraš jačati i svoju volju vježbanjem, jer volja se izgrađuje kao mišica, naporom, tražeći otporne tačke, svladavajući zapreke.

Upotrebljavaj, dakle, svoju volju vježbajući svoje tijelo, svoja osjetila, maštu, svoje srce, kao što se vježba ždrijebe: o d l u č n o i s t a l n o !

Vladaj svim svojim sposobnostima, kontroliraj sve njihove težnje, drži na uzdi svoje strasti i n e d o p u š t a j d a o d u n a s t r a n p u t i c u.

Znaj se lišiti i kojeg slobodnog užitka, naloži sebi neki napor koji je protivan tvom naravnom ukusu, jednostavno radi toga da budeš g o s p o d a r n a d s a m i m s o b o m. Učini tako tri do četiri puta na dan i osjetit ćeš kako tvoja volja biva jačom.

Osobito nastoj usredotočiti svoje napore u j e d n o j p o s e b n o j t a č k i: ukloniti ovu pogrešku, steći ovu krepost. I kad tako svom svojom snagom podložiš sebi svoju volju, odgojit će ona bilo koju granu ljudske aktivnosti u tebi, a to znači izgrađivati svoju volju na drugim područjima.

Sve to traži red i stalnost. Zamoli svog moralnog savjetnika da postepeno povećava tvoja nastojanja i da podržava tvoju marljivost u službi Kristovoj!

Zahvalnost zbog dara volje

Moj Bože, kako je divan dar volje!

Mislim na one ljude čelične volje koji su svladavali sve zapreke i izgradili svijet za kratko vrijeme.

Mislim osobito na one volje koje su vršile Tvoju volju. — Na onog malog učenika pučke škole koji stišće zube i usredotočuje svu pažnju na svoju zadaću, jer se želi Tebi »svidjeti«.

Mislim na onog radnika koji dugo godina ide na svoj posao, jer je to njegova dužnost.

Na one mučenike koji nisu pokleknuli ni pred laskavim obećanjima, ni pod tjelesnim mukama.

Mislim na Tvoju volju koja Ti je polako oduzela život u mukama . . .

Budi blagoslovljen, moj Bože, što si mi dao volju! Ona me zanosi da mogu reći: »Hoću!« ... Cijeli svijet može laskati i obećavati, groziti se, mučiti: ništa ne može uzdrmati stijenu slobodne i odlučne volje...

No bojim se utvaranja. Samo poniznu volju Ti primaš, samo se ponizna volja Tebi sviđa.

Moj Bože, čuvaj moju volju da bude poslušna i hrabra. Amen.

Prikazanje volje

Moj Bože, prikazujem Ti svoju volju. Ja proživljavam godine u kojima se volja kuje. Želim Ti je prikazati da bude potpuno Tvoja.

Čuvaj je od bolesti koje vrebaju u zasjedi. Poštedi je da ne postane mrtva volja, pokolebana kakvim užitkom.

Čuvaj je da ne postane volja ropska koja pazi samo na želje učitelja koji će je kljukati zemaljskom hranom.

Čuvaj je da ne postane volja kruhoborca, volja grozne sebičnosti, spremne da učini ustupke uz cijenu svih kompromisa.

Čuvaj je da ne postane volja tvrdoglava, koja ne zna za potrebne obzire. Da ne postane volja brutalna, gruba, koja pozna samo pravilo,...

Čuvaj je da ne postane volja mlitava, puna dobrih nakana, ali nesposobna za rad i koja uvijek pušta da je povuku...

Nego daj joj milost svoga Duha da postane volja jaka i ustrajna, puna života, da je ne prestraši nikakva zapreka.

Da postane poslušna i blaga, sposobna htjeti iznad svega, a da nikoga ne rani.

Da postane osobna, koja hoće svoje mjesto i koja zna zašto.

Da postane neporočna i poštena, uspravna kao mač koji ide za plemenitim i velikim svrhama.

Da postane volja osjetljiva na poticaje Tvoje milosti i spremna da se pokori.

Da potpuno bude odana Tebi, da u svemu vodi brigu o Tvojoj većoj slavi.

Graditelj

Kraljice neba, Majko Marijo, čuvaj nam ovu poletnu brigu nama koji smo mladi. — Čuvaj ovu ambiciju za velikim, ovu smjelost graditelja koju su imali sveci.

Tvoj Sin traži od nas da imamo duh djetinjstva: — Ostati maleni, to jest u mladenačkim snagama koje se propinju da rastu.

Daj nam, blagoslovljena Djevice, volju jaku, energičnu, uvijek spremnu. — Da budemo u svom pravom i odlučnom smislu »graditelji«.

Ako bi pali u malodušnost ili polovičnost, stavi nam ponovo u ruku zidarsku lopaticu da postanemo radnici na Božjem gradilištu.

Da bolje ispunimo svoju stalešku zadaću

Draga Gospo, čuvajući oduševljenje što si ga osjetila pjevajući Magnificat-Veliča duša moja Gospodina,

Ti si bila jednostavno Službenica Gospodnja, ponizna kućanica u Nazaretu, — da nas poučiš kako je plemenit rad dobro obavljen, pa kakav god bio!

Daj da, po Tvom primjeru, čuvamo dušu mladenačku, zanosnu, oduševljenu, ali koja prije svega vrši s idealom Zadaću svakog dana.

Malodušnost

Gospodine Isuse, ne mogu se više boriti...

Zato dolazim da Te molim... Moliti, zar to nije uvijek izvještaj o stanju volje?

Ne znači li to biti nesposoban izvršiti ono što se htjelo?

Dolazim dakle da Ti kažem što sam htio, da Ti iznesem stanje svog srca; — ne svog srca s njegovim nesavršenstvima, s njegovim neurednim vezama, — nego srca onakvog, kakvo sam htio da bude, takvog, kakvo si Ti htio da bude, — takvoga, kakvo si Ti želio: jednostavno, iskreno, vjerno...

Učini da ovo srce, koje bi htjelo, koje hoće...

Ulij mu svoju snagu da se digne i da se usudi da bude uporno.

Daj mi radost zanosnu htjeti uspješno,

Jednostavno jer Ti tako želiš, i jer je lijepo i dobro izdržati da Tvoja volja bude učinjena.

Da dobijem snagu

Draga Gospo, Ti poznaješ srca svojih sinova. — Ti znadeš kako jako žele otrgnuti se od svojih slabosti, potajnih i obeshrabrujućih. — Kako ih ta želja često smućuje u njihovu pretjeranu poletu, slijepim smjelostima, u jakim izrazima i strogim presudama.

Nauči me, Djevice Marijo, neustrašivoj blagosti svog herojskog života koji je uvijek promišljen i pun blagosti.

Oslobodi me od pohvala usmenih i pismenih, od nerazboritih nastojanja, i u nutarnjoj borbi daj mojoj duši srčanost da ispravi ponovne padove.

Napokon, u ispunjavanju stroge staleške dužnosti, daj da pređe u me malo Tvoje tihe i nepobjedive snage.

Da budem vjeran

Gospodine Isuse, molim Te, po Tvojoj Majci Mariji, vjernost jaču od smrti.

Daj mi da shvatim da Tvoj apostolat traži nešto više nego što je revnost prolazna ili ograničena jednom uslugom. To je odvažnost uporne osobne akcije, trajno podržavane zahtjevom životnog programa koji me stalno povezuje s Tvojom snagom.

Kad večerom budem umoran i u duhu promatrao rad minulog dana, daj, Gospodine, da Tvoj blagoslov razveseli moju dušu!

Daj da nadahnućem Tvoje moći plane žeravica moje revnosti i da podigne veliki sjajni plamen u krajnjoj tami.

O moj Kralju, daj mi svetu vatru, jaku vjeru, ja kost, život...

Na zemlji su potrebni ljudi volje i poleta čiji će sav život biti pokret, vatra i plamen.

Zašto ne bih takav bio ja, Gospodine?

6. S ČISTOM SAVJESTI

Sakramenat pokore
1. Ispit savjesti
2. Molitve iza ispita savjesti
3. Ispovijed
4. Iza ispovijedi

Program savršenstva
Moralni savjetnik

Isus Krist dalje oprašta u svojoj Crkvi...

ISUSOVA PORUKA

Unatoč tvojih dobrih želja u nekim slučajevima osjećaš se slabim.

Mjesto da meni pribaviš zadovoljstvo, ti tražiš svoje zadovoljstvo.

Mjesto da misliš na druge, ti u svojoj sebičnosti tražiš sebe. — I ti padaš u pogreške i grijehe... lakše... teške... male... velike...

Ja sam htio da ti dadem mogućnost da skineš sa sebe svoje grijehe i da učiniš za njih naknadu pokorom, i ja sam ustanovio sakramenat ispovijedi.

Po svojoj Crkvi nastavljam opraštati grijehe, o čemu si čitao u Evanđelju: — Sjeti se Marije Magdalene, Petra...

ZAŠTO SE TREBAŠ ISPOVIJEDATI

Ispovijedajući se pokazuješ da imaš savjest koja te optužuje, i ti preuzimlješ na se odgovornost o onome što si učinio. Ti imaš odvažnosti da iskreno priznaš svoje grijehe.

Jačaš svoju volju da u budućnosti čini samo dobro.

Dobivaš jamstvo da sam ti oprostio.

Primaš od svećenika savjete koji će ti pomoći da budeš bolji. (Zbog toga, ne mijenjaj lako ispovjednika, iako ti u tome dajem najveću slobodu...)

Prema ispovjedniku imaj potpuno pouzdanje kao da se na me obraćaš. Govori s njim iskreno. Ja te slušam.

Ne umanjuj svoje grešnosti, svoje krivice. Ne boj se pitati za savjet.

KAKO ĆEŠ SE ISPOVIJEDATI

Ako si teško sagriješio, moli od mene odmah oproštenje, i nemoj ostati više od 24 sata a da se ne ispovjediš.

Ako si učinio samo lake grijehe, nisi ih dužan sve nabrojiti, nego izaberi one koje smatraš najvažnijima. Na primjer koje si učinio potpuno hotimično, ili iz nerazboritosti, ili one koji su uzrok drugim grijesima, ili one koje ti je teže i neugodnije kazati.

Nastoj, ako je moguće, pronaći i kazati radi kojeg razloga si ih učinio. Na primjer: Lagao sam da se pohvalim, da izbjegnem kaznu, da ne izgledam neznalica ... Slabo sam učio, jer se previše bavim skupljanjem maraka ... Pretresao sam i kudio prijatelje, jer sam bio zavidan ... Izbjegavao sam jednog kolegu, jer je iz siromašne obitelji ... Jutros sam imao napasti protiv čistoće, jer sam bio lijen da ustanem ... Ne pomažem dosta majci, jer volim previše čitati ...

Jedino takvo istraživanje i pomno ispitivanje traži ozbiljno razmišljanje i pravi napor.

No osim toda što će to pokazati tvoju brigu da postaneš bolji, pomoći će i tvom stalnom ispovjedniku da bolje procijeni tvoje težnje, dobre i loše, uzroke tvojih čina, te će moći vidjeti u čemu se tvoja duša razlikuje od drugih duša.

Lakše će ti moći savjetovati i zajedno s tobom odrediti u kojoj stvari moraš više paziti na se do slijedeće ispovijedi.

Ispovijedaj se barem svakih 15 dana, da tako pokažeš kako je osjetljiva tvoja duša u mojoj službi.

Nemoj zloupotrebljavati svojih ispovijedi. Sjeti se da tvoja bol, žalost, kajanje mora biti iskreno, i da u budućnosti moraš biti bolji.

Ispovijed je ozbiljna stvar. Da se bolje pripraviš za ovaj sakramenat, stavi se u Božju prisutnost i moli Boga da te rasvijetli.

Zatim iskreno ispitaj svoje grijehe prema nizu pitanja koja ćemo ovdje iznijeti.

Iza svakog pitanja upitaj sebe da nisi u tome pogriješio, zašto i koliko puta.

Nešto dalje naći ćeš mnogo detaljniji, iscrpniji ispit savjesti u formi programa za savršenstvo. Ali najprije se pripravi prema nizu slijedećih pitanja.

1. ISPIT SAVJESTI

1. zapovijed: Ljubav prema Bogu

— Osjećam li sinovsku ljubav prema Bogu? Pouzdajem li se u Boga? Da nisam zloupotrebljavao Njegovo milosrđe?

— Jesam li iskreno odan Spasitelju, Isusu?

— Jesam li se stidio reći ili pokazati da sam kršćanin?

— Jesam li dobro proučavao svoju vjeru?

— Jesam li izbjegavao sve što je moglo škoditi mojoj vjeri? (knjige, kino, kazalište, TV)?

— Da nisam zlo govorio o vjeri?

— Jesam li se molio svaki dan? Jesam li bio sabran i pažljiv u molitvi? Jesam li se lijepo vladao?

— Jesam li molio jutrom i večerom?

— Jesam li se pripravljao na Pričest? Jesam li obavljao zahvalu nakon Pričesti?

— Da nisam učinio nevaljalu Ispovijed i u grijesima se pričešćivao?

— Jesam li izvršio naređenu pokoru od prošle ispovijedi?

2. zapovijed: Poštovanje prema Bogu

— Jesam li ime Božje spominjao s poštovanjem?
— Da nisam psovao?
— Da se nisam zaklinjao lažno ili nepotrebno,
— Da nisam na laku ruku činio zavjete? Jesam li izvršio zavjete?

3. zapovijed: Poštivanje dana Gospodnjega

— Jesam li nedjeljom i zapovjedanim blagdanom bio na Misi? Na cijeloj Misi?
— Da nisam zakašnjavao ili ranije odlazio?
— Jesam li se pobožno vladao na Misi?
— Jesam li u te dane izabrao zdrave zabave? Pristojne zabave?
— Da nisam bez velike potrebe radio teške poslove dulje vrijeme?

4. Zapovijed: Poštovanje prema Božjim zamjenicima

— Jesam li bio ljubezan prema svojim roditeljima?
— Jesam li im bio poslušan? Odmah i spremno ih poslušao? Veselo ih poslušao? Jesam li im dragovoljno učinio uslugu?
— Jesam li poštivao svoje odgojitelje?
— Jesam li im bio poslušan, ukoliko nisu od mene tražili nešto protiv Božjeg zakona?

5. Zapovijed: Ljubav prema bližnjemu

— Jesam li bio uslužan? Prema svima s kojima se susrećem kod kuće, u školi, na ulici...?

— Jesam li uvijek davao dobar primjer?
— Jesam li podržavao među kolegama »dobar duh«?
— Da se nisam srdio?
— Da nisam izazivao svađe, govorio uvredljive riječi, fizički udarao?
— Da nisam bio kivan i osvetljiv?
— Da nisam gajio zavist i mržnju?
— Da nisam želio zlo drugomu?

6. i 9. zapovijed: Poštivanje tijela

— Jesam li bio čist u mislima i željama? Jesam li odbijao ružne misli i predodžbe misleći na druge stvari?
— Jesam li bio čist u svojim pogledima? Kod čitanja knjiga? Kod izbora zabave (film, kazalište, radio, TV?)
— Jesam li bio čist u razgovorima i šali?
— Jesam li izbjegavao rđavo društvo?
— Da nisam štogod risao ili pisao što je nepristojno i nečisto?
— Jesam li bio čist u svojim činima? Da nisam činio štogod nečisto sa samim sobom? S drugima?
— Jesam li izbjegavao grešne prigode?
— Jesam li se molio u času napasti?

7. i 10. zapovijed: Poštivanje tuđeg dobra

— Jesam li krao?
— Jesam li vratio ili nadoknadio što sam bio ukrao?
— Jesam li trgovao, nešto prodao bez znanja roditelja?

— Jesam li učinio kakvu štetu (u školi, na ulici, kod kuće)?
— Jesam li rasipao, uludo trošio što mi je bilo stavljeno na raspolaganje?

8. zapovijed: Poštivanje istine

— Da nisam lagao?
— Da nisam govorio zlo o drugome (ogovarao, klevetao)?
— Jesam li pustio da drugi budu kažnjeni mjesto mene?
— Jesam li varao u školi, u igri? U društvu?

Crkvene zapovijedi

Na primjer: Godišnja ispovijed, Pričest, nemrs.

Glavni grijesi

Da nisam bio ohol? Škrt? Zavidan? Neumjeran? Srdit? Lijen? Prost? Uobražen?

Staleške dužnosti

— Jesam li marljivo izrađivao svoje zadaće?
— Jesam li bio pažljiv u školi, u vladanju? Jesam li držao šutnju? Da nisam druge smetao u radu?
— Jesam li nastojao izgrađivati svoju volju?
— Jesam li vodio brigu i o drugome? Da nisam bio sebičan?

2. MOLITVE IZA ISPITA SAVJESTI

Sjeti se da bez kajanja nema oproštenja! Prije ispovijedi obnovi u sebi osjećaje izražene u djelu pokajanja:

Moj Bože, žao mi je što sam uvrijedio Tvoje Božansko veličanstvo! Kajem se za svoje grijehe, žao mi je što sam ih počinio.

Ne kajem se samo zato što sam zaslužio da me kazniš, — nego osobito zato jer si Ti neizmjerno savršen i dostojan svake ljubavi, — i jer mrziš grijeh.

Tvrdo odlučujem da ću se popraviti i izbjegavati svaku grešnu prigodu.

S ovakvim kajanjem želim živjeti i umrijeti.

Možeš također upotrijebiti jednu od slijedećih molitava. Dvije slijedeće molitve pretpostavljaju da je učinjen teški grijeh.
Čitaj molitvu polako i pobožno, zaustavi se iza svake rečenice da malo promisliš.

1. Gospodine Isuse, počinio sam iste grijehe, kao i prošli put, nakon kratkog vremena... Dakle, nisam napredovao u Tvojoj službi, a mislio sam postati plemenitiji... Priznajem da nisam ozbiljno nastojao da ostvarim svoju odluku... Ja tapkam i ne idem naprijed... Obećajem Ti danas da ću se optužiti za svoje grijehe s većim pokajanjem i da ću reći svećeniku, koji je Tvoj namjesnik, u kojoj ću se tački više truditi do slijedeće ispovijedi... Draga Gospo, Majko Spasiteljeva, daj mi da više osjetim kako nisam imao obzira prema Tvome Sinu.

2. Gospodine Isuse, ovih dana koliko bezobzirnosti!... Ja tražim svoju korist i svoje ugodnosti mjesto da tražim jedino Tvoje kraljevstvo u sebi i oko sebe... Ti si mi rekao kao i drugim kršćanima: »Budi svjetlo!«... Nažalost, svojim primjerom ja umanjujem žar onih koji su najrevniji i u svakom slu-

ju ne pomažem one koji čekaju moje svjedočanstvo da Ti služe gorljivije i revnije... Gospodine Isuse, daj mi više revnosti i ljubavi da ova ispovijed bude nova polazna tačka iskrene ljubavi, da unatoč svoje nestalnosti i svojih nevjernosti budem Tvoj.

Djevice vjerna, pomozi mi da budem vjerniji u službi Tvog Sina i moga Spasitelja.

3. Gospodine Isuse, kad vidim oko sebe sve ove postaje Križnog puta i kad moram priznati da si iz ljubavi prema meni sve meni dao i sve za me učinio, svoje čelo okrunjeno trnovom krunom, krvava ramena, probodene ruke i noge, koljena teško izranjena od pada pod križem, svoje probodeno Srce, svoju krv, svoj život, svoju Majku..., a za uzvrat ja računam što ću Ti dati, koje ću odluke stvoriti..., zaista nemam puno ljubavi ni srca!...

Koliko nemarnosti od moje posljednje ispovijedi!... Gospodine Isuse, žao mi je za sve i obećajem da ću odsad biti mnogo plemenitiji.

Gospo Žalosna s Kalvarije, Ti koja si moja Majka, nauči me kako moram biti nježan prema Tvome Sinu i daj da ova moja ispovijed zacrta vidljivi napredak u mojoj odanosti prema Njemu.

4. Gospodine Isuse, bilo je mnogo nemarnosti ovih dana i moja duša mora Ti izgledati tamna... Ja sam sebičnjak koji misli samo na sebe... To najbolje dokazuju moji grijesi... A ipak ja bih htio imati dušu sjajnu i plemenitu... Svećenik mi može pomoći da dadem više poleta svom životu... Danas na poseban način želim se približiti njemu pun vjere i poštovanja kao da se približujem Tebi... Reći ću mu, kao da govorim Tebi, u kojoj ću stvari više poraditi slijedećih dana... Ja ću Ti tako pokazati da se iskreno kaјem za svoje grijehe i da žalim što sam ih učinio.

Draga Gospo, prečista Djevice, čija duša je sjala kao kristal, pomozi mi da i moja duša postane obzirnija i ljepša.

5. Gospodine Isuse, kao dijete koje se vraća kući prljavih ruku, neuredne kose, zgužvane odjeće, prašnih cipela, tako i ja dolazim k Tebi pun lakih grijeha... Isuse, oprosti mi i pomozi mi uspostaviti malo reda u mojoj duši!... Ja sam ostao s Tobom u prijateljstvu, Isuse, jer si mi Ti pomogao... Ali kako ja rasipljem što si mi dao!... Mjesto da napredujem u znanju, mudrosti i svetosti, ostajem polovičan. Nisam revan u Tvojoj službi... Da se dopadnem kojem kolegi, činim katkad žrtve koje odbijam Tebi... Želim da se to popravi!... Želim biti posebno iskren u ovoj ispovijedi i priznat ću zašto sam činio zlo... Isuse, daj da ova ispovijed zacrta novu revnost u mojoj ljubavi prema Tebi!... Kao posebnu tačku uzet ću (ispraviti ovu pogrešku, razvijati ovu dobru stranu)...

Presveta Djevice, zaštitnice mladeži, koja si s tolike brige bdjela nad mladićem Isusom, pomozi mi da moj život postane lijep, iskren i plemenit!

6. Moj Bože, sve Tebi dugujem: svoj život, svoje ruke, koje drže ovu knjigu, ove oči, pomoću kojih čitam, svoje tijelo, razum, roditelje, prijatelje... Toliko ih ima koji se ne mogu radovati ovome što ja imam: slijepi, paralizirani-uzeti, napuštena djeca, oni koji gladuju, oni koji moraju raditi u rudniku... Dao si mi što nisi dao mnogima, moj Bože... A ipak, ja sam bio nezahvalan!... Molim Te i zaklinjem, oprosti mi moje teške grijehe koje sam učinio pred Tobom... Oprosti mi i pomozi mi da mi Tvoj svećenik vrati Tvoje prijateljstvo!... Jer ja se kajem za svoje grijehe iz svega srca i volio bih da ih nisam počinio... Uz Tvoju pomoć želim da ih više ne učinim...

Sveta Marijo, Majko Božja, moli za me grešnika, sada kad želim ispovjediti svoje grijehe koji me rastavljaju od Tvog Sina.

7. Gospodine Isuse, teško sam sagriješio... Za jedan časak užitka odbacio sam Tvoje prijateljstvo i izgubio duševni mir... Ja sam mislio da činim kao onaj koji zna što hoće, koji je slobodan činiti što hoće, i postao sam rob svoga grijeha... Ja osjećam da sam utonuo, zaglibio, da sam već prije stekao zlu naviku koja je postala ropstvo u koje sam upao... U svemu idem nazad: gubim volju za rad, gazim svoj ideal... I sve više sam se udaljio od Tebe... Kako sam bio sretan kad sam živio u stanju milosti!... Gospodine Isuse, uzdam se u Tvoje milosrđe i želim obaviti poniznu ispovijed svih svojih grijeha... Neka uz Tvoju pomoć ova ispovijed napokom izmijeni tijek moga života, da pođem od Tebe zacrtanim putem...

Naša draga Gospo, Djevice i pomoćnice, pomozi mi da ostavim puteve na kojima sam nalazio samo odvratnost i gađenje i vodi moje stope stopama svoga Sina.

3. ISPOVIJED

Kad svećenik otvori vratašca ispovjedaonice, reci mu: **Blagoslovite me, Oče duhovni, jer sam sagriješio** (ili: **Blagoslovite me, Oče duhovni, da se dobro ispovjedim).**

Dok te svećenik blagoslivlje, učini znak križa na sebi. Tako, dakle, prije nego priznaš svoje grijehe, svećenik ti daje jamstvo Božanskog milosrđa. Između Boga i tebe on je učinio znak križa našeg Spasitelja. Zato hrabro naprijed! Imaj pouzdanja!

Dok te svećenik blagoslivlje, on izgovara ove riječi:

Neka Gospodin bude u srcu tvome i na usnama tvojim da mogneš pravo ispovijediti svoje grijehe. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Zatim trebaš kazati: **»Moja posljednja ispovijed bila je prije...** sedam, petnaest, mjesec dana...).

Ako nema s tobom mnogo pokornika koji čekaju svoj red, možeš reći i ovako:

»Ispovijedam se Bogu svemogućemu, Blaženoj Mariji vazda Djevici, svima Svetima i Vama, Oče duhovni, koji ste mjesto Isusa Krista, o svim svojim grijesima, koje sam učinio od svoje posljednje ispovijedi, koja je bila ima (sedam, petnaest... dana)...

Ako želiš, sada možeš reći svom redovitom ispovjedniku tko si. Neki još označe, a to je dobar običaj, kojem staležu pripadaju...

Zatim iskreno i odvažno kaži svoje grijehe, bez žurbe, jasno i potpuno, da te svećenik može razumjeti.

Nema smisla varati svećenika. Boga ne može nitko prevariti. Nabrajajući svoje grijehe, ako želiš, možeš ovako započeti: **Optužujem se da sam sagriješio...**

Ako oklijevaš i teško ti je reći koji grijeh, optuži se za nj odmah na početku, prije drugih grijeha! Ako ne znaš kako bi se optužio za neki grijeh, reci svećeniku: **»Ne znam kako bih Vam rekao jedan grijeh«.**

Ako ti je svećenik na posljednjoj ispovijedi naredio da vodiš brigu o kojoj posebnoj tački (boriti se protiv neke pogreške, nastojati oko jedne kreposti, upotrebljavati poseban način), možeš dodati iza nabrojenih grijeha: **»Vi ste mi rekli da...«**

Završi kazivanje grijeha govoreći: **»To su moji grijesi, Oče«.**

Ili, ako vrijeme dopušta, možeš reći ovako:

»Kajem se za sve ove grijehe kao i za nepoznate, ako ih ima, a ja ih se ne sjećam. Molim od Boga oproštenje, a od Vas, duhovni Oče, pokoru i odrešenje ako sam dostojan.«

Zatim slušaj ispovjednikove riječi.

Ne brini se sada mišlju da nisi štogod zaboravio!

Ako te svećenik nešto posebno pita, odgovori mu jednostavno da mu pomogneš, kako bi bolje vidio tvoje duševno stanje.

Ako sam želiš nešto pitati, ili tražiti savjet, pitaj svećenika.

Ako tvoje pitanje ne bi spadalo na ispovjeđene grijehe, pričekaj dok dobiješ odrješenje, pa onda možeš pitati, na primjer, ovako:

»Molim Vas za jedan savjet, uputu, razjašnjenje...«

Dok ti svećenik daje odrješenje, moli djelo pokajanja.

Dok svećenik čini nad tobom znak križa, prekriži se.

Ako si nesvojevoljno bio rastresen dok si molio djelo pokajanja, ne trebaš se uznemiravati, jer si se već kajao prije ispovijedi i dok si se ispovijedao.

Ako si oklijevao ili se prevario dok si molio djelo pokajanja, budi miran, jer nije ta molitva bitna, nego duševno pokajanje, bol srca.

Dok moliš djelo pokajanja, svećenik govori ove riječi:

»Smilovao ti se svemogući Bog, otpustio ti grijehe tvoje i priveo te u život vječni. Amen.

Oproštenje, odrješenje i otpuštenje grijeha tvojih dao ti svemogući i mlosrdni Gospodin. Amen.

Gospodin naš Isus Krist odrješio te i ja te Njegovom vlašću odrješujem od svake veze izopćenja (suspenzije) i interdikta, koliko mogu, a tebi je potrebna. Zatim ja te odrješujem od grijeha tvojih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Muka Gospodina našega Isusa Krista, zasluge Blažene Djevice Marije i svih svetih, što god dobra učiniš ili zla podneseš, sve to neka ti bude za oproštenje grijeha, umnoženje milosti i nagrada za život vječni. Amen.

Kad svećenik dovrši, rekne: »Pođi u miru!« Ili: »Hrabro naprijed!« Ili: »Hvaljen Isus!«

Odgovori mu srdačno: **»Hvala, Oče duhovni!«**

4. IZA ISPOVIJEDI

Iza ispovijedi zahvali se Bogu i moli polako naređenu pokoru.

Ako bi zaboravio kakvu si pokoru dobio, izmoli prema običaju, a na slijedećoj ispovijedi kaži ispovjedniku i pitaj ga jesi li učinio dobro.

Možeš poći na Pričest i prije nego izvršiš pokoru.

Misli na savjete koje ti je dao ispovjednik.

Ako ti je označio neku posebnu tačku, o kojoj ćeš voditi brigu do slijedeće ispovijedi, traži sredstva koja ćeš upotrebljavati da ostaneš vjeran i moli Spasitelja da ti pomogne održati odluke.

Napokon se prekriži, poklekni i daj se na posao u svom zvanju veselo i vedro.

Ako ti iza ispovijedi padne na pamet koji teški grijeh, kojega se nisi sjetio u ispovijedi, nemoj se uzrujavati.

Ti si učinio kod priprave što je bilo do tebe, pa ti je ispovijed bila dobra.

Taj grijeh ćeš kazati na slijedećoj ispovijedi, ukoliko ne bi mogao to odmah učiniti. Možeš se inače mirno pričestiti.

Kako ti tražiš i želiš da svećenik šuti o tvojoj ispovijedi, isto tako i svećenik želi da i ti šutiš o svemu što je bilo u ispovijedi. Dakle, nemoj ni s kim govoriti o svojoj ispovijedi — bez potrebe. Ono što te je svećenik pitao ili što ti je savjetovao, samo je za te.

PROGRAM SAVRŠENSTVA

Svrha je slijedećeg niza pitanja da što više izgrade tvoju savjest.

Ovdje ćeš naći ne samo zapovijedi koje moraš obdržavati, nego i savjete koje bi morao prihvatiti da postaneš pravi učenik Isusov. To je dakle program savršenstva koji ćeš prihvatiti u svojoj revnosti.

Ovaj niz pitanja može se korisno upotrijebiti uvijek, a posebno prigodom duhovnih vježbi ili obnove, ili logorovanja, ili kod posjeta Presvetom Sakramentu, ili kod priprave za ispovijed.

Dijelom ovih pitanja možeš se poslužiti za vrijeme zahvale, na primjer jednom mjesečno, ili uvečer kad obavljaš ispit savjesti. Iza svakog pitanja zaustavi se i porazgovori se sa Spasiteljem.

I ZAPOVIJED BOŽJA
(Ljubav prema Bogu)

»Ja sam Gospodin Bog tvoj, nemaj drugih bogova uz mene«.

1. Teološke kreposti

— Da li sve više i više upoznajem svoju vjeru?

Jesam li razumio da se moja vjera sastoji prije svega u potpunoj i iskrenoj odanosti jednoj osobi, našem Gospodinu, a ne sastoji se u jednom zborniku zabrana?

Jesam li kršćanin, to jest pripadnik Kristov, svakog časa i u svim prilikama dnevnog života?

Jesam li pozitivno pokazao trud i brigu da se dadem poučiti u vjeri (pouka iz kršćanskog nauka, propovijedi, literatura, osobni studij, traženje razjašnjenja)?

— Jesam li izbjegavao sve što može škoditi mojoj vjeri?

Razgovori, nepotrebne veze s protivnicima vjere, radioemisije, kazalište, knjige, praktično praznovjerje.

— Jesam li ponosan što sam kršćanin?

Da li sam rob ljudskog obzira? Na primjer: stidim li se kleknuti kad prolazi Presveti Sakramenat, moliti među onima koji ne mole, nositi škapular ili krunicu.

— Jesam li utvrđivao drugoga u vjeri?

Svojim primjerom. Odbijajući lažne nazore. Reagirajući protiv napadaja na vjeru. Dajući vjerske knjige.

— Jesam li tvrdo uvjeren da mi je Bog dao na raspolaganje vječnu sreću i sredstva da dođem tamo?

Imam li potpuno pouzdanje u Njegovo milosrđe? — Ili nisam li možda u to sumnjao misleći da mi ne može oprostiti ovaj grijeh? Prepuštam li se malodušnosti u svom radu? Govorim li da nikad neću isplivati iz svojih teškoća? Ili, naprotiv, da nisam zloupotrebljavao Njegovo milosrđe govoreći, prije nego ću učiniti koji grijeh, da je dosta to ispovjediti i sve će biti u redu?

— Ljubim li Boga sinovskom ljubavlju?

Jesam li raspoložen žrtvovati sve što treba da ostanem u stanju milosti? Da nisam mrmljao protiv Boga nakon kakvog neuspjeha, patnje, žalosti? . . .

— Ljubim li iskreno bližnjega?

Da li moja ljubav poput Spasiteljeve obuhvaća sve ljude? Jesam li spreman učiniti dobro i svojim neprijateljima? Jesam li raspoložen da se žrtvujem, da pomognem, da učinim uslugu? Ili sam redovito egoist, sebičnjak? Onaj koji ne voli bližnjega, ne voli ni Boga (Vidi 5. Božju zapovijed).

2. Molitva

— Jesam li se uistinu molio Bogu?

Moliti ne znači mehanički i nesvjesno izgovarati molitvu misleći tko zna na što. Moliti znači »razgovarati s Bogom«. Treba se dakle staviti u Božju prisutnost. Osim aktivnog sudjelovanja u nedjeljnim i blagdanskim Misama nema naredbe moliti u određeno vrijeme, osim u napastima. Ali može biti i težak grijeh ako se molitva potpuno zanemari dnevno ili sedmično.

— Jesam li u molitvi bio pažljiv i sabran?

Jesam li izbjegavao uzroke rastresenosti (razgovarati, okretati se, baviti se školskim stvarima, svojevoljno biti blizu brbljavca, listati beskorisno molitvenik . . .)

Nitko nije pošteđen od rastresenosti, pa ni sveci. Ne treba se uznemiravati ako su te rastresenosti nesvojevoljne. Ali kad opazim, onda ću se mirno obratiti Bogu i govoriti mu veoma jednostavno o tome.

— Jesam li se dolično vladao za vrijeme molitve?

Kod kuće, u crkvi, prije i poslije posla, pred učenje? Napose jesam li s poštovanjem činio znak križa, pokleknuo?

Jesam li sabrano posluživao kod svete Mise?

— Posebno jesam li molio jutrom i večerom?

Čim ustanem, kleknuti, prekrižiti se — veoma lijepa molitva — prikazati Bogu svoj dan.

Aktivno sudjelovati u svetoj Misi najljepša je jutarnja molitva.

Navečer nešto dulja molitva. Kratak ispit savjesti.
Molitve prije i poslije jela nisu obvezatne, ali će ih pravi kršćanin obavljati.

— Jesam li se molio onako kako je običavao naš Spasitelj?

To znači prema želji Oca ili po nakanama Božjim, prije svojih nakana. Jesam li koji put obavio molitvu klanjanja, jesam li Bogu zahvalio, jesam li tražio od Njega oproštenje svojih grijeha, jesam li molio za širenje Njegova kraljevstva? Ili sam molio možda jedino za materijalne i osobne potrebe?

— Jesam li molio i za druge?

Za svoje roditelje, prijatelje, na velike nakane Crkve, za misije, za župu, za zajednicu i svoje odgojitelje? . . .

— Jesam li se molio Presvetoj Djevici Mariji?

Ljubav Isusova prema Gospi mora biti i moja ljubav. Gojim li prema Gospi nježan osjećaj kao što je Isus gojio prema svojoj Majci? Da li se to vidi po nekim posebnim pobožnostima?

3. Sakramenti

— Jesam li dobro obavljao svoje ispovijedi?

Jesam li se optuživao o svim svojim teškim grijesima koje sam učinio?

Jesam li se dobro pripravljao za ispovijed? Jesam li se kajao za grijehe koje sam ispovijedao? Jesam li izvršavao pokoru za grijehe?

— Jesu li moje Pričesti bile u redu?

Jesam li primao svetu Pričest u stanju milosti i uz euharistijski post? Jesam li se brižljivo pripravljao za Pričest? Jesam li bio sabran primajući svetu Hostiju? Zahvala nakon Pričesti je li bila dostatna? Jesam li razgovarao s Isusom nakon Pričesti?

2. BOŽJA ZAPOVIJED
(Poštovanje prema Bogu)

»Ne izusti imena Gospodina Boga svojega uzalud!«

— Jesam li s poštovanjem spominjao ime Božje?

Ili sam ga pogrđivao psovkom i zaklinjanjem? Ili prostačkim izrazima? Psovka bez spominjanja Božjega imena i svetaca manjak je uglađenosti i odgoja. To je nepristojnost, nekulturnost, a može biti sablazan za druge.

— Da se nisam bez dostatna razloga zaklinjao uzimajući Boga za svjedoka?

Da se nisam krivo zaklinjao?

— Da nisam činio zavjete Bogu i svecima — na laku ruku?

3. BOŽJA ZAPOVIJED
(Poštivanje dana Gospodnjega)

»Spomeni se da svetkuješ dan Gospodnji«.

— Je li nedjelja za me dan Gospodnji?

To znači dan kad se molim Bogu s većim žarom (na primjer: Misa, Pričest, dulja zahvala, posebne pobožnosti, dobra djela) i činim sve da nedjelja bude dan mira.

— Jesam li sudjelovao na nedjeljnoj Misi?

Ukoliko sam bio bolestan, ne moram se optuživati što nisam bio na Misi. Ali jesam li se molio toga dana?

Samo teški razlog može opravdati kršćanina od dužnosti da bude na svetoj Misi. — Ako sumnjam da li su moji razlozi dostatni što nisam bio na Misi, trebam pitati ispovjednika.

— Jesam li bio na cijeloj Misi?

Jesam li se sjedinio sa Žrtvom koju je svećenik u moje ime prikazao. — Jesam li se smjestio tamo gdje ću biti sabraniji, a ne u dnu crkve? Jesam li se služio molitvenikom? Jesam li bio miran i sabran? Jesam li molio?

— Tijekom nedjelje jesam li izabrao pristojne zabave?

Da nisam teško radio dulje vremena?

4. ZAPOVIJED BOŽJA
(Poštivanje Božjih zamjenika)

»Poštuj oca i majku da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji«.

Prema roditeljima

— Kakva je moja ljubav prema roditeljima?

Jesam li se za njih molio Bogu? Osobiot u njihovim nevoljama?

Jesam li prema njima bio uslužan, povjerljiv, pun poštovanja?

Da im nisam zadavao jade svojom neposlušnošću, neurednošću, lošim vladanjem. lijenošću u školi i u drugim poslovima?

Jesam li se stidio roditelja radi njihova skromna staleža (radi službe svoga oca, ili siromašna stanja)?

Jesam li ljubio i poštivao djeda i baku?

— Jesam li slušao svoje roditelje?

Spremno i raspoloženo, bez mrmljanja, u duhu vjere? Jesam li primao njihove opomene bez odgovaranja? Da se nisam mrgodio i srdio?

Da nisam pred drugima kritizirao i napadao njihove odluke? Ako sam katkada mislio da moram činiti protiv njihove želje, jesam li najprije pitao za savjete kojega od svojih odgojitelja (ispovjednika)?

— Jesam li pomagao roditelje?

Jesam li im činio usluge koje su oni tražili? Jesam li nastojao pomoći im štogod bez njihova traženja?

Jesam li olakšao njihov posao dajući tako primjer svojoj braći i sestrama?

Jesam li brižno pazio na predmete kojima se služim (knjige, bilježnice, odijelo, pokućstvo) tako da ne budem uzrokom nepotrebnih izdataka? Jesam li pazio da ne tražim novac bez potrebe (zbog zabave itd.)?

Jesam li za svoje roditelje uzrok radosti i utjehe, ili žalosti i brige?

Prema odgojiteljima (svećenici, profesori, nadglednici, itd.)

— Jesam li prema njima imao povjerenje i poštovanje?

Jesam li svjestan da je njihova zadaća meni pomagati da postanem u svemu izvrstan? Jesam li se služio imenima koja vrijeđaju? Da li sam privlačio pažnju nekim pogreškama i manama?

— Jesam li im bio poslušan?

Jesam li prihvaćao njihove zakonite odluke? Da nisam gajio mržnju radi kazne što sam je primio?

— Jesam li nastojao olakšati njihovu službu? Prema meni i ostalima?

Jesam li pomagao duhu rada u školi i u studiju, veselosti u igri, u podržavanju morala i pobožnosti kolega?

Da nisam bio protiv urednosti lakoumnošću, slavičnošću, osvetljivošću? Jesam li molio za svoje odgojitelje?

5. BOŽJA ZAPOVIJED
(Ljubav prema bližnjemu)

»Ne ubij!«

— Jesam li bio milosrdan?

(Pogledaj dalje: »Izgradnja društvena i apostolska«).

— Da nisam bio zloban prema drugima?

Svojevoljna antipatija? Jesam li podržavao mržnju i osvetu? Jesam li želio zlo drugima? Jesam li odbio da oprostim ili da učinim uslugu? Jesam li tražio zgodu da se osvetim?

— Jesam li izbjegavao svađe?

S braćom i sestrama? S kolegama? Jesam li izbjegavao zlobno zadirkivanje, uvredljive riječi, udarce?

— Jesam li se srdio?

Jer nisam ništa primao za šalu? Previše osjetljiv i za najmanju primjedbu i za najmanje protivljenje? Nestrpljiv kad mi nije išlo sve po volji?

— Da nisam bio uzrokom sablazni?

Dajući rđav primjer nedisciplinom, nemarnošću, jer nisam pobožan? Navodeći drugoga na zlo riječima, savjetima, činima? Sileći ga na to podrugivanjem ili na fizički način?

6. i 9. ZAPOVIJED BOŽJA
(Poštivanje tijela)

»Ne sagriješi bludno«

— Jesam li čist?

Krepost čistoće traži od nas poštovanje tijela svoga i tijela drugoga.

Tijelo je djelo Božje, sveto u svim svojim dijelovima. Grijeh je kad se tijelo koristi za nezakonite užitke.

— Jesam li čist u svojim mislima?

Mnogi sveci bili su mrcvareni ružnim mislima koje su ih uznemirivale kao muhe ljeti.

Nesvojevoljne ružne misli, makar neprestano dolazile, nisu grijeh nego napasti. Instinktivni neki osjećaj dopadanja još nije grijeh sve dok volja ne pristane: Sentire ne znači consentire. Ako sam u tome bio malko nemaran ili kolebljiv prije nego sam se otresao tih misli ili osjećaja, počinio sam laki grijeh. Podržavati takve misli svojevoljno teški je grijeh.

Jesam li svojom voljom odbijao te misli? (Moliti, misliti na druge stvari, pjevati, kretati se, zaposliti se). Ako me neke stvari i pitanja uznemiruju, jesam li odlučio pitati o tome one kojima je dužnost da me spreme za život? Ja imam pravo na istinu i na njihovu pomoć.

— Jesam li čist u željama?

Jesam li odbijao svaku svojevoljnu želju da vidim ili učinim ono što znam da je zabranjeno? — Ako imaš sumnje, s pouzdanjem pitaj ispovjednika koji znade što muči mladež.

— Jesam li čist u svojim pogledima?

Nijedan dio tijela nije »zla stvar«, jer je sve Bog stvorio. Zato nije grijeh nesvojevoljno vidjeti najintimnije dijelove tijela kod sebe i kod drugih ili sliku, kip i slično. Svojevoljno gledati iz potrebe (briga za čistoću) ili koristi (na primjer: umjetnička izložba) ne bi bio grijeh. Nesvojevoljne fizičke impresije, iznenadna uzbuđenja, koja se mogu pojaviti katkad odmah kod takvih pogleda ili sličnih uzroka (na primjer: naravni znakovi ljubavi, sklonosti), nisu grijesi, ako se na njih ne pristane.

Grijeh je, ako se svojevoljno traži te dijelove tijela gledati bez potrebe i s nakanom u sebi pobuditi zli užitak.

Jesam li svojevoljno prisustvovao sastancima ili bio na priredbama znajući da su nevaljale i zle?

Da nisam čitao, čuvao, pozajmljivao publikacije (knjige, novine, slikovnice, ilustrirane časopise) za koje sam znao da su zle?

— Jesam li čist u riječima?

Jesam li imao misao uzvišenu o Božjim zakonima o životu i o njegovu načinu prenošenja, te da ne valja govoriti o tim problemima bez poštovanja?

Jesam li u svojim razgovorima odbijao sve što je nedolično? Posebno, jesam li poštivao svaku djevojku i jesam li poštivao ljubav?

Da nisam slušao ili poticao zle razgovore?

Da nisam savjetovao ili preporučivao pokvarene knjige ili zle priredbe?

Jesam li reagirao, usprotivio se kad se preda mnom govorilo o prostačkim stvarima, bilo otvoreno, bilo odvraćajući vješto razgovor na nešto drugo.

— Jesam li čist u svojim djelima?

Obaviti higijenske potrebe dopušteno je i normalno. — Bez potrebe dirati neke dijelove svoga tijela jest nepristojnost koja može biti opasna. — Prouzrokovati na sebi neka razdražljiva uzbuđenja grijeh je.

Svojevoljno i bez potrebe dirati intimne dijelove tijela kod drugih grijeh je, ako je nakana zla.

Da nisam učinio kakvu ružnu stvar? Sam ili s drugim? Da nisam drugoga nagovarao na zle čine? Da nisam štogod pisao ili risao što je nepristojno i nečisto?

— Jesam li brižljivo izbjegavao opasne prigode?

Zle drugove, previše sentimentalna prijateljstva, sastanke, zabave ili sport?

Jesam li se molio da ne padnem u napast?

Iznijeti jednostavno poteškoće, uznemirenosti, nejasnoće svome ispovjedniku kojemu je dužnost razjasniti i oprostiti. Ništa ga neće iznenaditi.

—

7. i 10. ZAPOVIJED BOŽJA
(Poštivanje tuđeg dobra)

»Ne ukradi! Ne poželi nikakve tuđe stvari!«

— Jesam li dosta neovisan o materijalnim dobrima?

Zemaljska dobra su sredstva koja nam Bog daje na raspolaganje da Mu služimo i da pomažemo bližnjega.

Ta dobra ne smiju postati zapreka u našem djelovanju i još manje uzrokom grijeha.

Kako se služim novcem i stvarima kojima raspolažem?

— Da nisam krao?

Novac? Koliko? Jesam li odlučio prema mogućnostima vratiti ili nadoknaditi ukradeno?

Jesam li popravio štetu?

Da nisam kupio ili prodao nešto protiv volje svojih roditelja?

Da nisam prevario kod kupovanja ili prodaje (u trgovini na primjer)?

— Da nisam oštetio ili pokvario što ne pripada meni?

Kod kuće, u školi, na ulici, u tramvaju, na javnim zgradama, privatnim kućama?

Da nisam oštećivao što mi je povjereno (od roditelja: odjeća, knjige, itd.)?

Da nisam bez potrebe zadržavao koji predmet, posuđenu knjigu?

8. ZAPOVIJED BOŽJA
(Poštivanje istine)

»Ne reci lažna svjedočanstva!«

— Jesam li bio iskren?

Da budem iskren prema drugima, najprije moram biti iskren prema sebi ne dopuštajući dvoličnosti u sebi, ljubeći istinu, pa stajalo me ne znam koliko!

— Da nisam lagao?

Da ne budem kažnjen, da ne bih morao pokazati svoje neznanje, da se pohvalim? Ili što je još teže: da naškodim? Varao u školi ili u igri?

— Da nisam zlo govorio o drugima?

Iznoseći lažne stvari (kleveta) ili učinjene stvari koje nisu bile poznate ili bez ozbiljna razloga (ogovaranje)? Iznoseći nepromišljene sudove?

Jesam li uvećavao tuđe grijehe? Jesam li »raportirao« da drugi budu kažnjeni?

Kad je o nekome preda mnom bilo nešto rečeno, da nisam možda uveličavao?

Ako sam bio siguran o nekom zlu drugoga, jesam li imao snage da ga prijavim (ako kolebam, pitati za savjet ispovjednika, a da mu ne odam imena krivca)?

— Jesam li bio diskretan, jesam li znao čuvati tajnu?

Čitajući tuđa pisma ili nastojeći pratiti tuđe razgovore? Jesam li iznosio tajne koje sam saznao ili su mi bile povjerene?

CRKVENE ZAPOVIJEDI

— Jesam li poslušni član Crkve?

Jesam li razumio da u vjerskim istinama trebam prihvatiti praktične direktive, upute Crkve?

Jesam li shvatio da se sve Crkvene zapovijedi ne nalaze u Katekizmu?

Da li osuđujem što Crkva osuđuje, da li hvalim što Crkva hvali?

— Jesam li aktivni član Crkve?

Je li mi jasno da kršćanin mora biti svjetlo, kvasac? Jesam li apostolska duša?

GLAVNI GRIJESI

Glavni grijesi su izvor drugim grijesima. Oholica laže. Lijenčina ne sluša. Neumjeren i škrt čovjek krade. Srditi psuje i proklinje, itd.

— Jesam li bio ohol ili uobražen?

Govorio previše o sebi, o svojim stvarima, o svojim zabavama?

Pripisujem li sebi sve što je dobra u meni, podržavam li isprazne misli, tražim li pohvale, komplimente, čestitke?

Ne dopuštam li nikakvu šalu, srdim li se, jesam li osjetljiv, odbijam li da upoznam svoju krivicu i zabludu, držim li se tvrdoglavo svog mišljenja?

Srdim li se i gubim hrabrost radi neuspjeha, itd.?

— Jesam li bio škrt?

Odbijao da pozajmim nešto svoje (stvar, knjigu, bilježnicu)? Odbijao da podijelim s drugima?

Da nisam uskratio siromasima milostinju ili im dao malo, isto tako u dobre svrhe, jer sam se previše privezao uz novac?

Služim li se radije tuđim predmetima nego svojim? . . .

— Jesam li bio zavidan?

Na taj način što sam mislio ili govorio, da drugi imaju prednost, ili se žalostio što su drugi nagrađeni?

Ili sam zavidan uspjehu drugoga, radi njegove sreće, ili se veselim što su drugi kažnjeni ili što nisu uspjeli . . .

— Jesam li bio srdit?

(Vidi 5. Božju zapovijed).

— Jesam li bio neumjeren?

Tako da sam jeo previše, pohlepno, ne držći se pravila uglađenosti (bonton), pio previše, pohlepno?

Da li sam bez opravdana razloga odbijao neka jela, previse pušio?

Da li sam se tužio na jelo, tražio ljepši i bolji komad?

Tako da sam odgađao ustati u određeno vrijeme; osta-
— Jesam li bio lijen?
jao previše u krevetu za vrijeme praznika, osobito nedjeljom? Da li sam držao u neredu svoje stvari (knjige, odijelo . . .)? Ne trpim li da me tko smeta. Oklijevam li učiniti potreban napor, uslugu? (Vidi također »staleške dužnosti«)

ĐAČKE I STUDENTSKE DUŽNOSTI

Fizička izgradnja

Jesam li vodio brigu o svojoj fizičkoj izgradnji živeći jednostavnim načinom života, vodeći brigu o dostatnom spavanju, o spremnom ustajanju, o korektnom ponašanju, ozbiljnom držanju, zdravoj gimnastici, čistoći, zraku?

Jesam li izbjegavao kasno lijeganje i kasno ustajanje, pretjerani sport, nemarno ponašanje, suvišnu odjeću, pušenje, hranu, poslastice?

Jesam li bogatio svoje tijelo čistim mislima, riječima i djelima?

Jesam li navikao na fizičke napore?

Intelektualna izgradnja

Jesam li ozbiljno radio: zadaće, lekcije, priprave, natjecanja? Jesam li odmah na početku studija počeo ozbiljno raditi? Jesam li svoje vrijeme dobro rasporedio dajući se junački na posao u određenim stvarima?

Jesam li pažljiv i aktivan u školi? Jesam li bio miran? Jesam li tražio razjašnjenje, ili sam šutio radi lijenosti, straha, ljudskog obzira?

Jesam li u sebi podržavao zdravu intelektualnu radoznalost, duh istraživanja? Jesam li sam nastojao upotpuniti svoju izgradnju osobnim radovima, prisvajajući pročitana djela? Jesam li čitao kao inteligentna osoba ili na djetinji način? Jesam li primao dobre savjete svojih profesora?

Izgradnja volje

Da li izgrađujem svoju volju? Prije svega tako da ozbiljno shvaćam dužnosti svoga staleža? Činom volje? Izdržljivošću? Odlučnošću duha? Ustrajnošću u svojim poduzećima? Jesam li gospodar samoga sebe, svojih živaca, svojih nagona? Znadem li sebi odbiti nešto što je po sebi dopušteno?

Duhovna i moralna izgradnja

Cijenim li stanje milosti? Da nisam opteretio svoju dušu teškim grijesima? Hoću li se toga osloboditi? Da li se moja ljubav prema Kristu povećava?

Molim li jutarnju i večernju molitvu, prije i poslije intelektualnog i drugog rada? Jesam li aktivno sudjelovao na Misi? Jesam li se pobožno pričešćivao? Mislim li na Božju prisutnost preko dana? Da li sam posebnom pobožnošću povezan s Isusovom Majkom, presvetom Djevicom Marijom?

Da li sam u društvu kolega koji mi pomažu da postanem bolji?

Društvena i apostolska izgradnja

Jesam li shvatio da svi darovi koje sam od Boga primio, osobito dar vjere, moraju služiti na korist drugoga? Jesam li želio dobro i spas bližnjega kao i vlastito dobro i spasenje? Jesam li dosta mislio na grešnike i indiferentne duše koje susrećem? Imam li volju biti »otkupitelj« s Kristom i kao Krist?

Jesam li razumio da moj prvi apostolat počinje kod kuće (poslušnost, dobar primjer, uslužnost)? Pomažem li svojim roditeljima?

Da li znadem osvojiti druge za rad svojim dobrim primjerom i riječju? Da li privlačim drugoga, jesam li uslužan, dobroćudan, dobar, iskren i vjeran? Da li drugi postaju bolji jer su povezani sa mnom?

Jesam li ispunio svoje dužnosti prema misijama?

Jesam li ljubezan prema ukućanima, posluzi, radnicima, prema nepoznatima koje susrećem? Brinem li se za nevoljnike i siromahe?

Da nisam dopustio da se zlo širi oko mene, jer nisam na vrijeme intervenirao i posredovao da to spriječim?

Brinem li se da kasnije budem korisniji? Jesam li ozbiljno razmišljao da me Bog ne pozivlje u višu službu u svojoj Crkvi? U svećeništvu ili redovništvu? Imam li uzvišeno mišljenje o ženidbi?

POSEBNO ZA DJEVOJKE

Odjeća

Jesam li uredna i čista kako meni dolikuje ili sam neuredna i nemarna?

Da li svojom odjećom ugrožavam zdravlje svoje i svojih budućih potomaka?

Gledam li u odjeći zaštitu i ukras tijela ili ponizujem hram Božji taštom ili čak izazovnom odjećom — prozirnom, kratkom?

Mladić

Susrećem li mladiće s otmjenim oprezom ili nelijepom i upadnom nametljivošću?

Ugrožavam li sreću drugoga svojom lakoumnošću?

Što tražim u poznanstvu s mladićem?

Upuštam li se u poznanstva s mladićima druge vjere što može dovesti do nesretnog mješovitog braka, ili možda s mladićem bez vjere koji može upropastiti moju budućnost i moju vječnu sreću?

Izbjegavam li mladiće koji mi se približuju sa zlim namjerama?

Nastojim li se u svemu spremiti da budućem zaručniku i ocu obitelji budem pomoć i podrška na zajedničkom putu k Bogu?

Majčinstvo

Što činim da u sebi izgradim ljubav prema majčinstvu? Da li brižno pomažem u svojoj obitelji, u školi, u zvanju?

Je li za me susret s djecom veselje ili dosada?

Vidim u djeci samo igru ili sam svjesna odgovornosti prema njima da ih odgajam i riječju i primjerom?

Je li mi jasno da je majčinstvo uzvišena i sveta dužnost — od Boga primiti djecu i za Boga ih odgajati? . . .

Kućanstvo

Vidim li u kućanstvu i kućnim poslovima ugodnu dužnost ili sam prema tome ravnodušna, ili mi je to čak potpuno odbojno?

Je li za me radost boravak u obiteljskom krugu, ili tražim zabave i radosti u vanjskom društvu? . . .

(A. Pereira)

MORALNI SAVJETNIK

Kada direktor jednog trgovačkog poduzeća želi srediti knjigovodstvo, zove u pomoć vještog knjigovođu, stručnjaka za račune. Prije primopredaje sirovina, još neizrađene robe, zove stručnjaka radi kontrole.

Ako želi poduzeti kakvu zamršenu i tešku parnicu, u vezi sa svojim financijskim interesima, pozivlje pravnog savjetnika-odvjetnika.

Ako je bolestan, traži liječnika.

Činjenica je da se pametni ljudi uvijek obraćaju na stručnjake i da se drže njihovih savjeta.

Sveti Bernard veli: »Nitko nije sposoban da sam sebi bude vođa«.

Kad se radi o tvom moralnom životu, zašto se ne bi obratio na stručnjaka, to jest na svećenika? — Zašto ne bi imao svog moralnog savjetnika kojega ćeš pitati za savjet prije svake važnije odluke, koji će ti pomoći da izgradiš svoj karakter, riješiti tvoje poteškoće i ostvariti tvoj ideal? Koga ćeš izabrati? Onoga u koga imaš potpuno povjerenje, kome ćeš bez poteškoća reći sve, bilo dobro ili zlo u tebi, od koga ćeš moći zatražiti savjet u svemu.

Razumije se, to će biti tvoj ispovjednik. Ti ćeš ga moći pitati za savjet u razgovoru, u ispovijedi ili drugom zgodom.

Ako ti je radi nekih okolnosti draže izabrati moralnog savjetnika, koji nije tvoj ispovjednik, moraš mu dati da te upozna.

Ne budi kao oni koji uzmu ispovjednika i moralnog savjetnika. Ispovjedniku reknu sve, a moralnom savjetniku ono što im se sviđa. Ta dvojnost nesvjesno pogoduje neiskrenosti!

Kad si izabrao, obavijesti svećenika u ispovijedi ili drugdje, usmeno ili pismeno na ovaj način: »Mogu li vas zamoliti da mi budete moralni savjetnik? ... U Vas se pouzdajem i sve ću Vam povjeriti.«

Taj će svećenik biti sretan što si ga pozvao i nastojat će da ti pomogne.

Nemoj mu sakrivati ni svojih dobrih ni rđavih strana, ne sakrivaj ni plemenitosti ni svojih nemira. — Ako je on tvoj ispovjednik, uvijek nastoj da te upozna. Spomeni mu da zna tko s njim govori. — Neka u tebi nađe otvorena sugovornika, iskrena, pouzdana i aktivna.

Ne mijenjaj moralnog savjetnika osim radi ozbiljnih razloga, (npr. ako nemaš povjerenja, radi njegove dulje odsutnosti ili bolesti, ili ako ne traži dosta od tebe).

I moli se za nj da te rasvjetljuje i da te vodi prema vrhuncima savršenstva.

7. STOJ U PRVIM REDOVIMA

Isusova poruka

Sakramenat Potvrde
Apostolske molitve
Prvi redovi
Za vrijeme praznika
Na raskršću puteva
Sakramenat svetog Reda
Sakramenat Ženidbe

»Kao što je Otac poslao mene, tako i ja šaljem vas...«

ISUSOVA PORUKA

Sjeti se što sam ti rekao na početku našeg razgovora: Sve što si primio, primio si za druge! — Kao što dijete prima od oca novčić da ga dade siromašnijemu od sebe.

Sav tvoj život prema tome mora biti služba.

Tvoja ljubav prema Bogu mora se mjeriti točno prema tvojoj požrtvovnosti prema bližnjemu.

MOJA ZAPOVIJED

Ja sam jasno označio zadaću svojih učenika: »Novu vam zapovijed dajem da se ljubite međusobno. Po tome će vas poznati da ste moji učenici, ako ljubite jedan drugoga.«

Dakle po ljubavi i požrtvovanosti bit ćeš moj svjedok na zemlji u 20. stoljeću.

Nažalost, zar je tako oko tebe? Da li se kršćani razlikuju od pogana svojim duhom ljubavi, revnošću, čineći usluge drugima?

Bio ti radnik, industrijalac, trgovac, liječnik, odvjetnik, časnik, svećenik, moraš biti uslužan, susretljiv, dobrohotan?

Nastoj ljubiti i poglavare, niže od sebe i više od sebe, jer time ljubiš Krista koji te na to potiče.

Budi tamo gdje te postavim, kvasac koji će učiniti da se penje prema mome Ocu siromašno ljudsko tijesto.

Na svaki način izgrađuj sa mnom, po meni i u meni onakav svijet kakvog je Bog zamislio: bratimski svijet, u kome svaki radi za zemaljsku i vječnu sreću ljudskog roda...

Misliš li na to šta čine moji neprijatelji šireći svoje sebične ideje pune mržnje? Misliš li na to koliko se oni trude, koliko bdiju i kako su uporni?

Zar ćeš onda ti ostati neaktivan, ti koji imaš istinu? Zlo se širi, širi i ti dobro!

— Poveži se još više sa mnom. Ne daj da te pobijede u plemenitosti oni koji služe samo ljudima.

— Nastoj dobiti što dublju spoznaju svoje vjere da možeš bolje znati što sam ja nova donio svijetu.

— Trudi se da stekneš, što je više moguće, znanje intelektualno, društveno, stručno, umjetničko, literarno, jednom riječi da imaš sve što bi moglo povećati vrijednost tvoje ljudske ličnosti.

— Da budeš među najinteligentnijima, najupućenijima, najradinijima, najkorisnijima, najboljima, da možeš drugima služiti što bolje.

— Radi uvijek potpuno nesebično, uklanjajući se svakom obliku egoizma.

— Budi milosrdan i sklon prema bližnjemu, tko god bio, osobito prema fizičkim radnicima s kojima sam i ja živio.

— Otvori njihova srca svojom pažnjom, smiješkom, revnošću i uslužnošću.

— Znaj također oprostiti kao što Bog tebi oprašta.

— Udruži se s drugima da odsad proživljavaš svoj katolicizam i da možeš bolje drugome služiti.

— Imaj visoko i čovjekoljubivo mišljenje o svom budućem zvanju. Gledaj u njemu sredstvo kako ćeš koristiti bližnjemu, a ne izvor dobitka.

— Napokon nemoj imati druge ambicije nego da me svijet više upozna, više uzljubi, bolje mi služi radi dobra ljudskog roda!

SAKRAMENAT POTVRDE

Krštenjem si postao dijete Božje i dijete Crkve. Potvrda »potvrđuje« te naslove i pozivlje te da postaneš svjedok Kristov, jedan od boraca, aktivni član Crkve.

Evo kako se odvija obred Krizme, kako se podjeljuje Potvrda.

Biskup reče: **Duh sveti sašao na vas i sila Višnjega čuvala vas grijeha.**

Biskup stojeći drži ispružene ruke nad krizmanicima i moli:

Svemogući vjekovječni Bože, koji si se dostojao ove sluge svoje preporoditi vodom i Duhom Svetim i koji si im dao otpuštenje svijuh grijeha, pošalji na njih sedmerostruka Duha svoga Svetog Utješitelja s nebesa. Amen.

Duha mudrosti i razuma. Amen.

Duha savjeta i jakosti. Amen.

Duha znanja i pobožnosti. Amen.

Napuni ih Duhom straha svoga i znamenuj ih znakom križa Kristova umilostivljen za život vječni. Po istom Gospodinu našem Isusu Kristu Sinu Tvome, koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu istoga Duha Svetoga Bog po sve vijeke vjekova. Amen.

Biskup zatim počinje krizmavati po redu. Zamoči palac u svetu krizmu (krizmeno ulje), stavlja ruku na glavu krizmenika i na čelu palcem učini znak križa mažući uljem govoreći:

N... Znamenujem te znakom križa i potvrđujem te krizmom spasenja. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

(Ovo mazanje uljem je simbolično. Uljem su se mazali atlete pred borbu. I ti se moraš boriti braneći svoju vjeru.)

Zatim dva svećenika kruhom i vatom brišu čelo potvrđenika.

Biskup stojeći okrenut prema oltaru moli:

B. **Pokaži nam, Gospodine, milosrđe svoje.**
O. **I spasenje svoje daj nam.**
B. **Gospodine, usliši molitvu moju.**
O. **I vapaj moj k tebi da dođe.**
B. **Gospodin s vama.**
O. **I s duhom tvojim.**

Pomolimo se: Bože, koji si svojim apostolima dao Svetoga Duha, Ti si htio da ga oni i njihovi nasljednici predaju ostalim vjernicima, pogledaj milostivo na službu neznatnoga sluge svoga i podaj da u srcima onih kojim smo

pomazali čelo svetom krizmom i znamenovali ih znakom svetoga križa, dođe isti Duh Sveti i stanuje dobrostivo u njima i tako ih učini hramom slave svoje. Koji s Ocem i s istim Duhom Svetim živiš i kraljuješ Bog u vijeke vjekova. Amen.

Evo, tako će biti blagoslovljen svaki čovjek koji se boji Gospodina.

Blagoslovio vas Gospodin sa Siona da gledate sreću Jeruzalema u sve dane života svojega i imate život vječni. Amen.

Potvrđenici zatim obnavljaju krsni zavjet i svečano ispovijedaju svoju vjeru moleći Vjerovanje, Oče naš i Zdravo Marijo!

APOSTOLSKE MOLITVE

Gospodine Isuse, koji živiš u meni po milosti, ja nisam dosta shvatio da je Tvoja želja da Tebe razglasim po svijetu koji me okružuje.

Nisam shvatio da sam ovdje kao Tvoj poslanik, ambasador s dužnošću da dadem svjedočanstvo.

Odsad ću biti svjestan svoje odgovornosti.

Ja Ti, Isuse, obećajem da ću se potpuno žrtvovati u Tvojoj službi. Uzmi me kao svoga učenika i daj mi milost da se uvijek pokažem dostojnim dužnosti koju si mi povjerio.

Molitva Kraljici apostola

Draga Gospo, Kraljice apostola, Ti si Isusa dala na svijet. Ti si prva unaprijed prihvatila ovu želju da svijetliš što Isusa veseli.

Ti si Isusa nosila Elizabeti i Ivanu Krstitelju i pokazala Ga pastirima, mudracima, Šimunu.

Ti si okupila apostole u dvorani Posljednje Večere, prije nego će se razići po svijetu, i njima si povjerila svoju brigu i revnost za djelo svoga Sina.

Daj mi dušu zanosnu i plemenitu, smjelu i ljubeznu. — Dušu, koja će u svakoj prilici svjedočiti da je Isus svjetlo svijeta. — I da ljudi neće naći mira, nego jedino ako se ukopčaju u Njegovo kraljevstvo.

Obveza

Gospodine Isuse, želio bih, kao sva mladež, graditi novi svijet. — Ne svijet u kojemu dominira i vlada mržnja, laž i krađa, nego svijet gdje vlada ljubav, sloga, duh zajednice, — gdje svi rade za dobro sviju. — Svijet, u kojemu zakon ima biti Tvoje Evanđelje i kojiji se izgrađuje na kršćanstvu. — Svijet, kojemu si Ti ugaoni kamen.

Nacrt ovog novog svijeta Ti si dao po svojim zapovijedima i po zapovijedima Crkve. Nacrt i okosnica temeljita i harmonična.

Ono što nedostaje to su graditelji. — Napose mladi graditelji koji se oduševljavaju za Tvoju poruku i koji rade danju i noću da se zgrada podigne.

Gospodine Isuse, samo Ti možeš svijetu dati sreću. Zato Te molim da od mene izgradiš pravog kršćanina. Jednoga od najrevnijih Tvojih pristalica koji se uvijek bore.

Zahvaljujući Tebi, Isuse, imam što da kažem svijetu. Imam navijestiti veselu vijest, imam ispuniti veličanstvenu misiju.

Obvezujem se slobodno i svojevoljno da ću raditi u Tvojoj službi.

Molim Te daj da Tvoj život, Tvoja nauka uđe u sve žilice mog tijela, mog duha, mog srca, moje volje.

Želim Ti, Isuse, biti vjeran, nepokolebivo vjeran, od srca vjeran.

I bez vidljiva uspjeha — naprijed

Gospodine Isuse, Ti si pred cijelim svijetom doživio neuspjeh zalažući se potpuno u službi svoga Oca. — Ti si se dao na posao izlažući se opasnosti, strašnoj opasnosti, bez obzira na vanjski uspjeh. — Sve si riskirao, i sam život svoj, da od nas učiniš djecu Božju.

Gospodine Isuse, želim se prihvatiti posla u velikom djelu Otkupljenja svijeta. — Ne samo riječima, ne samo uzvicima promatrača, koji pozdravlja heroja, nego svojim bićem, tijelom i dušom, srcem i krvlju svojom, i to javno.

Ne kao Nikodem, koji je došao k Tebi po noći, nego kao učenik koji ide za Tobom usred dana i koji je spreman doživjeti i vanjski neuspjeh i sve izgubiti radi Svega; koji jednostavno i iskreno, pa bilo šta bilo, želi biti kršćanin katolik, pravi Tvoj pripadnik.

Kad vidim mladiće koji smjelo idu u obranu svoje Domovine, pa i uz najteže žrtve, kako ne bih i ja poput njih bio plemenit, smion, odvažan i pošao za Tobom, s namjerom da poradim kako bi Te svijet upoznao i da istaknem poštovanje Tvojih prava.

S Tobom naprijed. S Tobom koji si moj vječni Gospodar i Vođa, koji živiš i koji pobjeđuješ i koji si mi sve dao!

Isuse, Ti si želio dobrovoljce, ljude borbene, ljude žrtve. Molim te žarko, daj mi milost da budem jedan od takvih!

Molitva Gospi

Želio bih se potpuno založiti bez uzmicanja, u službi Tvoga Sina.

Želim se ugledati, Majko, u tvoj primjer. Zar se Ti nisi založila potpuno, cijeli svoj život za Njega, onom Tvojom riječju: »Fiat — Neka bude!«

Želim s Tobom prihvatiti i žrtve i ići naprijed, pa i uz teške gubitke, ako treba, samo da ostanem s Njim.

Majko Raspetoga, zar nisi mnogo žrtvovala pristupajući k Sinu na križnom putu prema Kalvariji?

Zar nisi stajala na podnožju križa dok Te je On gledao s križa?

Pomozi mi, Majko, da se založim što prije u radu za Tvog Sina!

Da u vojujućoj Crkvi budem elitni vojnik Onoga kojega zovem svojim Gospodarom, Spasiteljem, Vođom, Isusa Krista, koji živi i kraljuje na vijeke. Amen.

Molitva za odvažnost

Gospodine Isuse, ja želim biti jedan od onih koji su spremni izložiti i svoj život, koji su spremni žrtvovati život za Te. Čemu život ako se ne daje?

Nažalost, dosad nisam imao te smionosti!

Uvijek sam računao s nekom sigurnošću. Moram biti siguran za Domovinu, obitelj, novac!

Isuse, koji si rođen na putovanju i umro kao osuđenik poput zločinca nakon teških pothvata bez novca, izvuci me iz mog egoizma i udobnosti.

Da, označen Tvojim križem, ne osjećam više straha pred teškim putem i u radu gdje se i život izlaže, u radu gdje se preuzimlju odgovornosti...

Ali, Isuse, uza sve moje avanture manje-više sportske, uza sve moje junačke pothvate radi pohvala, daj mi sposobnost za divnu avanturu na koju me Ti pozivlješ!

Založio sam svoj život, Isuse, na Tvoju riječ. Stavljam na kocku svoj život, Isuse, iz ljubavi prema Tebi.

Drugi mogu biti mudri, a meni si rekao da treba biti lud (Bog je izabrao što je ludo, da postidi mudre).

Drugi mogu vjerovati u red, a Ti si meni rekao da vjerujem u ljubav. Drugi misle da se treba čuvati, a Ti si meni rekao da se treba davati, žrtvovati.

Drugi se ustoličuju, a Ti si meni rekao da idem naprijed i da budem spreman na radost i žalost, na muke i trpljenje, na neuspjehe i gubitke.

Da se ne uzdam u se nego u Te. — Da radim kao kršćanin i da se ne brinem za uspjeh. — I napokon da izložim svoj život računajući na Tvoju ljubav.

Gospodine, to znači biti kršćanin!

(Sveć. Joly)

Uzmi nas u svoju službu

Uzmi nas, Kriste, da Ti služimo.
Daj nam da se ničega ne bojimo osim Tebe.
Da ne idemo ni za kim osim za Tobom.
Učini nas odvažnijima i hrabrijima.
I daj nam srca čišća.
Rešetaj nas kao što vijač rešeta žito koje mu je potrebno.
Kriste, uzmi nas za svoje vojnike.
Naoružaj nas vjerom i ponosom.
Ljubavlju i dobrotom!
Snagom, nadom, oružaj nas.
Kriste, Kriste, uzmi nas u svoju službu!

(P. Doncoeur, S. J.)

U životnoj katedrali

O Gospodine Isuse, nemoj dopustiti da propadnem kao zrnce praha u vihoru prašine.

Uzmi me, o moj Bože, i daj me kao siromašni kamen na koje prezreno mjesto velike životne katedrale.

Nemoj me baciti nego izgradi od mene jednoga svog radnika!

(Joergenson)

U službi Crkve

Isuse, ulij u me duh prvog Duhovskog blagdana, duh smjelosti i osvajalački duh.

Goruću želju da vidim Tvoju Crkvu kako se širi po svijetu, uvijek veću, uvijek ljepšu, da je upozna što više naroda.

Želju da je vidim kako vlada narodima.

Daj mi duh osvajalački koji je gonio apostole u daleke provincije rimskog carstva, žeđu da zalijevam Tvoj vinograd svojom krvlju kao mučenici.

Hrabrost da ispovijedam javno svoju vjeru pred svijetom.

Da budem katolik duhom, katolik srcem, katolik radom, da mognem dodati svoj kamen u veliku građevinu.

Da pomažem prema svojim mogućnostima Katoličku akciju, misije... I da moj život, moj siromašni život koji Ti prikazujem, bude koristan Tvojoj Crkvi!

(Sveć. Hoornaert)

Bratska duša

Gospodine Isuse, — koji si uklopio u svoje Tijelo sve obitelji i sve narode na zemlji, — koji si sve nas učinio djecom svoga Oca, koji si htio da budemo

međusobno sjedinjeni kao što si Ti sjedinjen s Ocem, — daj da budemo jedna duša, jedna bratska duša svima koje ljubiš, dakle za svu našu ljudsku braću.

Gospodine, daj da upoznamo Istinu koju smo primili na krštenju i shvatimo da smo primili život koji nas međusobno povezuje, poslanje koje nas sjedinjuje i zajednicu koja nas okuplja.

Nauči nas da živimo kao članovi Tvoga Tijela, kao sinovi Tvoje Crkve, da se brinemo za njezino jedinstvo.

Oprosti nam našu mržnju i osvetljivost što gojimo prema ljudima, obiteljima, staležima, narodima koji su nam nanijeli zlo.

Nauči nas da im oprostimo!

Proširi naš horizont da izađemo iz svoje uskogrudnosti.

Oprosti nam što tako malo osjećamo s Crkvom i što ne marimo za rane koje nju paraju i bole.

Daj da osjetimo kucaj Tvoga Srca u novinama, povijesnim i zemljopisnim knjigama, filmovima i radio-reportažama.

Još nam jednom dovikni da upamtimo kako mi kršćani ne smijemo imati ista načela kao oni koji ne vjeruju u Te.

Nauči nas da stisnemo ruku sluge s istim poštovanjem, s istom pažnjom, s istom ljubavlju kao ruku bogatog trgovca.

Nauči nas kod drugih naroda tražiti kreposti kojih mi nemamo i ljubiti sve ljude katolike i nekatolike.

Jednom riječi, pokaži nam da si to Ti na svim putevima i da si Ti pratilac svakog čovjeka.

Nauči nas da Te prepoznamo na svim raskršćima zemlje.

(H. Perrin, S. J.)

Molitva sv. Franje Asiškoga

Gospodine, učini od mene oruđe svog mira.
Tamo gdje je mržnja, da donesem ljubav.
Tamo gdje je uvreda, da donesem oproštenje.
Tamo gdje je nesloga, da donesem jedinstvo.
Tamo gdje je zabluda, da donesem istinu.
Tamo gdje je sumnja, da donesem vjeru.
Tamo gdje je očaj, da donesem nadu.
Tamo gdje je tama, da donesem svjetlo.
Tamo gdje je žalost, da donesem radost.

O Gospodine, daj da ne tražim toliko da budem utješen nego da tješim; ne da mene razumiju nego da ja razumijem drugoga; ne da budem ljubljen nego da ja ljubim.

Jer bolje je davati nego primati; dok opraštamo, nama biva oprošteno; umirući uskrsavamo za život vječni.

Svjetlo

Isuse, Ti si rekao da Tvoji učenici moraju biti svjetlo svijeta.

Svjetlo se pokazuje i predaje, neodoljivo se širi, prodire i proniče sve osim gdje se postavi zapreka.

Svjetlo svuda unosi radost jer daje život.

Pomozi mi Isuse da budem svjetlo u ovom svijetu, da neodoljivo širim život i radost, — jer se moj život razvija na zrakama Tvoje milosti.

Da budem po Tvojoj želji dijete svjetla, revniji, smjeliji, borbeni nego sinovi tame.

Da moj život bude zraka svjetla koja vodi k Tebi sve koji Te traže.

Sô

Isuse, Ti si rekao također da moramo biti sô zemlje.

Sô daje ukus bljutavoj hrani.

Sô sprečava da se hrana ne upljesnivi i ne pokvari.

Ali da bude korisna, mora sačuvati svoju jaku i konzervatorsku snagu.

Isuse, i ja moram biti sô zemlje; — ja moram davati ljudima ukus života privlačeći ih u Tvoju službu.

Moram ih naučiti da rad sjedinjen s Tvojim radom nije gorak, — kao ni trpljenje, siromaštvo, nerazumijevanje.

Ja moram zapriječiti grijeh, tu plijesan duše da se više ne širi u svijetu, — suzbijati ga i po mogućnosti uništiti ga.

Ali, Isuse, da moje nastojanje bude i efikasno, daj mi za to snagu; da ne budem bljutava sô koja se baca, jer je beskorisna.

Kvasac

Gospodine Isuse, Ti si rekao da budemo i kvasac svijetu. — Dosta je malo kvasca da tijesto uskisne i da se digne. — Bez kvasca tijesto će ostati nepomično, splasnuto. — Ako se ta mala mjera kvasca baci u naćve, iščeznut će, nestat će ga, ali njegovo je djelovanje neodoljivo, silno.

Isuse, Ti od mene očekuješ isto djelovanje. Ti si mi dao sve talente samo zato da budem kvasac svijeta.

Među drugima, među mnoštvom moj život može izgledati malenkost. Zato sam često sumnjao u se i u svoje djelovanje; — ali uz Tvoju milost ljudsko tijesto dizat će se malo pomalo, a da toga i ne opazim. — Jer ništa se ne može oprijeti Tvom djelovanju, ako ljudi budu s Tobom sudjelovali.

Ne dopusti, Isuse, da se zadovoljim osrednjošću, polovičnošću.

Isuse, budi kvasac moga života. Prodri u mene i prožmi me potpuno; — da uz prodornost Tvoje milosti budem i sam kvasac za sve s kojima živim, koji su oko mene.

Na sudnji dan

Kad padne odluka o našoj vječnosti, — mi dobro znamo, Bože moj, što nas ima dovesti u nebo.

Ti se nećeš zanimati jesmo li žarko štovali svetog Antu. — Nećeš se puno osvrtati na naše medalje i škapulare. — Nećeš se obazirati na naše lijepe riječi i pobožna rasvjetljenja; — niti ćeš govoriti o našim mističnim izljevima.

Ti ćeš zaboraviti na naše skrupule i naše napasti, — nećeš isticati naše slabosti u mukama, — nećeš pitati čak ni to da li smo ljubili našeg nebeskog Oca i Tvoju Majku mnogim riječima.

Ti ćeš odmah upraviti pitanje o pravoj ljubavi. — Govorit ćeš o svojoj braći ljudima,

o radnicima koje smo susretali na platformi tramvaja ili na gradilištima,

o nevoljnicima koji su prosjačili od nas malo ljubavi i poštovanja,

o skitnicama koje smo sukretali na putu, a bili su odrpani i zamazani,

o djeci, besprizornima i lažljivcima koji su odrasli na ulici u prljavim skloništima,

o siromašnim sramežljivcima koji su se bojali približiti nam se, jer smo bili tako ravnodušni prema njima.

Govorit ćeš nam i o bolesnicima, o starim osobama, o našim roditeljima, o poganima u misijskim zemljama, o našim neprijateljima, o svima i o svakome.

I mi ćemo biti klasirani prema našoj ljubavi, jer »onaj koji ne ljubi svoga brata kojega vidi, kako će ljubiti Oca kojega ne vidi?«

No ti ćeš opetovati, usuđujemo se nadati, ono što si govorio u Palestini: »Bio sam bolestan i posjetili ste me. Bio sam žedan i dali ste mi piti... Zaista vam kažem, sve što ste učinili jednome od moje najmanje braće, meni ste učinili!«

Majka siromaha

Djevice Marijo, Majko siromaha, pomozi mi da pronađem nevolju i bijedu siromaha. Pomozi mi da pronađem njihova skloništa tijesna i do skrajnosti bijedna.

Pomozi mi da otkrijem kako su gladni i kako im nedostaju mnoge stvari za život.

Pomozi mi da otkrijem pogrđivanja i uvrede koje podnose i prezir od kojega trpe, mnoštvo muka i poniženja što se gomila u njihovoj duši...

Pomozi mi da otkrijem prekomjernu klonulost, umor i teret što im ga zadaju materijalne brige, i boli koje moraju podnositi radi toga što im je uskratio pomoć i utjehu koji prijatelj.

Pomozi mi osobito da u njihovu sadašnjem siromaštvu otkrijem negdašnje Tvoje siromaštvo, i u njihovu licu lice Onoga koji je postao siromašan radi nas...

Molitva u tramvaju

U ovom tramvaju, gde se nalazimo nepoznati, a slučaj nas je združio za nekoliko minuta,

Djevice Marijo, ja Ti prikazujem ovu prolaznu malu zajednicu, ovog »bližnjega« kojega moram ljubiti, jer je Bog tako naložio.

Prikazujem ti jednog po jednog sve koji su uza me: najprije konduktera koji se žrtvuje za sve nas i nitko se ne sjeti da ga pohvali zbog okretnosti i sposobnosti; zatim onog radnika koji se vraća s posla s rukama u džepovima i koji zvižduka snatreći; i onu kućanicu koja se sva zadihala noseći tešku mrežu s namirnicama; i ova dva vojnika radosna što se vraćaju kući na dopust; i one dječake na povratku iz škole koji su se bučno raspričali o junačkim djelima dana.

Sav mali svijet, koji će se raspršiti na slijedećoj postaji, ja Ti prikazujem, Djevice susretljiva i milosrdna, da svaki od njih ide pravim putem, i da se svi nađemo na zadnjoj postaji ovog života, kod Tebe...

Prikazanje

Djevice Marijo, Majko Isusa Krista, prikazujem Ti i posvećujem sve što imam: svoje tijelo, svoj razum, svoje srce i svoju volju, da mi pomogneš da cijeli moj život bude samo jedna služba drugima.

Ti, koja si gledala Isusa kako se sprema za svoju zadaću i napreže sve snage svoga bića za ljude, daj mi osjećaje Njegova srca, žar Njegove mladosti, prodornost Njegova razuma, snagu Njegove volje, da se potpuno dadem u službu ljudi.

Da me nikada ljudska nevolja ne ostavi indiferentnim. Da potpuno ispunim svoju zadaću na zemlji, i da

svatko iz mog primjera nauči poznavati i ljubiti Onoga koji jedini može oduševiti moj život, kao što je oduševio Tvoj: Isus Krist, Sin Tvoj. Amen.

Majka radnika

Marijo, koja si bila Majka jednog Radnika, — budi danas Majkom svih radnika.

Svih koji idu u tvornicu teška čela,
I koji se vraćaju satrveni od umora,
I svih koji gledaju kako se prezire njihov posao,
I koji ga obavljaju bez volje,
I svih onih koji uništavaju svoje snage i ugrožavaju svoje zdravlje, — da prehrane svoje obitelji i da zadovolje naše potrebe i hirove,

Svih, koji se smatraju ostavljenima i zapuštenima,
I kojih očaj graniči s revoltom, pobunom; — osobito onih koji su izgubili Krista, — i kojih život nema odsad više smisla.

Vrati im svima radost u radu za djelo Božje, — radost u radu prikazanom sa svećenikom,

I pokaži im da je i sam Bog radio kao i oni — kako bi bili ponosni zato što su radnici!

Večernja molitva

Gospodine, blagoslovi zemlju na koju pada mrak;
blagoslovi grad i predgrađe,
bogataše da budu milosrdniji,
siromahe da se međusobno ljube.
Moj Bože, blagoslovi osobito siromahe:
prema ocu koji se vraća, pošalji djecu s anđelom koji će im izmamiti smiješak;
ukloni svađe između muževa i žena;
izmiri braću.

Vrati sreću svima, malima i velikima, bar za vrijeme dok su skupa,
da nijedan od njih Tebe ne proklinje nego da Te što više ljubi, dobri Isuse.
Molim Te sa sve one koji Ti se ne mole ove večeri.
Ljubim Te za sve one koji Te još ne ljube.
Darujem Ti svoj život kako bi njihov život bio bolji i lakši.
Uzmi ga, ako Ti se dopada. Amen.

(R. Bazin, književnik)

JUNAČKA DJELA

Prije svega pružaj d o b a r p r i m j e r. To je tvoj prvi apostolat: kod kuće, u školi, u tramvaju, svuda.

Upotrijebi svu svoju revnost da savršeno ispuniš svoju s t a l e š k u d u ž n o s t.

Neka svaka tvoja riječ, svaki tvoj čin nosi Kristovo obilježje, jer ti si Kristov d e l e g a t, Kristov Poslanik.

Budi također apostol m o l i t v e. Prikaži svoje dane u jedinstvu s misnom Žrtvom koja ovjekovječuje Kristovu Žrtvu.

Da se izgradiš i da bolje pomogneš drugima da se izgrade, udruži se s prijateljima u zajednički mladenački r a d. Tu ćeš naći lijepo polje apostolata.

U velikom duhu jedinstva i ljubavi zanimaj se ipak i za zajednicu kojoj ne pripadaš. Ne budi od onih koji se ne brinu za druge i otklanjaju sve što nije »njihovo djelo«.

Molitva za sjetvu

Gospodine Isuse, mi Te molimo da blagosloviš ovo sjemenje koje od zore do mraka širokom gestom punom snage i vjere bacamo u neizmjerne brazde našeg društva.

Mi ne molimo da budemo prisutni kod žetve niti da doznamo u koji ju je čas predvidio Otac.

Obdari ovu sjetvu blagim dahom, dobrotvornim lahorom.

Pošalji ovom sjemenju rosu svoje milosti da proklija i da sretno donese zreli duhovni plod.

Neka bdije u dubini duša u težnji za dobrom, da dobra volja traži i napokon nađe mir Tvoga kraljevstva.

(Elizabeta Leseur)

Molitva za zajednicu

Gospodine Isuse, preporučujem Ti sve, osobito zajednicu kojoj pripadam.

Rasvijetli njezine upravljače da nam pomognu da postanemo bolji u Tvojoj službi!

Daj svim članovima onaj lijepi žar kojega voliš vidjeti kod mladeži.

Da svi zajedno težimo istom idealu i da zajednički kročimo dijeleći radosti i teškoće, i da budemo jedan drugome primjer i poticaj.

Preporučujem Ti također zajednice kojima ja ne pripadam, posebno...

Neka članovi i tih zajednica potaknuti ljubavlju prema Tebi potpuno se posvete Tvojoj službi.

I da čuvamo jedni prema drugima duh jedinstva kojim se moraju odlikovati Tvoji učenici.

Molitva školske mladeži

Majko Marijo, Prijestolje mudrosti, ja ne želim sam uživati sreću što živim s Bogom nego želim tu sreću širiti i dati je drugima.

Ja Ti prikazujem svoj život i molim Te, pomozi mi, da budem revan, ispravan i čist.

Prikazujem Ti svoj studij i nastojat ću da se odlikujem u učenju.

Prikazujem Ti svoj sadašnji apostolat među kolegama i njegov razvoj kasnije, na postaji gdje će mi Providnost odrediti mjesto djelovanja.

Presveta Djevice, pomozi mi, pomozi svoj školskoj mladeži da bude radosna i plemenita i da se potpuno posveti Bogu.

Pomozi nam da postanemo dobri vojnici koji će služiti Kristu tako da On napokon zavlada u našim župama i u cijeloj našoj Domovini.

Molitva radničke mladeži

Gospodine Isuse, prikazujem Ti cijeli svoj dan, svoj rad, svoje borbe, svoje radosti i svoje muke i nevolje. Pomozi meni i svoj mojoj braći radnicima da mislimo kao Ti, da radimo s Tobom, da živimo u Tebi.

Daj da Te ljubim cijelim svojim srcem i da Ti služim svim svojim silama.

Da Tvoje kraljevstvo stigne u tvornicu, u radionicu, u ured i u naše kuće.

Da duše radnika, koje će se danas naći u opasnosti, žive u Tvojoj milosti.

I da radnici, koji umru na časnom polju rada, po Božjem milosrđu počivaju u miru.

Molitva seoske mladeži

Po Kristu, u Crkvi, mi se usuđujemo govoriti: Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime Tvoje, itd...

Gospodine Isuse, posveti sve časove ovoga dana.

Neka Duh Sveti osvoji naša mlada srca svojom ljubavlju, da možemo svoj našoj seoskoj braći donijeti svjetlo vjere, radost nade, žar ljubavi.

Marijo, Zaštitnice naša, zauzmi se za nas.

Posveta Gospi

Sveta Marijo, Majko Božja i Djevice, potaknut željom da bolje služim Tvom Božanskom Sinu i da Te ljubim kao što Te je On ljubio, predajem Ti danas svoju prošlost, svoju sadašnjost i svoju budućnost.

Posvećujem Ti svoje tijelo i svoju dušu, sve što imam i što jesam.

Obvezujem se da ću bez prestanka težiti u mislima, riječima i djelima kako bih živio u skladu sa zapovijedima i savjetima Tvog Sina.

Obećajem Ti da ću u svemu biti poslušno dijete svete Crkve i da ću se žrtvovati u službi Crkve.

Napose obećajem Ti (ovdje u sebi dodati jednu praktičnu i osobnu odluku) . . .

Djevice Marijo, primi me među svoje štićenike i za svoga vječnog slugu.

Budi uza me u svim mojim djelima i primi me na času smrti. Amen.

Molitva putnika

Gospodine Isuse, koji si nam dao život, označi naša čela znakom križa. — Daj nam da služimo bez računa i da činimo sve da se obraduje Tvoje Srce. — Vrati nam braću, nama koji zajedno putujemo, da Te zajedno nađemo. Amen.

Molitva zajednice na putu

O Bože, čija Providnost čuva veselje zajednice na putu, mi Ti zahvaljujemo što si ujedinio ovu zajednicu koja je za nas izvor novog bogatstva u bratstvu.

Jučer nepoznati, danas stupamo zajedno da Te nađemo.

Ovog jutra, kad nas nanovo darivaš životnim veseljem, daj svakome od nas da Ti se što više približi u vjeri i ljubavi, da nas ovaj susret učini sličnijima Tebi i da u Tebi nađemo svi zajedničku dušu.

I ako bi se danas koji od nas morao boriti, o Bože jakih, pomozi mu.

Ako bi morao trpjeti, Kriste, daj mu jakosti.

Ako bi se morao susresti s teškom napasti, o draga Gospo, očuvaj ga na pravom putu.

Ako bi pao, Bože Duše Sveti, rasvijetli ga.

Ako bi se vratio u »očinsku kuću«, Bože, koji praštaš, primi ga.

I da nas ovo prijateljstvo, dar Tvoje ljubavi, nosi trajno prema Tebi tako da zajednički težimo i oduševljavamo se za isti ideal. Amen.

Molitva planinara

Gospodine Isuse koji si dao ovu opomenu: »Budite spremni«, i koji si mi dao milost da je izaberem kao geslo, daj da u tom budem vjeran.

Da u svim prilikama mog života budem spreman na dužnost,

da ljubim sve što je istinito, da činim sve što je dobro:

da budem odan Crkvi i Domovini;

da budem uvijek spreman oprostiti, uvijek spreman pomoći sa smiješkom u trpljenju;

da budem čista srca i čista tijela.

Evo, Gospodine Isuse, znakova Tvojih tragova! Želim ići Tvojim putem bez straha i prigovora,

spremna srca i uzdignuta čela.

To ja obećajem kao kršćanin i mladi planinar. Nadam se da neću pogaziti svoju čast uzdajući se, Gospodine Isuse, u Tvoju ljubav i u Tvoju milost. Amen.

PREKO PRAZNIKA

Praznici! Čarobna riječ! Sloboda! — Ali što ćeš ti učiniti s tom slobodom?

Hoćeš li kroz nekoliko dana ili sati uništiti onih deset mjeseci napora i revnosti? — Hoćeš li postati rob zla i grijeha koje vreba na te svuda, ili ćeš zacrtati prav i svjetao put u ova dva mjeseca?

Sâm za volanom svoga života! Da! Povezi i svoje misli, želje i djela.

Kao zabavu i prijatelje koji će te odgajati i dizati!

Ne zaustavljaj se osim tamo gdje je zrak čist.

Ne živi na tuđoj prikolici nego budi junak i povuci druge na dobro.

Osobito u praznicima čuvaj ono najvažnije: prijateljstvo s Kristom.

Pred praznicima

Dobra Majko, potrebna mi je hrabrost večeras da kleknem preda Te: — Htio bih se bezbrižno prepustiti radosti što mi je pružaju praznici!

No znam da je nerazborito poći na praznike ne misleći na Te. — Mnoge opasnosti vrebaju na me! Trebat će stvoriti toliko odluka da ostanem na pravom putu!

Za vrijeme škole drugi su se brinuli za me; tu su bila pravila, savjeti, nadzori. — Svaki dan, skoro svaki sat bilo mi je određeno šta ću raditi.

Ali za vrijeme praznika moram sâm prihvatiti vodstvo života. — Moram točno znati što želim činiti i ispuniti.

Dobra Majko, teško je sâm upravljati svojim životom! — Treba snage i odlučnosti!

Molit ću Te svaki dan preko praznika da mi pomogneš da živim kao pravi učenik Tvog Sina.

Litanije za praznike

Od praznika provedenih u nemarnosti i besposlenosti bez ikakve koristi za razum i srce, — oslobodi me, Djevice Marijo!

Od sedmice koja bi prošla, a da ne primim u pričesti Isusa Tvoga Sina, — oslobodi me, Djevice Marijo!

Od dana, koji ne bi započeo molitvom i koji bi svršio daleko od Boga, — oslobodi me, Djevice Marijo!

Od kasnog i lijenog ustajanja, uz rđave misli i želje, — oslobodi me, Djevice Marijo!

Od svake nerazborite zabave, koja bi me zavela da ne budem svoj gospodar i približila me zlu,

Od kolege ili kolegice bez ideala, koji će nastojati da bace kukolj u moj život,

Od napasti čitanja knjiga ili zlih ilustriranih časopisa, kojih otrov polako i podmuklo uvlači u dušu,

Od rasipanja novca, kojega nisam zaslužio,

Od neuslužnosti prema roditeljima i braći,

Od dvoličnih riječi, u kojima se ne poštiva ljubav,

Od svakog nemarnog ponašanja, od svake dvolične i sumnjive geste, od svake nemarnosti, uzroka sablazni i napasti za drugoga,

Od svakog indiferentnog ili bezbrižnog držanja prema onima, koji su skromnog staleža i siromašni,

Od sebičnog traženja u prijateljstvu,

Od bježanja pred odgovornostima,

Od osrednjosti,

Od malodušnosti,

Od zaboravljanja na Boga,

Od manjkave ljubavi prema Tebi, — oslobodi me, Djevice Marijo!

Da moja duša uživa uvijek u miru Kristovu, — molim Te, Djevice Marijo!

Da moj pogled bude uvijek prav i jasan, — molim Te, Djevice Marijo!

Da moje usne izgovaraju samo zdrave i pobudljive riječi,

Da moj korak bude uvijek čvrst i moje vladanje muževno,

Da moje ruke budu uvijek spremne da rado daju i suzdržljive da primaju.

Da moje srce bude uvijek širom otvoreno za sve i osjetljivo prema potrebama drugoga,

Da moj duh bude uvijek budan da primi istinu, i ništa nego istinu,

Da moja volja uvijek vodi moje misli, riječi i djela prema onomu što podiže,

Da me moji koraci vode tamo gdje ću moći služiti, — to Te molim, Djevice Marijo!

Da moj život bude svijetao i plemenit kao Tvoj, — to Te molim, Djevice Marijo!

KAKO ĆEŠ SAM OBAVITI DUHOVNU OBNOVU

Izaberi zgodan datum i nemoj mijenjati odluku. Započni obnovu u 5 sati poslije podne, a završi je u 10 prije podne slijedećeg dana.

Poslije podne

Dakle u 5 sati, nakon što si uredio sobu, knjige i druge stvari, prva vježba nek ti bude da središ svoju dušu!

Potraži skrovito mjesto gdje ćeš biti u miru: radna soba, kutić u šumici, kapelica, itd. . . .

Neka onda u tebi zavlada tišina i mir. Izmoli dio krunice, polako i mirno. Pročitaj nekoliko stranica iz koje knjige o duhovnoj izgradnji.

Nakon pola sata obavi ispit savjesti o dijelu praznika koji je prošao: Dužnosti prema Bogu, prema samom sebi, prema bližnjemu. Posluži se ispitom savjesti iz ove knjige.

Ako je moguće, ispovjedi se i naznači iskreno što te muči od posljednje ispovijedi.

Navečer malo se odmori, ali čuvaj se rastresenosti.

Prije nego zaspeš, kroz nekoliko minuta usredotoči svoju misao na svetu Pričest koju ćeš sutra primiti, zatim usni u miru!

Sutradan

Ustani što je moguće ranije da taj dan ne bude kao i ostali.

U svojoj sobi ili u crkvi razmišljaj neko vrijeme o tekstu što si ga prije toga pročitao, ili polako izmoli »Litanije za praznike«.

Budi na Misi, pričesti se i produlji malo zahvalu, te iznesi pred Isusom odluke koje si prihvatio.

Iza doručka zabilježi svoje impresije, napiši pismo svom moralnom savjetniku i završi obnovu možda u crkvi za vrijeme posjeta Presvetom Sakramentu, ali na svaki način izmoli u to vrijeme krunicu.

Zatim nastavi veselo praznike svjestan da si obavio jedan ozbiljan posao!

NA RASKRŠĆU PUTEVA

Koje zvanje ćeš izabrati?

Na tvoj izbor utjecat će darovi što si ih primio, neki providencijalni događaji, poziv milosti, osobne sklonosti, plemenitosti, itd.

Dok čekaš na čas izbora, često moli Boga da te rasvijetli. Čuvaj što bolje možeš svoj ideal. Budi spreman za svaki veliki pothvat. Traži savjeta kod svog moralnog savjetnika.

Ipak već sada moraš početi misliti na to koje zvanje ćeš izabrati:

Hoćeš li služiti ljudima u nekom zvanju koje se može spojiti sa ženidbom, — ili ćeš izabrati službu u kojoj ćeš žrtvovati obiteljske radosti: svećenički ili redovnički život?

Da se obnovi ili dopuni časnički zbor svete Crkve, da se osigura u svijetu širenje nadnaravnog života, — potrebni su svećenici koji će vjernicima propovijedati riječ Kristovu,

dijeliti Tijelo Kristovo i opraštati grijehe u ime Kristovo. — Potrebni su i redovnici i redovnice, makar bez svećeničkih dužnosti, koji pomažu svećenicima u kršćanskim i poganskim zemljama.

Divan je Kristov postupak u Crkvi:

Krist nikoga ne prisiljava da ide za Njim, a ipak svake godine, ima tome već dvadeset vjekova, hiljade mladića odriču se sreće obiteljskog ognjišta da se potpuno predadu u službu velike ljudske obitelji.

Krist prepušta odluku plemenitosti svakog pojedinca i kroz dvadeset vjekova čudo se nastavlja.

Jesi li shvatio da samo Bog može graditi djelo kao što je Crkva i to na slobodnoj volji pojedinaca? — Između hiljadu dokaza i ovo je dokaz da je Crkva Božanskog porijekla.

Svaka mlada i žarka duša, koja ima potrebne kvalitete i teži za višim ciljem, može sebi postaviti pitanje: Zar se ne bi mogao ponuditi Kristu za višu zadaću? Svojstva potrebna za to jesu: duboka vjera, solidna pobožnost, dobra nakana, zdrav sud, zdravlje, dostatna inteligencija, izgrađena volja ili sposobnost da to bude, aktualna čistoća (sačuvana ili nanovo postignuta), idealizam, plemenitost, duh požrtvovnosti, dobar karakter, želja za savršenstvom.

Nekoga Krist iznenada pozove, ali redovito izabire između onih koji se pomoću Njegove milosti ponude da će ga slijediti.

Međutim, Krist ne uzme sve one koji Mu se jave, jer ima s njima druge nacrte ... (Otac sv. Terezije, itd.).

Nažalost, malo ih se javlja, a žetva je velika ...

Zašto se ne bi ti javio?

Moli se da se što više mladića posveti radu na posvećenju duša, odgoju mladeži, brizi za bolesnike, molitvi u redovničkoj zajednici, širenju vjere u dalekim zemljama.

Nastoj ih pomagati na sve moguće načine u njihovu nastojanju.

Da se Crkvi rode novi članovi, Krist je ustanovio sakramenat ž e n i d b e. — Po tom sakramentu dva se bića sjedinjuju da se posvete jdno drugomu kako bi se osiguralo širenje naravnog života, — kao što svećeništvo osigurava širenje nadnaravnog života. — Po njima raste brojem i svetošću mistično Tijelo, a to je Crkva.

Svaka obitelj koja se osniva, pomaže posvećenju i ljepoti djela Božjega.

Ako misliš osnovati obitelj, spremaj se za to i znaj čekati do dana kad ćeš biti sposoban za teške ženidbene odgovornosti. Čuvaj svoje srce, čuvaj i svoje tijelo.

U građanskom životu moraš izabrati zanimanje. — Koje god bude to zanimanje, promatraj ga kao službu, kao način

između mnogih drugih, da staviš na raspolaganje ljudi talente koje si primio.

Krist je dugi niz godina radio za potrebe drugih. I On je imao zanimanje, i to skromno, i to zato da se nitko ne bi stidio svog zanimanja.

Postao je radnik da ga neizmjerno mnoštvo ljudi upozna kao jednoga između svojih i da mu se približi bez straha.

Vratio je radu pravu vrijednost i svrhu: dovršavanje stvaranja. Krist traži od tebe da nastaviš svoj rad koji ćeš izabrati: kao radnik, trgovac, inžinjer, liječnik, odvjetnik, časnik ...

Budi u XX stoljeću drugi Krist!

Prikazanje

Na ulazu u život ja Ti se prikazujem, moj Isuse, i spreman sam za svaki posao koji Ti se svidi da mi povjeriš.

Sve što imam pripada Tebi, pa se posluži time kako se Tebi svidi.

Ja imam samo jednu ambiciju: biti koristan za Tvoje interese.

I ako mi dadeš milost da Te slijedim još više, kao svećenik ili redovnik, spreman sam sve ostaviti da pođem za Tobom.

Pred životom

Gospodine Isuse, evo mi smo skoro postali ljudi.

Jučer smo živjeli bezbrižno: drugi su mislili i stvarali odluke za nas.

Sada treba nam birati jedan od puteva što ga život otvara pred nama.

Koraci koje ćemo učiniti bit će odlučujući, i ako se prevarimo, kako će biti teško vratiti se nazad!

Isuse, ova ozbiljnost, težina i opasnost, u koju ulazimo, zadaje strah.

Isuse, prati nas!

(Jean Bourgogne)

Pred mojim budućim odgovornostima

O moj Bože, Oče ljudi, mjesto lažnih romantičnih snova koji uništavaju moje snage često me veoma smetaju da ozbiljno mislim o životu koji je preda mnom, pripravi me za očinsku ulogu koju ću morati ispuniti s Tobom na pozornici svijeta.

Da postanem otac po tijelu, blagoslovljenim po sakramentu, ili odrekavši se tog očinstva, da bolje mogu nasljedovati Tvoje, bit ću otac duša u svećeništvu ili redovničkom životu, usadi u mene ovu glavnu ideju očinstva koje me čeka i koje je odraz Tvoje biti,

O moj Bože, Oče ljudi!

Molitva mladića

O moj Bože, daj da moja osamnaesta godina bude dobra u Tvojim očima. Daj mi svoju milost i imat ću hrabrosti da se popravim.

Ti si tako dobar, tako milosrdan, da ćeš uračunati i moja najmanja dobra djela.

Ja ću s tobom sklopiti ugovor: Priznajem Te svojim vrhovnim Gospodarom nad mojim bićem. Budući da sam Tvoje vlasništvo, brani me od svojih neprijatelja koji su i moji neprijatelji.

Djevice Marijo, Ti znaš kakvu sam Ti ljubav obećao. Obećajem da ću se svaki dan staviti pod Tvoju zaštitu i dok sam živ pozdravljati Te anđeoskim pozdravom.

Zar ću Te uzalud zvati? Ne! Vodi me svom Božanskom Sinu u vječnu slavu.

Ako misliš da je to za mene, pomozi mi da budem (moreplovac) i daj da tamo ili gdje bilo vršim svoju kršćansku dužnost.

(Molitvu je sastavio u svojoj sedamnaestoj godini Ivan Plessis, zrakoplovac, 1892—1925).

Na ulazu u život

Gospodine Isuse, ja Ti prikazujem nove vidike koji me privlače i prema kojima si me pozvao.

Prema tvom primjeru želim radije služiti nego da mene služe.

Hoću da u svom budućem zvanju ostvarim program ljubavi koji si Ti donio na svijet: »Ljubite jedan drugoga... Što god učinite jednome od mojih najmanjih, meni ste učinili.«

Gospodine Isuse, svijet je bolestan, jer se udaljio od Tebe; duše su bez radosti, jer nisu našle Onoga koji je Život, Istina i Mir.

Gospodine Isuse, pomozi mi da svojim radom potaknem da Te bolje upoznaju i ljube u novoj sredini gdje ćeš me sutra postaviti.

Da bude više svećenika

Draga Gospo, pomozi i prati izabrane koji ševrdaju i nisu sigurni.

Stavi svoju ruku na rame svakoga od njih i povedi ih naprijed.

Potrebna je pomoć odozgor da čuva duše kod ove početne rezistencije koja može pokvariti cijeli život.

Usrdno Te molimo da bdiješ nad zvanjima da donesu svoj plod, žarko Te molimo za izabrane u svećenički stalež, jer su potrebni svećenici za sve vrste duša, za izgubljene i svete, za stado osrednjih...

Draga Gospo, ne dopusti da se udalje kao onaj mladić iz Evanđelja; ne dopusti da odu mladići koje Isus voli.

Sutra će im Isus dopustiti da izgovaraju riječi u kojima se čovjek izjednačuje s Kristom:

nad grešnikom: »Ja te odrješujem«:

nad kruhom: »Ovo je Tijelo moje!«
Po njemu će Bog oprostiti bijednom grešniku, a Kruh će pretvoriti u Tijelo Tvoga Sina.

Djevice, Majko vječnog Svećenika, pokaži kako je veličanstven ovaj put mladićima koje On pozivlje da idu za Njim, da budu drugi Krist među ljudima čineći dobro.

(Marguerite Perroy)

Molitva mladića kojega je Bog izabrao

O moj Bože, daj mi milost da ostvarim neizmjerne milosti kojima si me obasuo, ovu neizmjernu prednost koja se može zamisliti samo za druge: biti među izabranima, biti odabran.

O moj Bože! Nisam dosta shvatio ovu radost koja napunja i razlijeva se, jer je previše velika da bi je duša mogla podnositi.

Isuse, ne ljubim te dosta, Tebe koji si me uzeo! Učini da te mognem što nježnije ljubiti. Pozovi me na najveće.

Hvala Ti za neizmjernu milost što si me pozvao!

Daj mi hrabrost da Ti se potpuno predam.

SAKRAMENAT SVETOG REDA

Obred ređenja svećenika najdirljiviji je obred u Crkvi. Obično se obavlja za vrijeme Mise u kvatreno vrijeme, subotom. Evo nešto od obreda za ređenje svećenika:

POLAGANJE RUKU

Malo prije Evanđelja ređenici se primaknu biskupu koji im drži nagovor, zatim polaže ruke na svakoga od njih. Svi prisutni svećenici čine isto. Biskup moli posebnu molitvu, u Prefaciji.

Biskup tada govori asistenciji da moli za one koje će on sada posvetiti:

Predraga braćo, molimo Boga Oca svemogućega da obilno izlije svoje darove na ove sluge što ih je izabrao za svećenike, da ojačani Njegovom pomoći vjerno odgovore uzvišenoj misiji koja im je povjerena . . .

POLAGANJE ODIJELA

Biskup svakome polaže štolu i kazulu, moleći:

Bože, od koga dolazi svako posvećenje i koji jedini možeš posvetiti, daj pomoć svoga blagoslova ovim novim slugama koje podižemo na svećeničko dostojanstvo.

Daj im moć po svom čudesnom blagoslovu da mogu pretvarati kruh i vino u Tijelo i Krv Tvoga Božanskog Sina za potrebe Tvoga puka . . .

POSVETA RUKU

Biskup maže svetim uljem ruke novim svećenicima:

Dostoj se, Gospodine, posvetiti ove ruke ovim svetim pomazanjem i našim blagoslovom da sve što blagoslove bude blagoslovljeno i sve što posvete bude posvećeno u ime Gospodina našega Isusa Krista.

Zatim pruža svakome napose kalež s vinom i vodom i patenu s hostijom govoreći:

Primi vlast da prikazuješ Žrtvu Bogu i da prikazuješ Žrtvu Bogu i da prikazuješ Misu za žive i mrtve u ime Gospodnje.

ZAJEDNIČKA MISA

Ređeni svećenici zatim prikazuju s biskupom svetu Misu izgovarajući s njim sve molitve, pa i riječi posvete nad kruhom i vinom.

PREDAVANJE VLASTI ZA ISPOVIJEDANJE

Na kraju Mise biskup opet polaže ruke na svakog mladomisnika govoreći:

Primite Duha Svetoga. Kojima oprostite grijehe, bit će im oprošteni, a kojima zadržite, bit će im zadržani.

SAKRAMENAT ŽENIDBE

Prigodom sklapanja sakramenta ženidbe svećenik održi nagovor zaručnicima. Uvod u obred vjenčanja. Zatim čita Poslanicu i Evanđelje iz Zavjetne mise za zaručnike. Onda slijedi homilija, kratka propovijed prema svetom tekstu.

Evo obreda vjenčanja:

Dok zaručnici kleče pred oltarom, svećenik svakoga pojedinoga pita da li slobodno pristaje na ženidbu.

Najprije pita zaručnika: **N... hoćeš li uzeti ovdje nazočnu N... za svoju zakonitu ženu po običaju svete majke Crkve?**

Zaručnik odgovori: **Hoću!**

Zatim pita zaručnicu: **N... Hoćeš li uzeti ovdje nazočnoga N... za svoga zakonitog muža po običaju svete Majke Crkve?**

Zaručnica odgovori: **Hoću!**

Svećenik im pruži Raspelo da svako napose, držeći tri prsta na Raspelu, položi prisegu ovim riječima:

Tako mi pomogao Bog,
Blažena Djevica Marija
I svi sveci Božji,
Da ovdje nazočnu N... ljubim
I nju za svoju zakonitu ženu uzimam
po naredbi Božjoj
I po običaju svete Matere Crkve,
I da nje nikada neću ostaviti
do svoje ili njezine smrti.
Tako mi pomogao Bog,
Blažena Djevica Marija
I svi sveci Božji!
U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Istim riječima i zaručnica položi prisegu i na kraju se prekriži.

Nakon toga zaručnik i zaručnica uzmu se za desne ruke kao kod rukovanja, a svećenik ih ovije štolom i rekne:

Ja vas združujem u ženidbu. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Prekriži ih i poškropi blagoslovljenom vodom. Zatim blagoslovi njihove prstenove govoreći:

Pomoć je naša u imenu Gospodina,
— Koji je stvorio nebo i zemlju.
Gospodine, usliši molitvu moju.
— I vapaj moj k Tebi da dođe.
Gospodin s vama.
— I s duhom tvojim.

Pomolimo se: Blago†slovi, Gospodine, ove prstene što ih mi u Tvoje ime blago†slivamo, da oni koji ih budu nosili, očuvaju potpunu vjernost jedno drugomu, ustraju u miru i vršenju volje Tvoje i vazda žive u uzajamnoj ljubavi. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Zatim poškropi prstenje blagoslovljenom vodom, a zaručnici jedno drugom nataknu prsten na prstenjak lijeve ruke dok svećenik govori: **U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.**

Svećenik iza toga moli:

Potvrdi ovo, Bože, što si izveo u nama,
Od svetoga hrama Tvojega koji je u Jeruzalemu.
Gospodine, smiluj se.
— Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.
Oče naš...
I ne uvedi nas u napast.
— Nego izbavi nas od zla.
Spasi sluge svoje,
— Bože moj, koji se ufaju u Te.
Pošalji im, Gospodine, pomoć iz svetišta.
— I brani ih sa Siona.
Budi im, Gospodine, jaka tvrđa,
— Protiv neprijatelja.
Gospodine, usliši molitvu moju.
— I vapaj moj k Tebi da dođe.
Gospodin s vama.
— I s duhom tvojim.

Pomolimo se: Pogledaj molimo, Gospodine, na ove službenike svoje i dobrostivo štiti uredbu svoju, koju si dao za umnožavanje ljudskoga roda, te ove koje sâm združuješ svojom pomoći očuvaj. Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.

Škropeći mladence blagoslovljenom vodom govori: **Mir i blagoslov Boga Svemogućega Oca i Sina † i Duha Svetoga došao na vas i ostao vazda. Amen.**

I završi: **Idite u miru i Gospodin bio vazda s vama.** Amen.

8. OSOBITO U TRPLJENJU I PRED SMRĆU

Isusova poruka

Križni put
Pobožnost Presv. Srcu Isusovu
Za vrijeme bolesti
Pričest bolesnika
Bolesničko pomazanje
Pred smrt
Pomoć Crkvi koja trpi
(Duše u čistilištu)

»Tko hoće da bude moj učenik neka uzme križ svoj i neka ide za mnom!« (Marko 8, 34).

ISUSOVA PORUKA

Trpljenje? Trpljenje ti je dosad sigurno bilo jedva poznato: koji ubod drače, ogrebotina, zubobolja, vidio si slomljenu ruku.

Ili možda mala moralna iskušenja: neuspjeh u studiju, napuštanje sa strane kojeg prijatelja, kiša za vrijeme ljetovanja! Možda ti je poznata koja teža duševna nevolja: grižnja savjesti iza teškog grijeha, smrt kojeg člana obitelji, ili još bolnije nestanak oca ili majke.

U svakom slučaju, najvjerojatnije, trpljenje će te sresti tijekom života i sigurno — najveća nevolja će te zadesiti, a to je smrt.

Prema boli moraš imati kršćansko poimanje i moraš znati zašto te nisam poštedio od boli, premda sam ti vratio milost.

Trpljenje je dragocjeno sredstvo:

DA ME VIŠE LJUBIŠ

Pogledaj Raspelo i razumjet ćeš! — Razumjet ćeš da sam ja trpio i da sam umro. — Otada zar je pravo da učeniku bude bolje nego Učitelju? — Hoćeš li biti jedan od onih učenika koji me ostavljaju kada dođe nevolja i bol? Ne? Da mi se što više približiš, primi nevolje, podnosi muke, primi smrt.

ZA POKORU GRIJEHA

Ako nemaš na savjesti nikakva grijeha, može ti doći misao da se buniš protiv trpljenja i nevolja. Ali, je li tako? . . .

Nije u redu da ja sam dajem zadovoljštinu i nadoknadu za tvoja zastranjenja.

Trpljenje je blago kojim možeš isplatiti svoje dugove sa mnom, odlično sredstvo da se zatrpaju prolomi što ih je otvorila tvoja nemarnost u životu, — i lijek da se oslobodiš sadašnjih grijeha.

ZA PROŠIRENJE BOŽJEGA KRALJEVSTVA

Da, to je uzvišena misao.

Moje muke i smrt mogle su biti dostatne za otkupljenje svijeta. Ali moj Otac odredio je drukčije. On je želio pozvati moje učenike da mi pomognu spasavati svijet trpeći i umirući sa mnom. Sveti Pavao dobro je izrazio ovu temeljnu istinu moje poruke:

»Radujem se svojim mukama«, reče on svojim učenicima. »Ja ih primam za vaše spasenje. Tako dopunjam u svom tijelu što manjka mukama Kristovim, i da se proširi mističko Tijelo Kristovo, a to je Crkva.«

Stvaranje nije dovršeno. Ni moja nauka nije dovršena.

Svaki kršćanin koji svoje muke sjedinjuje s mojima za spas svijeta, po njima postaje suotkupitelj.

Sada razumiješ zašto umirući nisam svoju Majku Presvetu Djevicu poštedio od muka.

Na križu je dovršena moja muka. Ona je nastavila trpjeti da nadopuni moju muku.

Ako sam pozvao svoju Majku da nadopuni Moju muku, zašto bih tebe lišio te milosti da sa mnom spasavaš svijet?

Ti razumiješ zašto na Oltaru gdje se prikazuje sveta Misa moraju biti ukopane moći mučenika: Crkva tako želi da s mojim mukama sjedini i muke onih koji su umrli za vjeru.

Ti znaš zašto je sv. Terezija od Djeteta Isusa proglašena zaštitnicom misija, a nikada nije napustila Evrope!

Svojim mukama u Karmelu ona je uspješno pomagala misionare. Ti razumiješ također zašto mladići i djevojke, puni života i ideala, ostavljaju svijet i idu u strogé redovničke zajednice da svojim molitvama i pokorama pomažu dušama.

Ovako činiti može samo onaj koji me mnogo ljubi i koji je razumio da je svijet otkupljen mukama.

Pogani to smatraju ludošću, ali po sudu Božjem je drukčije. Tako dakle tvoje trpljenje i tvoja smrt ujedinjeni s mojim mukama i smrću nisu u prvom redu kao kazna nego prije svega sudjelovanje u otkupljenju.

Slijedeće molitve pomoći će ti:

— Da bolje shvatiš i osjetiš, ako je moguće, po Križnom putu i pobožnosti Presvetom Srcu Isusovu, muke i trpljenja koja sam ja podnio za te.

— Da spremnije prihvatiš muke, fizičke i moralne, tjelesne i duševne koje će ti život donijeti.

— Da više suosjećaš s mukama bolesnika, umirućih i duša u čistilištu.

KRIŽNI PUT

Prije nego započneš Križni put stavi se u Božju prisutnost. Sjeti se da su to stvarne činjenice, proživljeni događaji koji će se odvijati pred tobom.

Kod svake postaje predstavi sebi događaj o kojemu ćeš razmišljati, pa onda čitaj tekst koji je označen.

Pobožno i iskreno razmišljanje bit će korisnije od svakog čitanja.

Molitva prije Križnog puta

Gospodine Isuse, smijem li reći da mi je teško obaviti Križni put? U mojim godinama ne shvaća se dosta što je bol, smrt, žrtva prikazana tako davno ...

Teško procjenjujem žrtve svojih roditelja i odgojitelja; žrtve koje gledam svojim očima. Kad susretnem nekoga koji trpi, iako je živ preda mnom, gledam ga i ne shvaćam ga.

Kako ću onda moći jasno shvatiti i duboko osjetiti što si ti učinio za mene? Pomozi mi stoga, Gospodine Isuse, da što bolje sudjelujem u Tvojoj muci i da Te bolje uzljubim.

Gospo draga, koja si bila u teškoj žalosti i stajala pod križem, rasvijetli moj razum, probudi moju osjećajnost, ugrij moje srce, ojačaj moju volju da s Tobom obavim ovaj Križni put.

Molitva prije svake postaje

— Klanjamo Ti se, Kriste, i blagoslivamo Te.
— Jer si po svojem svetom križu otkupio svijet.

Molitva iza svake postaje

— Smiluj nam se, Gospodine.
— Smiluj nam se.

— Neka po Božjem milosrđu duše vjernih pokojnika počivaju u miru.
— Amen.

PUT KRIŽA

Svrha: Da u sebi povećam brigu za duše i odanost u službi Kristovoj.

I Isusa osuđuju na smrt

Očekujući smrtnu osudu, Ti si, Isuse, sigurno u sebi opetovao ove riječi: »Žao mi je naroda ... Žao mi je mnogih duša.« Onih duša koje će unatoč Tvoje muke otići u vječnu propast.

O, Isuse! Daj, pomozi mi da ne ostanem tvrda srca pri pomisli da duše koje sada žive u grijehu i Tebe zaboravljaju.

Sva Tvoja muka imala je samo jednu svrhu: zadovoljiti za grijehe i u tome pokazati težinu i strahotu grijeha.

Međutim, ljudi govore kako grijeh ne postoji, ili, ukoliko postoji, nije tako teška stvar.

Krade se, laže se, ljudi zloupotrebljavaju i sebe i druge, izbjegavaju dužnosti, iskorišćuju druge, Tebe mnogi ne priznaju.

I ljudi, napola ugušeni u pokvarenom svijetu, zaboravljaju jedinu životnu nesreću: gubitak duše i jedinu radost: živjeti u Tvom prijateljstvu.

Gospodine Isuse, ovaj svijet Ti si osudio žestokim riječima. Pomozi mi da poradim sada i kasnije što bolje mognem kako bih k Tebi privodio duše!

Podsjeti me često na to da neke od njih čekaju na moj primjer i na moje riječi kako bi onda našli Tebe.

II Isus uzimlje na se križ

Gospodine Isuse potpuno si prihvatio odgovornost da nas otkupiš i nikad nisi zaboravio na svoju misiju koju si preuzeo.

Postavio si me na zemlju ne samo da se spremam za vječnost nego također da pomažem drugoga. Daj mi živi osjećaj o mojoj dužnosti.

Katkad sanjam kako ću mnogo učiniti u službi bližnjega. Dovedi me k stvarnosti i pomozi mi da shvatim kako već otkupljujem duše vršeći svoju dnevnu dužnost i noseći križeve koji me dnevno muče.

Daj da budem ponosan sudjelujući u velikom nošenju križa, primajući svoje male kušnje za otkupljenje svijeta!

I da sutra izaberem službu u kojoj ću moći učiniti puno dobra.

III Isus pada prvi put pod križem

Gospodine Isuse, u svakoj Tvojoj kretnji jest nešto sveto i simbolično, pa i u ovom padu pod križem. Ja u ovom gledam Tvoju volju da se sjediniš s ljudskim rodom koji je pao te da ga podigneš. Postao si zaista jedan od nas.

Isuse, kako me čeka lijepa zadaća: poći k svima, postati svima sve, bez kompromisa i pogađanja sa zlom, te ako bude moguće mnoge podignuti.

Da, Isuse, ja želim da bude više radosti na zemlji; za to ću živjeti. Želim da Tvoje Presveto Srce bude radosnije i zato ću raditi da se proširi Tvoje kraljevstvo.

Čuvaj ovu spremnost moje volje te ako bih počeo popuštati, podsjeti me na današnje obećanje i opet me podigni.

IV Isus susreće svoju svetu Majku

Jest, Gospodine Isuse, Ti si otkupio svijet svojim svetim križem, ali ja Ti moram privesti ovaj svijet.

Ti si popravio put koji vodi k Bogu, ali ja moram tim putem privoditi Tebi duše.

Zar je ijedno stvorenje surađivalo na Tvom djelu kao Tvoja sveta Majka?

Isuse, pomozi mi da se u pobožnosti prema Tvojoj svetoj Majci oduševim i da Ti privedem što više duša te da pomognem da posvuda zavladaš.

Pomozi mi da uza Te i uz Suotkupiteljicu Djevicu Mariju u svom dnevnom poslu i u budućoj službi uvijek vodim brigu o bližnjemu.

V Šimun Cirenac pomaže Isusu nositi križ

Isuse, ja mislim na to i ja nosim Tvoj križ na sebi i u svom srcu, i na čelu, i na usnama i na svojim grudima...

Ja sam ponosan na Tvoj križ, ali hoću li biti manje ponosan noseći sâm križ, križ bez ukrasa, koji će govoriti za mene jednostavno ali jasno da sam kršćanin, Tvoj učenik, Tvoj pripadnik i ništa više!

Isuse, katolička društva za mladež imaju jedinu svrhu da mladež postane više kršćanska.

Gospodine Isuse, želim da Tvoj život bude usmjeren prema Tebi te iz ljubavi prema Tebi da se dade za bližnjega.

VI Jedna pobožna žena pruža Isusu rubac da otare svoje krvavo lice.

Gospodine Isuse, kako je hrabra morala biti ta žena kad se nije bojala brutalnosti i divljaštva rimskih

vojnika, ni izrugivanja farizeja, ni radoznalih pogleda svjetine!

Isuse, molim Te za milost da posebno suosjećam s onima koji trpe.

Oni koji trpe osobito su spremni da prime Tvoju riječ. Ne daj mi da propustim takvu priliku: posjetiti bolesnog kolegu, aktivno sudjelovati u dobrotvornim djelima, saučešće s prijateljem u žalosti, te da poput Veronike imam samilosti s mukama bližnjega.

I onda, daj da budem smion da Ti služim uvijek u svojoj službi, unatoč ismijavanju i podrugljivosti drugih. Pomozi mi da ne gledam na ljudski obzir kad se radi o tome da pomognem drugome da Te upozna po mome držanju i mojim riječima.

VII Isus pada drugi put pod križem

Isuse, neuspjehe doživljujem ne samo u osobnom životu nego i u apostolatu koji sam želio ostvariti.

Apostolski rad? Više puta dogodilo mi se da sam bio ukoren i čak kažnjen upravo onda kad sam nastojao i trudio se da učinim dobro.

Apostolat molitvom? Često drugi nisu dobili ono što sam za njih molio!

Apostolat riječju? Okretali su mi leđa smijući se podrugljivo!

Apostolat djelom? Unatoč revnosti ništa mi ne uspijeva, ništa ne ide po mojoj volji!

Gospodine Isuse, na uspomenu Tvog drugog pada pod križem čuvaj me od malodušnosti. Podsjeti me da ja ne moram vidjeti uspjeh u svojim pothvatima.

Podsjeti me da ništa nije izgubljeno što se radi za Tebe.

Da sijem Tvoju istinu i Tvoju radost, a da se ne okrećem uvijek da vidim žetvu!

VIII Isus tješi jeruzalemeske žene

Gospodine Isuse, Ti uvijek misliš na druge! Uvijek vodiš brigu za duše drugih!

I uvijek ovo bolno saznanje i sigurnost da se gube mnogi za koje si Ti trpio.

Daj mi da mislim na mnoštvo u mojoj domovini, kršćanskoj zemlji, mnoštvo koje Te ne pozna ili koje radi na tome da ne budeš poznat.

Daj mi napose da mislim na sudbinu radničkog svijeta koje je slabo poučeno i često se kvari na radu.

Gospodine Isuse, obećajem Ti da ću svojim sadašnjim radom nastojati osposobiti se za plodan apostolat u svojoj budućoj službi.

Pomozi mi da tamo gdje ću djelovati i sijati, moj rad donese plodove Tvoga otkupljenja.

IX Isus pada treći put pod križem

Kad gledam na to iz bližega, moj Isuse, neuspjehe u apostolatu doživio sam sigurno zato jer sam želio ići sam.

Ne oslanjam se na Te u žarkoj molitvi i mislim da sam sâm dosta jak da poduzmem bilo koji posao ili pothvat.

Pomozi mi, Isuse, da unaprijed molitvom osiguram uspjeh u svom apostolatu. Da moja molitva bude apostolat, a moj apostolat molitva!

I ako unatoč svega dođe do neuspjeha i poraza, pomozi mi da shvatim da si i Ti djelomično doživio neuspjeh u svom djelu: došao si radi svih ljudi, a koliko ih ima koji idu za Tobom?

Radi toga podnijet ću svoje neuspjehe jednostavno zato što s učenikom ne treba bolje postupati nego s Učiteljem.

X Isusa svlače

Gospodine Isuse, skinuli su odjeću s Tvoja Tijela koje je pravi hram Božji! Ti si druga Osoba Presvetoga Trojstva koja je u tijelu i sada se trese od iznemoglosti.

Daj da mi ta misao ulije poštovanje prema mome tijelu, jer i ono je hram Božji budući da u njemu stanuje Bog po milosti.

Neka ova misao ravna mojim pogledima, riječima i ponašanju dok promatram ljepotu drugih.

Isuse, ništa nije ljepše od mladeži divnog stasa, športski raspoložene, pune života i žara, »uvijek spremne da umre ili da se pričesti« jer je čista. I lice i oči i usne sjaju od čistoće.

Isuse, želim biti među takvom mladeži. Da nitko ne mogne reći radi opravdanja: »čistoća je nemoguća stvar«, ja želim pružiti, u prilog ove kreposti jakih, živo svjedočanstvo i dokazati da ništa nije nemoguće s Tvojom milošću i ljubavlju.

XI Isus razapet na križ

Isuse, Ti si prikovan na križ, lišen svega. Ti me učiš s kakvom ravnodušnošću i nesebičnošću moram raditi ako želim biti Tvoj apostol među ljudima.

Ti si označio kakav mora biti pravi kršćanin. Rekao si neka bude svjetlo, a ne akumulator; kvasac, a ne nepokretna masa; sô zemlje, a ne košara zaliha.

Sô, kvasac, svjetlo, sve ovo služi da se dade drugome, a da ne traži ništa za sebe.

Daj da shvatim da sam na zemlji zato ne da zgrćen novac ili da privučem simpatije drugih, nego da dajem što sam primio.

Ja sam depozitor talenata koje si mi povjerio, i ja moram s njima raditi u korist drugoga.

Pomozi mi da ostanem siromašan duhom, lišen svega nepotrebnoga i plemenit prema svojoj braći ljudima.

XII Isus umire na križu

Isuse, Ti si proživio na križu tri grozna sata. I ta tri sata prošla su još u djelima ljubavi: oprostio si svojim neprijateljima, spasio razbojnika, izjavio si da si žedan za dušama i ostavio si nam svoju Majku.

Gospodine Isuse, hvala Ti na pouci u tim posljednjim časovima.

Pomozi mi da mognem i ja u službi prema bližnjemu zaboraviti sebe poput Tebe, pa i u mukama oprostiti onima koji mi stavljaju zapreke u apostolatu; pomozi mi da volim sve ostavljene i zapuštene kao i pogane u dalekim zemljama.

XIII Isusa skidaju s križa

Nekoliko Tvojih učenika pobožno je prihvatilo Tvoje Tijelo skinuto s križa.

Gospodine Isuse, cijelo Tvoje Tijelo je jedna poruka. Istina, Ti nisi ništa napisao za vrijeme svog života, ali si nam ostavio jednu otvorenu knjigu: svoje Tijelo poškropljeno Tvojom Krvlju, poruku opraštanja, života i ljubavi.

Ova je poruka prenošena od pokoljenja do pokoljenja. I meni je povjerena. Moram je svojim ustima propovijedati i svojim djelima oživjeti.

Gospodine Isuse, daj da budem na visini svoje zadaće kako bi me Ti jednom mogao primiti govoreći: »Dođi, slugo dobri i vjerni.«

XIV Isusa stavljaju u grob

Učenici su Tvoje Tijelo stavili u grob i vratili su se žalosni u Jeruzalem. Tako svršava Križni put.

Gospodine Isuse, i ja ću otići svojim putem k svojim poslovima koje sam ostavio radi Tebe.

Ali ja odlazim ne žalostan kao Tvoji učenici, nego veseo, jer znam da si Ti pobijedio smrt i da si živ!

Ja odlazim u uvjerenju da moram ispuniti jednu zadaću: raditi da svijet postane sretniji, a to će postati kad prizna i uzljubi Tebe.

Daj, Isuse, da svojim radom, uslužnošću, marljivošću, dobrom voljom, svakom svojom riječi i svojim djelom, budem Tvoj svjedok kod onih koje ću danas susresti!

Molitva nakon Križnog puta

O Isuse, iz dubine duše mi Ti prikazujemo svoje živote sa svim iskušenjima i nevoljama koje će nas susresti na putu.

Primi ih, posveti ih, oplodi ih i daj im otkupiteljsku vrijednost.

Daj nam kršćansko poimanje boli.

Nauči nas da nosimo svoj križ svaki dan i da slijedimo Tebe s plemenitom voljom za pokoru svojih grijeha i grijeha ljudskog roda.

Daj nam bratsko srce za sve koji trpe. Nadahni nam riječi utjehe, djela milosrđa što oni od nas očekuju.

Ti, koji si spasio svijet po križu, daj svojim učenicima milost da privode k Tebi svoju braću, slomljenu pod težinom života,

da kad završimo svoju zadaću na ovom svijetu iza kako smo ponizno podnosili nevolje u službi bližnjega,

zaslužimo doći u vječnu radost, u Tvoje svjetlo i Tvoj mir. Amen. (A. M. Couvreur)

POBOŽNOST NA ČAST PRESV. SRCA ISUSOVA

»Založiti se svim srcem, ljubiti iz svega srca, imati veliko srce« — ti razumiješ što znače ove riječi. Znače: mnogo ljubiti.

Srce je uvijek smatrano kao izvor ljubavi, simbol ljubavi. Zato ti je jasno zašto su kršćani na poseban način štovali tjelesno Srce Isusovo, Srce probodeno centurionovim kopljem.

Kao što srce tjera krv po tijelu tako Srce Isusovo dijeli milost svijetu i život dušama.

Kao što srce privlači k sebi štetne elemente koji su u tijelu da ih uništi, tako Srce Isusovo uzimlje naše slabosti i kukavičluke. Ono uništuje naše grijehe.

U objavi svetoj Mariji Margareti Isus je zaželio da Njegovi učenici sudjeluju s Njim na Njegovu životnom djelu.

Spasitelj Isus videći kako ljudi ne mare za Njegovu ljubav izdao je proglas poput brodova u opasnosti — S. O. S., poziv pun zebnje, da i ti čistim životom sudjeluješ s Njim u radu oko davanja života dušama i svojim žrtvama da pružaš zadovoljštinu. Posebno je tražio i želio da se tom apostolatu nadoknade i zadovoljštine posveti svaki prvi petak u mjesecu.

Dakle, nastoj primiti Pričest toga dana. A svaki dan izmoli pobožno prikazanje Apostolata molitve: »Presveto Srce Isusovo, prikazujem Ti . . .«

S Crkvom posveti Srcu Isusovu mjesec lipanj i od vremena do vremena prikaži koju žrtvu kao zadovoljštinu za svoje grijehe i za grijehe svijeta.

To nije za smijanje . . .

Presveto Srce Isusovo, Ti si izjavilo svetoj Anđeli Foligno: »To nije za smijanje što sam te ljubio!«

Ja činim toliko toga za smijanje . . .

Moram li Ti priznati da sam student za smijanje: zadovoljavam se polovičnim naporom.

Kršćanin za smijanje: smatram jeftinom Tvoju stalnu prisutnost kod mene, Tvoje sakramente ispovijedi i pričesti.

Apostol za smijanje: tražim lakše poslove i zgodnije položaje.

Isuse, Ti me nisi tako ljubio. Nije za smijanje to što si umro na križu. Nje za smijanje što svako jutro silaziš na oltar.

Pokazajući na svoje Srce rekao si Mariji Margareti: »Gle, ovo Srce koje je toliko ljubilo ljude da se nije štedjelo sve dok se nije iscrplo i uništilo!«

Da mene spasiš, da me učiniš sretnim radio si ozbiljno. Založio potpuno svoje Srce. A što primaš od mene?

Presveto Srce Isusovo, učini da moje srce bude slično Tvome Srcu.

Moje lakoumno i nestalno srce učini stalnijim i pouzdanijim. Moje razdvojeno srce učini da Te ljubi iznad svega. Moje sebično srce učini da bude velebušnije i plemenitije!

Učini srce moje po Srcu svome. Ispuni ga pravom ljubavlju, praktičnom ljubavlju, ljubavlju koja nije »za smijanje«. Amen.

Daj mi plemenito srce...

Presveto Srce Isusovo, među mojim kolegama ima ih mnogo koji žive tako kao da Ti nisi nikada postojao.

Možda Te ni mi u mojoj obitelji ne ljubimo kako zaslužuješ.

U mojoj župi, u mojoj domovini, na svijetu ima toliko indiferentizma i nehaja prema Tebi!

Zato što si mi dao milost da Te upoznam i da Te ljubim i što si me pozvao, želim biti jedan između revnijih, kakvog Ti tražiš.

Želim biti u grešnom čovječanstvu zdrava ćelija hranjena obilno Tvojim Božanskim životom, Tvoj potpuno zdravi član.

Nastojat ću svim silama davati nadoknadu i činiti zadovoljštinu molitvom i žrtvama za grijehe koje se čine na svijetu i za nezahvalnost ljudi prema Tebi.

Božansko Srce Isusovo, želim Ti pomoći da pokažeš Ocu nebeskom ljepši ljudski rod,

jer najuže sjedinjen s Tobom poradit ću svim srcem na Tvom životnom i otkupiteljskom djelu.

Daj mi srce plemenito i vjerno da ispuni ovu obavezu.

Srce Isusovo, koje goriš od ljubavi prema meni, raspali srce moje ljubavlju prema Tebi!

POBOŽNOST NA ČAST PREČ. SRCA MARIJINA

Pobožnost pet prvih subota

Gospina je želja, prema objavi nevinoj djeci u Fatimi, da vjernici kroz pet prvih subota u mjesecu izvrše ova djela pobožnosti:

1. Sveta ispovijed koja se može obaviti i tijekom tjedna pred prvu subotu.
2. Sveta Pričest.
3. Moljenje svete Krunice (dio Ružarija od pet desetica).
4. Četvrt sata razmišljanja o jednom dijelu Ružarija.
5. Sva ova djela izvršiti s nakanom da se dade zadovoljština Begrešnom Srcu Marijinu za grijehe i uvrede, koje Mu ljudi nanose.

PRED BOLEŠĆU

I. Najprije ti!

Protestiraš govoreći: »Ja sam potpuno zdrav!«

Ali može te bolest posjetiti iznenada — kao i neke tvoje prijatelje. Možeš iskusiti kao i oni što znači nepomično ležati na klinici ili u svojoj kući, danima i danima.

Ako bi te to zadesilo, zašto bi pustio da bez koristi prođe taj period tvog života?

Evo ti nekoliko uputa kako ćeš kršćanski proživjeti u tim teškim časovima:

— Ako bi postao nesposoban za bilo kakav napor radi groznice ili boli, zadovolji se tim da od vremena do vremena učiniš znak križa ili da izgovoriš koju kratku molitvu: »Isuse, ovo nek bude za Te... Draga Gospo, pomozi mi!«

— Neka ti stave raspelo ili Gospinu sliku nadohvat očiju: jedan pogled može biti molitva.

— Ako ne budeš previše slab, od vremena do vremena izmoli koju molitvu po volji, na primjer deseticu Krunice.

— Kad mogneš sredi svoj molitveni život: na primjer jutarnju molitvu (prikazanje Apostolata molitve, ili koju molitvu iz ove knjige), kratko razmatranje nakon pročitanog teksta, molitve Gospi, učiniti dvije tri žrtve, sjetiti se Božje prisutnosti (na primjer kad otkucava sat), ispit savjesti navečer. Sve to prema svojim sposobnostima, pobožnosti i plemenitosti.

— Nedjeljom nastoj barem u duhu pratiti svetu Misu. Za to vrijeme nastoj biti sâm s Isusom.

— Ako se bolest produlji, vodi brigu o svojoj ispovijedi i Pričesti. Uvijek će se naći koji svećenik koji će rado udovoljiti tvojoj molbi. (U težim slučajevima ili kada bolest traje dulje vremena, Crkva dopušta bolesniku Pričest bez Euharistijskog posta).

Prikazanje jednog dana u bolesti

Gospodine Isuse, novi dan počinje, a ja sam još uvijek bolestan, ležim između ova četiri zida.

Kad sam bio zdrav, nisam znao cijeniti veselje što mogu ustati jednim skokom i otvoriti prozor kako bi svjetlo prodrlo u moju sobu.

Nisam znao kolika je sreća na koljenima Tebi prikazati svoje tijelo koje se probudilo, svoje oči, ruke, noge i svega sebe i spremiti se na dnevni posao.

Isuse, bila je potrebna ova bolest da shvatim kako je zdravlje Tvoj dar i kako sam bio nezahvalan.

Da popravim svoju nemarnost, prikazujem Ti svoje nepomično tijelo, svoje grozničavo čelo, svoje besposlene ruke i možda neprospavane sate, — a u svakom slučaju ovaj dugi dan koji počinje.

Odsad svoje muke sjedinjujem s Tvojim mukama i evo na koju nakanu (označiti...).

Prikazujem Ti veselje što će mi ga učiniti posjeti koje očekujem, osobito posjeti roditelja.

Hvala Ti na svoj pažnji koju sam osjetio, a toliki je bolesnici nisu imali.

Hvala Ti i na časovima u kojima sam osjetio da sam ostavljen dok se život nastavljao oko mene.

Pomozi mi da budem sretan što ću biti sâm s Tobom.

Svakog časa ovog dana daj mi snage da primim sa smiješkom ili barem da se što manje uznemirujem zbog kušnje trpljenja.

Da budem bolesnik koga nije teško dvoriti; da dajem dobar primjer strpljivošću, obzirnošću i uslužnošću, — i u časovima kada ću ja trebati uslugu drugih.

Da budem također iskreno zahvalan.

I da tako ostanem Tvoj učenik, Isuse, i onda kad me posjeti bolest.

II. Zatim drugi

Prije svega pogledaj kako oko tebe trpe. Nastoj odgonetnuti što osjećaju oni koji trpe i ponesi se kršćanski: moli na njihovu nakanu, piši bolesniku ili ga posjeti, nađi način koji ne umara i riječi koje podižu. Zanimaj se za onoga kojega posjećuješ. Pokaži više svoje dobro srce nego duh!

Budi obziran: nemoj umarati bolesnika, čuvaj se da ne osjeti bol što ne može stajati i hodati kao ti...

Molitva za bolesnu majku

Gospodine Isuse, majka je bolesna i ona se ne može više brinuti za nas kao prije.

Ti znaš koliko Ti je bila potrebna Presveta Djevi-

ca, Tvoja Majka u Nazaretu. Za ljubav koju si gojio prema svojoj Majci, moj Isuse, povrati zdravlje mojoj majci!

Ali ako po Tvom sudu majka nama više koristi svojim patnjama i mukama nego zdravim rukama, Isuse, nek se vrši Tvoja volja!

Daj joj snage i neka je ova kušnja još više posveti!

Daj mi da budem što nježniji i obzirniji kako bih izbjegao sve što bi je žalostilo i da joj pomognem u kućnim brigama.

(Sam ćeš lako sastaviti molitvu ukoliko bi se radilo o Tvom ocu).

Molitva za bolesnika

Gospodine Isuse, onaj (ona) koga voliš bolestan je. Ti sve možeš pa Te ponizno molim da mu vratiš zdravlje.

Ali ako su Tvoji nacrti drukčiji, molim da mu dadeš milost da kršćanski podnese svoju bolest.

Na putovanjima kroz Palestinu toliko si pomagao bolesnicima da su se svi obraćali na Te.

Daj mi takvu blagost i dobrotu i obzirnost, koju je teško imati dok je čovjek zdrav.

Da znadem svladati svoju naglost da mu ne budem na teret. Da znadem žrtvovati dio svojih nacrta kako bih mogao biti s njim ako to on želi.

Isuse, ja sam pun života i zdravlja i zahvaljujem Ti na tome. Ali daj da me posveti nevolja drugoga pružajući mi prigodu za odricanje i ljubav.

Majka bolesnika

Budi uz postelju svih bolesnika na svijetu.

I onih, koji su ovog časa izgubili svijest i brzo će umrijeti.

I onih, koji će pasti u agoniju.

I onih, koji su izgubili nadu u ozdravljenje.

I onih, koji viču i plaču od boli.

I onih, kojih ne mogu voditi brigu o sebi jer nemaju novaca.

I onih, koji bi htjeli hodati, a moraju ostati nepomični.

I onih, koji bi morali ležati, a bijeda ih tjera da rade.

I onih, koji u postelji uzalud traže položaj manje mučan.

I onih, koji bdiju duge noći, jer ne mogu zaspati.

I onih, koje muče brige za obitelj koja se nalazi u nesreći.

I onih, koji se moraju odreći svojih dragih planova za budućnost.

Osobito onih koji ne vjeruju u bolji život.

I onih, koji se bune i proklinju Boga.

I onih, koji ne znaju da je Krist trpio kao i oni...

PRIČEST BOLESNIKA

Neka soba bude čista i ukrašena što brižnije.

Na stolu neka bude bijeli stolnjak, raspelo i barem jedna svijeća, malo blagoslovljene vode s grančicom, te čaša čiste vode i malo vate na tanjuru.

Kad svećenik ulazi u sobu s Presvetim Sakramentom rekne:

»Mir kući ovoj« i stavlja Presveti Sakramenat na stol.

Ako je moguće neka bolesnik ili druga osoba odgovori svećeniku:

»I svima koji prebivaju u njoj.«

(Ako bolesnik želi da se ispovjedi, neka tada zamoli svećenika za to).

Škropeći bolesnika blagoslovljenom vodom, svećenik moli u ime bolesnika:

»Poškropi me, Gospodine, hisopom da se očistim, operi me da budem bjelji od snijega. Smiluj mi se, Bože, po velikom milosrđu svojem: Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetom. Kako bijaše na početku, tako i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.

Poškropi me . . .
S. Pomoć je naša u imenu Gospodina.
M. Koji stvori nebo i zemlju.
S. Gospodine, usliši molitvu moju.
M. I vapaj moj k Tebi da dođe.
S. Gospodin s vama.
M. I s duhom Tvojim.

Pomolimo se: Usliši nas, Gospodine, sveti Oče, Svemogući vječni Bože, dostoj se poslati svoga svetoga anđela s nebesa, da čuva, krijepi, štiti, pohađa i brani sve koji prebivaju u ovom prebivalištu. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Svećenik, bolesnik ili koja druga osoba moli zatim Općenitu ispovijed, a svećenik onda pričesti bolesnika:

Smilovao ti se Svemogući Bog . . .

Oproštenje . . . grijeha tvojih . . .

Evo Jaganjac Božji . . .

Tijelo Gospodina našega Isusa Krista neka čuva dušu tvoju za život vječni. Amen.

Iza Pričesti svećenik opere prste u čaši s vodom i izmoli:

S. **Gospodin s vama.**

M. **I s duhom Tvojim.**

Pomolimo se: Gospodine, Sveti Oče, Svemogući vječni Bože, pouzdano Te molimo da našem bratu (sestri), koji prima presveto Tijelo Gospodina našega Isusa Krista Sina Tvoga, bude na korist tijelu i duši za vječni lijek. Koji s Tobom živi i kraljuje u vijeke vjekova. Amen.

Svećenik blagoslovi bolesnika i odlazi, a bolesnik nastavlja zahvalu iza Pričesti.

BOLESNIČKO POMAZANJE

Bolesničko pomazanje je Sakramenat određen za teškog bolesnika da mu dade posebne milosti za tijelo i za dušu. Bolesnik mnogo trpi. Mora se puno boriti. Nalazi se u smrtnoj opasnosti ukoliko se radi o teškoj bolesti. Isus je ustanovio jedan sakramenat koji će pomoći bolesniku u njegovim patnjama i olakšati ih, pomoći će mu da ozdravi ako je to volja Božja, pomoći će mu da lijepo umre uredivši stanje duše prije nego se pojavi pred Bogom.

Mnogi misle da je ovaj sakramenat za one koji će umrijeti, koji su izgubili svijest. Odgađati primanje ovog sakramenta do takvog časa znači izložiti sakramenat da ne postigne plodove, i na svaki način izbjeći jedan od mogućih efekata: da bolesniku povrati zdravlje.

Ako dakle poznaš kojeg teškog bolesnika (napose ako je član tvoje obitelji) i ako tvoja intervencija može biti od koristi, nastoj rastumačiti svrhu ovog sakramenta i da je smiješno misliti da je primanje toga sakramenta posljednja ceremonija prije sprovoda. Obavijesti također svećenika.

Bitni obred sakramenta sastoji se u pomazanju svetim bolesničkim uljem. Svećenik pomaže očne kapke, donje dijelove uha, nosnice, usta i dlanove ruku bolesnikovih govoreći:

»Ovim svetim pomazanjem i svojim preblagim milosrđem oprostio ti Gospodin što god si sagriješio gledanjem, slušanjem, mirisanjem, kušanjem i govorom, doticanjem.«

Molitva se izgovori kod pomazanja svakog pojedinog osjetila. — Onda svećenik posebno moli:

Pomolimo se: »Gospodine Bože, Ti si govorio po svojem apostolu Jakovu:« Boluje li tko među vama, neka dovedu svećenike Crkve da mole nad njim i mažu ga uljem u ime Gospodnje, pa će pouzdana molitva spasiti bolesnika, Gospodin će mu olakšati, i ako je u grijesima, oprostit će mu se.«

Izliječi, molimo, Otkupitelju naš, milošću Duha Svetoga slabosti ovoga bolesnika, iscijeli njegove rane, otpusti mu grijehe i odagnaj od njega sve boli duše i tijela, te mu milosrdno povrati potpuno zdravlje iznutra i izvana da ozdravi s pomoću Tvoga milosrđa i oporavi se za prijašnje dužnosti. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

Obred završava s još nekim molitvama za bolesnika.

PRED SMRĆU

Ako možeš izbjeći bolesti, ne možeš uteći smrti.
I to je milost. Tako nasljeduješ Isusa koji je umro za te. Pridruži se Njegovoj smrti. Uostalom umrijeti znači uči u vječnu radost . . .
Svaku milost koju Bog daje treba primiti i Bogu zahvaliti na milosti. Hoćeš li to moći učiniti u smrtnom času? . . . Zašto to ne bi učinio sada?
Evo ti nekoliko načina pa izaberi jedan za sebe!

Prikazanje života

Gospodine Isuse, evo me potpuno zdrava pred Tobom. Ja osjećam život u sebi. Osjećam srce koje radi.

Osjećam beskrajnu radost što mogu promatrati prirodu, slušati pjevanje ptica, osjećati ljubav onih koji me okružuju, koji su oko mene.

Budućnost se otvara preda mnom kao bogata ravnica, na kojoj mogu praviti svoje nacrte, ostvarivati svoje sne i žeti plodove svoga rada.

Ipak moram priznati da moj život mora svršiti, — i da ću morati dati račun jednog dana za sve svoje riječi i djela.

Toga dana Ti ćeš od mene tražiti najveću i najljepšu žrtvu, žrtvu svega što si mi dao na zemlji.

Ali za uzvrat Ti ćeš se meni dati potpuno i prema Tvom obećanju vratit ćeš mi stoput više nego što sam ja žrtvovao za Te.

Gospodine Isuse, od danas, punom slobodom svoga bića, pri punoj svijesti svoga duha, svom snagom svoje volje — prikazujem Ti ovu rukovet svježeg cvijeća — svojih misli i osjećaja, snova, djela i nacrta.

U Tvoje ruke predajem žrtvu svog života. Primam smrt u vrijeme i na način kako će se Tebi svidjeti.

U zamjenu molim samo jedno: Tvoju milost i Tvoje prijateljstvo.

Molitva sv. Oca Pija X.

Gospodine Bože moj, već sada primam iz Tvoje ruke svaku vrstu smrti, kako će se Tebi svidjeti, sa svim njezinim tjeskobama, mukama i bolima, s potpunom odanošću i pripravnošću.

(Tko iza Pričesti pobožno izmoli ovu molitvu, dobiva potpuni oprost koji će mu Bog aplicirati na času smrti. To je jedan od najdragocjenijih oprosta).

Molitva Gospi

O Majko Marijo koja unaprijed vidiš kakva će biti naša smrt, nemoj nas ostaviti u tom zadnjem času.

Budi naša zaštitnica dobre smrti. Ti, Majko, koja si zaklopila oči svetom Josipu i koja si bila uz Isusa u Njegovom smrtnom času, budi na smrtnom času i svoje posvojene djece.

Nadahni ih da svetim životom zasluže svetu smrt.

Pomozi da njihove duše nakon pokore u čistilištu dožive radost da Te ugledaju u nebu.

I da njihova tjelesa, nakon uskrsnuća na sudnji dan, mognu Te gledati vlastitim očima i slaviti Te vlastitim glasom u prebivalištu Tvoje slave.

(M. Odin)

Molitva za umiruće

Premilostivi Isuse, ljubitelju duša, molim Te za smrtnu muku Presvetoga Srca Tvoga i za boli Tvoje Bezgrešne Majke, operi u krvi svojoj grešnike svega svijeta koji se ovaj čas nalaze u smrtnoj borbi pa će danas umrijeti. Amen.

Ako doživiš žalost radi najdražih, nemoj biti kao oni koji nemaju nade. Pusti da srce osjeća i da suze teku. Zar nije i Isus plakao radi prijatelja Lazara?... Povjeri svoju bol Kristu koji razumije što znači moralna muka. Moli Gospu, jer je Ona trpjela više nego ti gledajući kako umire Njezin Sin.
I misli osobito kako ćeš utješiti one koji su oko tebe.

(P. Lyonnard)

POMOĆ PATNIČKOJ CRKVI
(Dušama u čistilištu)

Crkva — nisu to samo oni koji se bore na zemlji, i oni koji su u slavi, nego u Crkvu spadaju i duše u čistilištu kojih se zajednica zove patnička Crkva.

Ove duše moraju biti očišćene prije nego ih Bog pripusti u nebo.

Svojim molitvama i žrtvama moraš požuriti čas njihova oslobođenja iz čistilišta.

Zašto ne bi koji put na tu nakanu obavio Križni put? Zašto ne bi u tu svrhu izmolio Krunicu?...

Zašto ne bi u nekim zgodama (Dušni dan) dao dar svećeniku da prikaže svetu Misu za duše u čistilištu, napose za svoju rodbinu ili za one za koje se nema tko spomenuti od njihova roda? Cvijeće staviti na grob lijepo je, ali je bolje moliti i nastojati da drugi mole.

Molitva za jednog pokojnika

Poslušaj, Gospodine, naše molbe kojima ponizno prosimo Tvoje milosrđe da dušu sluge svoga..., kojoj si naredio da pođe s ovog svijeta, primiš u mjesto mira i svjetla i pridružiš je k Tvojim Svecima. Po Gospodinu našem Isusu Kristu Sinu Tvomu, koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog u sve vijeke vjekova. Amen.

Molitva za jednu pokojnicu

Molimo, Bože, da se smiluješ duši službenice svoje..., koju si oslobodio od opasnosti ovog smrtnog života, daj joj vječno spasenje. Po Gospodinu našem Isusu Kristu Sinu Tvojemu, koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vjekova. Amen.

Molitva za sve vjerne mrtve

Bože, Stvoritelju i Otkupitelju svih vjernih, podaj dušama sluga i službenica svojih oproštenje koje su vazda željele; koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

OPROSTI

Crkva preporučuje vjernicima da se što češće služe oprostima (Kan. 911).

Ali šta je to oprost?

Kad si dobio oproštenje grijeha, ostalo ti je još da izvršiš pokoru. Ta se pokora mora izvršiti na zemlji ili u čistilištu. Možeš li umanjiti ovu kaznu ili je potpuno izbrisati? Da, možeš, ako dobro moliš, često se pričešćuješ, žrtvuješ se, daješ milostinju, itd.

Zar ti ne može nitko pomoći? Može! Neizmjerne zasluge Isusove, Blažene Djevice Marije i svetaca nisu bile potrebne za pokoru njihovih grijeha, i ove zasluge sačinjavaju beskrajno blago, neiscrpivu riznicu, odakle slobodno možeš crpsti, jer je sve to kao zajedničko blago Crkve Kristove, za Kristovo mistično Tijelo u kome vlada apsolutna ljubav.

Kao što bogataš može platiti dugove siromaha, tako i sveci mogu tebi pomoći da platiš.

Kako ćeš se koristiti riznicom njihovih zasluga?

Evo! Crkva, u osobi Pape i biskupa, koji čuvaju tu riznicu i njezino bogatstvo, odredila je da možeš crpsti to blago pomoću oprosta. Oprost je bon (karta za isplatu) za blago Crkve. Ako ispuniš postavljene uvjete, kojima se

zaslužuje oprost, možeš primiti određeni dio zasluga koje mogu smanjiti ili potpuno izbrisati tvoju kaznu.

Da dobiješ potpuni oprost, treba ispuniti ove uvjete: ispovjediti se (8 dana prije ili poslije; tko se ispovijeda svakih 15 dana, time ispunja ovaj uvjet), pričestiti se (uoči toga dana ili 8 dana iza), posjetiti jednu crkvu ili kapelicu i tu izmoliti na nakanu svetog Oca Pape usmeno najmanje Oče naš, Zdravo Marijo i Slava Ocu, (osim ako se drukčije odredi).

Za djelomični oprost dosta je biti u milosti posvećujućoj. Potpuni oprost može se dobiti obično samo jednom u danu. Nepotpuni oprost koliko se želi. — Sve oproste, osim nekih izuzetnih, možeš dobiti za se a nikad za druge osobe koje su na životu. Ali to je važno: one koje Papa daje možeš uvijek namijeniti za duše u čistilištu.

Nemoj bojažljivo istraživati koju bi molitvu uzeo da oprost bude veći. Moli što bolje i prepusti brigu dragom Bogu za drugo!

Ako želiš namijeniti dušama u čistilištu oproste koje zaslužiš koji put a da i ne znaš, dosta ti je reći na primjer: Milosrdni Oče, molim Te, nemoj uzeti za me nego za duše u čistilištu (iz moje obitelji, za ratne žrtve, za one kojih se nitko ne spominje) sve oproste koje zaslužim (ove sedmice, ovog mjeseca, u svome životu) . . . I to je dosta.

9. UZDIGNUTA POGLEDA K NEBU

»Dođite k meni
blagoslovljeni Oca mojega . . .«

ISUSOVA PORUKA

Život na zemlji ima biti usmjeren i dovršen, kako sam ti rekao na početku, u vječnom životu u Bogu.

Iz ljubavi stvoren, iz ljubavi otkupljen, pozvan na suradnju na djelu ljubavi, svaki čovjek je određen za beskrajnu sreću u ljubavi Božjoj. — Ali poput učenika, koji se zabavljaju u razredu, ne brinući se toliko za posao ni za buduće odgovornosti, tako i mnogi ljudi oko tebe ne misle da životom na zemlji zaslužuju vječnost. — Odakle dolaze? Kuda idu? Šta se od njih očekuje? Oni to ne znaju . . .

Sada mnogo bolje shvaćaš svrhu svog života i sretniji si! Dok drugi još traže smisao svog opstojanja, ti si taj smisao našao i veselo napreduješ, miran u duši, vedra pogleda čvrsta koraka, jake volje, siguran u pomoć koji ti dajem po milosti.

Svršetak putovanja je Bog koji je gore iznad zemaljskog života i smrti. Kako ću ti razjasniti šta će biti onda? Čovjek to ne može shvatiti. — Predstavi sebi dijete od 5 ili 6 godina koje nikad nije imalo lijepih igrački i koje se od jutra do noći zabavlja samo s običnim komadima drveta.

Prigodom blagdana svetog Nikole njegova majka želi ga povesti na velesajam i obeća mu veliko iznenađenje i dar. — Dijete neće ništa od toga razumjeti. Ono više voli svoje komadiće drveta i ostati kod kuće. Njegova majka blago ga vuče za sobom, usprkos njegova plača. — No stigavši na velesajam, raskolačilo je oči pred mnoštvom neviđenih stvari i od veselja počelo pljeskati. I majka će se pošteno namučiti da ga vrati kući! . . .

Mnogi ljudi na zemlji su kao to dijete. Zadovoljavaju se prolaznim stvarima, i u tome nalaze svu svoju sreću: dobro se najesti, staviti na se novu kravatu, putovati limuzinom.

I kad im u Evanđelju govorim o nebu i kad im obećajem stostruku nagradu, ti vidiš da oni više vole svoje igračke . . .

I Bog ih mora blago vući prema nebu unatoč njihova otimanja i plača.

I onda, sve se mijenja . . .

Uzdaj se u me: ja sam obećao vječnu sreću onima koji budu išli za mnom, i ja sam vjeran svojim obećanjima.

Uzdaj se u me do kraja: vječna sreća nije samo riječ, i dar Božji nadilazi ljudsko shvaćanje.

Ja ću te primiti na kraju tvog života.

Svaki dan bit ću tvoj pratilac na tvom životnom putu, pratilac nevidjiv i vjeran, jer mi živimo u prijateljstvu . . .

SADRŽAJ

	Str.
PREDGOVOR	3
1. U PRIJATELJSTVU S BOGOM	11
1. Za bolje razumijevanje milosti	15
2. Za čuvanje povezanosti	29
3. Molitve Presvetom Trojstvu	35
2. OKUPLJENI U CRKVI	45
1. Da više ljubiš Crkvu	49
2. Za jedinstvo Crkve	56
3. Za raširenje Crkve	59
3. SVETA MISA — IZVOR ŽIVOTA	63
1. Uvodni obred	71
2. Bogoslužje Riječi	74
3. Bogoslužje Žrtve	77
4. Pričest	84
4. POD ZAŠTITOM MAJKE BOŽJE — NAŠE GOSPE	89
Ružarij	96
5. SPREMI SE ZA ŽIVOTNI ZADATAK	121
Molitve prikazanja	125
6. S ČISTOM SAVJESTI	161
Sakramenat ispovjedi	165
7. STOJ U PRVIM REDOVIMA	191
Sakramenat Potvrde	195
Sakramenat Svetog reda	222
Sakramenat ženidbe	224
8. OSOBITO U TRPLJENJU I PRED SMRĆU	227
Križni put	232
Pobožnost na čast Presv. Srca Isusova	241
Pobožnost na čast Presv. Srca Marijina	243
Pričest bolesnika	247
Bolesničko pomazanje	249
Pred smrću	250
Pomoć patničkoj Crkvi	252
Oprosti	253
9. UZDIGNUTA POGLEDA K NEBU	255